ERDŐŐR

ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET
1851
/1866/

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET
1851
/1866/

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET
1851
/1866/

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

OEE Könyvtár
ÁII.EII. 2018

Ak: 3430/b.

II. évfolyam Szászsebes, 1896. január 10. 1-ső szám.

ERDŐŐR

szak- és társadalmi lap az erdészeti altiszti személyzet részére.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . . . 3 frt — kr.
Fél évre . . . . . 1 frt 50 kr.
Negyed évre . . . . . — frt 75 kr.

Előfizetési dijak, hirdetések s bármily irásbeli közlemények a lap szerkesztőségéhez küldendők.

Megjelenik
minden hó 10-ik és 25-dik napján.

Hirdetési dijak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 10 kr. Ezen kivül minden hirdetésnél 30 kr. bélyegdíj fizetendő.

Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mérsékelt dijak egyezség szerint.

Előfizetési felhivás.

Az „Erdőőr“ czimü szak- es társadalmi lap első, tizennégy hónapra kiterjesztett évfolyama a mult év végével befejezést nyert. A kezdet nehézségei folytán természetszerüen kimaradhatlan küzdelmek sorozatát ölelte föl ez az elmult időszak s igy nem csoda, hogy részint a lap beltartalma, részint pedig annak megjelenése és szétküldése gyakran nem felelt meg a kivánalmaknak.

Egyike a legnagyobb bajoknak bizonyára az, hogy az olvasók nagy része távol a postahivataltól, majdnem ismeretlen helyen lakozván, a lap kézbesitése nagy nehészségekbe ütközött s az előfizetőknek egyes számok kimaradása sok kellemetlenséget, nekünk pedig azok pótlása nem csak azt, de még tekintélyes költséget is okozott.

Reméljük, hogy a bajok a folyó évben ha nem is teljesen megszünai, de legalább is nagy mérvben csökkenni fognak s ebben való bizalmunkban, valamint ama jó reményben, hogy eddigi igen tisztelt olvasóink támagatásukat ez évben sem fogják vállalatunktól megvonni, elhatároztuk, hogy a lapot az eddigi elvek szem elött tartásával a folyó 1896-ik évben is kiadni fogjuk, miért is arra ezennel uj előfizetést hirdetünk s egyuttal kérjük tisztelt olvasóinkat. hogy azt továbra is pártolni s ismerőseik és barátaik körében terjeszteni sziveskedjenek.

Az „Erdőőr“ szak- és társadalmi lap előfizetési dija:

Egész évre **3** frt. — Eélévre **1** frt. **50** kr. — Negyed évre **75** kr.

Az elöfizetési pénzeket kérjük a czim pontos megjelölésével (lakhely, utolsó posta, megye) a kiadóhivatalhoz Szászsebes (Erdély) beküldeni.

Az „ERDŐŐR“ kiadóhivatala.

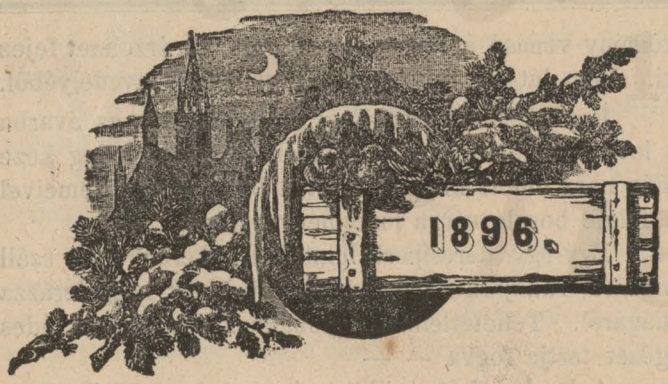

A tenger mélyébe aláhanyatló nap bezárta az ajtót ismét egy év mögött s mi egy évvel ismét öregebbek lettünk. A lefolyt év közelebb hozott a sirhoz, melynek midőn kapuja bezárul utánunk, akkor reméljük elérni az örök életben az örök boldogságot, melyből oly kevés adatott nekünk a földi lét nyomoruságainak közepette. A letünt év azonban nem veszett kárba. A mit vesztettünk az életből, azt megnyertük tapasztalásokban s szellemi fejlődésben.

Voltak az elmult esztendőnek derült, de voltak — sajnos — borult napjai is, voltak pedig ezek kiváltkép az erdészeti altiszti személyzet körében.

Gyászba borult az ember szive, midőn egy tekintélyes, szép testületet néma tétlenségben, ölbe rakott kezekkel látta várni, hogy fog a sült galamb a szájába röpülni. Megnyugodva a sors által oly szüken nyujtottakban, nem is gondolva arra, hogy hiszen vannak még érző szivek, melyek keserveit megértik, vannak éles elmék, melyek bajait mérlegelni és megbecsülni tudják, ama balhitben, hogy azok, kik sorsát intézik, őt csak egyszerü eszköznek tekintik, mely nem érdemes egyébre, mint hogy munkaképessége, tevékenysége, igyekezete,

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

buzgósága kiaknáztassék s neki mindezekért csak az nyujtassék kárpótlásul és ellenérték fejében, mi a mindennapi életnek nyomoruságos eltengetéséhez elkerülhetlenül szükséges.

Ez volt egyike a sötét pontoknak, melyeket az erdészeti altisztek életében a mult időkben láthattunk.

A másik, még ennél is — ha ugyan lehetséges — sötétebb volt, mit tapasztalnunk kelletett az, hogy a szolgálatát hiven, buzgón teljesitő, földi hivatását, mely neki a sorstól adatott, minden melléktekintetek mellőzésével teljesitő férfiu addig, mig hiv szolgálatai alig részesültek méltánylásban, mig őt embertársai lenézték, semmibe sem vették, száz és ezerféle veszedelemben forgott s a sokak közzül nem egy áldozatául is esett hivatásának.

Az emberi erkölcsök a helyett, hogy javulnának, folyton fajulnak. Mintha csak Sodoma és Gomorha virágzásának idejébe készülnénk visszatérni. A Szent János jelenésében emlitett Antikrisztus eljövetelének jövendölését a világ kétes mosolylyal fogadta s az egészet pusztán agyrémnek tartotta, nem tulajdonitván annak semmi komolyságot. Pedig a Szent férfinak igazsága volt, az Antikrisztus itt ólálkodik közöttünk, s nem egyéb az, mint az emberi erkölcsök elvadulása.

Nyolcz ember szövetkezik egy ember életének megrontására, kinek pedig egyéb büne nem volt, mint hogy a reá bizott kötelességet pontosan teljesitette, az őrzése alá adott idegen vagyonnak hű sáfárja, lelkiismeretes őre volt. A vadállatnál is állatiasabb banda vérét veszi ennek a derék embernek, ki ily gyászos sors helyett jutalomra lett volna érdemes. Sőt még azzal sem elégszik meg, hogy boszujának egy ártatlan élettel áldozzon, hanem a szerencsétlen áldozatnak még szerencsétlenebb hű életpárját, ki megtámadott társának tett esküjéhez híven, hogy őtet sem jó, sem rosz viszonyok között elhagyni nem fogja, segélyére siet, leirhatlan állatiasságában arra kényszeriti, hogy hű társának, szerelmes hitvesének vérét felfogja. Az egyiket csak testében öli meg, másiknak lelkét is meggyilkolja, midő rettenetes cselekedetével megőrjiti.

Hová fog ez vezetni? Hová jut a világ, ha az erkölcsök igy fognak mind jobban elfajulni? Vajjon a Mindenható nem fogja-e haragjában még egyszer elsöpörni az egész nemzedéket, vagy pedig véghetetlen kegyelmében ujból leküldi fiát, hogy a romlott világot még egyszer megjavitsa?

Szomoru, szivet facsaró látmány ez, melyet jobb is, ha jobb jövő reményében. fátyollal boritunk s elforditjuk tőle szemeinket.

Vigasztalásunkra legyen ennek ellenében

Az „Erdőőr“ tárcája.

Álom . . .

A lombjait hullató óriás erdő úgy zugott-dörgött, mint egy roppant aeol-hárfa, melyen hatalmas szellemkezek játszanak haragos jeremiádokat. Mintha a természet elhunytát zengené meg mélabus akkordokban . . .

Majd elhalnak a panaszos jajhangok, a sivár őszi szél elül és rejtelmes zsongás-bongás kél szárnyra, mely lassankint lágy morajba olvad.

A százados fapátriárkák éktelen kupolái alatt eltévedt, árva bolygó tüzek röpködnek, mintha szétesett csillag elhúnyó szilánkjai volnának . . .

Csergői Cserghő Tihamér hanyagúl vállára vetett fegyverrel, bágyadtan törtet keresztül a lecsüngő folyondár vastag indáin, melyek óriás háló gyanánt borúlnak a komoly faóriásokra.

Sötét szemeiben méla borongás ül, jellegzetes, kemény vonású arcza gyöngéd, rajongó érzelmet fejez ki. Nem látszik rajta semmi a vadász szenvedélyéből.

Egy tisztásra ér. Fegyverét lehajitja az avarba s leveti magát a buja fűbe, melyet az ősz hideg keze még nem tudott kitépni. Aztán belemélyed szemeivel a föléje boruló sárga lombmenyezetbe . . .

Egy-egy dércsipett lomb lassú kerengéssel száll arczára, ruhájára s még annyi ereje sincs, hogy lerázza magáról. Tehetetlennek, gyöngének érzi magát, édes igézet tartja fogva — —

A lombok hézagai közt rámosolyog a fehér, tiszta égbolt, egy piczike halvány sugár ingerkedve szaladgál végig arczán, szemén. Az égbolt halálmosolya, a sugárka végvonaglása ez . . . Behúnyja szemeit és mosolyogva álmodozik tovább . , .

És behúnyt szemekkel úgy rémlik neki, mintha hófehér, nyulánk alak lebegne eléje szerelmes mosolylyal klasszikus szépségü arczán, delejes, kábító csillogással szemeiben; selyemfényű, hullámos haj omlik végig királynői termetén, melybe nyíló liliomok vannak befonva.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

az az örvendetes tapasztalás, hogy az erdészeti altiszti személyzet a mult évben adott először valódi életjelt, először mutatta meg, hogy életképes, hogy megérdemli azt, hogy vele a világ foglalkozzék.

A derék testület tömegesen jelentkezett a zászló alá, mely hivatva van a szigoru sorsot enyhiteni, a harczosok javát, jólétét előmozditani. Az eredmény nem sokáig váratott magára. Az irányadó körök méltányolni kezdették a nehéz viszonyok között élő, a sors sanyaruságaival küzdő alantasok jajszavát s maga a magas kormány kezdette meg a javulás megteremtését midön erdészeti altisztjei fizetésének javitására husz ezer forintot irányzott elő. Igaz, hogy ez az összeg csekély arra, hogy annyi igényt kielégitsen, de hát minden kezdet nehéz s kezdetnek ez is jó. Meg vagyunk győződve, hogy az erdőgazdaság fokozatos felvirágzásával, a jövedelem emelkedésével az altiszti fizetések is fokozatosan emelkedni fognak mindaddig, mig elérik azt az összeget, mely ha nem is a teljes jólétet, de legalább a tisztességes megélhetést biztositja.

A másik örvendetes jelenség a segély egyesület megalakitását czélzó mozgalom. Sajnos, hogy ezt is nagyon hátráltatja ama késedelem, mely az alapszabályoknak jóváhagyásánál tapasztalható. Hét hónapja már, hogy a magas ministeriumnál feküsznek s bizton reméltük, hogy legalább az év végeig az ügy elintézést nyerend s a milleniumi ünnepségek és örömök nem utolsó tényezője lesz egy oly egyesületnek életre ébredése, melynek nemes hivatása lenne ezrek anyagi jólétét s erkölcsi sulyát emelni. No de nem szabad kétségbe esnünk! A mi nem történt meg eddig, azt meg fogják hozni talán már a legközelebbi napok.

Igy voltak a mult évnek sötét, de voltak tündöklő pontjai is. Mit hoz ránk ez az uj, most beköszöntött esztendő? Vajh ki tudná megmondani?

A jövő titkai a gyarló emberi szem előtt zárvák s igy meg kell nyugodnunk abban a reményben, hogy az a Mindenható szerető Atya, kinek napja egyformán világit a jókra és roszszakra, ki egyformán öntözi mindenkinek földjét, nem fogja elvonni tölünk kegyelmét ez uj esztendőben sem s kitárja fölöttünk a bőség szárját.

Adja Isten, hogy ugy legyen.

Podhradszky Emil.

Segélyegyleti ügyek.

Az országos erdészeti altiszti segélyegyesület tagjaiul ujból jelentkeztek: 208. Bolcsik Károly. 209.

Lehajlik hozzá és édes szerelemmel, néma vágyódással nézi sokáig.

S ő látja finom hajlású hattyú-nyakát, ingerlő, szűzies keblét . . .

Nem meri kinyitni szemeit, kitárni sóvár karjait, nehogy elröppenjen az égi látomány.

A fehér alak rátapasztja piros ajkait behúnyt szemeire és eltünik a százados erdő misztikus homályában. Szeretne utána rohanni, de érthetetlen igézet tartja lebilincselve akarat erejét, kábító zsibongás ömlik végig tagjain . . .

Mintha hallaná az avar halk zörgését a távozó léptek alatt, minden lépés neszére megdobban a szive.

Aztán elernyedt idegei újból visszanyerik tevékenységüket, mintha az égi lény távoztával, megszünt volna annak varázshatalma is.

Lázasan ugrik fel és bemélyeszti szemeit a fák sürűjébe. Szomjas ajkain egy név lebben el;

— Irén! . . .

Kéjes borzongás fut át tagjain a névre és vágyó lelke odaszáll a szeretett lényhez, az imádott jegyeshez, a ki az imént mint az „erdő driásza“ látogatta meg.

Lázas képzelme elszáll a jövőbe, ott látja magát az imádott, virúló nő oldalán, a mint bevezeti ősei kastélyába, a kettőjük édes birodalmába . . . Elhozza majd ide, a Cserghők százados erdejébe is, melynek komoly, mélázó csendjét annyiszor verte fel a nemes urak vadászkürtjeinek vidám rivalgása. Ketten, édes ketten fogják bebolyongani a fübenőtte utakat s kéjjel fogják szivni az üde, kábító illatot, mit a virúló erdő százados méhe lehel . . . Igen, mert akkor tavasz lesz, örök, végnélküli tavasz — — —

El fogja hozni e helyre is s elmeséli neki tündéri álmát, melyben ő, mint az erdő driásza jelent meg előtte. Aztán . . . aztán el fogják játszani a jelenetet százszor, ezerszer édesebben — —

A sürűből izzó fénysugár tőz ábrándos szemeibe. Azt hiszi, hogy ez is a látomány folytatása és mereng tovább.

Az az izzó, perzselő fény azonban oly csodálatosan

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

Dániel Rupert. 210. Márfy Sándor. 211. Sreier István. 212. Witze János.

Witze János főerdőőr már régebben bejelentette belépését s neve tévedésből maradt ki az eddig közlöttek közül; ha még valakinél hasonló eset fordult volna elő, kérjük azt egy levelező lapon bejelenteni. A különféle nyilvántartások vezetése különben annyi dolgot ád az azzal foglalkozó egy embernek, hogy nem csoda, ha hébe-korba hasonló — bár nem helyrehozhatlan — tévedés fordul elő.

LEVELEZÉS.

Badin 1896 évi január hó 1-én.

Tekintetes szerkesztő ur!

Jól ismerem azokat a nehézségeket s azokat a szellemi és anyagi áldozatokat, melyek becses lapjának kiadásával és szerkesztésével összekötve vannak s hogy ez mindezek daczára nem bir olyan elterjedettséggel, a milyent megérdemelne s a milyenre szükség lenne, hogy fölvirágzását biztositsa.

Okát ennek abban találom, hogy részint nagyon sokan vannak még, kik a lapról tudomással sem birnak, részint pedig nyelvi nehézségek is merülnek föl, mert kivált a régiek között számosan vannak még olyanok, kik a magy. nyelvet nem birják annyira, hogy azon szabadon olvassanak, de bizonyára legnagyobb hátránya a lapnak annak csekély terjedelme s ritkán való megjelenése.

Meg vagyok arról győződve, hogy kissé nagyobb terjedelem s három- négyszer való megjelenés mellett bár magasabb előfizetési dijjal sokkal több olvasóra s előfizetőre számithatna. E mellett czélszerü lenne kivált ha vadászati dolgokkal is többet foglalkoznék, mi érdekességét nagyban emelné.

Kérem tekintetes szerkesztő urat ezeket megfontolás tárgyává tenni s ez irányban a közkivánalomnak lehetőleg mielöbb eleget tenni. Biztos vagyok benne, hogy az eredmény ugy a szerkesztőségnél, mint az előfizetőknél is kedvező lesz. Ha már a kezdet meg van, ne álljunk meg fél uton, hanem bátran törjünk előre, mert bátraké a siker!

Kartársi üdvözlettel lévén tekintetes szerkesztő urnak

igaz hive

LÖRINCZ ISTVÁN

m. kir. erdőőr.

Fenti levelet megszivlelve, arra a következő megjegyzéseink vannak:

A lapnak kibövitése mondjuk félenyi terjedelemben már a havi kétszer való megjelenés mellett ötszáz előfizetőt számitva s beleértve a postaköltségeket, adót s egyéb kiadásokat évenkint több mint 1200 forint kiadást igényelne. Ha már most a régi tapasztalás után itelve az előfizetőknek — illetve nem fizetőknek —

---

villog, hogy hullámzásba hozza vérét és sajátságos izgatottság fogja el . . .

De nem tudja levenni róla szemeit. Valami delejes erő tartja leigézve tekintetét, valami szörnyű varázs!

A páros fény félelmesen villan meg s a rémült izgalom megállítja szivverését: egy leselkedő hiuz égő, fenyegető szempárja az.

De aztán a vadász nyugalmával hajlik le fegyveréhez.

A hiuz figyelemmel kiséri mozdulatait. Hatalmas ugrással csap ki a sürűből és a férfira veti magát. Éles körmeit belemélyeszti nyakába, szemei kisérteties foszforfényben égnek.

A férfi elereszti fegyverét, hiába való volna amúgy is s hatalmas karjaival átkulcsolja az állatot.

A hiuz villámgyorsasággal siklik ki a vaskezek közül és fogait belevágja a küzdő férfi arczába.

A fájdalom kiáltása hangzik el a sápadt ajkakról, a szemek elborúlnak, sötét piroság önti el az arczot.

Aztán görcsös ujjai belesüppednek a vérengző állat testébe és elalélt . . .

Ajkára édes mosoly ül . . .

Azt álmodja, hogy jegyesének puha karjai ölelik körül nyakát s annak forró, üdvözítő csókja ég az arczán — —

E boldog mosolylyal akján találják meg harmadnap a kutató szolgák Csergői Cserghő Tihamért megfojtva karjai közt a kimúlt hiuzzal.

PAKOTS JÓZSEF.

ADOMÁK.

Csodálatos. Kapitány. (a tiszti szolgához) Micsoda dolog ez, Jancsi? Te hozasz nekem egy pár csizmát, a mely páratlan. Mindegyik egy lábra való!

Jancsi: Csodálatos, vitéz kapitány uram! a kaszárnyában szinte két csizma maradt, a melyik nem páros. Nem értem, hogy történhetett meg a tévedés.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

a száma az összesnek csak egy ötöd részét is képezi akkor ilyen áldozatot meghozni teljesen lehetetlen. A másik nagy nehézség a munkatársaknak majdnem teljes hiánya, már pedig egy kibövitett ilyen lap annyi anyagot igényel, melynek földolgazása egy embernek összes idejét igénybe venné. Hányszor történnek egyes vidékeken nevezetesebb események, érdekes vadászatok és vadászkalandok s nem akad ember, ki fáradságot venne magának minket arról ha csak egy levelező lapon is röviden értesiteni. Mint az elmult esztendő mutatja, egy-két lelkes ember kivételével teljesen munkatársak hijával szükölködtünk. Azoknak száma, kik a lapot a mult év végeig olvasták, megközeleti a hatszázat, mégis olyanok, kikre mint rendes előfizetőkre a folyó évben biztosan számithatunk, alig vannak többen háromszáznál.

Ilyen viszonyok mellett szinte könyebb lenne a lapnak megszüntetéséről gondolkozni.

A legközelebbi napok meg fogják mutatni, hogy a kettő közzül mire határozhatjuk el magunkat. Addig is szives olvasóinkat türelemre s elnézésre kérjük.

A szerkesztő.

Különfélék.

Szives tudomásul. Lapunk mai száma az összetorlódott sok ünnep s az év végével és elejével összehalmozódni szokott tömérdek munka miatt csak január hó 10-én jelenhetett meg. A második évfolyam eme első számát megküldjük mindazoknak is, kiknek előfizetése a mult év végével, vagy már elöbb lejárt. Azoknál, kik előfizetéseiket folyó hó 20-ig meg nem ujitják, vagy a lap további járatására nézve nem nyilatkoznak, annak küldését befogjuk szüntetni. Az uj évvel uj nyilvántartási könyvet nyitván, kérjük igen tisztelt előfizetőinket minden alkalommal a czimszalagon látható nyilvántartási számra hivatkozni.

Személyi hirek. A beszterczei kir. erdőigazgatóságnál legujabban kinevezve illetve előléptetve lettek: Bartha Árpád II. oszt. főerdőőr I. oszt. főerdőőré; Máthé Ferencz I. oszt. erdőőr III. oszt főerdőőré; Csonka Miklós. Palatkás István, Imre István, Deé Mihály, Keményes István II. oszt. erdőőrök I. oszt. erdőőrökké; Laár Ferencz, Székelyi Károly, Pintye Gábor, Siold Miklós, Molnár István. Bajzát János és Dorra Sámuel III. oszt. erdőőrek II. oszt. erdőőrökké; Juhász Miklós és Gere András III. oszt. erdőőrré és Musinszky Ede II. oszt. erdőőrré. Gratulálunk.

Fizetés emelés. Mint már előbb jeleztük, a folyó 1896 évi államköltségvetésbe az erdészeti altiszti személyzet fizetésének javitására huszezer forint lett előirányozva. Ebből az összegből javitva lenne a fizetés 16 főerdőőrnél 60 frttal, 38 erdőőrnél 50. 297 erdőőrnél 20, 3 erdőőrnél 70, 296 erdőőrnél pedig 40 frttal. Ha bár ez a javitás nem is terjed ki az összes létszámra, mégis örömmel kell üdvözölnünk, kivált annak indokolását, mely nyilván mutatja, hogy felsőbb helyen is belátják, mily sanyaru a helyzete az erdészeti altiszti személyzetnek s melyből látjuk, hogy nem csak az erdő- de a faraktárőrök helyzete is figyelmet keltett. Az indokolás külömben szó szerinti szövegében igy hangzik: „A kincstári erdészeti altisztek, u. m. erdőőrök és faraktárőrök jelenlegi fizetését már szintén szabályozni kellett, mert a fizetések és az előmeneteli viszonyok ezen fontos feladatokra hivatott személyzetnél oly sanyaruak, hogy az illetmények némi javitása továbbra nem halasztható.

Holtan talált erdőőr. A „Barsi Ellenőr“ m. é. 51. számából veszük át a következő hirt: Vratni Antalt, a kis tapolcsányi uradalomban alkalmazott erdővédet f. hó (dec.) 18-án a fenyő kosztolányi erdőben egy vastag fatörzs mellett halva találták. Szemtanuk állitása szerint Vratni a hegyoldal alján rakott tüznél melegedett, miközben fölülről egy fatörzs legördült s a szerencsétlen erdővédet menten agyon nyomta. Azt is beszélik, hogy sok ellensége lévén a szigoru erdővédnek, nem lehetetlen, hogy bünténynek lett áldozata, az eddigi nyomozás azonban e föltevésre még semmi alapot sem szolgáltatott. Tetemét nagy részvét mellett temették el.

Borzalmas gyikosság. Szatmárról irják, hogy ott a Sárerdőben nyolc fegyveres rabló éjnek évadján betört Nemes Sándor erdőőr lakására s az ágyában alvó erdőőr kezét és lábát nagy hirtelen összekötözték, aztán az erdőőrt ágyba-főbe verték. Az erdőőr feleségét a ki a férj védelmére futott, a rablók megragadták, odahurcolták a vonagló erdőőrhöz s ráparancsoltak, hogy tartson a férje szive alá egy tálat, mert vérit veszik az urának és a rablók egyike markolatig döfte a kést az áldozat szivébe. Az asszony beleőrült a férje halálába, a rablók pedig leszurtak még nyolc hizott disznót és elfutottak.

Egy orosz grófi család szerencsétlensége. Varsóból telegrafálják: Golovin grófot, kit a cár a minap nevezett ki a birodalmi bank főellenőrének, Varsóból Pemszkbe menet megrenditő szerencsétlenség érte. A nyugat-szibériai vasut gyorsvonatán utazott feleségével, sógornőjével, három gyermekével és cseléd-jével. A kocsi, melyen a család utazott, Pemszk közelében meggyulladt. A gróf, sógornője és cselédje a legkisebb gyermekkel kiugrott az égő kocsiból és sulyos sérülésekkel sikerült életüket megmenteni, de felesége és két gyermeke, kik a kocsiban maradtak, bennégtek.

Rudolf trónörökös fekete asszonya. Szilágy-Csehröl-ről irják a következő regényes történetet: Az egyik környékbeli faluban Egerbegyen, nyolc esztendeje rejtelmes és titokzatos köddel véve magát körül, él egy fiatal hölgy, a kit a falusiak csak a fekete asszonynak hivnak. Nyolc évvel ezelőtt megvett magának egy kis birtokot, azon egy kastély alaku lakóházat épittetett s a

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

birtokához tartozó kis erdőt parkká alakittatta át. Itt vagy a kastélya előtt sétált nap-nap után sürün lefátyolozva (mert fátyol nélkül senki sem látta őt), talpig fekete ruhában a fekete asszony. Ha egy-egy vándorló-legényt vagy utast látott, azokat megállitotta s mindegyiktől megkérdezte:

— Nem találkozott-e valahol Rudolf trónörökös ő fenségével?

A tagadó feleletre pedig igy folytatta:

— Ha esetleg találkozik vele, mondja meg hogy az ő Péntek-e még él és itt lakik Egerbegyen.

Azzal 10—20 forintot adott a vándornak. Minden karácsonykor fölhivatta magához a plébánost és 50 frt. adott neki a falu szegényei számára. A községből soha sem lépett ki, vendégeket sem kapott, sőt levelet sem, soha. Egészen zárkózottan élt a világban. Most dec. 15-én azonban a fekete asszony táviratot kapott, a melynek ez volt a czime: Fekete hölgy. M. E. Ugyanaznap még egy gyászkeretü levelet is kapott. Dec. 15-én este a fekete asszony fölhivatta a községi jegyzőt, az elöljáróságot és a plébánost s odaajándékozta birtokát a falunak, a község betegei és szegényei számára. Mikor az okiratot egy olvashatatlan névvel aláirta, egy pillanatra föllebbent a fátyla és megláthatták a falubeliek, hogy a fekete asszony gyönyörü egy hölgy. Mikor azt kérdezték tőle, hová utazik, azt felelte, hogy Mexikóba megy és nem is jön többet vissza. A plébános kérdésére, hogy milyen néven imádkozzanak a templomban érte, igy válaszolt:

— Imádkozzanak csak a Rudolf és Péntek nevekért!

Éjfélkor egy négyfogatu hintó gördült be a faluba, a kastély előtt megállt, s nemsokára, puha ülésén a fekete asszonynyal tovább robogott a szatmári uton. A fekete asszony, mielőtt beszállt a hintóba, kezet szoritott a bakon ülő, uri ruhás kocsissal. Másnap a kastély üresen, elhagyva állott. Az elöljáróság lepecsételt mindent. Legközelebb hatósági vizsgálat fog talán valami fényt vetni erre a homályos ügyre.

Az őrjárat sortüze. Székesfehérvártt — mint az ottani lapok jelentik — karácsony másodnapjának éjszakája puskaporropogástól volt hangos s a frisen hullott havat katonák kiomló vére festette pirosra. Az emlitett napon a vásártéren lévő Rausnitzer-féle vendéglő tánctermében honvéd és vadász közlegények mulatoztak. Este $^1/_2$11 óra lehetett. A rendes katonai őrjárat, mely honvédekből állott, éppen a vendéglő udvarán időzött, midőn 15—20 főből álló ulánus csoport ittas állapotban rohant be az utcáról a táncterembe és ott a bent levő többi katonákat fenyegetve, a cigány elé állottak és horvát nemzeti nótákat huzattak. Csakhamar heves szóváltás keletkezet és az ulánusok kardot rántva, megtámadták a honvédeket s többet közülök megsebeztek. Ezt látva a katonai őrjárat, közbelépett és távozásra szólitotta fel az ellenfeleket. Az ulánusok erre megtámadták az őrjáratot is, annak egyik tagját sulyosan megsebezték — s aztán megfutottak, magukkal vive egy nehezen megsebeült társukat. Az ulánusak kardjai ki voltak élesitve s ebből a tényből következtetni lehet arra, hogy ők a verekedést keresték. A Rausnitzer-féle vendéglőben már egy kardot keritett az őrjárot birtokába. A megtámadott őrjárat egy kis része ezután a honvédlaktanyába ment jelentést tenni. Az őrjárat jelentése folytán kivonult a honvédlaktanyából az egész készültség egy főhadnagy vezetése alatt és körülcirkálta a csata szinhelyét. Mivel itt már nem találta fel az őrjárat megtámadóit, azakot kutatni bevonult az ősz-utcába és a város e hires utcájában valóságos harc fejlődött ki. A készültség az ősz-utca vásártéri torkolatánál nyomult be, az őrjárat pedig az ellenkező oldalról. Igy közrefogták a veszekedés hőseit. Az ulánusok a készenlét felhivásának sem engedelmeskedtek, hanem kardot rántva — nyomultak előre s egy embert karddal sulyosan megsebeztek. Erre a vezénylő főhadnagy lött és azután egy embernek tüzet parancsolt. Az első lövés egy ulánust talált, ki nyomban össze is esett. A honvédek erre tüzeltek s szuronyt szegezve vették közre az ellentszegülő ulánusokat és elvéve kardjaikat, bekisérték a honvédlaktanya őrszobájába. A kis csatának négy halottja és hat-hét sulyosan sebesültje maradt, az utóbbiakat a helyőrségi kórházban ápolják. A katonai hatóságok meginditották a vizsgálatot.

A tehervonat utasa. Kolozsvári levelezőnk irja nekünk ezt a történetet: A fiatal B. M. gróf előkelő, ősrégi mágnáscsalád sarja, a minap látogatóban volt egy erdélyrészi kisebb vidéki városban. Délután sürgős táviratot kap, hogy azzonnal jöjjön haza, apja kéreti. A fiatal grófnak megvan az az erénye, hogy édes atyjának vakon engedelmeskedik. Kihajtat hát az állomáshoz, honnan éppen akkor, nehány perc mulva volt indulóféllben a személyvonat. A bucsuzás és készülődés miatt minden sietség ellenére lekésett a vonatról. Boszusan siet az állomásfőnökhöz, de hiába: az imént elindult személyvonat az utolsó vonat azon a napon, másnap reggelig nem indul vonat.

— Ej, kiált föl boszusan a gróf, különvonatot nem rendelhetek?

— Oh igen, felel az állomásfőnök, de mig Kolozsvárról ide érkezik a különvonat, reggel felé fog járni az idő.

A fiatal gróf elszomorodva kérdi még egyszer, csak ugy önkéntelenül:

— Hát semmiféle vonat nem indul innen reggelig?

— Indul egy tehervonat de . . .

— Brávo, azzal utazom — mondja diadalmasan az uj reményre kapott utasjelölt.

— Azzal ugyan nem — felel az állomásfőnök — azzal senkit sem szállithatunk, csak a vonatkisérő személyzetet, terhet, állatokat és állatkisérőket.

A gróf szó nélkül távozik, visszahajtat a városba és egy jó kövér borjut vásárol, azzal aztán jelentkezik a pénztárnál.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

— Kérem, ezt a borjut fölvenni, engem pedig melléje mint állatkisérőt. A főnök megcsóválta fejét, de a dolog rendben volt, a borju és kisérője az utat egy teherkocsiban igen jól mogtették, a gróf megérkezett s másnap eladatta a borjut melynek ára — utiköltségét is fedezte.

Pályázatok. Ajánlkozások.

Pályázat erdőlegényi állomásra.

704/1895. szám. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. ministeriumnak folyó évi deczember hó 3-án 66314. szám alatt kelt rendelete alapján alulirott erdőgondnokságnál egy erdőlegényi állomásra 180 frt évi bér. 40 frt lakbér és 8 ürm.^{3} kemény dorongfa járandóságal, pályázat nyittatik.

Felhivatnak pályázók, hogy az erdőtörvényben megszabott szakképzettségüket, az erdőőri szakvizsgának sikeres letételét igazoló okmánynyal, erős, ép testalkatukat, jó látó-, beszélő- és halló képességüket, megyei főorvos által kiállitott bizonyitványal, valamint életkoruk és illetőségükről tanuskodó anyakönyvi kivonattal, továbbá a magyar nyelvnek szó és irásban való tökéletes birását igazoló okiratokkal felszerelt és ezen erdőgondnoksághoz intézett sajátkezüleg irt kérvényeiket 1896. évi január hó 31-ig nyujtsák be.

Kelt Nyitra-Koloson, 1895. évi deczember 17-én.

M. kir. közalapitványi erdőgondnokság.

Bars vármegye közig erdészetii bizottságának az 1879 évi XXXI. t. cz. 23 §-án alapuló folyó évi 360 sz. határozata értelmében az aranyos-maróti m. kir. erdőgondnoksághoz tartozó oszlányi védkerület megüresedett erdőőri állomására ezennel pályázat hirdettetik. A védkerületbe 18 község határában elterülő mintegy 2600 kat. holdnyi erdőterület tartozik. — Járandóság: évi bér 660 korona, lakbér 80 korona, lótartási átalány 120 korona, tüzifaátalány 40 korona, összesen 800 korona. — Felhivatnak pályázók, hogy az erdőtörévny 37 §-ában előirt minősitésüket, ép, egészséges testalkatukat, jó látó és halló képességüket s eddigi szolgálatukat, valamint a magyar nyelvnek szóban éz irásban és a tót nyelvnek legalább szóban való birását igazoló okmányokkal felszerelt, sajátkezüleg irt és Bars vármegye közig. erdészeti bizottságához czimzett folyamodványukat az aranyos-maróti m. kir. erdőgondnoksághoz 1896 évi január hó végeig nyujtsák be, megjegyeztetvén, hogy a kinevezendő erdőőr állomását legkésöbb 1896 évi február hó 15-én köteles elfoglalni.

Aranyos-Maróthon 1895 évi december hó 7-én.

M. kir. erdőgondnokság.

Egy 33 éves, családos, jó eredménnyel szakvizsgázott kiszolgált altiszt, kinek a vadászati ügyekban nagy jártassága van, ki ezen kivül a magyar és román nyelvet jól, a németet és szerbet pedig türhetően birja, állást keres. Czime mehtudható e lap kiadóhivatalában.

Nyilt tér.

T. **Herchl József** m. kir. erdőőrnek Gáspárdon.

A mult évben e lap 21. számában tett kérelmemre adott válaszért fogadja köszönetemet, de mivel mástól választ nem kaptam s mit igen sajnálok, e miatt czélomat el nem érhettem, ezt most bővebben fejtegetni fölöslegesnek tartom, mert legközelebbi gyülésünk alkalmával azt Önnek szóval is elmondhatom.

Kartársi üdvözlettel

LÖRINCZ ISTVÁN
m. kir. erdőőr.

Szerkesztői üzenetek.

L. J. urnak Badin Budapest fő- és székváros erdőőrei közzül egyetlen egy előfizetőnk sincsen. **M. Gy. urnak Feked. K. P. urnak M.-Szigeteu.** A dolgozatokat köszönettel vettük s legközelebb sorra fölhasználjuk. Addig is szives türelmet kérünk. **Mikò László urnak Rozsnyó.** A küldemények beérkeztek. **S. J. urnak Karakó.** A kérdéses pályázatokat a Budapesti Hirlap hirdetéseiből vettük át s a javadalmazás ott sem volt közzétéve, azert jeleztük, hogy közelebbi fölvilágitásért hová kell fordulni. **Boldog ujévet** kivánunk nem csak azoknak, kik ezt velünk szemben megtették, de egyáltalán összes tisztelt olvasóinknak!

Felelős szerkesztő és lapkiadó tulajdonos:
Podhradszky Emil.

Hirdetmény.

Eladó diófa csemeték.

1200 darab 3, 4 és 5 éves papirhéju, gyönyörü diófa csemete eladó

ATZBERGER IMRE m. k. erdőőrnél
Ó-Sebeshelyen
(Hunyadvármegye) u. p. Szászváros.

A csemeték ára korukhoz képest 30, 40 és 50 krajczár darabonkint. — Vegyitve átlagos ár 40 kr. — Nagyobb megrendelésnél megfelelő kedvezmény és ingyen szállitás. — Kicsinyben az árak Ó-Sebeshelyen értendők s a szállitási költségek megrendelőt terhelik.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

„FONCIÈRE“ PESTI BIZTOSITÓ-INTÉZET

ALAPITTATOTT 1864. BUDAPESTEN.

Alaptőkéje 4,000.000 koronára, biztositékai pedig **22,000.000 koronára** rugnak; minélfogva a leggazdagabb és legnagyobb biztositékot nyujtó biztositó-intézetnek sorába tartozik.

Ezen hazai intézet igen előnyös feltételek mellett nyujt mindennemü **biztositást: tüz, jég, szállitmány és üvegeken eshető töréskárok** ellen.

Különös gonddal ápolja az **élet** és az **embert érhető testi balesetek** elleni biztositásokat.

A dijak a legolcsóbbak és a feltételek a biztositottakra nézve felette kedvezők. — Bővebb felvilágositással készséggel szolgálnak:

A központi igazgatóság Budapesten, V. Sas-utcza 10. — A vezérügynökség Kolozsvárott és az ország majdnem minden községében lévő ügynökségek.

Szászsebesen főügynökség *Baiersdorf Henrik* urnál. Megbizható egyének egyszerü megkeresésre mint ügynökök alkalmaztatnak.

magy. kir. udvari szállitók.

Cs. és kir. auszt. udvari szállitók.

Ő cs. és kir. Fensége József főherceg udvari szállitói.

Szerb kir. udvari szállitók.

Perzsa csász. udv. szállitók.

Kincstári és uradalmi

ERDŐTISZTEK és ERDŐŐRÖK

részére akár

teljes egyenruhákát,

akár pedig

egyes darabokat,

valamint az

egyenruházathoz tartozó egyes részeket,

ugyszintén a legelegánsabb és legolcsóbb polgári öltönyöket

csakis valódi tartós minőségben szállit jótállás mellett

TILLER MÓR és TÁRSA

osztrák-magyar cs. és kir. udvari szállitók, Ő cs. és kir. Fensége József főherceg udvari szállitói, valamint perzsa csász. és szerb kir. udvari szállitók

Budapesten, Károly-laktanya.

Kimeritő árjegyzéket kivánatra küldünk.

Nyomatott Stegmann János könyvnyomdájában Szászsebesen.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

II. évfolyam Szászsebes, 1896. január 25. 2-ik szám.

ERDŐŐR

szak- és társadalmi lap az erdészeti altiszti személyzet részére.

Előfizetési árak:
Egész évre . . . . . 3 frt — kr.
Fél évre . . . . . 1 frt 50 kr.
Negyed évre . . . . . — frt 75 kr.
Előfizetési díjak, hirdetések s bármily irásbeli közlemények a lap szerkesztőségéhez küldendők.

Megjelenik minden hó 10-ik és 25-dik napján.

Hirdetési díjak:
Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 10 kr. Ezen kivül minden hirdetésnél 30 kr. bélyegdíj fizetendő.
Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mérsékelt díjak egyezség szerint.

Inséges napok.

Beköszöntött a tél teljes szigorával s a vastag hólepel eltakarta még azt a kevés élelmet is, mely a nyári és őszi fogyasztás után erdőn-mezőn megmaradt s a nagy természet kisebb-nagyobb lakóira szomoru napok virradtak. Még azok, melyeknek a természet a gyüjtés ösztönét adományozta, csak megvannak valahogy: ha nem is bőségben, de legalább a legszükebb mértékre szoritkozva eléldegélnek s kihuzzák valahogy tavaszig, mikor közös anyánk, a jóságos föld ujból fölteriti asztalát számlálhatlan gyermekeinek, de bezzeg azok, kik a gyüjtésről s annak jótéteményeiről mit sem tudnak, vagy erre alkatuk s egyéb külbefolyások miatt képtelenek, ugyancsak sanyaru napokat látnak s többször koplalnak, mintsem esznek.

Ki vannak pedig téve ennek az inségnek leginkább az állatvilág hasznos elemei, akár az emlősöket, akár pedig a lég madarait tekintjük. A kártékony most is megkapja a magáét, ha nem is olyan mértékben, mint máskor, kivált pedig megkapja a hasznosakra nézve veszélyes állat a magáét, mert hiszen az éhségtől elcsigázott, ereje fogyott áldozatai most még kevésbé képesek előle menekülni, vérszomja elől kitérni s a lombjavesztett erdő, a letarolt mező sem nyujt könnyü menedéket.

Tapasztalat bizonyitja, hogy egy-egy szigoru tél nem anynyira nagy hidegével, mint

Az „Erdőőr“ tárcája.

Baklövések.

(Elbeszélés a vadász életből).

Öregebbje között is akad egy—kettő de csaknem minden kezdő vadász szeles. Következésképpen tehát az ilyen firmák ugy a vad állományban, mint töltény készletükben érzékeny károkat okaznak.

Közöttük azonban vajmi csekély azak száma, kik az előbbi következményeit mérlegelik, pedig tudhatják, hogy annak az állatnak is ép ugy vannak érző szervei, akár a XIX-ik század modern sport fiainak; a töltény pazarlást meg egyes puffogatók csupa kedvtelésből is üzik, igy hát nem csoda, ha annyi manap a vadászatok után elhullott vadak száma.

Sokkal inkább bántja az ilyen Nimródot az, ha a vadásztársak pechjét bosszantásául használják fel; ez szokott legjobb gyógyszernek bizonnyulnl a szeleskedés csillapitására, mert az ily kórban szenvedők gúnynak vélve a tréfát, kerülni igyekeznek az arra szolgáló okokat. Óvatosabbak, higgadtabbak lesznek s egyik-másik egy-két rápiritás után korrekt vadász lesz.

Egy pár ilyen szeleskedés szülte vadász-pech jut eszembe; részint másokon esett meg, részint-pi rulva vallom be — magam voltam azok gyász vitéze.

* * *

X. (mert nevét csupa kollegálitásból sem árulhatom el) elég jó vadász volna, be a szeleskedés nem kisérné lépten nyomon, mint a gerlét az ő élete párja.

Vadászláz kapja elő a hajtóvadászaton, a lesen, sőt még a cserkészeten is. Akarva nem akarva is társául szegődött ez a mizéria, mint mi nekünk az a két szinbe játszó jámbor német sógor.

Egy nap rendeletet kap vadász mesterétől, hogy 6 óra leforgása alatt lőjjön be egy szép szarvas tehenet, s száslittassa be a kastélyba.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

inkább élelem hiányával mily irtózatos pusztitásokat képes véghez vinni, mert tény az, hogy a jól táplált állat a hideget is jobban állja, mint az éhezés által lesoványitott. Olyan a képe az ilyen pusztulásnak, mint mikor a döghalál, a pestis vág hosszu sorokat kérlelhetlen kaszájával az emberek tömegében.

Hol itt a menekvés a szerencsétlen inségesekre, az önmagukkal tehetetlenekre nézve?

Egyedül egy menedékük van, melyre támaszkodhatnak s ez a világ ura s igy az ő uruk is, az — ember.

Ez az egyedüli az, ki az inségen segithet, ki a veszendőbe menő ezer és ezer életet a reá ruházott magas tökéletességü tulajdonainál fogva megmenteni nem csak képes, de köteles is. Hogy miért mondjuk, hogy köteles is, azt könyü megmagyarázni. Maga az a tény, hogy az egész természet az ő rabigájába hajtatott, elég annak bizonyitására, hogy ezzel a kiváltsággal szemben kötelességek is lettek reá róva. Köteles a reá bizottakkal bölcsen sáfárkodni, mert ha ezt nem tenné, az, a ki ezeket reá bizta, rajta venne boszut hanyagságért, mert a gondjaira bizott természet elpusztultával neki magának is nyomorultan vesznie kellene.

A hasznos mezei állatvilág óvása, sőt szaporitása, minőségének fejlesztése a mellet, hogy szivünknek örömet oksz, anyagi jólétünkre is nagy befolyással van. A gondoskodásunkat husukkal, bőrükkel fizetők a mellett, hogy élelmi czikkeink számát szaporitják s változatossá teszik, mint piaczi áru nem megvetendő jövedelmet hajtanak, az apróbb-nagyobb madárkák ezrei pedig a mellett, hogy az év nagy részében vidám éneklésükkel, csicsergésükkel felviditják kedélyünket, erdeinket, ültetvényeinket ellenségeik miliárdjaitól mentik meg. Az ő pusztulásuk mulhatlanul maga után vonná a növényvilág pusztulását is.

Segitséget tehát az inségeseknek!

Egy pár maréknyi takarmány, egy pár darabka só milyen könyen megmenti egy szarvasnak, vagy egy őznek az életét, mely azután vadállományunk szaporulatának egyik tényezőjéve, vadászszenvedélyünk kielégitőjéve válik s konyhánkat idővel izletes pecsenyével látja el.

Ugyan igy vagyunk a különféle szárnyasok etetésével is, de itt ki kellene a figyelemnek terjedni nem csak azokra, melyek vadász-gyönyöreinket szaporitják, de azokra a kicsike énekeseire is a mezőknek, melyek növényzetünk ellenségeinek pusztitói.

E helyett pedig nálunk inkább éretlen suhanczok, söt nem egyszer élemedett, meglett emberek is abban lelik gyönyörüségüket, hogy hol flóbert puskákkal, hol különféle léppel derüre-borura pusztitják őket, a hatalom birtok-

---

A rendelet rövid volt, de annál bosszantább emberünkre,-ki ugyan azon időn egy rendezvoust kapott az intézet nevelőnőjétől.

Hm, de szét tépi ez a fél iv papir minden illuziómat, a boldogság hetedik egébe készültem s a gonosz fátum vadászmesterré meta morphozált egy ördögöt, a ki ép akkor áll elém a mikor én az éden kertbe akarok lépni. — Rózsás álmaim meg valósulásától csak egy fél óra választ még el és a helyzet . . . ah! de hogy is lehet ily balga a világ, engem gyilkolni küldeni, a mikor én életet szerettem volna lehelni még a köszíklába is, hogy az is örüljön, a mikor én boldog vagyok.

Monologját abban hagyva, csendes resignátióval szedegette elő a sarokból fegyverét, vadász kését, táskáját és a bámatát remélhetőleg eloszlató mámoritó cseppeket tartalmazó egészséges klnézésü kulacsot.

Szép sorrendben magára aggatva a tárgyakat elindult, olyan forma tekintetet vetve a rendeletre, mint a katholikus papság a polgári házasságra és állami anyakönyvekre.

Mélyen bent járt már az erdőben, de még egyetlen madár sem rebbent föl elötte, oly csendes, oly kihalt volt körülötte minden, mint ha a temető sirhalmai közön bolyongott volna. Ő maga is oly resztelenül haladt akár csak egy tünemény; az áldott anyaföld mohtakarója föl fogta lépteinek neszét, hogy az se zavarja meg az erdő világának titokzatos csendjét.

Poetikus hangulatokra hajló kedélyét nem tudta most semmi föl viditani, még a kulacs sem; pedig azon már többször konstatálta a fizika igazságát, mely szerint: minden test oly mértékben veszit sulyából, a mily arányban apad térfogata, illetőleg anyaga.

Egyszerre csak pár ugrást, lombsuhogást és galy törést hall. . . . Mi az . . . ? !

Hirtelen lekapja fegyverét, szemeivel keresve a szarvas tehenet, mert meg volt győzödve, hogy: az.

Csakugyan! ott a sürüben, csak a nyaka látszik ki. — Éppen ugyrásra készül ismét. — Egy dörrenés,

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

lóinak pedig még mindig nem jut eszükbe eme esztelen garázdálkodásnak véget vetni.

De nem csak a hasznos vadról kell gondoskodnunk, hanem terjedjen ki figyelmünk a kártékonyra is. Ennek is ilyenkor legnagyobb az étvágya s legkevesebb az ennivalója: ne sajnáljunk töle egy-egy jó falatot alaposan megfüszerezve — strychninnel.

Egy rosz gebe, melynek a husát szinte ingyenbe nyerjük, mert az általunk adott árt bőrével megfizeti, mérhetlen szolgálatot tehet nem csak a vadásznak, hanem a mezőgazdának is, elpusztulván általa a mezei és házi hasznos állatoknak nem egy ellensége, söt fáradságunkat az elpusztitott vad még máskép is megjutalmazhatja, nevezetesen értékes bundájával, melyre a méreg semminémü behatással nincs, és a hol ilyenek vannak, a kitüzött lődíjakkal.

Ha az ország összes vadászterületein igy gondoskodnának a vadakról, bezeg nem merülnének föl a most folyton gyakoriabb panaszok a hasznos vad pusztulásáról s nem hallatszanék Nimród hiveinek följajdulása a vadászatok sikertelensége miatt.

Példánk van erre elég, mert látjuk, hogy némely jól gondozott vadászterület csak ugy hemzseg a különféle vadak sokaságától, mig az elhanyagolt területeken csak itt-ott lézeng egy pár korcsnak is alig nevezhető egyed.

A vadállomány helyes és okszerü kezelésére nézve példát vehetnénk Csehországtól, mely a hányszorta kisebb hazánknál, annyiszeresen több vadja van mint nekünk, pedig hát sem éghajlati, sem egyéb viszonyai nem kedvezőbbek a mienknél, de nagyobb ott a szép és jó iránt való fogékonyság, nagyobb a buzgóság és tán a szakértelem is fejlettebb.

Ez utóbbi azonban már nálunk sem várat magára sokáig. Mig eddig csak gyakorlatból s nehány bevándorolt német és cseh jager utmutatásai után nyerhettünk némi utbaigazitást a szakszerü vadnevelésre és annak okszerü óvására, addig ujabban nálunk is jeles férfiak kezdenek a dologgal foglalkozni, csak az a sajnos, hogy az eme szakbeli termékek még aránylag drágák, nyelvezetük kissé nehézkes és a kisebb előtanulmánynyal biró ember által csak nehezen érthetők meg, olcsó, népies kiadványaink pedig még nincsenek. No de az idő mindezeket meg fogja hozni, addig pedig mindenki párositsa bármi csekély tudását igaz buzgósággal, mi által — ha már teljesen felvirágoztatni nem is tudjuk, — legalább az enyészettől mentjük meg vadállományunkat s egypár sikerült lövés öröme százszorosan fogja kárpótolni fáradozásunkat.

SEBES-SZÁSZ.

---

nyomban egy hát borzongató kinos hang tudatta, hogy a golyó talált.

A vadász segéd pár ugrással ott terem, hogy az esetleges tarkózást vagy kegyelem lövést megadhassa; de a mint oda ér, arcza a bibor pirostól az ultramarin kékig a szinek minden nemét magára ölté, kezéből csaknem kihullott a fegyver: A szarvas tehén helyett ott feküdt — egy gyönyörü vállap lövéstől találva, — az uradalom majoros — jámbor szamora.

* * *

Kora hajnal volt még, ólom szürkeség boritotta a láthatárt, nyul lesre indult az én Gyuri barátom. —

Elállja helyét, Fortuna kedvezett Diána kegyenczének. Rövid fél óra mulva fegyvere csövére akgatva a karikába kötött fülest, boldogan bandukolt haza felé, vállra vetve puskáját, mint harczra induló dalia az alabárdot.

Időközben az a bizonyos szürkeség — mely nem más volt egy tiszteséges ködnél — mind sürübbé vált; úgy, hogy alig láthatott az ember 15—20 lépésnyire maga elé. De Nimródunk jeles szemei már távolról fölfedeztek egy bokor tövén turkáló állatot.

Megáll, — figyel, lélegzetét is vissza fojtva; szemei csaknem kifordultak a nagy megeröltetéstől.

Borz az, Mária ugyse! A nyulat lerázva, gyorsan arczához kapta fegyverét. — Billen a ravasz, eldurran a lövés; nagyot rug a jól kiprobált mordály. Mintha ezer pokoli ördög adott volna Belzebubnak macska zenét, olyan rémes orditás, visitás, hörgés és nyögés törte meg a különben nyugodt táj csendjét.

Szegény barátomnak nem szerettem volna a bőrében lenni, képtelen volt még csak egy moczczanást tenni, úgy állt akár egy czövek. Lévén ő kissé babonás, mint csaknem minden vadász, pláne ha ereiben germán vér kering.

Végre ön uralmát vissza nyerve erőt vesz magán, oda siet: Hát mit lát? Egy szürkés feketével tarkázott, most isszonyu kinok közt vérében fetrengő — valószinüleg a falu kondájától el maradt — süldő malaczot.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

Törvénykezés.

Mult évi 24-ik számunkban helytelen információ folytán „Gyilkos erdőőr“ czimen egy közlemény jelent meg, mely Komsa György kartársunk szomoru esetét tulajdonképpen mint bünténytt látszott föltüntetni. Midön az ilyen értelmezés lehetősége fölött sajnálkozásunknak adnánk kifejezést, egyuttal örömmel ragadjuk meg az alkalmat, hogy a derék kartársunkat teljesen fölmentő itéletet, ezenkivüi pedig tekintettel az egész ügynek fölötte érdékes voltára a beszterczei lap nyomán a tárgyalás egész menetét közöljük. A tárgyalás mezete a nevezett lap szószerinti szövege szerint a következő volt:

Komsa György erdőőr elleni végtárgyalás.

Még élénk emlekezetében lehet lapunk olvasóinak azon esemény, hogy Komsa György maros-borgói erdőőr Pap Liviust, Borgó-Tihoi lakost, mint veszedelmes erdőtolvajt 1895 évi szeptember 10-én éjjel lelőtte. Szándékos emberölés gyanuja merülvén fel, nevezett erdőőr elfogva vizsgálati fogságba helyeztetett s ellene a végtárgyalás e hó 13-án, tekintettel a nagyobb mérvü érdeklődésre, a vármegyeház közgyülési termében tartatott meg. — Az érdeklődés oly nagy volt, hogy a hallgatók száma a nagy termet zsufolásig megtöltötte. Nem is csoda, mert ily monstre-végtárgyalás, melyre 35 tanu lett megidézve, nálunk a szokatlanok közé tartozik.

A tárgyalást reggeli 9 órakor Tischler Domokos törvényszéki elnök megnyitotta, és tartott este 9 óráig, ki az egész tárgyalást erős kézzel, a bünpör anyagának teljes ismeretével és bölcs tapintattal ugy vezette, hogy mind a vád, mind a védelem teljesen érvényesülhetett. Szavazó birák: Bicze Alajos és Murát Sándor voltak. A jegyzői tisztet Dózsa Ferencz teljesitette. A vádhatóság részéről pedig Gróf Lázár Árpád kir. ügyész volt jelen. A magánvádat Dr. Csuta Demeter képviselte. A vádlottat pedig Dr. Wagner Albert védelmezte.

A tárgyalást elnök azzal vezeté be, hogy reszummálta a vádat és Komsa Györgyöt az általános kérdésekre kihallgatta, ki is 29 éves, kománi születésü II. osztályu erdőőr, kiszolgált cs. és kir. örmester, családos, 4 gyermek atyja, vagyontalan, büntetlen előélétü. Birái előtt nyugodtan állt meg s katonás magatartással, nem mindennapi logikára való $2^1/_2$ óráig tartó beszédben adta elő a szerencsétlen esemény minden részletét.

Előadásából, melynek igazságát a beidézett tanuk is megerősitették a következőket közöljük:

„1892 évi deczember 26-án kezdettem meg szolgálatomat Maros-Borgón s mindjárt kezdetben arról győződtem meg, hogy az erdőkihágás roppant mérveket ölt.

Az erdőkárositást meggátolni nem tudván, jelentést tettem Puskás erdész urnak, ki szigoru rendeletet adott ki, a melynek mindenki engedelmeskedett is, ki véve Pap Liviust, ki ismert fatolvaj volt s a kit sokszor tetten értek, de elfogni sohasem tudtak. Ellene fellépni senki sem mert, fegyverrel járt, veszélyes ember volt, kémeket tartott s igy minden intézkedésről előre értesült. Sohasem tisztelte a törvényt. Én látva a helyzet nehézségét, mintha éreztem volna, hogy itt velem valami szerencsétlenség fog történni, felsőbb hatóságomhoz jenletést tettem a mi nem használt s igy arra voltam kényszeritve, hogy f. évi május havában magán levelet irtam az erdőigazgató urhoz, melyben áthelyezésemet kértem, de sikertelenül.

1893-ban találkoztam először Pap Liviussal. Falopáson érték, de nem tudták elfogni, csak kabátja

---

Egy fogam és egy őzbak les. Siri csend honol a végtelennek tetszó érdőben, melynek öreg tölgyeit, köriseit, juharait és szilfáit ezüst szürkére festette az alkony pirja.

Misztikus homály kél a fák alatt, bágyadtan leng az augusztusi szellő, ábránd keltően suttog a lomb; nyugszik az erdő világa az anyaföld lágyan ringató ölében, altató danát zeng a távoli bérczek gyomrában fakadt csobogó ér vize.

Messze fönt az ég azur boltján egymásután gyulnak ki a csillagok, ünnepi hangulat lepi meg az embert.

Mint ha az Isten házában volnék, ugy érzem magam. — Mint az Úr szolgája a baldachin alatt; csak hogy ennek a baldachinnak teteje minden évben megujul mint a vadászati tilalom s rudjai élő kolosszusok, melyeknek dereka nincs hozzá szokva a hajlongáshoz, mint a mienk.

Elmerengek, eltünődöm ez égi testek titokzatossága fölött, mintha a XIV-ik vagy XV-ik század fia volnék, ámulva az asztrologusok bizar elméletén, a máguszok banális hazugságoktól tarkitott csillag—jóslatain s a szemfényvesztők büvészetnek nevezett ügyetlen, csalárd játékán.

De győz a vadász szenvedély! Figyelő állást foglalok les helyemen. Az emberben rejlő vér szomj e még kinem aludt szikrája végig fut indegeomen. Remegő kézzel szorongatom fegyverem, azalatt szemeim merészen igyekeznek áthatni a tovább látást akadályozó cserje-lomb között.

Hirtelen mintha a földből bujt volna ki, elöttem áll az erdők typikus vadjainak egyik képviselője: egy remek, hatalmas őzbak.

Épp a várva várt.

Akárcsak gyökeret eresztettek volna lábai az aszott gyepen át a televényes erdei talajba, ugy áll, bámul meglepett, ijedt, zavaros szemeivel reám, én meg reá, hogy megláttuk egymást.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

maradt az őrök kezében, ezért jött hozzám. Akkor láttam először pedig rosz hirét már sokszor hallottam. Ugyan azon év, május havában Siold arról értesitett, hogy ismét sok fát loptak. Egy izben 17 szekérrel voltak lopni, közöttük ¸Pap L. is szolgájával Todor Pista Dánjával, 15 szekér gazdája engedelmeskedett, a lopott fát lerakták, de Pap és szolgája fejszékkel megtámadtak és a fával együtt elmenekültek.

Máskor arról értesültem, hogy ugy akarnak megölni, hogy a leszoritó fa kötelét hirtelen elvágják, de ez nem sikerült, mert óvatos voltam.

Folyó évi juniusban Puskás erdész ur arra figyelmeztetett, hogy P. és társai ismét nagy károkat követtek el s a már levágott fát elhordani készülnek, hogy ezt megakadályozhassam, mellénk még Kendrean főerdőőr volt rendelve. Két napig hiába vártuk, nem jöttek. Más nap éjjel P. szekere 370 drb. „resonans“ deszkával megrakva megérkezett. Kiáltottam álljon meg, de nem tette, lovai közé vágott s elmenekült. Az esetet ismét jelentettem Puskás úrnak, ki azt mondotta, ha nem lehet megállitani, hagyjam menni, ő majdfeljelenti Papot.

Jelentettem azt is, hogy nem merek sehová menni, mert többen figyelmeztettek, hogy P. ellenem tör, meg akar ölni.

A harag közöttem és P. között akkor kezdődött, midőn Puskás erdész ur arra figyelmeztetett, hogy. P szolgájával ismét tilosban jár. Én egyik erdőőr társamnak levelet irtam, melyben őt is éberségre hivtam fel. A levelet az előttem ismerettlen küldöncz P. kezére játszotta, a ki a levél tartalmáért nagyon megharagudott s az azt követő vasárnap hozzám jött, de mert szépen beszéltem vele és két erdöszolga is ott volt, nem mert kötekedni.

Kevéssel ezután P. ismét lopott. Többen figyelmeztettek, hogy P. rosszban töri a fejét, mert látták, hogy házam körül leskelődik. Más napon ismét jött egy szekér „resonans“-ot hozva. Én igazolásra hivtam fel s P. egy iratot elő is mutatott, a melyet azonban hamisnak találtam s felhivtam, hogy a deszkát rakja le, de ő ismételten nem engedelmeskedett.

Később ismét arról értesültem, hogy P. meg akar ölni, s e czélra 5 emberrel szövetkezett s elhatározták hogy ha az erdőben megtalálnak, meg fognak ölni. Folyó évi szeptember 7-én Rusz Leonháza mellet 3 embert láttam, közöttük volt P. is, házzam felé közledtek, hittem, hogy most vége az életemnek, szobámba mentem azt bezártam, fegyverem kéznél tartottam. Azon éjjel nem aludtam semmit s láttam egy szekeret házam mellet elhaladni s azon megismertem P-t. Ekkor mondottam feleségemnek, ma még megmenekültem. Másnap hozzám jött M. J. tanitó s figyelmeztetett, vigyázzak, mert P. életem ellen tör s gyermekeim árván maradnak.

E fenyegetéseket másoktól is hallva, s tudva, hogy P. milyen veszedelmes ember, azt irtam szolgálati könyvembe, hogy P-től csak ugy menekszem meg, ha lelővöm. Elnők itt Komsát előadásában félbeszakitja és igazolja, hogy ezen megjegyzés a szolgálati könyvben tényleg megtalálható.

Komsa vallomását ezután a következőleg folytatja.

Erdő szolgáim katonai szolgálatra bevonultak, csak egyedül maradtam, segitségemre azonban mások lettek oda rendelve, hogy velem őrködjenek.

A szerencsétlenséget megelőző hétfőn a csendőrőrmester ur azt kérdezte tölem, miért nem fogom el P-t, azt feleltem, nem lehet, mert életem ellen tör.

Jelentettem, hogy P. ismét lopni akar, mert szekerét láttam felfelé menni.

Vártam hétfőn, nem jött. Kedden 3 szekeret ismét lefoglaltam, egyik P-é volt, melyen szolgája aludt. Szabályszerü jelentésemet ismét megtettem.

E sok várakozásban, hogy P-t tetten érhessem három napig semmit sem aludtam, mert másfelől életemért, de meg gyermekeim sorsáért is folytonosan aggódtam. Szeptember 10-én éjjel Kendrián főerdőőr látva, hogy menyire ki vagyok merülve szolgálatombó felváltott és aludni küldött. Alig aludtam el, álmomból nagy lárma vert fel, zörgették az ablakomat s kiáltották be, hogy itt van Pop Livius. Hirtelen felugrottam, puskát ragadtam, s szobámból kilépve azt kérdeztem, ki van itt? kérdésemre egy durva hang felelt „En vagyok Pop Livius“. Figyelmeztettem, ne közeledjék. Háromszor kiálltottam rá, de ő csak jött, s láttam hogy kezében valamit tart, azt hittem revolver, s midön már küszöbömön, volt egy lépést hátráltam, s czélzás nélkül lőttem, Pop Livius meg volt halva . . .

A jelenet borzasztó volt. Én azt hittem utolsó órám ütött, nem birtam gondolkozni. Feleségem kezeit tördelve sirt. Gyermekeim kétségbe esve jajgattak.

Vádlott előadása után következett a ténynél jelen volt Dánya Pista és Hogea Vaszilie kihallgatása, kiknek vallomása vádlott előadásától csupán abban tért el, hogy az egyik csak kétszer a másik háromszor hallotta vádlottat kiálltani Pop Livius felé: „megállj ne közeledj, mert lelőlek“.

A mentő tanuk sorát az elhalt P. L. édes anyja Pop Juliánna nyitotta meg. Fekete ruhába öltözött özvegy román papné, ki midőn a biróság előtt könnyező szemekkel megjelent azon, véleményt keltette, hogy megölt fia felett fog kesergeni, annál meglepőbb volt az eredmény; midőn az anya fiának még haló poraiban sem tud megbocsátani. Kijelenti siró hangon, hogy neki mint anyának gyermeke ellen kell vallani, még is

---

Föl kapom fegyverem, egy gyönge nyomás után hirtelen bekövetkező dörrenés, fojtó füst, salétrom, kén és szén illattól kisérve s egy heves fájdalom pelyhes orrom alatt tudatták, hogy egy fogam kiugrását — egy bak . . . lövésnek köszönhetem.

KULCSÁR PÁL.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

megteszi, mert olyan gazember fia mint neki, egy anyának sem volt a világon. Az elnök által feltett kérdésre, hogy magyarul, vagy románul ohajt e vallani? jellemzően igy felelt: „Uram az én fájdalmam fiam gonoszsága és gaztettei miatt oly nagy, hogy én azt sem magyarul, sem románul nem tudom elég jól elmondani.

Az ezután következő összes tanuk egyhangulag vallják, hogy Pop Livius egy veszedelmes, erőszakos ember volt, kit Borgó rémének ismertek, tudják, hogy vádlottat folyton bosszantotta, mindig fenyegette, hogy megöli. Rusz János maros-borgói g. kath. lelkész mint erkölcsi tanu a következőket mondotta: „Mindazok, kiket P. L. erkölcsileg megölt mind élnek s igy nem mondhatom, hogy hohér volt, hogy tulságos gazember lett volna, de azt sem mondhatom hogy rendkivül becsületes ember lett volna?“ S ezzel P. L. erkölcsileg is el volt temetve. Egészen más volt a vádlott sorsa, kinek az egész tárgyalás rendjén tanusitott magatartása, feltétlen becsületessége, ugy a biróság, mint a közönség rokonszenvét biztositotta. Felettes hatósága, a kihallgatott tanuk mindenike igazolta, hogy vádlott becsületes derék, pontos és lelkiismeretes hivatalnok.

Az orvos szakértők, kik azon véleményt adták, hogy vádlott azon véleményben volt, hogy P. L. megöli, hogy három napig nem aludt, s azon éjjel is alig feküdt le s nehéz álmából felriasztva azonnal elsütötte fegyverét, illetően a két cselekmény között alig telt el egy percz, a vádlott nem lehetett szabad akaratánál, s igy neki e cselekvény be nem tudható. A királyi ügyész a vádat elejtette és felmentést inditványozott. Ezután a biróság is felmentette vádlottat a büntetés és következményei alól és azonnal szabad lábra helyezte. A nagy számu hallgatóság élénken megéljenezte a kir. ügyészt, midőn a vádat elejtette, ugyszintén dr. Wagner védőügyvédet és a törvényszéki elnököt is, midőn az itéletet kihirdette. Özvegy Pop Liviusné pedig örömében, hogy Komsát felmentették Komsáné nyakába borult és megcsókolta. A vádló ügyvéd is meg lett jutalmazva, mert a meghalt P. L. édes anyja most is és pedig több izben kiálltotta az ügyvéd ur felé, a mit különben tárgyalás rendjén is elmondott: „Fiam mindenemből kifosztott, elmentem az ügyvéd urhoz, ki magára vállalta, hogy visszapereli, s vissza is perelte, de ugy — hogy a mi megmaradt, azt ő ette meg“. —

Segélyegyleti ügyek.

Az országos erdészeti altiszti segélyegyesület tagjaiul folytatólagosan jelentkeztek:

213. Pataky János. 214. Susni György. 215. Klingenböck Károly. 216. Blagueszku Avram. 217. Gravileszku György. 218. Nyeda Salamon. 219. Schmidt Antal. 220. Kovács János. 221. Jorgovics Vazul. 222. Kolláth Ferencz. 223. Szokorodán Ferencz 224. Látyis Sándor. 225. Miczuleszku Károly. 226. Nikolay Károly. 227. Rónay Károly F. 228. Dusbaba Antal. 229. Atzberger Imre. 230. Kroisz Ferencz. 231. Mehrbrodt József.

Különfélék.

Vigadó erdőőrök. Az ungvári m. kir. főerdőhivatal altiszti személyzete e hó 18-án Perecsenyben a »Denk« vendéglő nagytermében tombolajátékkal egybekötött zártkörü tánczvigalmat rendezett a megalakulandó erdészeti altiszti segélyegyesület javára. Rendezők voltak: Dobránszky Ferencz és Horváth Ágoston főerdőőrök, Bertóthy Zsigmond, Papp Lajos, Hornij Gusztáv és Magdó Márton m. kir erdőőrök és Sznoha Vilmos m. kir. pályafelvigyázó. A mulatság lefolyásáról lapunk zártáig értesitést nem kaptunk, ösmerve azonban ottani barátaink buzgóságát, bizton reméljük, hogy erről jövő számunkban referálni fognak. Éljenek a derék, buzgó kartársak!

Hirlapok az ezredéves kiállitáson. A folyó évi Május hó 1-én megnyiló kiállitáson a hazánkban megjelenő összes hirlapok is képviselve lesznek, a mennyiben az e naptól megjelenő számok a nagy közönségnek mindig rendelkezésre fognak állani. Örvendünk, hogy ez alkalommal a mi lapunkal demonstrálhatni fogjuk, hogy egy életképes, intelligens erdészeti altiszti kar is van hazánkban, mely saját lapjával rendelkezik s az esetleg fölránduló kartársaknak nem kell szegénykezve pirulniok, hogy ennek híjával szükölködnek. Ugyancsak ebből az alkalomból meg lesz irva a lap rövid története, nevezetesen keletkezése és annak inditó okai, főbb munkatársainak fölsorolásával. Hogy lapunkat legalább erre a félévi időtartamra minél érdekesebbé tehessük s hogy bebizonyithassuk az iránta való érdeklődést, szükséges leend minél több vidékéről a hazánknak érdekes hireket, szakba vágó kiválóbb eseményeket stb. közölni, hogy igy ne csak a hazai, de a külföldi vendégek becsülését is kivivjük. Felkérjük ennélfogva lapunk összes barátait, hogy eme munkálkodásunkban minél hathatósabban támogatani sziveskedjenek.

Vadász szerencsétlenség. Pozsonyból jelentik, hogy Rössler Imre nagyiparost egy vadászat alkalmával szerencsétlenség érte. Puskája megakadt egy cserjében s elsült, a lövés pedig hátába furódott és gerinczét és tüdejét sértette meg. Fölgyógyulásához nem sok reményt füznek.

Uj ágyu. Három váczi fiatal tanuló, névszerint Kubinyi József, Rozmanith János és Konsiczki Ferencz egy uj szerkezetü ágyut talált föl, melylyel perczenkint százhuszat lehet lőni. A találmányt bemutatták báró Fejérváry honvedelmi ministernek, ki azt megvizsgálta s értesitette a föltalálókat, hogy munkájuk szakképzettségre vall, de nagyon komplikált s ajánlotta nekik, hogy találmányukat mutassák be Bécsben a hadsereg technikai intézetében. A viszgálat eredményét kiváncsian várjuk.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

84 millió ujság. Enynyi ujságpéldányt továbbitottak ugyanis a magyarországi postahivatalok az elmult esztendőben. Ez az óriási szám élő tanubizonysága Magyarország kulturális fejlődésének. Ebben az óriási számban lapunk is szerény 18 ezer számmal szerepel.

Egy erdőmester veszedelme. A szepesi püspöki erdőségekben e hó elején hajtóvadászatot rendeztek az elszaporodott vaddisznókra. Egy fölvert óriási kan ki akart vágni a bokrok között, itt azonban egy kerülő rálött és erősen megsebezte, de az erős vad ezt föl sem véve rohant tovább; egy másik kerülötől ujabb golyót kapott s már két oldalról vérzett, de még ekkor is teljes erővel s dühösen rontott az utjában álló erdőmesternek s bár ujabb lövésekkel fogadták, föllökte s agyaraival fölhasitotta lábszárát. A legválságosabb pillanatban még két golyót kapott a vad, de azért puskaagygyal kellett kiverni belöle az életet.

Megfagyott erdőőr. Becker Antal aninai erdőőrt f. é. január 15-én megfagyva találták. Becker az erdő egyik félreeső helyén levő lakására igyekezett, az uton valószinüleg roszszul lett s eszméletlen állapotában fagyott meg. A szerencsétlen özvegyet és három kiskoru gyermeket hagyott hátra.

Hasznos tudnivalók.

Közli idegen kutforrások nyomán Zsurilla Antal főerdőőr.

A fák védelme a szú ellen. Általánosan el van terjedve az a fölfogás, hogy a fák élősködői a fasejteket rágják és ebből élnek. Ez a fölfogás tévedésen alapul. A szú a fának keményitő tartalmából él. A nancy-i erdészeti akadémián végzett kisérletek ezt igaznak bizonyitják, a menynyiben az a fa, a melynek keményitő tartalmát idejekorán elvonták, szúmentes maradt. Az eljárás maga nagyon egyszerü: a fát még néhány hónappal kivágatása elött a kérgétől megfosztják, vagy néhány gyürüforma bevágással látják el. A fa igy elveszti keményitő tartalmát s kivágatása után minden különleges kezelés nélkül szúmentes marad.

Éghetetlen fa. Egy bostoni hajógyárban a fát a következő eljárással teszik tüzmentessé: A tüzmentesitendő fadarabokat óriási kazánokban tulhevitett gőznek teszik ki, azután az egész kazánt lehütik; a képződött folyadékot pedig a kazán aljában elhelyezett csapon leeresztik. A csap elzárása után a kazánt összeköttetésbe hozzák egy 14 lóerejü légszivatytyuval s a kazánba 0·15 centiméteres légritkitást hoznak létre. Ennek azután az az eredménye, hogy nem csak az esetleg benn maradt nedvek, de a levegő és a gázok nagyobb része is elillan a farostok likacsain. Ezután megszüntetik a légszivatytyuval az összeköttetést s most már nagy nyomás alatt borax, borsav higany és ammonium-szulfátoldatot szoritanak a légritka térségbe. Ez teljesen kitölti a faanyag likacsait s vékony, de biztos tüzmenteségü hártyával vonja be a farostokat. Az égetési kisérletek kitünő sikerrel jártak.

Pályázatok. Ajánlkozások.

66/1754. 1845. ikt. szám. — Szt.-György szab. kir. városnál rendszeresitett és lemondás folytán megürült 2 erdőőri állásra pályázatot hirdetek.

Az 1. állás járandósága évi 180 frt fizetés és 8 km. bükkaljasfa.

A 2. állás járandósága évi 288 frt fizetés és 16 km. bükkaljasfa.

Felhivom azokat kik ezen állásra pályázni kivánnak, hogy az 1879. XXXI. t.-cz. 37. §-ában előirt minősitvénynyel felszerelt és sajátkezüleg irt folyamodványukat hozzám 1896. évi február hó 10.-éig adják be, később érkezök figyelembe nem vétetnek. Magyar és tót nyelv kivántatik.

Szt.-György szab. kir. város 1895. decz. hó 10-én.

Jánoska Gyula polgármester.

Beregvármegye erdészeti bizottsága részéről a következő erdőőri állásokra pályázatot hirdetek. Az erdőőri járások székhelyeit a birtokos testületek számát és az erdőőr felügyelete alá helyezett területek nagyságát, valamint az erdőőri javadalmazást a következő táblázat tünteti fel.

szolgálati osztály	Az erdőőri járás székhelye	A birtokosok száma	Az erdőőri járás kiterjedése kat. holdakban	fizetés forint	egyéb járandóságok forint
I.	Nagy-Berek . .	5	4430	360	83
I.	Nagy-Lucska . ,	13	4703	350	90
II.	Beregszász . .	10	2280	300	70
II.	M.-Terpa . . .	3	2890	300	70
II.	Drágabártfalva .	11	3584	300	58
II.	Kosva	5	6210	300	100
II.	Munkács . . .	11	3836	300	80
III.	Bilke	5	3987	250	65
III.	Oroszvég . . .	86	6403	250	140
III.	Szolyva	75	5076	250	105

Az 1879. évi XXXI. t.-cz. 37. szakaszában előirt minősitést, valamint az illetőknek a hivatalos magyar nyelvben szóban és irásban való tökéletes jártasságát bizonyitó okmányokkal, továbbá ép, erős testalkatukat, ép halló, látó és beszélő képességüket igazoló hatósági orvosi bizonyitványnyal felszerelt és általuk sajátkezüleg irandó pályázati kérvények 1896. évi február hó 1.-ig Beregvármegye erdészeti bizottságához adandók be.

Azon esetben, ha szabályszerüen minősitett pályázók elegendő számban nem jelentkeznének, ideiglenes minőségben és oly kikötéssel, hogy az erdőőri szakvizsgát legfeljebb egy év alatt letegyék, oly egyének is nyerhetnek alkalmazást, a kik hitelesen igazolják, hogy egyhuzamban legalább két éven át erdővédelmi szolgálatot teljesitettek. Azonban az ily ideiglenes alkalmazásu egyének évi fizetése törvényes minősitésük megszerzéseig 50 forinttal kisebb összegben fog megállapittatni.

A szakvizsgázott erdőőrök egyelőre szintén ideiglenesen alkalmaztatnak és csak egy évi próbaszolgálat után fognak kifogástalan alkalmasságuk esetén végleg alkalmaztatni, azonban fizetésüket ideiglenes alkalmaztatásuk ideje alatt is teljes összegben élvezik.

Az erdőőri fizetés és járandóságok utólagos havi rész. letekben fognak Beregvármegye pénztára által kifizettetni.

Beregvármegye erdészeti bizottsága

Beregszász, 1895. évi deczember 12-én.

Az erdészeti bizottság elnöke

Lónyay, főispán.

Felelős szerkesztő és lapkiadó tulajdonos:

Podhradszky Emil.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

„FONCIÈRE“ PESTI BIZTOSITÓ-INTÉZET

ALAPITTATOTT 1864. BUDAPESTEN.

Alaptőkéje 4,000.000 koronára, biztositékai pedig **22,000.000 koronára** rugnak; minélfogva a leggazdagabb és legnagyobb biztositékot nyujtó biztositó-intézetnek sorába tartozik.

Ezen hazai intézet igen előnyös feltételek mellett nyujt mindennemü **biztositást: tüz, jég, szállitmány és üvegeken eshető töréskárok** ellen.

Különös gonddal ápolja az **élet** és az **embert érhető testi balesetek** elleni biztositásokat.

A dijak a legolcsóbbak és a feltételek a biztositottakra nézve felette kedvezők. — Bővebb felvilágositással készséggel szolgálnak:

A központi igazgatóság Budapesten, V. Sas-utcza 10. — A vezérügynökség Kolozsvárott és az ország majdnem minden községében lévő ügynökségek.

Szászsebesen főügynökség *Baiersdorf Henrik* urnál. Megbizható egyének egyszerü megkeresésre mint ügynökök alkalmaztatnak.

magy. kir. udvari szállitók.

Cs. és kir. auszt. udvari szállitók.

Ő cs. és kir. Fensége József főherceg udvari szállitói.

Szerb kir. udvari szállitók.

Perzsa csász. udv. szállitók.

Kincstári és uradalmi

ERDŐTISZTEK és ERDŐŐRÖK

részére akár

teljes egyenruhákat,

akár pedig

egyes darabokat,

valamint az

egyenruházathoz tartozó egyes részeket,

ugyszintén a legelegánsabb és legolcsóbb polgári öltönyöket

csakis valódi tartós minőségben szállit jótállás mellett

TILLER MÓR és TÁRSA

osztrák-magyar cs. és kir. udvari szállitók, Ő cs. és kir. Fensége József főherceg udvari szállitói, valamint perzsa csász. és szerb kir. udvari szállitók

Budapesten, Károly-laktanya.

Kimeritő árjegyzéket kivánatra küldünk.

Nyomatott Stegma Jánosnn könyvnyomdájában Szászsebesen.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

II. évfolyam Szászsebes, 1896. február 10. 3-ik szám.

ERDŐŐR

szak- és társadalmi lap az erdészeti altiszti személyzet részére.

Előfizetési árak:
Egész évre . . . . . 3 frt — kr.
Fél évre . . . . . 1 frt 50 kr.
Negyed évre . . . . . — frt 75 kr.
Előfizetési dijak, hirdetések s bármily irásbeli közlemények a lap szerkesztőségéhez küldendők.

Megjelenik minden hó 10-ik és 25-dik napján.

Hirdetési dijak:
Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 10 kr. Ezen kivül minden hirdetésnél 30 kr. bélyegdíj fizetendő.
Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mérsékelt dijak egyezség szerint.

Ezredéves kiállitás

Nagy és a történelemben szinte páratlan ünnepélyek küszöbén állunk. Nem egyes község, város, vagy vidék, nem egyes ember, hanem egy egész ország s lakosainak milliói öltenek ünnepi diszt, hogy méltón megünnepeljék a magyarok bejövetelének s hazánkban való megtelepedésének ezredéves emlékezetét.

Hosszu tiz évszázadon át, a világ és nemzetek legnagyobb átalakulásainak közepette, folytonos ádáz harczokban külső és belső ellenséggel, nem egyszer véres testvérharczot víva nem csak hogy fenntartotta magát a mondhatni maroknyi nép, sőt számban, erőben gyarapodott, a vad pásztorfiakból erős kultur nemzet lett.

Az ünepélyek legkiválóbbja, mondhatni, hogy az összesnek koronája lesz az országos kiállitás, mely fél éven át fogja a világnak bemutatni minden téren, hogy a tökélynek milyen fokára jutott hazánk ezer év küzdelmeinek közepette. Ott lesznek fölhalmozva a mező és erdőgazdaság, az állattenyésztés, az ipar, kereskedelem, művészet minden kincsei, egy szóval kifejezve: ez lesz a kincsek valóságos tárháza. Ezt megtekintve fölöslegessé válik beutazni az egész országot, mert itt megtalálhatjuk összpontositva egy aránylag kicsiny területen minden gazdagságunkat épp ugy, mint a nyomornak különféle eszközeit.

Az „Erdőőr“ tárcája.

Csalódások.

Az életből meritve.

A szépapja erdőcsősz volt, a nagyapja erdőkerülő, az apja erdőméd, ő maga erdőőr, a fia meg már éppen erdőaltiszt, pedig még csak most pelyhedzik az álla. Vajjon mennyire fogja még vinni ez a jager család?... Ezt találgatják, mondogatják a falubeli kaputosok egymásközt, a mint a „Vig czimborához“ czimerrel büszkélkedő falubeli kurta korcsma hosszu asztalánál ülve öblögették a nagy diskurszus közben folyton száradó torkukat.

Mindegyiknek van valami emlékezetes eseménye, mindegyiknek volt már valami összeütközése azzal a veszedelmes jágerrel, a ki mindenütt ott van, a hol éppenséggel nem kellene lennie. Nem lehet attól még egy hajitó fát sem elcsaklizni, nem lehet még egy ártatlan tapsifülest sem lepuffantani ugy, hogy rögtön észre ne venné, föl ne irná, zálogot nem venne és föl nem jelentené a szegény halandót, bút, bajt hozván árva fejére. Pedig hát az az erdő az Isten adománya, épp ugy van hozzá jussa a szegény embernek, mint a gazdag urnak.

Hej! jobb idők is jártak hajdanában, mikor mindenki ott vágott magának fát, a hol talált, ott vadászott, a hol akart és a merre szeme ellátott, mégis volt erdő is, vad is untig elég.

Az az istentelen jager nem törődik azzal, hogy a szegény embernek anélkül is van baja elég: a nagy adó, a szük termés, a mindenféle perpatvar, zsidó csalárdsága, keresztény rosszasága és csak az Isten tudja, hogy hány mindenféle kereszt nehezedik vállaira!

De talán nincs is a föld kerekségén olyan kegyetlen és a mellett olyan szivós nemzettség, mint az a Venyige família. Isten tudja, hány éve, hogy csak ebből a családból kerülnek ki a jágerek ezen a vidéken és

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

A gazdagok arany és ezüst evőkészlete mellet ott huzódik meg szerényen a szegény havasi kunyhók és kalibák fakanala és a gyöngyező tokai aszuhoz szokott arany serleg zúgolódás nélkül fogadja szomszédjának a hegyi források vizét meritő egyszerü fapoharat

Sokan azt fogják hinni, hogy ez az egész kiállitás nem is nekünk szól, hanem csak arra való, hogy a minket csak hirből s legfölebb rosz leirások kutforrásai nyomán ismerö külföldnek mutassuk meg, bogy mik vagyunk és mit tudunk, pedig hát nem ugy áll a dolog.

Igaz hogy a kiállitásnak az is a czélja, mert hiszen csak hasznára lehet hazánknak, ha a külföld vele a maga valóságában megismerkedik, kulturája által vele megbarátkozik, de ez — szerény véleményem szerint — csak másodsorban jön tekintetbe.

A fő czél minden esetre az, hogy első sorban mi magunk ismerjük meg magunkat, tanuljunk egyik a másiktól s látva különféle czikkeink kitünőségét, uj erőt, lelkesedést meritsünk a még nagyobb tökéletesség eléréséhez szükséges ujabb küzdelemre. Mert senki se gondolja, hogy már mindenben elég tökéletesek vagyunk, hogy már nincs szükségünk a tovább fejlődésre és beérhetjük azzal, a mink van, mert ez mindennapi szükségleteinknek megfelel s azokat teljesen kielégiti.

Azt tartja a példabeszéd, hogy a jó pap holtig tanul, ezzel azonban korán sem azt akarja mondani, hogy csak a papnak szükséges tanulni, hanem igenis vonatkoztatja ezt az egész emberiségre, kezdve a legalacsonyabbtól a legmagasabbig. Avagy ha ősatyáink megmaradtak volna a mellett, a mit atyáiktól örököltek s nem igyekeztek volna folytonos tanulás és kisérletezés által tökéletesedni, elértünk volna valaha a tökélynek arra a fokára, a melyen Istennek kegyelméből ma állunk?

Fel tehát! Nézük meg magunknak a kiállitást s okuljunk tanulságain. Igen, de hogyan?

Egy ilyen kiállitásnak a megtekintése pénzbe és pedig elég sok pénzbe kerül, már pedig az erdészeti altisztek között kevés van, kit a sors és szerencse jó anyagi helyzettel áldott volna meg, sőt a nagy testületnek túlnyomó többsége olyan szorult viszonyok között él, hogy magát és családját alig képes fentartani s bár vérző szivvel, mégis le kell mondania arról az élvezetről, hogy hazája nagyszerüségében gyönyörködhessék, fényében sütkérezhessen s tudnivágyát kielégitve, egyszersmind tudásának, tapasztalásának látókörét kibővithesse.

A testi élvezetekről is nehéz lemondanunk, pedig hát ezek nap-nap után kinálkoznak s mit nem szereztem meg magamnak ma, azt a holnap ismét meghozhatja, mennyivel nehezebb

---

mindegyik majd félszázadon keresztül kinozza a szegény embert.

* * *

A jávorkai uradalom lomtárában nem egy elsárgult, molyette, penészes irat igazolja, hogy a becsületben megőszült, kötelességtudó Venyige Domokos nevü egyének számtalan évtized óta egymás helyét örökölve s egymást fölváltva szólgálják hűségesen a nemes, nemzetes és vitézlő családot, gondozván a nagyterjedelmü erdők fáit és vadjait. De hát mi közöm van énnékem a rég letünt időkhöz és azok alakjaihoz, mikor teljes nagyságában áll elöttem a mai Venyige Domokos?

Ötven esztendő vihara zugott el feje fölött már, de nyomot alig hagyott hátra; még mindig olyan helyre legény, csupa tüz és élet; szuró, villámló a tekintete, piros-pozsgás az arcza, rúgunyos, szilárd a járása, egyenes, délczeg egész termete, olyan, mint az uradalmi park bármely büszke tölgye.

Domborodásnak induló poczakja, kissé borvirágos orra jólétről tanuskodnak s különösen az utóbbi élő tanubizonysága ugy az uradalmi borok jóságának, valamint a pinczemester és Venyige uram közt fönálló jó baráti viszonynak.

És osztán az ilyen ember, ki már két feleségnek a papucsát dobta föl a padlásra, sivár, öröm nélkül való remete életet éljen?

— Nem! nem birom ezt tovább! — mondogatta Venyige uram, a mint föl s alá járkált meglehetősen rendetlen lakásán. Meg kell nösülnöm, vagyis inkább házasodnom. Csüry Katicza, a jó módu özv. Csüryné leánya éppen nekem való volna; olyan az eszemadta, mint egy megtestesült angyal, mely csak azért szállt le az égből, hogy bámulatba ejtse ragyogó szépségével a férfi világot s lefözze a mai kor rizsporozott s különféle kenőcsökkel agyonmázolt divatbábokat.

— Éjsötét haja, villogó kökény szeme, szép fitos orrocskája, biborpiros ajka, mögötte gyöngy fogsora, sugár termete: mind, mind olyan ennivaló! Forr a vérem, elmegy az eszem, ha ő réá gondolok. Birnom

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

azonban lemondani egy oly szellemi élvezetről, mely csak évtizedek multán ujul meg s kérdés, hogy éltünk során nem-e ez az utolsó, mely most kinálkozik s lesz e még alkalmunk hasonlót valaha láthatni? Az emberi élet a világ folyásában olyan rövid: csak parányi csöppecske a nagy oczeánban.

Pedig hát annak az erdészeti altisztnek mennyire szüksége lenne egy ilyen kiállitást végig nézni! Mennyi hasznos tudnivaló tárul itt eléje szakmájából s gyüjtött tapasztalatainak milyen nagy hasznát vehetné közhasznu munkálkodásában!

És vajjon ő venné hasznát? Nem tizszerte, százszorta nagyobb hasznát venné az, kinek szolgálatában áll s kinek javára értékesiti tudását, tapasztalatait?

Kinek képezi tehát legfőbb érdekét, hogy az erdészeti altisztek a kiállitást meglátogassák s ott tanulmányokat tegyenek? Bizonyára első sorban az erdőbirtokosokét, kiknek anyagi hasznát ezek a tanulmányok előmozdihatják.

Ezekből kifolyólag egy nagy és szent kötelesség hárul ezekre a birtokosokra, melynek nem teljesitésével önmaguk, a haza és az emberiség ellen vétenek. Ez a kötelesség az, hogy módot nyujtsanak alkalmazottjaiknak a kiállitás megtekintésére!

Állam, főváros, társadalom, mindanynyian vállvetve, sőt egymással versenyre kelve igyekeznek közlekedés, szállás, élelmezés olcsóvá tétele által a szegényebb osztálynak módot nyujtani, hogy az egész ország örömünnepén részt vehessen s annak fényét tömeges megjelenésével emelje s tapasztalatait, ismereteit gyarapitsa. Ez azonban szól a munkás népnek.

Vajjon nem volna lehetséges ezt az erdészeti altisztekre, vadászokra, vadtenyésztőkre és vadőrökre is kiterjeszteni? A kincstári alkalmazottaknak még meg van az az előnyük, hogy az államvasutakon féljegygyel utazhatnak, de a megyéknél, járásoknál, községeknél, magánosoknál alkalmazottak még ebből a jótéteményből is kizárvák.

Az erdészet, vadtenyésztés felvirágzása az egész ország érdeke! Ez érdekből kifolyólag csak méltányos lenne, ha az ország eme ágazatok szorgalmas munkásainak megadná a lehető kedvezményeket, hogy munkálkodásuk sikeresebb folytatásához ujabb ismereteket szerezzenek.

A második és még közvetlenebb érdek a tulajdonosoké.

Szegény embernek ritkán van erdeje, ilyet a sors csak a vagyonosabbaknak juttatott. Ezek jólétének előmozditói első sorban alkalmazottjaik, mert ezek munkálkodásának, buzgóságának, szakértelmének köszönhetik azt, illő tehát és méltányos, hogy fölöslegükből ezek javára

---

kell őt, birnom minden áron! Csak az a pelyhes száju fiam ne settekednék folyton körülötte! Az kellene még hogy a fiam halássza el előlem a konczot. De mit is tünődöm ezen? A gyerekre ráijesztek egy kicsit s különben is csak külömb legény vagyok én, mint az a tejfeles száju siheder. Igaz, hogy a kobakom már kissé nagyobbodik s a homlokom erősen óhajt találkozni nyakszirtemmel, no de arra való a parókám, arról pedig, hogy ez mit takar, nem tud a világ. Őszülő szakállomat eltünteti a beretva, bajuszomat gangosan kipödröm s fogadom, hogy három vármegyében nem lesz külömb legény, mint én. Pinczemester pajtásomat meg fölkérem násznagynak.

Ilyen hosszas tünődés után nem soká habozott s mint a tettek embere, azonnal a kivitelhez fogott.

Miután tüskös szakállát simára beretválta volna, bajuszát pedig oly hegyesre fente, hogy akár a szemét kiszurhatta volna vele más emberfijának, fölrántotta szép zsinóros ünneplőjét, melyben ugy nézet ki, akár csak egy franczia marsall. Sapkáját fölibe nyomta a hajdús parókának s felkötvén csillogó vadászkését, kedvtelve nézte magát végig a nagy tükörben. A szemle teljesen kielégitette, csakis egy pár fegyelmetlen bajuszszálat kellett még leollózni, mert sehogy sem akart a többihez simulni.

Végre rendben volt minden s fenkölt érzelmekkel indult meg násznagyhivni.

* * *

Az Istenben boldogult Csüry Gáspár portájára két diszruhás alak lép; arczuk ünnepi ránczokba szedve: látszik, hogy komoly dologban járnak. A falu népe, a mint látja őket, össze súg-búg: ezek bizony háztűz nézni járnak: csak az a kérdés, kitt illet a szerencse, vajjon a még mindig kaczkiás özvegyet, vagy pedig a falu gyöngyét, a hogy tudniillik a szép Katiczát nevezik.

A lebocsátott függőnyök félhomályba boritják a szobát, melyben a jövevényeket már megsejtett özvegy megzavarodva babrál az asztalteritő rojtjaival s a kopogtatásra alig tudja suttogó, megindult hangon mondani, hogy: „tessék“!

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

némi áldozatot is hozzanak az, ebből folyó haszon végeredményében ugy is az ő javukra esvén.

A mit a szegény erdészeti altiszt szorult anyagi helyzetében megtenni képtelen, azt megteheti kenyéradója minden nagyobb megerőltetés nélkül.

Az erdeszeti altiszti személyzet ismert szerénységeinél fogva bizonyára nem fogja kivánni, hogy neki nagy uri módon való utazáshoz, élelmezéshez sőt tán dorbézoláshoz nyujtassék mód, hanem hálásan fogadja, hogy ha szerény viszonyok mellett szaporithatja ismereteit s kétséget kizárólag igyekezni fog azokat jóltevője érdekében értékesiteni.

Ezen kivül szép alkalom nyilnék az altiszti személyzetnek egy bizonyos napra találkát adni a fő- és székvárosba, hol eszméit kicserélhetné, a testületi szellemet megerősithetné s mig az egyeset senki meg nem látja, imponáló sokáságával, tisztességes föllépésével a nagy közönség figyelmét magára vonná s abban a sorsa iránt való érdeklődést fölébresztené.

Megpenditettük az eszmét, a további teendőket azokra bizzuk, kiknek módjában van azt megtestesiteni s tesszük ezt abban a biztos tudatban, hogy szavunk nem fog elhangzani a pusztában.

Sebes-Szász.

Erdőőri tánczvigalom Perecsenyben.

Az ungmegyei kincstári erdőőrök január hó 18-án sikerült tánczestélyt rendeztek segélyegyletük alapja javára. A perecsenyi „Denk“ vendéglő — Hochstetter Henrik vegyi gyár igazgatója szivességéből villammal fényesen kivilágitva, — a tánczterem illatos fenyűgallyal kidiszitve, jó czigány és barátságos rendezők fogadták a számos vendéget, kiket részint repülő szám, részint az Ungvölgyi gőzös hozott össze a vidékről. Majdnem 200 korona értéket képviselő szebbnél-szebb tombola tárgy diszlett egy asztalon közszemlére kitéve s hirdette a szives adakozók áldozatkészségét. Kiváló érdem illeti e helyen Magdó Márton m. kir. erdőőrt, ki egymaga 18 drb. fafaragványu disztárgyat ajándékozott a nemes czélra, melyeket mind az ő ügyes keze alakitott durva dió- s körtefából. Dicséretet érdemelnek Hochstetter igazgató, az erdőtisztek és altisztek munkás leányai, Fiebiger és Dudinszky növérek, Elvert úr és sok más önkéntes adakozó, kik részint kézi munkákat, részint egyéb tárgyakat nyujtottak Fortuna asztalára. Vidám tánczczal mulatott a fiatalság a szünóráig; 22 pár állott sorfalat az I. négyeshez és a körtánczokban is csak óvatosan lejthetett előre, aki a tolongásba merészkedett. Szünóra alatt folyt le a tombola játék, a játékkedv a 250 drb. tombolajegyet hamar a vendégség közé ragadta. Számosan örvendek fortuna kegyének, mégis többen voltak azok, kiket rútul cserben hagyott. Azután újból kezdődött a vigadozás, Góré huzta s folyt a táncz, mig csak le nem robogott a dubrinicsi vonat reggeli szürkületkor. Jelen voltak: Hochstetter Henrikné, Pirpák Juliska és Paula, Szhunczevics Vilma, Cornides Györgyné és 2 leánya, Mariska, Anna, Rózsai Rezsőné és Margit, Aranka leányai, Ta-

---

— Üdv és békesség lakozzék e házban most és mindörökké, — kezdi mondókáját a násznagyságra vergődött pinczemester s be sem várva a köszönő feleletet, mindjárt neki vág a jövetel tulajdonképeni czéljának a következőképpen:

— Midőn az Ur megteremté az első embert a maga ábrázatjára, azt mondá magában: „nem jó az embernek egyedül lennie, adjunk melléje társat“ s formálá azt az ő oldalbordjából. Ábrahám vevé magának feleségül Sárát, Jákob patriárka Liáért 7 évig, Ráchelért tizennégyig szolgált; Tóbiás is megindult magának élettársat keresni s a kis kutya előtte futott, hasonlóképpen tehát én is...

— Jövök, mint egy vén komondor — dörmögé magában Venyige uram, kit a hosszu bevezetés már untatni kezdett s szerette volna mielőbb hallani a boldogitó igent.

Miután pedig minden nótának vége is szokott lenni, násznagy uram is nagysokára kinyögte hogy:

— Mindezeknél fogva én is kérem az itt velem megjelent becsületes özvegy férfiu részére kezét....

Még mielött kimondhatta volna, hogy kinek a kezét, az iruló-piruló özvegy már is siett a felelettel.

— Ám legyen, itt a kezem! Venyige uramat mindig derék, jóravaló férfiunak ismertem s azt hiszem, még sok boldogság vár reánk ez életben egymás oldala mellett.

Kinos pár percz következett erre a nem várt feleletre. A két férfi köhécselve tekingetett egymásra s olyan arczott vágtak, mint ha vadalmába haraptak volna.

Végre is Muskotály uram törte meg a csendet s nem nagy szónoki folyékonysággal adta elő, hogy ime tévedés van a dologban, mert ő a kis Katicza kezére gondolt.

Most már természetesen az özvegyen volt a bámulás sora. De nem csak bámult, hanem mérgelődött is. Arcza hol vörös, hol fehér, hol pedig zöld szinbe játszott.

— No várjatok, átkozott csirkevadászok, majd szerzek én is nektek meglepetést, mondogatta magában.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

mássy Józsefné, Fiebiger testvérek, Döry Józsefné és Ilona leánya, Szabados növérek, Tóth Irma, Geőcz Giza, Beszterczey és Dudinszky növérek, Bodnár Margit, Mikitovics Erzsi, Répay Berta, Firnsthal növérek, Lahner Edéné, Papp Lajosné, Horny Gusztávné, Leck Lajosné, Jaczkovics növérek, Sztrilecky Jánosné és Anna leánya, Petreczky Jánosné és Ilona leánya, Rotharidesz Andrásné és Mariska leánya, Svenda Lászlóné, Pásztor Albertné és mások. Az estély összes bevétele 248 frt 50 kr. Kiadás 76 frt 31 kr. tiszta jövedelem 172 az az Egyszázhetvenkettő frt 19 kr. mely összeg további intézkedésig takarékpénztárba helyeztetett.

Részint mint távolmaradtak befizettek, részint felülfizettek Rónay Antal főerdőtanácsos 3 frt. Laukó Sándor 1 frt. Kolossi Béla 1 frt. Okolicsny János 1 frt. Bródy Sándor 3 frt. Lindenmayer Frigyes 1 frt. Sziklay Lajos 2 frt. Antalóczy Péter 1 frt. Zachar Jakab 2 frt. Gaspero Antal 5 frt. Gajdos István 50 kr. Répay Albert 50 kr. Jákim István 2 frt. Pólányi Lajos 1 frt. Kárpa István 50 kr. Jaczkovics Miklós 1 frt. Bautlin féle vegyi gyárak 25 frt. Takács Miklos 1 frt. Jakubovics Áron 1 frt. Szilárd Károly 2 frt. Radó Pál 3 frt. Weisz Ferenc 1 frt. Fenyvessy Gyula 50 kr. Döry József 1 frt. Dr. Kerekes István 1 frt. Özv. Korláth Gyuláné 1 frt. Cornides György 1 frt. Rózsay Rezső 50 kr. Németh József 1 frt. Hochstetter Henrik 3 frt. Dudinszky Tivadar 1 frt. Petreczky János 1 frt. Leck Lajos 2 frt. Tóth Károly 50 kr. Polyánszky Antal 1 frt. Dr. Gulácsy Árpád 1 frt. Klaudinyi Kálmán 2 frt. id. és ifj. Dudek Ferencz 2 frt. Vass Bertalan 1 frt. Fidy Béla 1 frt. Szvitetszky Gusztáv 1 frt. Petik Bazil 1 frt. Rotharides Bertalan 1 frt. Reich Jakab 5 frt. Bessenyei Lajos 1 frt. Matyóka László 1 frt. Rochlitz Nándor 2 frt.

Ezredéves kiállitás.

N. Facset 1896 évi február hó 1-én.

Tekintetes szerkesztő ur!

Az ezredéves országos kiállitás közledtével nem lesz érdektelen, ha becses lapjából már jó eleve tájékozva leszünk arról, hogy mik lesznek az erdészeti és vadászati csoportban egyes hatóságok vagy magán uradalmak részéről kiállitva. Ez ügyben segédkezet nyujtandó, rövid vonásokban ismertetni óhajtom ama tölgyfát, melynek részei a lugosi m. kir. erdőigazgatóság részéről kiállitva lesznek.

A kérdéses tölgy óriás a povazsinai m. kir. erdőgondnokság kerületében I. vágássorozat, 2 tag, 41 osztagban, az ugynevezett Perev Barbulnj erdőrészben diszlett s gyürüi után számitva, hozzávetőleg 360—400 éves lehetett. Már öt éve annak, hogy ezt az óriást egy vihar ledöntötte s tán itt merült volna el örökre a feledés homályába, ha az idei kiállitás nem könyörül rajta s onnan legalább részben ki nem emeli. Az egész fa különben ugy, a hogy volt, fektében fényképileg meg lett örökitve (zárjel között megjegyzem, hogy a fényképen csekélységem alakja is ott pompázik). A törzsből hat darab, egyenkint 30 cntm. magas korong lett kimetszve. A fa hatalmas méreteiről legjobb tanubizonyságot tesz az alábbi táblás kimutatás. Itt még megjegyzem, hogy a korongok kivágásával 3 m. hosszu fürész segitségével vezetésem alatt 5 ácsmester $7^1/_2$ napon át fáradozott. A fűrészelés költsége 45 frt, a korongok elszállitása Lugosra 36 frt 80 kr. egyéb apróköltségek pedig körülbelül 15 frtra rugtak. Megjegyzem még hogy a tölgy gyökérzete gyenge volt.

Miután pedig megmagyarázta volna, hogy erre a leányt is meg kell előbb kérdezni, az pedig a kertben van, szépen elbocsátotta őket, hogy hát tessék csak oda fáradni a feleletért.

A mi embereink a reménységnek egy kis szikrájával szivükben megindultak a gyümölcsfákkal diszes kertbe, de bizony jobb lett volna nekik inkább vakon születniök, mintsem azt látni, a mit láttak.

A szép gyalog uton kart karba öltve jött velök szemközt a szép Katicza és ifju Venyige Domokos s majd az álluk esett le bámulatukban, mikor az ifju ember e szavakkal fordult atyjához:

— Ime, kedves atyám uram, jegyesem Csűry Katicza, ki velem együtt kéri atyai áldásodat.

Az öreg Venyige mit tehetett mást keserü csalódásában, elfojtott neheztelléssel s nehéz szivvel megáldotta az ifju párt s násznagyával együtt mihamarább takarodót fujtak s duzzogva vonultak az uradalmi pinczébe búfelejteni.

Venyige uram e naptól kezdve kerülte az embereket. Éjjel-nappal az erdőt bujta s volt nemulass az ott garázdálkodó fatolvajoknak és vadorzóknak.

Maga az uraság is bámulattal nézte a föltünő buzgóságot s nem egyszer mondogatta: „Az a vén Venyige valóságos vasgyuró, ritka szorgalmu, hű cseléd, az irodában ásitozó fia bizony példát vehetne róla“.

Nem is késett buzgóságának jutalma, nem sokára kinevezték fővadásszá, de a vesékbe is látó uradalmi intező ezt csak akkor tudatta némi gyógyir gyanánt az öreggel, midőn szivét a legnagyobb csapás érte: a fia menyegzőjén.

KULCSÁR PÁL.

ADOMÁK.

A félelem hatalma. Két jó barát borozgat a vendéglőben s egyik szól a másikhoz:

— Képzeld csak, X. barátunk a haláltól való félelmében halt meg.

— Az még semmi, — mond a másik — de nekem majdnem lett egy öcsém, ki azonban éppen azért nem született, mert az élettől félt.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

A korongok méreteinek és sulyának táclázata a következő:

Darab szám	hoszsza centiméterben	közép átmérő centim.	körülméret a kérgen centméter	sulya kilogramm
1	30	205	640	925
1	„	192	610	890
1	„	187	586	760
1	„	161	496	585
1	„	142	355	450
1	„	110	346	420

Tisztelettel

Zsigó Károly.
m. kir. erdőőr.

Különfélék.

Kérelem. Lapunk második évfolyamának immár harmadik száma is megjelent s ugy az eddigi megjelent, valamint a mostani számot is megküldtük mindazoknak is, kiknek előfizetése mult év végével s még elöbb is lejárt s kivétetelt csak azok egy részénél tettünk, kik egész éven át járatták a lapot, a nélkül, hogy a fizetésre gondoltak volna. Miután ily módon közel 300 számot küldünk szét olyanoknak, kik még előfizetéseiket sem meg nem ujitották, sem pedig be nem jelentették, mi nyomatási és posta díjakban tekintélyes költséget okoz, felkérjük ujból s utoljára mind ama tisztelt olvasóinkat, kik a lapot továbbra is járatni óhajtják, hogy az előfizetést folyó hó 20-ig megtenni sziveskedjenek, mert ellenesetben kénytelenek leszünk a lap további küldését beszüntetni.

Medve a vonat alatt. Az Arad megyében fekvő Solymos községbe a napokban egy hatalmas medve tévedett be a környékbeli erdőségekből. Néhány bátor férfi fejszével, vasvillával fölfegyverkezve üzőbe vette a vadat s ez menekülése közben az éppen arra rohanó gyorsvonat kerekei alá került, melyek azután izzé-porrá tépték.

A manlicher puska ereje. Bécsből jön a hir, hogy ott egy katona szolgálati fegyvere elsülvén, annak leszakitotta egy ujját s átcsapva a 20 cm. vastag falon és az ajtó deszkázatán, az udvar másik oldalán lévő falba furódott.

A lelkiismeret szava. Novák József, 81 éves sárvári lakos halálos ágyához kérette a csendőrörmestert s ennek megvallotta, hogy Vendel nevü fia, ki erdőőr volt, feleségét megölte Az öreg Novák vallomása szerint fia mult évi február hó 3-án lött a feleségére, ki azután sebébe hosszas szenvedés után bele is halt. A fiu akkoriban azt állitotta, hogy puskája véletlenül sült el, a menyecske azonban halálos ágyán elárulta aposának a titkot, ez azonban nem mert följelentést tenni fia ellen, mert ez öt is megöléssel fenyegette. Novák Vendel, kit a csendőrség nyomban le tartóztatott, mindent tagad, de ugy látszik, hogy ebből nem lesz haszna, mert a vizsgálat kideritette, hogy nejére, ki féltékenységével üldözte, más izben is lött, egyszer pedig fölgyujtott egy kunyhót, melyben atyja, neje és gyermekei voltak s csak a véletlennek köszönhették. hogy élve menekülhettek. Mi azt hisszük, hogy a vizsgálat azt is fogja deriteni, hogy a fiatal ember essze nem volt rendjén, mert ennyi gonoszság elkövetésére egy józan eszü erdőőrt nem tartunk képesnek.

A korbács bolondja. A berlini „Vorwärts“ hihetetlen esetről ad hirt. Berlin egyik ellőkelő szijgyártó-üzletében megjelent egy elegáns ur, nem kevésbé elegáns asszony társaságában s kutyakorbácsokat kért. A kereskedő az urat durchlauchtnak szólitotta s valami orosz herceg volt. Ki is választott két korbácsot, de meg is szerette volna próbálni. Kutya nem lévén kéznél, megkérte a kereskedőt, hogy hadd próbálja ki valamelyik inasán, — jól megfizet érte. Az inas beleegyezett, hogy egy ütést kitart 5 márkáért. A herceg teljes erejéből végighuzott a gyereken, azután odadobta neki az 5 márkát. Egy másik inason hatot vágot végig s 13 márkával kárpótolta. Azután behivta a kocsist, ki őt odahozta. Ezen is végig vert s adott neki 23 márkát. Annyira belejött ebbe a kedvtelésbe, hogy az üzlet segédjein akarta folytatni, 3 márkát igérvén minden ütésért. Természetesen fölháborodva utasitották vissza. A herzeg ur azonban annyira izgatott volt már, annyira vágyódott erre a mulatságra, hogy mind többet igért, végre 40 márkát ajánlott minden ütésért. De ezt sem fogadták el. A korbácsolást nagy tömeg nézte kivülről, felháborodásában nem a legszebb cimeket kiabálva be. Senkinek sem jutott eszébe, hogy rendőrt hivatott volna a valószinüleg félbolond herceg letartóztására. Megjegyzendő, hogy a hölgy, ki a herceg kiséretében volt, nagy gyönyörüséggel boldog mosolylyal nézte végig a mulatságot s azután karon fogva távozott korbács bolondjával.

Jóslatok az 1896-ik évről. Ha hitelt adhatunk ama jóslatoknak, melyeket e folyó évre nézve régebben és az ujabb időkben is tettek, ugy ez az esztendő egyike lesz a legvéresebbeknek a világtörténelemben. A jóslatok közül ide iktatunk egy nehányat. 1895 Márczius-ban Vesztfáliában borzasztó csataképek mutatkoztak a levegőben. A 17-ik században közzétett jóslatok szerint ezek a látományok azt jelentik, hogy Bouleau környékén véres csata lesz, melyben egy nagy uralkodó lesz a győztes. (A német császár? A szerk.). — Philippus Olivarius 1544-ben azt jósolta, hogy 1896-ban Páris el fog pusztulni és soha sem fog többé föltámadni. Eurique abbé is háborut jósol egy 1872-ben megjelent könyvben. A Freyssinet-i csodaforrás vize néhány hét elött vörös szint mutatott, miként 1793-ban, 1848-ban és 1870-ben s a környékbeli lakosság ezt mindig háboru előjeléül vette s a fölsorolt években az csemények igazolták is véleményét. 1894-ben a La Croix czimü lap egy szent hirében álló papról irta, hogy megjósolta, hogy az 1896 esztendő rendkivül száraz és viharos lesz; a nyár folyamában há-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

boru tör ki, mely két évig tart és az egyház diadalával végződik. Más jóslatok szerint Lengyelország, melyet 1795-ben osztottak föl utoljára, csak egy évszázadig marad idegen uralom alatt. A luciferiánok szerint 1896-ban kezdődik az Antikrisztus uralma.

Pályázatok. Ajánlkozások.

Pályázat erdőőri állomásra.

65/1896, szám. A nagyméltóságu vallás- és közoktatásügyi m. kir. ministerium folyó évi 1320-ik számu magas rendelete folytán alulirott erdőgondnokságnál egy erdőőri állomásra ezennel pályázat hirdettetik.

Járandóság: 250 frt évi fizetés, természetbeni lakás, 2 kat. hold föld és 3 drb. szarvasmarhának legeltetési illetménye.

A pályázni szándékozók az 1879. évi XXXI. t.-cz. 37. szakaszában előirt minősitést, valamint az illetőknek a hivatalos magyar nyelvben szóban és irásban való tökéletes jártasságát bizonyitó okmányokkal, továbbá ép, erős testalkatukat, jó halló, látó és beszélő képességüket igazoló megyei főorvosi bizonyitványnyal felszerelt, sajátkezüleg irt és ezen erdőgondnoksághoz intézett folyamodványaikat folyó évi márczius hó 1-ig annál inkább nyujtsák be, mert a később érkező folyamodványok tekintetbe nem vétetnek.

Kelt Znióváralján, 1896. évi január hó 18-án.

M. kir. erdőgondnokság.

Egri m. k. erdőgondnokság.
1896. évi 60. számhoz.

Pályázati hirdetés.

A Heves-vármegyében Gyöngyös-Pata székhellyel rendszeresitett, áthelyezés folytán megüresedett s f. évi április hó 1-éig elfoglalandó kerületi erdőőri állásra, 350 frt összes javadalmazással — a vármegyei köz. erd. bizottság idei 4. számu határozata értelmében — pályázatot hirdetek.

A sajátkezüleg irandó s az itteni m. k. erdőgondnoksághoz f. évi február hó végéig beadandó pályázati kérvény kellékei: erkölcsi, szakvizsgai, szolgálati, a magyar nyelvben való tökéletes jártasságot igazoló bizonyitvány és anyakönyvi kivonat.

Egerben, 1896. évi január hó 28-án.

Eránosz Antal János,
m. kir. erdész.

Pályázat erdőőri állásra.

Dobsina r. t. városánál egy erdőőri állásra ezennel pályázat nyittatik.

Az évenkinti illetmények következők: 300 frt o. é. (600 korona) készpénz;

24 m³ lágy tüzifa;

szabad lakás, vagy 40 korona lakáspénz;

rnházat és 2 ⟗ két darab szarvasmarhára nyári legelő.

Pályázók felhivatnak, hogy ép, erős testalkatukat, különösen jó látó, halló és beszélőképességüket megyei főorvos által kiállitott bizonyitvánnyal valamint életkoruk és illetékességükről tanuskodó anyakönyvi kivonattal, továbbá a hivatalos magyar nyelvnek szóban és irásban teljes, a német és tót nyelvnek pedig szóbani tudását, és végre az erdőőri szakvizsga letételét igazoló okmányokkal felszerelt sajátkezüleg irt kérvényeiket folyó évi márczius hó 15.-éig a polgármesteri hivatalnál Dobsinán (Gömörvármegye) nyuitsák be.

Dobsina, 1896. január 15-én.

Szontagh,
polgármester.

Pályázat erdőőri állásra.

2/1896. k. e. b. szám. — Vármegyénk korponai erdőjárásába osztott községi (urbéres, közbirtokossági stb.) erdőknél alkalmazott erdőszolgák feleti felügyeletre, s az erdőüzemnél előforduló segédteendők ellátása czéljából, Korpona r. t. városban szervezett kerületi erdőőri megüresedett állomásra.

Evi fizetés	250	frt.
Lakbér	50	„
Utazási átalány . . .	50	„

Az erdőőri szakvizsga letételét, eddigi szolgálatot, s a magyar és tót nyelv birását beigazoló okmányokkal felszerelt folyamodványok ezen bizottsághoz czimezve f. é. márczius hó 15-ig beterjesztendők.

Ipolyság, 1896. január hó 10.

Eln. megb.:
Forster György,
tb. főjegyző.

Pályázat erdőőri állomásra.

3/közgy. — Szepes-Olaszi rt. város tanácsa egy rendszeresitett erdőőri állomásra ezennel pályázatot hirdet.

Ezen erdőőri állomással 250 frt évi fizetés, természetbeni lakás, szabad fütés és legelő illetmény van egybekötve.

Felhivatnak tehát pályázók, hogy az erdőtörvény 37. §-ában előirt minősitésüket, életkorukat és eddigi szolgálatukat igazoló okmányokkal felszerelt folyamodványaikat f. é. márczius hó 1-ig ezen város tanácsához annál inkább terjeszszék be, mert a később érkező folyamodványok figyelembe vétetni nem fognak.

Kelt Szepes-Olasziban az 1896. évi janár hó 10-én tartott közgy. képviselőtestületi közgyülésétől.

Hunfalvy János,
városi főjegyző.

Förster
polgármester.

Felelős szerkesztő és lapkiadó tulajdonos:
Podhradszky Emil.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

„FONCIÈRE“ PESTI BIZTOSITÓ-INTÉZET

ALAPITTATOTT 1864. BUDAPESTEN.

Alaptőkéje 4,000.000 koronára, biztositékai pedig **22,000.000 koronára** rugnak; minélfogva a leggazdagabb és legnagyobb biztositékot nyujtó biztositó-intézetnek sorába tartozik.

Ezen hazai intézet igen előnyös feltételek mellett nyujt mindennemü **biztositást: tüz, jég, szállitmány és üvegeken eshető töréskárok** ellen.

Különös gonddal ápolja az **élet** és az **embert érhető testi balesetek** elleni biztositásokat.

A dijak a legolcsóbbak és a feltételek a biztositottakra nézve felette kedvezők. — Bővebb felvilágositással készséggel szolgálnak:

A központi igazgatóság Budapesten, V. Sas-utcza 10. — A vezérügynökség Kolozsvárott és az ország majdnem minden községében lévő ügynökségek.

Szászsebesen főügynökség *Baiersdorf Henrik* urnál. Megbizható egyének egyszerü megkeresésre mint ügynökök alkalmaztatnak.

magy. kir. udvari szállitók.

Cs. és kir. auszt. udvari szállitók.

Ő cs. és kir. Fensége József főherceg udvari szállitói.

Szerb kir. udvari szállitók.

Perzsa csász. udv. szállitók.

Kincstári és uradalmi

ERDŐTISZTEK és ERDŐŐRÖK

részére akár

teljes egyenruhákat,

akár pedig

egyes darabokat,

valamint az

egyenruházathoz tartozó egyes részeket,

ugyszintén a legelegánsabb és legolcsóbb polgári öltönyöket

csakis valódi tartós minőségben szállit jótállás mellett

TILLER MÓR és TÁRSA

osztrák-magyar cs. és kir. udvari szállitók, Ő cs. és kir. Fensége József főherceg udvari szállitói, valamint perzsa csász. és szerb kir. udvari szállitók

Budapesten, Károly-laktanya.

Kimerető árjegyzéket kivánatra küldünk.

Nyomatott Stegmann János könyvnyomdájában Szászsebesen.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

II. évfolyam Szászsebes, 1896. február 25. 4-ik szám.

ERDŐŐR

szak- és társadalmi lap az erdészeti altiszti személyzet részére.

Előfizetési árak:
Egész évre . . . . . 3 frt — kr.
Fél évre . . . . . 1 frt 50 kr.
Negyed évre . . . . . — frt 75 kr.
Előfizetési dijak, hirdetések s bármily irásbeli közlemények a lap szerkesztőségéhez küldendők.

Megjelenik
minden hó 10-ik és 25-dik napján.

Hirdetési dijak:
Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 10 kr. Ezen kivül minden hirdetésnél 30 kr. bélyegdíj fizetendő.
Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mérsékelt dijak egyezség szerint.

Erdőkárok.

Mindennek meg van a világon a maga ellensége, a legparányibb lénynek ugy, mint a leghatalmasabbnak, a legkisebb füszálnak nem kevésbé mint a hatalmas tölgynek, vagy a libánoni büszke czédrusnak. A természet nem egyéb, mint egy nagy csatatér, mely folytonos ádáz küzdelemnek a szintere. A hernyó, mely lerágja a gyenge füszálat, fölemészti a sugár fa lombját, csak hamar áldozatául esik valamely parányi énekes madárkának, mig ezt ismét a karvaly kapja éles karmai közé s ragadja magával a reá leselkedő puskacső felé, mely az ő életét oltja ki. És különös az, hogy annak, ki maga magát is ellenségei ellen védeni képes, sokkal kevesebb ellenség adatott, mint annak, ki tehetetlenségében másnak a védelmére szorul. Pedig hát a mi gyenge emberi fölfogásunk szerint az lenne a helyes, ha a több védelmi eszközzel birónak lenne több ellensége is, mert hiszen ennek könnyebb azok ellen védekezni.

Nem lévén szándékunk sorba elősorolni, hogy kinek és minek mennyi az ellensége, szoritkozni fogunk egyedül arra, miről ez alkalommal elmélkedni akarunk s ez az erdő.

Az erdő a teremtésnek olyan kiegészitő része, mely nélkül földünket elképzelni sem tudjuk. A mellet, hogy szemeinknek gyönyörüséget okoz, az életfentartásra annyira szükséges levegőt tisztitja, árvizveszedelmektől óv, ezer

Az „Erdőőr“ tárcája.

A VÁGÁS.

(A Bp. H. után.)

Egy kis részlet a Paradicsomból terül el előttünk.

Köröskörül magas dombok, a melyek sik vidéken magas hegyeknek látszanak, sürűen benőve sok-sok millió fával, a mik között képviselve van a lombosak minden válfaja, egy helyütt az egyik, másutt a másik uralkodván a többi fölött. Helylyel-közzel sok százados tölgyek kinyuló, tömör csoportjai mutatják, hogy mi volt itt egy évezred előtt, a mikor ez a hely sem fejszét, sem fürészt nem ismert; de a legtöbb helyen már rendszerbe vannak szedve a fajkeverékek is, a melyek a beavatkozó emberi munkának, vagy az emberek bárbár hibáinak a nyomait viselik lépten-nyomon.

Nagy az a terület itt azonban még mindig, a mi erdő; de ezért csak mutatója ez már annak a hajdan hires „Törzsökös“-nek, a melynek ős vadonjában pár évszázaddal ezelőtt csak a vörösbarátok mertek meglakni az ő várforma kolostorjukban, a melynek ma már csak az omladékai fehérlenek le a megkopaszodott Baráthegy tetejéről.

Jó távol az erdőtől, a nagy kerületü sikon köröskörül, most már emberlakta faluk és puszták terjeszkednek, de bent az erdő sötét mélyében az öreg Strázsa Péter bácsin kivül most sincs állandó lakása senkinek. De olyan ember is ám az öreg Péter, a kinek nincs kitől, nincs mitől félnie; tiszta a lelkiismerete.

Erdőkerülő ő itt most, ugy, mint a hogyan az apja is az volt, a ki, szegény, éppen akkor halt meg, a mikor ő már a második kápitulációt is kiszolgálta a császár kenyerén. Csak ő maga lakik az erdőben az ő egyetlen Ágnes unokájával, a mióta az ő édes szüléje, az áldott jó felesége, meg az a szegény Zsuszi leánya is elköltezködtek mind abba a kis erdei temetőbe, a melynek az ő családján kivül épp ugy nincsen más lakója, mint a hogyan nem volt és talán már nem is lesz

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

és ezer különféle szükségletünket fedezi háztartásunkban, melyek nélkül bizon nem csekély szükséget látnánk lépten-nyomon. Nem is számitva, hogy főzés, fütéshez tüzelő anyaggal lát el, gazdasági és más szereink között alig van egy is, melynél a fát nélkülözhetnők.

És ennek az áldásos erdőnek mennyi az ellensége! A természet maga is sok ellenséget adott neki, ezek a különféle rovarok és hernyók milliói, de ezek ellen mindjárt óvszerről is gondoskodott, oda állitván védőkül a számtalan különböző faju állatok légióit, az által ismét ezeknek biztositván az élelmüket. Ott vannak a romboló elemek, a vihar, a tüz, ez utóbbival azonban ritkán sujtja maga a természet az erdőt, véletlen ritkán okoz tüzvészt, mert erre eset pusztán a villámcsapás alkalmával fordulhat elő, mikor mindjárt kész a segitség is, mert a jótékony zápor nem engedi, hogy kedvencz neveltje nyomorultan elpusztuljon, de igenis gerjeszti a tüzet leggyakrabban az, kinek éppen az erdő megvédése lenne legszentebb kötelességeinek egyike, az ember.

A vihar, tüzvész, különféle hernyók és rovarok, mind nagy pusztitásokat tesznek az erdőkben, de annyit mégis egysem, mint az ember kinek azt tulajdonképpen megvédenie kellene.

Az a pásztor, ki marháival, juhaival behajt az alig cseperedő fiatalosba, talán meg sem gondolja, hogy azzal a pár krajczár értékü fü lelegeltetésével, mely alig elegendő arra, hogy jószága csak egyszer is jóllakjék, ugyanakkor százakra és ezrekre menő károkat okoz az erdőtulajdonosnak s gyakran rövid pár percz alatt teszi tönkre pár évi fáradságos munkának oly nagyon kiérdemelt gyümölcsét.

A fatolvaj azt a csekély fát, mit tiltott uton szerez meg magának, egy pár krajczárért becsületes uton is megkaphatná, de hát neki az nem kell, mert hiszen a tiltott gyümölcs édesebb.

Még ha a szegény ember végszükségében folyamodik a meg nem engedett módhoz, azt a hogy — ugy értjük, sőt az illetőt — tekintettel nyomorára — ha nem is egészben, de legalább részben menteni tudjuk, ámbár az ilyen is inkább folyamodhatnék kéréshez és bizonyára lenne könyörületes sziv, mely inségükön megesve, őtet is tápolna. De mit mondjunk arról, ha vagyonos, jómódu emberek nyulnak az ilyen csunya mesterséghez?

Pedig hát az ilyenek sem ritkák. Gyakran a községi jobb módu, általában becsülésnek, tiszteletnek örvendő lakosok a legveszedelmesebb fatolvajok, sőt volt alkalmunk községi előljárókat is látni, kik állásuk védelme alatt, mely miatt hozzájuk a gyanunak még az árnyéka sem fért, nem resteltek a falopás gyalázatos mesterségére vetemedni.

---

annak a vele együtt roskadozó szalmatetős házikónak ott az örökké susogó nagy szilfák alatt . . .

Az egyetlen szoba füstös mestergerendáján ki lehet még betüzni azt a vonást, a mely megmondja, hogy mikor épitették ide ezt a kis tanyát. Isten csodája hogy még mindig áll, a mint hogy bizony az is csak a jó Isten irgalma, hogy ő maga is, az ő hetven esztendős terhével, még most is csak megkerüli azt a nagy erdőt minden nap, nemcsak nyáron, a mikor a jóravaló erdőn semmi dolog sincs, hanem még télen is, mikor a vágás ideje van és még az épkézláb fiatal emberek is bizony kidülnek a nagy strapától.

*

A legnagyobb szeretettel gondozza az öreg Péter, eteti, hizlalja, minden esztendőben ujra meg ujra, azt az ő egyetlen kedves kocáját, a minek a fölhizlalására futja az ő házikójából kikerülő maradék, no meg az a kis szem is, a mi a neki mért pántlikaforma konvenciós földecskén csak meg-megterem; de hiába, azért csak leöli, ha még oly nehezére esik is, a szeretett kezes állatot, ugy mindenszentek után, a mikor már beköszönt a tél. Mert hát a vágásba csak nem járhat ki az ember azzal a mindennapi puszta kenyérkével s egy kis érett turóval; csak kell neki is ott egy-egy falat fokhajmás kolbász vagy kásás hurka, s ha az elfogyott, egy kis oldalas vagy kövesztett szalonna, a mit nap tüzön piritani vagy megsütni lehessen.

Egy kis ital, az csak kerül ilyenkor, a mások mestertarisznyájából is egy-egy korty, de már az a körömfaladék csak ugy jó, meg csak akkor bizonyos, ha ő maga rakhatja bele otthon az ő saját borzbőrös tarisznyájába.

És éppen ugy őrzi óvja, gondozza és szereti az öreg Péter azt a rábizott istenadta erdőt is, a melynek minden fáját-bokrát ismeri s a honnan ő csak elvétve kerül ki, nagy néhanapján a nagymisére, olyan szent ünnepeken, a mikor a jótétlélek még az erdőn sem merne tilosba bogarászni. Elbeszélget a sok száz esztendőt látott öreg fákkal, a mikor, ha éjjel, ha nappal, ugy egymagában bandukol közöttük s becézgeti a fia-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

A védelem pedig nagyon nehéz. Egyes emberre gyakran ezer és ezernyi hold erdő lesz bizva s tőle megkivánva, hogy annak épségéről feleljen. Tegyük föl már most az erdő ilyen őrénél a legnagyobb buzgóságot, ügyszeretetet, lelkesedést, fáradhatatlanságot s vessük föl a kérdést, hogy vajjon mind eme jeles tulajdonságok mellett képes-e a reá bizott nehéz föladatnak pontosan megfelelni? A felelet erre csak egy lehet, és ez az, hogy — nem.

Egy aránylag kisebb területnek a megvédése is csak ugy lenne lehetséges, ha az őr éjjel nappal szünetlenül őrködnék, miután pedig az emberi test gyarló s nyugalomra is van szüksége, egy embernél ez teljesen lehetetlen. Az erdőőrnek nem egy, de gyakran számtalan embert kell figyelemmel kisérni, szándékaikról tudomást szerezni, tetteiket nyomozni, viszont ennek a sok embernek valamennyinek a figyelme csak egy ember felé irányul s ez az erdőőr. Mig ez magára van hagyatva, addig amazok együtt éreznek, működnek, üzelmeikben egymást segitik, egymás tetteit leplezik, a nagyobb lopástól a figyelmet kisebbel, mely kevésbé büntettetik, igyekeznek elterelni.

Vannak vidékek, melyeken ezrekre mennek egy kis területen is az erdőkárok esetei egy év leforgása alatt. A népnek mintha csak második természetévé válnék a falopás.

Hol keressük ennek az okát? Inséggel indokolni nem lehet, mert ugyan az a nép, mely az erdőt lopja, másféle idegen jószághoz csak ritkán nyúl s igy nem lehet egyebet okolnunk, mint a törvények enyhe voltát.

Az erdei kártételt csak ritkán minősitik lopásnak, hanem annak egy jó hangzásu, szinte fülbemászó nevet adnak, azt mondják rá, hogy praevaricatió s ennek elkövetőjét azután ugy itélik el, hogy szinte passió neki a büntetést elszenvedni.

A lopások, rablások s más büntettek gyakori ismétlődésénél rendkivüli intézkedéseket szoktak tenni; fölállitják a statáriumot s ennek nagyhamar meg is van azután a hatása.

Ha már az erdőkártevők ellen irányuló eljárást egészben nem is változtatják meg, talán jó lenne néha olyan helyeken, hol már más nem használ, külön intézkedést tenni, sulyosabb büntetéseket szabni s teszem azt ott, hol a tettenért az erdőőrrel szemben bármi módon is erőszakoskodik, a legcsekélyebb kártételt is rablásnak minősiteni s a tettessel e szerint eljárni.

Meg vagyok róla győződve, hogy az erdőkárok azonnal rohamosan csökkenne s a milyen arányban apadnának ezek, olyanban növekednék az erdők tisztelete, az erdőőr tekintélye.

Sebes-Szász.

---

talokat, a miknek már a csiráját is látta a földből kapittani. Ezek az ő hüséges jó pajtásai, a kiknek megérti a nyelvét, az örömét és baját akkor is, ha nyári éjszakákon rejtelmesen susognak a lombjaik és akkor is, ha csikorgó télen télen sirnak a megdermedt ágaik. . . .

Hej! keservesen is esik neki nagyon és mintha csak a saját testéből hasitanák ki azt a darab erdőt, a mit az erdőhivatal ugy mindenszentekkor, évről-évre halálra itél s a mit éppen ő neki kell legyilkolni, levágatni! . . .

De hát ő ez ellen nem tehet; neki parancsolnak az urak, az ő dolga az engedelmeskedés; hej, csak lehetne ő másképp! . . .

No de aztán: ha az ő leölt kedves kocája helyett is csak akad mindég egy másik: itt is marad az a vigasztalása, hogy a levágott öreg fák helyett százszor annyi talál magának uj életet ugyan azon a helyen, s szeretheti ő azok helyett ezeket. És tudja ám ő azt is, hogy az a világ sora mindenütt, hogy az öregek adjanak helyet a fiataloknak. . . . .

*

Nem ott vagyunk az ország valamely magas hegyes, nagy erdős vidékén, a hol itt is, ott is az erdő mélyén, olyan favágók laknak, valamely patak mentén, családostul a kik egész életükben egyebet sem tesznek és egészen abból élnek, hogy csak vágják a fát és pedig nemcsak télen a mikor nem fáj neki semmi, hanem nyáron is, a mikor a fák minden porcikája teli van duzzadó élettel és könyezik, sir minden részük a gyilkos szerszámok érintéseitől; . . . hanem ott vagyunk a Dunántul dombos, lankás egyik vidékén, a hol a hatökrös pógár épp ugy beáll favágónak télen s épp ugy verseng egy kis vágásáért mint a szegény zsellér ember; mert ilyenkor egyiknek sem akad otthon dolga s mert mindenki be akarja szerezni az ő téli tüzelőjét. És nem is a mostani mostoha időről van szó, hanem arról a boldogabb korról, a mikor még évtizedekkel ezelött, több volt az erdő és olyan olcsó volt a fa, hogy

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

Tettre föl!

Irta: Gubrianszky Mór püspöki vadász.

Mottó: S im az erdők mélységéből
Egy hang hozzád igy kiált, —
„Áldd meg Uram a hazánkat,
A nemzetet és királyt! . . .

Ezen mélységes jelentőségü évnek hány momentumában — hazánk erdőkoszoruzta gerinczei s völgyei menyi pontjárol fog ily s ehhez hasonló fohász az Egek Urához szállni; ki a megmondhatója? — Hány könnyes szem fog valamely bércz tetejéről széttekinteni a messze távolba, magába zárva a keserü tudatot hogy ime — Isten kegyelméből megadatott a sokat szenvedett nemzetnek egy ezredévi jubileumnak megünnepelhetése, ünnepel az országnagy, a politikus, a polgár, a földmivelő, s csupán — óh keserü valóság — csupán az erdőőr barangol az erdők mélyén, a bérczek tetején s csak egy fohásszal vesz részt a nemzet örömében,

De eme fohász becses, mert egy hazáját hévvel szerető szivnek mélyéből fakad, intézve pedig ahhoz, ki egyedül van hivatva — áldást osztó kezét kiterjesztve — ezen fohászban foglalt kérelmet teljesiteni.

Éppen ezért megnyugszom a sorsban, mert tudom, hogy társaim túlnyomó része fogja ily módon ünnepelni hazánk diadalát.

Szaktársaim közül igen kevés lesz azok száma, kiknek megadatott az, hogy a nemzeti ünnepet koronázó kiállitáson saját erejükből részt vehetnek, s azért örömmel ragadom meg az alkalmat, hogy kedves „Sebes-Szászunk“ czikkében megpenditett eszméhez őszintén gratuláljak, ámbár jól meggondolva a dolgot — bocsássa meg a czikkiró úr — az ezen életreval tervének sikeréhez — sajnos — kételyemet fejezem ki.

Igen szép azon pont, melyben mondja: „A fő czél mindenesetre az, hogy mi magunk ismerjük meg magunkat“. Már Cassiodor is irja: „Perdius et pernax patrum memorias revolve, scrutare gentis suae cunabula, res gestas et monumenta observa. Turpe enim est in patria sua peregrinum agere“, vagyis: Éjjel nappal forgasd atyáid történetét, nemzeted eredetét kutasd, tetteik s emlékeiket tartsd meg. Mert hazádban idegenek lenni, rút dolog. Igen ám, de én is kérdezem a czikkiró úrral „hogyan“?

Könyvből ismerni meg elődeink történetét, küzdelmeiket, dicső csatáikat, etc. ez lehetséges, s némi fogalmat nyujt ez az ezredév lefolyásáról. De amit a hiányos könyv nekünk nem nyujthat, az az elődeink belső életének körülményei, s a kezdetlegességtől a mai napig való átalakulás s culturális haladás történetének áttekintése, értve ezt különösen a minket

---

akárhányszor még büntetésből is azt sózták rá a szegény emberre, hogy záros határidő alatt szállitson magának haza valamely el nem hasgatható böcköt az erdőből.

Szent Márton napja van éppen, a mikor az öreg Péter kihirdeti a faluban, hogy már holnap osztják a karácsonyfa vágást. Nem is kell magyaráznia, ugy is tudja minden gyerek, hogy ezt a fát, a „pap-mesterfát“ csak a zsellérek vágják s a pogárok csak szállitják haza, minden házaspár után fél ölet, a pap, meg a mester udvarára.

És ennek a fának karácsonyra otthon is kell lennie azokon az udvarokon. De nem kell ehhez biztatás senkinek, megy mindenki szivesen, mert abból a fából a miből a fél öl hasitottat ki kell rakniok, marad nékik is szépecskén az ágából, meg az el nem hasitható kölönczökből, a mit aztán egy pár napszám beszolgálása fejében vihetnek haza az asszonynép nagy örömére.

Aztán ott van ám ilyenkor a tisztelendő ur is az erdőn, meg a mester ur is ki-kinéz az iskalából a favágók közé, hogy kit jó szóval, kit igérettel biztatgassanak, hogy jól megrakják ám azt az ölet, ne legyen az a farakás se keskeny, se alacsony, se likacsos: meg a hasábokat is ne rövidre, hanem inkább hosszabbra mérjék; több legyen az a fa, ne kevesebb, mert ez a konvenció az egész esztendőre szól s ugy kell, hogy otthon aztán jusson is, maradjon is belőle. És miért is ne raknák meg jól azok a jó emberek az ölet, a mikor még a Péter bácsi is segédkezik nekik ebben.

Egy hét alatt készen is van az a sok fél öl, fertály öl mind; át is van már olvasva, csak be kell hordani.

De ez nagy dolog ám; mert a pógárok még csak egy kis gezemicét sem kapnak munkájuk után, az ut is nagyon rosz s igy bizony nem mindannyian mennek szivesen arra a robot dologra. Hanem hát azért van itt az öreg biró uram, hogy ő tudja ennek a módját, mikor különben is ő kezes az egészért. Hajnaltól fogva talpon is vannak ám, ő maga is, meg az uraimék is mindnyájan! és melléjük vannak adva: a templomatyja, a dékán, a harangozó no meg a kisbirák is mind a ketten, hogy ennyien aztán vigyázhassanak a vágástól

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

érdeklő nemzetgazdászat s főleg az erdészet terén.

Erre való a kiállitás, ezt látni kell, hogy megérthessük a történelem száraz betüit.

Mennyire kivánatos tehát, ha az erdészet fejlődésének tanulmányozásához annak a fizikai s igy közvetlen munkáit teljesitő személyzete is, tehát az erdőőrök is — minél tömegesebben jelennének meg annak helyén.

Felmerül azonban megint a sokat mondó „hogyan“!

Kedves czikkiró úr megpenditvén ez eszmét, ráutalt — s igen helyesen — a módra, melynek keresztülvitele a birtokosok részéről aránylag nagy áldozatokkal nem járna.

Attól félek azonban, hogy ezen szózat el fog hangzani a pusztában, elég példát tudva és tapasztalva arra, hogy sajnos — a magas kincstár s némely tiszteletreméltó kivételen kivül — hazánk birtokosainak nagy része a szegény erdőőreit ignorálja, őket — bár szakképzettek — a régi csőszöknek nézi, s ha valamelyik ily tervvel lépne föl, azonnal socialista stbi jelzövel illetné és hozzá a fellépés eredménytelen lenne.

Nem adok fel azonban minden reményt arra, hogy ezen kitünő eszme megvalósuljan. Szerény véleményem ez: szerkesszünk egy memorandumot, mely magában felölelné a kiállitás meglátogatásának fontosságát, ne sajnáljuk néhány fillérünket annak kinyomatására s postaköltségekre, s küldjük meg valamennyi birtokosnak, igy reménylem, hogy az illető látva azt, miszerint ezen eszme nem egyes emberé, hanem tekintélyes testületé, lehetséges, hogy ez iránt érdeklődést felköltve, ez eredményre fog vezetni.

Ha ezen tervem — mint reménylem, szaktársaim részéről elfogadtatnék, az idő előrehaladottsága miatt — kérem már most szeretett szerkesztőnket, hogy ez ügyet magáévá téve, a szükséges intézkedések iránt a lépéseket megtenni sziveskedjék, azon erős hitben, hogy szaktársaim hathatós támogatása ily fontos ügygyel szemben kielégitő lesz.

A magyarok Istene segitsen ezen lépésünkben!

---

hazáig, az egész ut hosszában, az erdőn is, a mezőn is, meg a faluban is, bogy a vágásban fölrakott fa haza is kerüljön ám hüségesen, mert hát szó a mi szó, az bizony megesik. hogy a ki teheti, az könnyit egy kicsit a terüjén, ide is, oda is elszórva egy-két hasábot, a mit utóbb majd meg lehessen találni.

Karácsonykor már ott diszeleg az a négy fagarmada a tisztelendő ur tágas udvarán, s a mester uram kis fészerében is szárazon van már az ő részecskéje, a melynek az a sorsa is meg van, hogy ha a végén egy fertály vagy kettő véletlenül még is nem kerül elő, az mindig csak ebből hibázhatik, mert hát a tisztelendő urét, a mint illik is, mindig legelsőnek kell behordani.

De aztán nem is a mester adja ám az áldomást, hanem a tisztelendő ur egymaga; még pedig olyan bőségesen, hogy nem csak az uraimék, hanem az öreg Péter, meg a mester is jóllakhatnak belőle egy egész esztendőre.

* (Vége következik.)

Különfélék.

Nulla dies sine linea. Egy nap sem telik el a nélkül, hogy erdészeti altisztek különféle veszedelmeiről ne irhatnánk. A hozzánk érkezett leveleket már szinte félve bontjuk fel, rettegve egy ujabb Hiób hirtől. Most ismét három esetről is kaptunk tudósitást, álljanak itt sorban: Szatmári levelezőnk értesitése szerint a szatmári sárerdőben folyó hó 13-án Bereczki Miklós erdőőr falopáson érte Vajas István lázári lakost s fölszólitotta, hogy fejszéjét mint zálogot adja át. A gonosz fatolvaj erre a mit sem sejtő erdőőrt ugy fejbe ütötte a fejsze fokával, hogy menten összerogyott, azonban kábultságából csakhamar magához tért s előkapva forgópisztolyát, egy lövést tett megtámadójára, melynek golyója annak tenyerébe furódott. A csekély sérülés annyira fölböszitette a tolvajt, hogy vadállati dühhel neki rontott a szegény erdőőrnek s azt addig ütötte, mig életet sejtett benne. Erre mint a ki dolgát a legjobban végezte, bement a szatmári kir. ügyészséghez s itt följelentette az erdőőrt, hogy az őt meglőtte. A maga büneiről mélységesen halgatott. A lövés okául azt vallotta, hogy az erdőőr boszszut forralt ellene, mivel ezelőtt egy évvel őt egy párszor fejbe ütötte, mely tettéért külömben ugy a törvényszék, mint a kir. itélőtábla másfél évi börtönre itélte. A szegény Bereczkit ki fölötte sulyos sebei daczára még élt, két arra menő ember vérében fetrengve megtalálta s vérétől lemosva lakására szállitotta. Életben maradásához kevés a remény. — A másik esetben a gödöllői hatósághoz tartozó Babath pusztán Linkes Győző erdőőrt s lapunk és az erdészeti altiszti érdekek buzgó hivét egy vadorzó ütötte le. Ez esetet a fővárosi lapokban olvastuk, most azonban lapunk egy barátja igéri, hogy bővebb

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

tudósitást fog közölni az esetről, mely ott az egész környéken nagy fölháborodást szült. — A harmadik esetet egy barátunk igy adja elő: Vifling József, erdőőr a gróf Lónyai-féle felső farkadini uradalomban folyó évi január 20-ika körül azzal távozott el állomás helyéről, hogy a nem messze fekvő ruszkiczai vasgyár telepen leveleket adjon fel a postára. A leveleket föl is adta s magát a hideg ellen védendő, egy kis itallal megerősitve visszaindult lakhelyére egy pár idegen emberrel ezektől azonban bizonyos ok miatt visszamaradt a Parv Mori nevü völgyben s azóta teljesen nyoma veszett. Kutatott utánna már a csendőrség is, de eddig eredménytelenül. Nem tudhatni, mi lett vele, lehet, hogy meggyilkolták, lehet azonban, hogy öngyilkos lett, mert zilált anyagi visszonyok között élt s legutóbb szolgálatát is fölmondották.

Memorándum az erdőbirtokosokhoz. Gubriánszky kartársunknak e számban megjelent lelkes felhivására elhatároztuk egy milleniumi emlékirat szerkesztését s már a jövő hónapban, való kiadását. A terjesztésre nézve legczélszerübbnek vélnők, ha tisztelt olvasóink tudatnák velünk a környékükön lévő erdőbirtokos urak pontos czimeit. A körülbelül 50—60 oldalnyi füzetke ára 30 krajczár leend s megjelenése után a megrendelőknek azonnal szét fog küldetni. Kik a füzet elárusitását elvállalni óhajtanák, azokat kérjük a küldendő példányok mennyiségének bejelentésére.

Segélyegylet. Mint az országos erdészeti altiszti segélyegyesület ideiglenes elnökétől értesülünk, az alapszabályok a belügyministerium által a földmivelésügyihez tétettek át megerősités végett s ott állitólag már elintézést is nyertek, de még eddig az elnökség kezéhez nem jutottak. Miután a jóváhagyás megtagadására tudtunkkal semmi ok nincs, reméljük, hogy azokat legközelebb megerősitve látandjuk. Nagyon örvendenénk, ha ez mielöbb megtörténnék, mert a milleniumi tervezett tömeges fölrándulás alkalmával alkalom nyilnék egyuttal az alakuló közgyülés megtartására s ilyen nemes czélu egyesületnek a millénium alkalmából való megalakitása alkotásainak fényét és nevezetességét csak még jobban emelné.

Izgalmas vadászat. A szliácsi fürdő igazgatója Zima József jól sikerült vadászatot rendezett a napokban a zólyommegyei hajniki erdőségben. A vadászat legérdekesebb eseménye az volt, hogy a társaság egyik tagját, Baky Miklós földbirtokost egy hatalmas vadkan hátulról támadta meg. A támadást szomszédja, Samassa Tivadar vette észre és reá lött a fenevadra, de az ezzel mit sem törödve, feltartóztathatlanul rahant előre a mit sem sejtő vadász felé. Ekkor Samassa kiabálni kezde, mire Baky megfordult s ekkor vette észre nem csekély remülettel az őt fenyegető veszedelmet. Rémülete azonban csak egy pillanatig tartott s lélekjelenlétét visszanyerve, a tőle már csak öt lépés távolságra lévő vadkant egy jól irányzott lövéssel leteritette. A vadásztársaság őszinte örömmel üdvözölte a szerencsésen megmenekültet s gratulált neki a remek lövéshez és diadallal vitte a 2 métermázsás vadkant a vendéglátó háziur udvarára s vidám poharazással csillapitotta a nap izgalmait. (Zv. H.)

Sikeres vaddisznó vadászat. A vaddisznókra ugy látszik nagyon rá jár a rúd. Mint értesülünk, a beszterczebányai erdőigazgatóság kerületébe tartozó hédeli völgyben rendezett Trnovszky Márk m. kir. főerdész vadászatot, mely alkalommal a szerencsés vadászok egyetlen hajtásban öt vaddisznót ejtettek el.

A cirkusz lovak idomitása. A cirkuszok előadásain gyakran megbámuljuk egyes lovak rendkivüli ügyességét s nem is gondolunk azokra a szenvedésekre, melyeket a szegény állatnak annak megszerzésében el kell viselnie. A lovak idomitásában a legelső szerepet a koplaltatás játsza. A szegény állat nem is sejti, hogy az vonta el tőle az élelmet, ki azután éhségét hébe — korba csillapitja s ezért háládatos lesz irányában, kivált miután még egy darabka czukorral, egy kis czirógatással hajlamát még jobban megnyerte. Ha ez a mód nem válik be, akkor az idomitó az álmatlansághoz folyamodik s a szegény lónak percznyi pihenőt sem engednek, hanem különféle zajjal, izgató szerekkel tartják ébren, mig végre makacssága egészen megtörik s kezessé lesz.

Boldog családapa. Rácz Jakab szegedi fürészgyári munkásnak a napokban született a huszonegyedik gyermeke s a mi nevezetes, e szép csapot mind életben van. Első nejétől kilencz gyermeke született, mig második neje most ajándékozta meg a tuczatot betöltő tizenkettedikkel.

Pályázatok. Ajánlkozások.

Pályázat erdőőri állásra.

A váci püspöki uradalomnál tizenhét erdőőri allás pályázat utján betöltendő. Évi járandóság: Keszpénzfizetés 90 frt, földmunkadij 8 frt, azonkivül 4 hektóliter buza, 8 hektóliter rozs, 2 hold föld, 38 ürméter galyfa, szabad lakás, 1 tehén és egy szopós borju, szintugy 1 öreg sertés és 2 süldőnek nyáron által erbőben való szabad legeltetési jóg — Pályázóktól az 1879. évi XXXI t.-c. 37. §-ban előirt kellékeken kivül megkivántatik, hogy errdőőri szakvizsga letételét, eddigi szolgálatot és nyelvismeretüket igazoló kérvényeiket 1896. év márczius hó végéig a váci püspöki uradalom erdőmesteri hivatalnál nyujtsák be.

Egri m. k. erdőgondnokság.
1896. évi 75. szám.

Pályázati hirdetès erdőőri állásra.

A Heves-vármegyei Pásztó nagykőzségnél lemondás folytán megüresedett s folyó évi április hó 1-én elfoglalandó erdőőri állásra ezennel pályázatot hirdetek.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

A községi szervezkedési szabályrendelet szerint, a községi elöljáróság által 3 évre választandó erdőőr javadalmazása: a közpénztarból utólagos havi részletekben fizetendő 200 (kettőszáz) forint évi bér; egy szoba; konyha- és kamrából álló lakás az erdőn, istálóval és 1·25 (egy egész huszonöt század) kat. hold kiterjedésü, bekeritett szántoval; továbbá egy tehén és 2 sertésnek szabad erdei legeltetése; megjegyezvén, hogy a folyó évben a szántóföldnek csak felerésze használható.

A Pásztó nagyközség elöljáróságához intézett, de folyó évi márczius hó 14.-éig, az egri m. k. erdőgondnokság czimére küldendő és sajátkezüleg irt pályázati kérvény kellékei: 1, erkölcsi-, 2. szolgálati-, 3. szakvizsgai-, 4. orvosi-, 5. az állam nyelvében való tökéletes jártasságot igazoló bizonyitvány és 6. anyakönyvi kivonat.

Abban az esetben, ha a pályázatra szakvizsgázott erdőőr nem jelentkeznék, — az erdőőri szakvizsga egy éven belől való letételének kőtelezettsége mellett — esetleg végzett erdőőri szakiskolai növendék is meg fog választatni.

Egerben, 1896. évi február hó 11-én.

Eránosz Antal János,
m. kir. erdész.

Egri m. k. erdőgondnokság.
1896. évi 60. számhoz.

Pályázati hirdetés.

A Heves-vármegyében Gyöngyös-Pata székhellyel rendszeresitett, áthelyezés folytán megüresedett s f. évi április hó 1-éig elfoglalandó kerületi erdőőri állásra, 350 frt összes javadalmazással — a vármegyei köz. erd. bizottság idei 4. számu határozata értelmében — pályázatot hirdetek.

A sajátkezüleg irandó s az itteni m. k. erdőgondnoksághoz f. évi február hó végéig beadandó pályázati kérvény kellékei: erkölcsi, szakvizsgai, szolgálati, a magyar nyelvben való tökéletes jártasságot igazoló bizonyitvány és anyakönyvi kivonat.

Egerben, 1896. évi január hó 28-án.

Eránosz Antal János,
m. kir. erdész.

Pályázat erdőőri állásra.

Dobsina r. t. városánál egy erdőőri állásra ezennel pályázat nyittatik.

Az évenkinti illetmények következők: 300 frt o. é. (600 korona) készpénz;

24 m³ lágy tüzifa;

szabad lakás, vagy 40 korona lakáspénz;

rnházat és 2 ⟞ két darab szarvasmarhára nyári legelő.

Pályázók felhivatnak, hogy ép, erős testalkatukat, különösen jó látó, halló és beszélőképességüket megyefőorvos által kiállitott bizonyitvánnyal valamint életkoruk és illetékességükről tanuskodó anyakönyvi kivonattal, továbbá a hivatalos magyar nyelvnek szóban és irásban teljes, a német és tót nyelvnek pedig szóbani tudását, és végre az erdőőri szakvizsga letételét igazoló okmányokkal felszerelt sajátkezüleg irt kérvényeiket folyó évi márczius hó 15.-éig a polgármesteri hivatalnál Dobsinán (Gömörvármegye) nyujtsák be.

Dobsina, 1896. január 15-én.

Szontagh,
polgármester.

Pályázat erdőőri állásra.

2/1896. k. e. b. szám. — Vármegyénk korponai erdőjárásába osztott községi (urbéres, közbirtokossági stb.) erdőknél alkalmazott erdőszolgák feleti felügyeletre, s az erdőüzemnél előforduló segédteendők ellátása czéljából, Korpona r. t. városban szervezett kerületi erdőőri megüresedett állomásra.

Évi fizetés	250 frt.
Lakbér	50 „
Utazási átalány . . .	50 „

Az erdőőri szakvizsga letételét, eddigi szolgálatot, s a magyar és tót nyelv birását beigazoló okmányokkal felszerelt folyamodványok ezen bizottsághoz czimezve f. é. márczius hó 15-ig beterjesztendők.

Ipolyság, 1896. január hó 10.

Eln. megb.:
Forster György,
tb. főjegyző.

Szerkesztői üzenetek.

T. I. urnak Ruszkicza. A kérdéses vadászati vitás esettel hoszasabban óhajtván foglalkozni, közleményét jövő számunknak tartottuk fönn. I. B. főerdész urnak. A küldött összeget köszönettel vettem, de annál százszorta jobban estek a kegyes elismerő szavak. Mindketőért s kivált az utóbbiért hálás köszönet!

Felelős szerkesztő és lapkiadó tulajdonos:
Podhradszky Emil.

Hirdetmény.

Eladó diófa csemeték.

1200 darab 3, 4 és 5 éves papirhélju, gyönyörü diófa csemete eladó

ATZBERGER IMRE m. kir. erdőőrnél Ó-Sebeshelyen

(Hunyadvármegye) u. p. Szászváros.

A csemeték ára korukhoz képest 30, 40 és 50 krajczár darabonkint. — Vegyitve átlagos ár 40 kr. — Nagyobb megrendelésnél megfelelő kedvezmény és ingyen szállitás. — Kicsinyben az árak Ó-Sebeshelyen értendők s a szállitási költségek megrendelőt terhelik.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

„FONCIÈRE“ PESTI BIZTOSITÓ-INTÉZET

ALAPITTATOTT 1864. BUDAPESTEN.

Alaptőkéje 4,000.000 koronára, biztositékai pedig **22,000.000 koronára** rugnak; minélfogva a leggazdagabb és legnagyobb biztositékot nyujtó biztositó-intézetnek sorába tartozik.

Ezen hazai intézet igen előnyös feltételek mellett nyujt mindennemü **biztositást: tüz, jég, szállitmány és üvegeken eshető töréskárok** ellen.

Különös gonddal ápolja az **élet** és az **embert érhető testi balesetek** elleni biztositásokat.

A dijak a legolcsóbbak és a feltételek a biztositottakra nézve felette kedvezők. — Bővebb felvilágositással készséggel szolgálnak:

A központi igazgatóság Budapesten, V. Sas-utcza 10. — A vezérügynökség Kolozsvárott és az ország majdnem minden községében lévő ügynökségek.

Szászsebesen főügynökség *Baiersdorf Henrik* urnál. Megbizható egyének egyszerü megkeresésre mint ügynökök alkalmaztatnak.

magy. kir. udvari szállitók.

Cs. és kir. auszt. udvari szállitók.

Ő cs. és kir. Fensége József főherceg udvari szállitói.

Szerb kir. udvari szállitók.

Perzsa csász. udv. szállitók.

Kincstári és uradalmi

ERDŐTISZTEK és ERDŐŐRÖK

részére akár

teljes egyenruhákat,

akár pedig

egyes darabokat,

valamint az

egyenruházathoz tartozó egyes részeket,

ugyszintén a ☛ legelegánsabb és legolcsóbb ☛ polgári öltönyöket

csakis valódi tartós minőségben szállit jótállás mellett

TILLER MÓR és TÁRSA

osztrák-magyar cs. és kir. udvari szállitók, Ő cs. és kir. Fensége József főherceg udvari szállitói, valamint perzsa csász. és szerb kir. udvari szállitók

Budapesten, Károly-laktanya.

Kimeritő árjegyzéket kivánatra küldünk.

Nyomatott Stegmann János könyvnyomdájában Szászsebesen.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

II. évfolyam Szászsebes, 1896. márczius 10. 5-ik szám.

ERDŐŐR

szak- és társadalmi lap az erdészeti altiszti személyzet részére.

Előfizetési árak:
Egész évre . . . . . 3 frt — kr.
Fél évre . . . . . 1 frt 50 kr.
Negyed évre . . . . . — frt 75 kr.
Előfizetési dijak, hirdetések s bármily irásbeli közlemények a lap szerkesztőségéhez küldendők.

Megjelenik
minden hó 10-ik és 25-dik napján.

Hirdetési dijak:
Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 10 kr. Ezen kivül minden hirdetésnél 30 kr. bélyegdíj fizetendő.
Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mérsékelt dijak egyezség szerint.

Erdőőrök fegyverviselése, fegyverhasználata és fegyelmi szabályai.

Régóta érzett hiányon van hivatva segiteni ama magas rendelet, melyet a földmivelésügyi m. kir. ministerium a napokban kiadott s mely behatóan tárgyalja az erdőőrök fegyverviselési és fegyverhasználati jogát, valamint azoknak fegyelmi ügyét. Lapunk szük tere nem engedi, hogy a rendelettel már most hosszasabban foglalkozzunk, ezt kénytelenek vagyunk a legközelebbi jövőre meghagyni, e helyett közöljük egész terjedelmében magát a rendeletet, mely ugy a kincstári, valamint a megyei, községi és magán erdőőrökre egyaránt vonatkozván, annak teljes ismerete valamennyi tisztelt olvasónknak mulhatlanul szükséges. A magas rendelet teljes szövege a következő:

(Az 1894. évi XII. t.-czikk 92. §-ában nyert felhatalmazás alapján kiadta a m. kir. belügyministerrel egyetértőleg a földmivelésügyi m. kir. minister. 1895. évi 72.086. szám alatt.)

1. §.

Az 1879. évi XXXI. t.-czikk 17. §-ában megnevezett birtokosok erdeinél alkalmazott s hatóságilag felesketett minden erdőőr szolgálatadójától egy rövid vadászkést képező szuronynyal és természetes szinü szijon viselendő bőrtokkal ellátott könnyü szerkezetü, hátultöltő karabélyt kap, melyet szolgálatában állandóan magánál viselni köteles.

Ezen fegyverzet, a szolgálatadó tulajdonát képezvén, kimélendő s mindig oly állapotban tartandó, hogy szükség esetén használni lehessen.

Az „Erdőőr“ tárcája.

A VÁGÁS.

(Vége.)

Mikor már ellátták odahaza, megetették, meg is itatták a jószágot, akkor neki indulnak az emberek hazulról csoportosan ki az erdő felé, hogy az öreg vágásban vágják, fürészeljék, hasitsák a fát a rövid napnak egy pár óráján át. Mire a térdig érő hóban kigázolnak, a tüzeket megrakják, ezek mellett megfölöstökömöznek, addigra már delelőre is ér az alacsonyban járó nap; ekkor azután neki állnak fürészszel, fejszével, kiki a maga nyilásában és: „zü-zü, kip-kop“ folyik a munka serényen, de csak három vagy négy óráig, mert akkor már megint kell indulni hazafalé, a hol a jószág ilyenkor már éhes is, meg szomjas is s a hol már őket is várják a jó meleg vacsoraebéddel.

A Péter bácsi pedig nap-nap után sorra jár minden favágó bokrot, utasitásokat ád itt is, ott is, hogy micsoda darabot, minek kell meghagyni; ez jó lesz kutágasnak, a másikból szép szelemen válik: küllő, keréktalp, nyujtó, oldalfa dongafa, lőcs mind innen, meg ilyenkor kerül a faragó béres pusztai szertárába. De az öreg Péter e mellet sorba vizsgálja a csutorákat is, egy-egy korty után müértően határozva meg, hogy a tavalyi szüretkor melyik hegynek a termése sikerült legjobban, hogy kinek a borocskája bir a legjobb izmattal.

Ha aztán már eltisztult az erdőről minden ember, akkor még körüljárja Péter bácsi egyszer az egész vágást és beül a gunyhójának a nyilásába, a honnan az esti szürkületben és a holdvilágos estéken végig lát az egész letarolt területen. És gyönyörködik abban a soha meg nem unható látványban, hogy mint jönnek elő először is azok a szegény éhező madarak: a cinegék, a tengelicék, a pintyőkék, a sármányok, a rigók és hogy lakmároznak az elhagyott tüzek körül, a hol megtalálnak minden kenyérmorzsát és kolompér-maradékot;

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

2. §.

Az idézett törvényszakasz alá nem tartozó magánerdő birtokosok is elláthatják fölesketett erdőőreiket a fentebb előirt fegyverzettel, az ily erdőőrök azonban a fegyverhasználatra nézve a jelen szabályzatban biztositott jogokkal csak abban az esetben ruházhatók fel, ha eskü letételi bizonyitványuk szerint az erdőtörvény 37. §-a c. pontjában foglalt kelléknek megfeleltek, s ha a birtokos az illető erdőőrt, az őrizetére bizott erdőterület megjelölésével, a közigazgatási bizottságnak bejelenti.

3. §.

A szolgálatot teljesitő erdőőr az előirt fegyver használatára jogositva van az ellen:

1. a ki őt nyiltan vagy orvul, élete vagy testi épsége ellen irányult szándékkal megtámadja;

2. ha tetten ért, vagy alapos gyanuval terhelt egyén felfegyverkezve lévén, az előzetes felszólitás daczára magát önként meg nem adja s illetve a nála levő fegyvert vagy más életveszélyt okozható eszközt a felhivás után el nem dobja, vagy esetleg védett helyzetéből előjönni vonakodik;

3. a ki figyelmeztető utasitásainak őt szolgálata teljesitésében meggátlandó, tettlegesen ellenszegül;

4. a ki, mint többször büntetett kárttevő, előzetes felhivásra az erdőből eltávozni nem akar s az erdőből való kivezetés ellen tettlegesen ellenszegül.

4. §.

A fegyverhasználat joga azonban feltétlenül megszünik mindazon esetekben, midőn a kárttevő a netalán megkisérlett ellenállás vagy támadás után magát megadja vagy megfutamodik.

Általában azokban az esetekben is, midőn a fegyverhez nyulás feltételeinek egyike vagy másika fenforog, az erdőőr fegyverét csak azután használja, miután minden enyhébb eszközök alkalmazása eredménytelen maradt s még akkor is a legnagyobb kiméllettel és csak oly mérvig, a mely a támadás visszaverésére vagy az ellenállás legyőzésére elkerülhetlenül szükséges. A fegyver tehát mindenkor óvatosan használandó, különös figyelemmel arra, hogy az ember élete lehetőleg kiméltessék s szükségtelenül veszélynek ki ne tétessék. Ehhez képest és a mennyiben azt a viszonyok megengedik, előbb a kevésbé veszélyes fegyver (szurony) használandó, mire nézve határozó befolyással bir még az is, vajjon az ellenszegülő szintén fegyverrel és pedig milyennel, vagy mily nemü testi sértést okozható eszközzel van ellátva.

5. §.

Ha a fegyvernek a fent elősorolt esetekben történt alkalmazása folytán az ellenszegülő sulyos testi megsértése következett be, az illető erdőőr köteles azonnal intézkedni, hogy a megsértett egyén a legközelebb fekvő biztos helyre szállittassék s a viszonyok által nyujtható ápolásban részesittessék. Ezen kivül köteles az erdőőr a fegyver használatát, ha az sulyos testi sértést vagy halált okozott, az illetékes közigazgatási bizottsághoz mindenkor haladék nélkül bejelenteni, a lőfegyver alkalmazását pedig akkor is, midőn az illető egyén meg nem sérült vagy könnyü sebbel a helyszinéről elmenekült. Halál esetén a tényálladék felvétele végett az illetékes járási főszolgabirónál is jelentés teendő.

6. §.

A hatóságilag felesketett s ennélfogva szolgálatban közbiztonsági közegnek tekintendő erdőőr ellen fegyelmi eljárásnak van helye:

1. ha a kötelességszerü hűséget megszegi s neve-

---

s a mikor ezek már elszálltak az ő éjjeli tanyáikra, élvezi azt a képet, a mit neki az óvatosan sompolygó sunyi róka nyujt, mely pontos időben szokta meglátogatni és megvizsgálni egyik tüzet a másik után, hogy nem maradt-e ott az ő számára is valami nyalánksága. És megvárja az öreg Péter még azt is mindig, ha néha elalszik is addig az öblös pipája, hogy nagy későn, a mikor már magasan áll a fiastyuk az égen, hogy lopóznak be a vágásba a szarvascsapatok egyik a másik után, s nézi-nézi és hallgatja, hogy mint eszik, ropogtatják azok a pákosztos jószágok a ledöntöt fák apró ágait, hogy az ő nagy éhségüket valahogy csillapithassák.

Aztán behuzódik az öreg az ő kis gunyhójába, a mely fölér neki ilyenkor egy palotával; bereteszeli az az ácsolt kis ajtót, ennek kis szárfái közzé beszoritja belülről a melegtartó nagy zsuppot, beleássa magát a puha, illatos erdei szénába, elmondja az angyali üdvözletet s jól betakarva magát az ő öreg décbundájával, nem érez sem hideget, sem meleget és alszik nyugodtan, a mig csak a faluból kihallatszó hajnali harangszó vagy a gunyhó fölött csettegő fekete rigó föl nem ébreszti.

Akkor aztán nemsokára kisüt a nap is, ha tiszta az idő, megjönnek a favágók is, ha nem támadt valami förmeteg és folytatják igy együttezt a szép életet, a mig csak az öreg vágás is teljesen el nem készült . . .

TANOS PÁL.

Királyok a szeneskocsin.

Királyunk, Albert szász király és Lipót bajor herceg a stájer hegyekben vadásztak Neuberg környékén. Bár a vadászat soká tartott s a zergék jól kifárasztották a vadászokat, a lefuvás után a két királynak gyalogolni jött kedve. Elküldték hát az udvari fogatokat s a sziklás uton megindultak hármacskán Lipót herczeggel a mürzzuschlági vasuti állomás felé.

A két király és a bajor herczeg térdig érő bőrnadrágban voltak. Kezükben hosszu, hegymászó bottal,

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

zetesen, ha maga követ el erdei kihágást, vagy ha a kihágást, melyről tudomással bir, hiven és kötelességszerüen be nem jelenti, vagy a kárttevővel összejátszik;

2. ha valamely szolgálati cselekményért vagy eljárásért ajándékot vagy jutalmat követel s illetve ilyet elfogad;

3. ha az állásához és szolgálatához kötött jogokkal visszaél;

4. ha a rovatos naplóba vagy szolgálati iratokba szándékosan lényeges valótlanságokat vesz fel;

5. az 1879. évi XXXI. t.-czikkben foglalt erdőtörvény 38. §-a alapján letett esküben fogadott kötelezettségeket megszegi vagy meg nem tartja;

6. szolgálatát többszöri megintés után is hanyagul teljesiti, vagy oly mértékben elhanyagolja, hogy abból az erdőbirtokosra kár háramlik vagy háramolhatnék;

7. ha a tudomására jutott erdőrendészeti áthágásokat be nem jelenti;

8. ha tiltott mellékfoglalkozást, pl. fakereskedést üz;

9. ha a felekkel törvényellenesen bánik:

10. ha előljárói irányában a köteles tiszteletet és engedelmességet megsérti;

11. ha iszákos vagy részegeskedő;

12. ha vadházasságban él, vagy nyilvános botrányt okozó erkölcstelen életet folytat, vagy ilynemü kihágást követ el.

7. §.

A fegyelmi vétségek megvizsgálása iránt intézkedni, azokat megállapitani s a büntetéseket itéletileg kimondani — akár hivatalból, akár feljelentés folytán rendeltetett el az eljárás — jogositva van első fokban:

kis- és nagyközségek és volt urbéres közbirtokosságok szolgálatában álló, valamint a vármegyékben alkalmazott u. n. járási erdőőrök ellen a főszolgabiró:

a fő- és székváros erdeinél alkalmazott erdőőrök ellen a kerületi előljáró;

a tőrvényhatósági városok erdőőrei ellen a rendőrkapitány;

rendezett tanácsu városok szolgálatában álló erdőőrök ellen a polgármester;

másodfokban: a közigazgatási erdészeti bizottság.

8. §.

Az erdőtörvény 17. §-ában megnevezett többi birtokosok által alkalmazott, valamint a magán erdőbirtokosok szolgálatában álló erdőőrök fegyelmi ügyeiben az illető birtokosok saját hatáskörükben intézkednek; kötelesek azonban erdőőreik fegyelme felett szigoruan őrködni s mindazon eseteket, midőn a jelen szabályzat 19. §-ában emlitett kizárási okok valamelyike beáll, vagy ha az erdőőr oly cselekményt követ el, mely annak szolgálatától való elmozditását s illetve a reá ruházott törvényszerű jogoktól való megfosztását teszi szükségessé, az illető felesketö hatóságnak azonnal bejelenteni s esetleg a fegyelmi vétségnek közigazgatási uton való megvizsgálását és megállapitását kérelmezni. Ha pedig ezt tenni elmulasztanák, az illetékes hatóság a vizsgálatot — tudomására jutott indokolt esetekben — hivatalból is elrendelheti s ennek eredménye alapján az illető birtokost a vétkesnek talált erdőőr elbocsátására s illetve az eskübizonyitványnak megsemisitése végett való beszolgáltatására kötelezheti.

Az állam tulajdonát képező erdőknél alkalmazott erdőőrök fegyelmi ügyei az állami altisztek számára fennálló szabályok és szolgálati utasitások értelmében fognak elintéztetni.

---

sáros, poros bakancsaikban nem voltak fejedelmi alakok. A különben sem sok tiszteletet tudó stájer parasztok, kikkel utközben találkoztak, észre sem vették őket. Ha egyszer-egyszer valamelyik szembejövő meg is fordult s azt a megjegyzést tette, hogy a vadászok egyike nagyon hasonlit a császárhoz, a másik rögtön rászólt:

— Hogy volna ez a császár. A császár nem szokott igy csavarogni.

Királyunk ő felsége hangosan nevetett ilyenkor, a szász király pedig azt mondotta:

— Ugy látszik, hogy te a néped előtt nem vagy egészen ismeretlen.

— Csakhogy császárnak még sem néznek, — szólt közbe Lipót, a király ruházatára célozva.

A király sem maradt adósa a vejének, ő is mondott egyet:

— Téged se gondolna senki a vőmnek.

Az ut azonban jó sokáig tartott s mikor egy faszénnel megrakott szekér döcögött le a hegyi utról, az öreg szász király azzal állt elő, hogy nem volna rossz felülni arra a szekérre.

Ő felsége a vendége kedveért hajlandónak nyilatkozott, Lipót herceg pedig a két ujját juhászmódra a szájába dugta és megeresztett nehány éles füttyöt a szekér után. A fuvaros hátrafordult, de mert három rövidnadrágos embert látott, ügyet sem vetett rájuk, csak hajtott tovább. A királyi vő erre még nehányat füttyentett és torkaszakadtából kiáltott utána: „Hallod-e hej, állj meg!“

A csupaszképü német, kinek a száját nagy fapipa huzta görbére, gyanakvólag nézett az utána jövőkre. Mikor a fejedelmi vadászok közelebb voltak a szekérhez, Lipót herceg megkérdezte:

— Nem ülhetnénk fel egy kissé a szekeredre, nehány hatós borravalót csak adnánk?

— Nem bánom, kapaszkodjatok föl — felelte a fuvaros.

A három vadász csakugyan fölmászott a parasztszekérre és elhelyezkedett a szénnel megrakott zsákok

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

9. §.

Mielőtt valamely erdőőr ellen a fenti 7. §. szerint illetékes hatóságok által fegyelmi itélet hozatnék, az illető erdőőr ellen emelt panasz vagy vád alapos vizsgálat tárgyává teendő.

A vizsgálat foganatositásával panaszlott erdőőr közvetlen tiszti előljárója, az illető erdőtiszt bizandó meg, kinek szolgálati kötelességében áll a panasz mibenlétét elfogulatlanul megállapitani, az erdőőrt s szükség esetén más érdekelt feleket vagy tanukat jegyzőkönyvileg kihallgatni s ennek megtörténte után a vizsgálati iratokat, saját kimeritő véleménye kiséretében, az illetékes elsőfoku hatósághoz beterjeszteni.

10. §.

Abban az esetben, ha a panaszt az erdőtiszt adta be s illetve a feljelentés ez erdőtiszt részéről történt, a vizsgálatot a 7. §-ban emlitett elsőfoku hatóság teljesiti.

11. §.

A vizsgálat eredménye alapján vétkesnek talált erdőőr a vétség minőségére, fokozatára, a netaláni ismétlésre és a sulyosbitó vagy enyhitő körülményekre való tekintettel:

a) csekélyebb vétség esetén irásbeli megrovással vagy 20 (husz) forintig terjedhető pénzbirsággal;

b) sulyosabb beszámitás alá eső vétség esetén pedig 20 forinttól 50 frtig terjedhető pénzbirsággal; vagy szolgálatból való elmozditással is büntettethetik.

Oly szolgálati helyeken, a hol több külömböző fizetési osztályban álló erdőőr van alkalmazva, az elmarasztalt erdőőr előléptetési jogának megvonásával, vagy felfüggesztésével, vagy kisebb állomásra való áthelyezéssel is büntethető.

A fegyelmi itéletben megállapitandók az eljárási költségek, valamint az is, hogy ki tartozik azokat viselni. A birság és költségek lefizetésére az itéletben záros határidő szabandó s illetve megállapitandó. vajjon azokat az elmarasztalt egyszerre, vagy meghatározott havi részletekben tartozik-e megfizetni. Végül az elmarasztalt által okozott károk megtéritése iránti felelősség is mindenkor megállapitandó.

A megitélt pénzbirságok fejében befolyt összegek az 1879. évi XXXI. t.-czikk 208. §-ában megjelölt czélokra forditandók.

12. §.

A fegyelmi vizsgálat elrendelésével egyidejüleg, vagy annak folyama alatt is bármikor, ha azt a felmerült körülmények indokolják, az erdőőr a vizsgálatot elrendelő által szolgálatától és fizetésétől felfüggeszthető s a felfüggesztés az itélet hozataláig terjedő egész időre kimondható.

13. §.

Az elsőfoku hatóság a 11 §-ban megszabott büntetések közül csak az a) pontban emlitetteket alkalmazhatja s itéleteit a kir. erdőfelügyelőséggel és az illető erdőtiszttel is közli.

14. §.

Az elsőfoku itélet, annak kézhez vételétől számitandó 15 nap alatt a közigazgatási erdészeti bizottsághoz felebbezhető.

Az erdészeti bizottság a kir. erdőfelügyelőség véleményének meghalgatásával végérvényesen határoz.

15. §.

Az elsőfoku hatóság ha a hozzá beterjesztett vizsgálati iratokból arról győződnék meg, hogy sulyosabb beszámitás alá eső oly vétségek forognak fenn, melyeknek megfenyitése a 13. §-ában megszabott hatáskörét tulhaladja, a vizsgálat iratait a közigazgatási erdészeti bizottság elé terjeszti, mely, ha szükségét

---

tetején. A szekér lassan döczögött velük a rázós hegyi uton.

— Milyen lett a nadrágom! — sohajtott föl a szász király.

— Hát az én térdem? — szólt Lipót herceg és meztelen térdéről a szénport koronás zsebkendőjével igyekezett lecsapkodni.

— Ugy-e fejedelmi fogat — mondá a király — méltó befejezése egy udvari vadászatnak.

A kocsis elül csak fülelt, nem szólt semmit, hanem zsebrevágva a nagy fapipát, elkézdett fütyülni. Lipót herczeg megszóllitotta:

— Mondd csak, atyafi, — szólt, — meddig tart még az állomásig?

— Ha olyan sürgős az utad, — felelte a kocsis a nélkül, hogy hátrafordult volna, — ugorj le, akkor legalább megspórolod a boravalót.

A szász király hangosan kaczagott; de a bajor herceg sem maradt adósa a parasztnak.

— Csak meg ne egyél, testvér! Ugy látom, előre szeretnéd a borravalót. Ugyan mit gondolsz, hogy kik vagyunk mi?

— Már mint ti hárman? — gunyolódott a kocsis. — Bécsi koczavadászok, nagyvárosi járdataposók, kik Bécsben az emberek előtt álljátok el az utat, itt meg a teheneket nem hagyjátok legelni és elzavarjátok a zergéket.

— Ami a bécsi kocavadászokat illeti, — mondá Lipót herczeg, — abban tökéletesen igazad van, de járdataposók nem vagyunk. Csak nézz meg engem jól, mégis mit gondolsz, ugy körülbelül ki leheteket én?

— Hm, — fordult hátra a kocsis, — a ruhád után nem sokat nézek ki belőled.

A szász király nevettében majd leesett a kocsiról.

— Hát hiszen csak aféle vadászruha ez, nem látod; vadászember nem lehet nagyon kinyalva — szólt Lipót herczeg.

— Vadász vagy? — kérdé a kocsis. — Ugyan ki fogadna meg téged vadásznak?

— A magam vadásza vagyok és még valami:

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

látja, pótvizsgálatot rendel el s a vizsgálat eredményéhez képest végérvényesen határoz.

16. §.

Kisebb foku hanyagság és kisebb foku szolgálati engedetlenség esetén az illető erdőtiszt, mint az erdőőr tiszti elöljárója, jogositva van az erdőőr ellen, ennek meghallgatásával, de a felebbezés kizárásával rendbüntetést alkalmazni, mely megintésből, rosszalásból, dorgálásból vagy 1 (egy) frttól 5 (öt) frtig terjedhető s a 11. §-ban emlitett czélra forditandó pénzbirságból állhat.

17. §.

A fennáló tőrvények és törvényes szabályok alapján büntettnek, vétségnek vagy kihágásnak tekintendő cselekmények folytán a vizsgálat a büntető eljárás szabályai szerint eszközöltetik.

Ha a közigazgátási uton elrendelt vizsgálatból az tünnék ki, hogy a fenforgó cselekmény nem csnpán fegyelmi eljárás utján megtorolható, hanem a fennálló törvények és törvényes szabályokhoz képest büntetendő cselekményt képez, akkor azon esetben, ha a fenforgó cselekmény már tisztán fegyelmi szempontból is a szolgálatból való elbocsátást teszi szükségessé, a fegyelmi eljárás a büntető eljárásra való tekintet nélkül folytatandó és befejezendő, de az erdészeti bizottság által az illetékes biróság vagy hatóság a büntető eljárás meginditása végett a szükséges adatok közlése mellett értesitendő; — ha pedig a fenforgó vétségek a szolgálatból való elbocsátást tisztán fegyelmi szempontból nem indokolják, az iratok azonnal áttendők, mely esetben a fegyelmi eljárás a bünügynek jogerős itélettel való befejezéséig függőben tartandó.

18. §.

Büntető vizsgálat esetén a közigazgatási erdészeti bizottság az erdőőrt szólgálotától és fizetésétől, a körülményekhez képest, bármikor feltüggesztheti, jogerőre emelkedett vád alá helyezési határozat esetén azonban a felfüggesztés feltétlenül eszközlendő.

19. §.

Azon erdőőr, ki

1. gondnokság vagy csőd alá került;

2. nyereségvágyból eredő büntett vagy vétségben jogerősen bünösnek találtatott, vagy más vétség miatt hivatalvesztésre itéltetett;

3. a ki bármely törvényszegés vagy megbecstelenitő tény miatt a közbecsülést és bizalmat elvesztette, — ha az erdő-törvény 17. §-ában megnevezett bármely birtokos szolgálatában áll, ezen állásából minden előzetes vizsgálat vagy kihallgatás nélkül azonnal elbocsátandó, — eskübizonyitványa pedig — tekintet nélkül arra, hogy kinek a szolgálatában van, feltétlenül megsemmisitendő.

Az ily erdőőröket tehát kötelesek a birtokosok és azok erdőtisztjei a feleskető hatóságnak haladék nélkül bejelenteni s a felesketésről szóló bizonyitványt beszolgáltatni.

20. §.

Az erdők törvényszerü megvédése és őrzése a fegyelemnek ezen szabályrendelet értelmében való gyakorlását igényelvén, a fegyelmi hatóságok kötelességében áll őrködni a felett, hogy a fegyelem gyakorlásánál s a vétségek megtorlásánál a fenforgó gazdasági érdekek mindenkor kellő figyelembe vétessenek s az erdőőrök személyéhez kötött törvényszerü jogok általában csak oly egyének által gyakoroltassanak, a kik arra minden tetintetben érdemesek.

Budapesten, 1895. évi deczember hó 27-én.

Darányi s. k.
földmivelésügyi m. kir. minister.

---

bajor herczeg vagyok.

A stájer ellnevette magát.

— Te, herczeg? Mond a bolondnak! Persze, ha az ilyen városi emberek kivetődnek a falura, azt gondolják, elég szamár a paraszt, hogy elhigyen nekik minden ostobaságot. Gyü! — vágott a lovai közé — gyü te fakó, gyü te sárga, ne hallgassátok azt, amit ez itt összehazudozik.

A két uralkodó kacagott Lipót hercegnek a lefőzetésen, aki azt gondolta, ha már ő megkapta a magáért jusson másnak is belőle.

— Hát erről az urról mit gondolsz pajtás? — kérdé a parasztot és a szász királyra mutatott.

— Arról még kevesebbet, semmit.

— Ujjé, ujjé! — kiáltott föl a két uralkodó.

— De édes atyámfia, — szólt közbe a mi királyunk, — ne itéld meg az embert a ruhájáról, hiszen ez az ur ő felsége a szász király.

— No, de ilyet! kiáltott a kocsis. — Hát mióta kószálnak a királyok az országuton ilyen piszkos bőrnadrágban? No, jó éjszakát. Persze, ilyenek vagytok! Itt királynak, herczegnek mondják magukat s mire hazaérkeznek, akkorra semmik!

A király a szász királylyal görcsösen kapaszkodtak a kocsi derekába, hogy nevettükben le ne essenek. A hosszantartó kacagás után a mi klrályunk fordult hátra:

— No már most nézz meg engem jól, fiam, hogy én ki vagyok?

— Hát te is vagy valaki? — szólt bosszankodva a paraszt, hogy őt folyton nevetik. — Még ki találom sütni, hogy ki vagy? Ugy gondolom, már láttalak.

— Az lehetséges, mert sokszor megfordulok ezen a vidéken.

— Ugy, hát te is jager vagy?

— Igen, itt a vadászat mindenfelé az enyém.

— Ugyan ne nagyits, ne nagyits! — szólt a kocsis.

— De igen, — felelte királyunk, én vagyok, édes fiam a te uralkodód: hát még a császárodat se ismernéd?

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

A kiállitás látogatása.

Alig hogy elhangzott a lapunkban megpenditett eszme, hogy lehetővé kellene tenni az erdőőröknek az ezredéves kiállitás meglátogatását, ime már is megjelent az első fecske, megjelent pedig onnan, a honnan méltán el is várhattuk: az országos erdészeti egyesület az, mely kiröpitette s buzditó példát mutatott a tehetőseknek, a vagyonosaknak. Egy derék férfiu alapitványa az, mely lehetővé teszi 20 erdőőrnek az alkotásáiban olyan nagyszerünek, mondhatni páratlannak igérkező kiállitás meglátogatását, megadja nekik a módot ismeretkörüket tágitani, ujabb tapasztalatokat gyüjteni s azokat később hivatásuknál értékesiteni. Az országos erdészeti egyesületnek erre vonatkozó pályázata a következő:

Pályázati felhivás.

Az országos erdészeti egyesület egy Horn Dávid alapitó tag által rendelkezésére bocsátott 500 frtos adományból husz kincstári erdőőrt s illetve az állami kezelésbe átadott községi erdőknél alkalmazott kerületi erdőőrt anyagi támogatásban szándékozván részesiteni a végből, hogy az ezredéves kiállitást meglátogathassák, ezennel pályázatot hirdet:

10 egyenkint 20 frtból és
10 „ 30 „ álló

kiállitási segélyre.

A pályázatban részt vehetnek a kincstári erdőknél és az állami kezelésalatt álló községi erdőknél alkalmazott törvényes minnősitéssel biró, hatóságilag felesketett, tényleges szolgálatban levő erdőőrök, kik folyamodványaikat keresztlevéllel, szegénységi bizonyitványnyal, továbbá szolgálati és minősitvényi táblázattal felszerelve előljáró hatóságaik utján bezárólag f. évi április hó 15.-éig az erdészeti egyesület titkári hivatalához nyujthatják be. Később érkező folyamodványok nem vétetnek figyelembe.

A segélyeket az országos erdészeti egyesület igazgató-választmánya a pályázati határidő lejárta után megtartandó legelső ülésében azon pályázoknak itéli oda, kik előljáró hatóságaik minősitvénye alapján a segélyre legérdemesebbeknek és a kiállitás megtekinthetése czéljából arra rászorultaknak találtatnak és a kikről leginkább fel lehet tételezni, hogy a kiállitás megtékintéséből okulni fognak.

Az egyenlő érdemességüek között a Háromszékvármegyei születésüek elsőbbségben részesittetnek.

Az odaitélt segélyek azoknak, kik azokat elnyerik, előljáró hatóságaik utján közvetlenül Budapestre való utazásuk előtt fognak kiszolgáltatni.

Budapest, 1896. február 20.

A titkári hivatal.

— Teringettét! — kiáltott föl a paraszt, — ezt már ki nem birom! Ilyen szétolókat még sohse láttam!

Ezzel a lovak közé vágott azon való bosszuságában, hogy őt annyira föl akarják ültetni. A király pedig két vadásztársával ujból annyira kacagott, hogy még a szemük könye is kicsordult.

Ez alatt a kocsi a mürzzuschlági állomásig döcögött, hol a fejedelmi vadászok leszálltak a szekérről, gazdag borravalót nyomtak a paraszt kérges markába és megköszönték neki a mulatságot. A kocsis gyanus tekintetet vetett rájuk a pénz láttára és fejcsóválva nézte, hogy a vasuti állomáson a közönség kalaplevéve és mély meghajlással fogadja az uralkodókat.

Különfélék.

Száz tiz éves erdőőr. Az árvai uradalomban a napokban halt meg Zsossák András nyugalmazott erdőőr száztiz éves korában. A megboldogult teljes életében ezt az uradalmat szolgálta s csak pár év elött küldték a jól megérdemelt nyugalomba, az öreg azonban ekkor sem pihent, hanem akárhányszor részt vett a fárasztó vadászatokban s még mindig biztos kezével nem egy vadat ejtett.

200 emeletes ház. Amerika a magas házak hazája s eddig sem voltak ritkák a 20—25 emeletes házak, de a mire most a »Harding és Grooch« czég vállalkozni akar, ez már istenkisértésnek is beillik, Ez a czég ugyanis 24 milió négyzet lábnyi területen egy kétszáz emeletes házat akar épiteni, melyben százezer iroda lenne elhelyezve. Az emeletek között a közlekedést két villamos erejü emelőgép közvetitené, egyik a gyors, másik a közönséges közlekedésre berendezve. A ház tetején vendéglőt terveznek nagy kerttel. Ez lenne tehát az uj bábel torony, mert az épület felső része már a fellegek között veszne el, a menyiben háromszor oly magas lenne, mint a párizsi Eiffel torony.

Fontos házaspár. Párizsban esküdött egymásnak örök hüséget Berg Canon atléta és Riege Carmen 25 éves spanyol szépség. Ezt megtették már elöttük sokan és még utánnuk is megfogják tenni, de azt kevés ember teszi meg utánuk hogy oly fontos házasságot kössön, mint ők. A vőlegény ugyanis 260, a menyasszony pedig 202 kilogrammot nyomott. A menyasszonyi nyoszolyát állitólag az esseni Krupp-féle hires ágyu gyárban készittették.

Pályázatok. Ajánlkozások.

Pályázat erdőőri állomásokra.

56/1896. sz. erd. biz. — Szepesvármegye területén a lőcsei m. kir. erdőgondnokság kerületében Szepes-Váralja székhelylyel rendszeresitett erdőőri állomásra ezennel pályázat hirdettetik:

Ezen erdőőri állomással 480 korona évi fizetés, 120 korona utazási átalány és 80 kor. lakbérilletmény van egybekötve.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

Felhivatnak tehát a pályázók, hogy az erdőtörvény 37. §-ában előirt minősitésüket, ép és egészséges testalkatukat, jó látó- s hallóképességöket, életkorukat illetőségüket s eddigi szolgálatukat, valamint a magyar nyelvnek szóban és irásban, a német és tót nyelvnek legalább szóban való birását igazoló okmányokkal felszerelt saját-kezüleg irt és alulirott bizottsághoz czimzett folyamodványukat a lőcsei magy. kir. erdőgondnoksághoz f. évi márczius 20-ig nyujtsák be, megjegyeztetvén, hogy a kinevezett erdőőr állomását legkésőbb április hó 1-én köteles elfoglalni.

Löcsén, 1896. évi február hó 4-én.

Mattyasovszky János,
erdészeti bizottsági elnök.

Pályázat erdőőri állomásokra.

684/1896. sz. — Ezen erdőhivatal kerületében egy IV. oszt. erdőőri és előléptetés esetében két III. oszt. erdőlegényi állomás 200, illetve 150 frtnyi évi bér és egyéb állományszerü illetményekkel üresedett meg.

Az erdőőri állomásért folyamodók felhivatnak, miszerint az 1879. évi XXXI. tcz. 37. §-ban foglalt kellékeket, azon felül valamennyi az államerdészeti szolgálatba ujonnan belépni óhojtók ép és erős testalkatukat különösen jó látó- halló- és beszélőképességüket kincstári erdészeti orvos, megyei főorvos, vagy honvéd törzsorvos által kiállitott bizonyitványnyal, életkorukat, valamint a hivatalos magyar nyelven kivül a német vagy tót nyelvnek tökéletes birását igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket folyó évi márczius 26-ig alólirott erdőhivatnál nyujtsák be.

Soóvárott, 1896. évi február hó 17-én.

Magy. kir, erdóhivatal

Szám 799/1896.

Pályázati hirdetmény

Elhulálozás folytán üresedésbe jött és Lomán község székhelyével rendszeresitett kerületi erdőőri állásra ezennel pályázatot nyitok.

Ezen állás a következő javadalmazással van egybekötve:

Fizetés	250	frt,
Lótartási általány	80	„
Irodai általány . . . . . , .	6	„
Két hold kaszáló vagy ennek megváltási dija , ...	20	„
Husz ürköbméter tüzifa, avagy . .	40	„
összesen	395	frt.

Pályázni óhajtók felhivatnak, miszerint az 1879 évi XXXI. tv. cz. 37 §-a értelmében felszerelt folyamodványaikat folyó évi márczius hó 20-áig az alulirthoz nyujtsák be.

Azon esetben, ha képesitett erdőőrök nem jelentkeznek, ideiglenesen oly egyén is felvehető, ki egy év alatt az erdőőri szakvizsgát jó sikerrel letenni alkalmasnak látszik.

Ilyennek azonban fizetés czimén a szakvizsga letétejéig csak 150 frt. valamint a mellékilletmények járnak.

Szászsebes 1896 évi február hó 29-én.

A járási főszolgabiró.
Dörr Albert.

Pályázat erdőőri állásra.

A váci püspöki uradalomnál tizenhét erdőőri allás pályázat utján betöltendő. Évi járandóság: Keszpénzfizetés 90 frt, földmunkadij 8 frt, azonkivül 4 hektóliter buza, 8 hektóliter rozs, 2 hold föld, 38 ürméter galyfa, szabad lakás, 1 tehén és egy szopós borju, szintugy 1 öreg sertés és 2 süldőnek nyáron által erdőben való szabad legeltetési jog — Pályázóktól az 1879. évi XXXI t.-c. 37. §-ban előirt kellékeken kivül megkivántatik, hogy erdőőri szakvizsga letételét, eddigi szolgálatot és nyelvismeretüket igazoló kérvényeiket 1896. év márczius hó végéig a váci püspöki uradalom erdőmesteri hivatalánál nyujtsák be.

Szerkesztői üzenetek.

Czikkiróinknak. A szerkesztő huzamos betegsége folytán nem volt abban a helyzetben, hogy a beérkezett munkákat átnézhesse s igy azok közlése a jövőre marad, addig is szives türelmüket kérjük. Kiváncsinak. Ön arra kiváncsi, hogy a miszerint szócska tulajdonképpen mikor használandó. Erre a kérdésre a tud. akadémia által kiadott „Magyar nyelvőr“ lenne ugyan hivatva megfelelni, de azért titokban mi is megsughatjuk, hogy született magyar ember csak akkor használja, ha másokat akar majmolni, kiket magánál okosabbaknak tart. Ha a miszerintet czédulára irnák s egy alföldi juhász kutyával megetetnék, a szegény által megdühödnék tölle. Maradjunk meg a hogy mellett, melyet minden magyar ember megért.

Felelős szerkesztő és lapkiadó tulajdonos:
Podhradszky Emil.

Hirdetmény.

Eladó diófa csemeték.

1200 darab 3, 4 és 5 éves papirhélju, gyönyörü diófa csemete eladó
ATZBERGER IMRE m. kir. erdőőrnél Ó-Sebeshelyen
(Hunyadvármegye) u. p. Szászváros.

A csemeték ára korukhoz képest 30, 40 és 50 krajczár darabonkint. — Vegyitve átlagos ár 40 kr. — Nagyobb megrendelésnél megfelelő kedvezmény és ingyen szállitás. — Kicsinyben az árak Ó-Sebeshelyen értendők s a szállitási költségek megrendelőt terhelik.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

„FONCIÈRE“ PESTI BIZTOSITÓ-INTÉZET

ALAPITTATOTT 1864. BUDAPESTEN.

Alaptőkéje 4,000.000 koronára, biztositékai pedig **22,000.000 koronára** rugnak; minélfogva a leggazdagabb és legnagyobb biztositékot nyujtó biztositó-intézetnek sorába tartozik.

Ezen hazai intézet igen előnyös feltételek mellett nyujt mindennemü **biztositást: tüz, jég, szállitmány és üvegeken eshető töréskárok** ellen.

Különös gonddal ápolja az **élet** és az **embert érhető testi balesetek** elleni biztositásokat.

A díjak a legolcsóbbak és a feltételek a biztositottakra nézve felette kedvezők. — Bővebb felvilágositással készséggel szolgálnak:

A központi igazgatóság Budapesten, V. Sas-utcza 10. — A vezérügynökség Kolozsvárott és az ország majdnem minden községében lévő ügynökségek.

Szászsebesen főügynökség *Baiersdorf Henrik* urnál. Megbizható egyének egyszerü megkeresésre mint ügynökök alkalmaztatnak.

magy. kir. udvari szállitók.

Cs. és kir. auszt. udvari szállitók.

Ő cs. és kir. Fensége József főherceg udvari szállitói.

Szerb kir. udvari szállitók.

Perzsa csász. udv. szállitók.

Kincstári és uradalmi

ERDŐTISZTEK és ERDŐŐRÖK

részére akár

teljes egyenruhákat,

akár pedig

egyes darabokat,

valamint az

egyenruházathoz tartozó egyes részeket,

ugyszintén a legelegánsabb és legolcsóbb polgári öltönyöket

csakis valódi tartós minőségben szállit jótállás mellett

TILLER MÓR és TÁRSA

osztrák-magyar cs. és kir. udvari szállitók, Ő cs. és kir. Fensége József főherceg udvari szállitói, valamint perzsa csász. és szerb kir. udvari szállitók

Budapesten, Károly-laktanya.

Kimeritő árjegyzéket kivánatra küldünk.

Nyomatott Stegmann János könyvnyomdájában Szászsebesen.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

II. évfolyam Szászsebes, 1896. márczius 25. 6-ik szám.

ERDŐŐR

szak- és társadalmi lap az erdészeti altiszti személyzet részére.

Előfizetési árak:
Egész évre . . . . . 3 frt — kr.
Fél évre . . . . . 1 frt 50 kr.
Negyed évre . . . . . — frt 75 kr.
Előfizetési díjak, hirdetések s bármily irásbeli közlemények a lap szerkesztőségéhez küldendők.

Megjelenik minden hó 10-ik és 25-dik napján.

Hirdetési díjak:
Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 10 kr. Ezen kivül minden hirdetésnél 30 kr. bélyegdíj fizetendő.
Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mérsékelt díjak egyezség szerint.

A süketfajd.

Összeállitotta: Herchl József m. kir. erdőőr.

A süketfajd disze erdeinknek és sóvárgó vágya a vadászoknak.

A vadászati törvény gondoskodik fentartásáról (vadászati törv. — 1883. évi XX. törv.-czikk 9. §. e. pont), hogy legalább bizonyos időben kiméletben részesüljön, különösen oltalmába veszi ezen törvény a jércét, melynek lelövése minden időben tilos — és ez helyes is, mert e disztől nem szabad megfosztani erdőségeinket — sajnos ugyan, hogy a kiméletlen vádász szenvedély és a ragadozó állatok igen fogyasztják létszámát.

A sükedfajd (Tetrao urogallus, das Auerhuhn) tyúk félék rendéhez tartozó félénk és nehéz repülésü madár

A kakas hossza teljesen kifejlett állapotban 94 cm., melyből a fark hosszusága 34 cm., szárnyai nyugodt állapotban 38 cm., kiterjesztett állapotban 126 cm. hosszuk. Lábszárai 7 cm. magasak, 4 lábújjából 3 előre irányult, ezekből a középső 6·5 cm., a két szélső 4·5 cm., a sarkantyú 2·5 cm. hosszú. Teljes testmagassága egyenes állásban 50 cm., testsúlya 6—7 kg. tehát a nagysága tekintetében pulykakakassal vetélkedik s igy nagy madarainkhoz oszthatjuk.

A jérce hossza 66 cm. ebből 20 cm. a fark hosszára esik. — Szárnyhossza nyugodt

Az „Erdőőr" tárcája.

A farkas.

Vadász-történet

Irta: Guy de Maupassant — Forditotta: Pakots József.

Ime, mit mesélt nekünk az öreg d' Arville marquis Ravels bárónál a saint—Huberti ebéd végeztével.

A többi vendégek egész nap egy szarvast kergettek. Épen csak a marquis nem vett részt az üldözésben, miután nem szokott vadászni.

Az ebéd egész folyama alatt nem is beszéltek másról, mint a vadak közt végbevitt borzasztó vérontásról. Még a hölgyek is érdeklődtek a véres és gyakran valószinütlen kalandok iránt és a szónokok merész fantáziával rajzolták le az emberek és vadak egymás elleni harczát, miközben karjaikkal hadonáztak.

D' Arville ur szépen tudott előadni, bizonyos poezissel, hatásosan, bár kissé dörmögő hangon. Az alábbi történetet még meg is kellett ismételnie, oly érdekesen mondta el, sőt helylyel—közzel ügyesen megválasztott hasonlatokkal is füszerezte.

Uraim és hölgyeim én nem vadásztam soha: épen igy nem vadászott atyám, nagyatyám és ősatyám. Ez utobbi oly férfiunak volt fia, ki többet vadászott, mint önök mindnyájan.

1764-ben halt meg. Elmondom: hogyan.

Jean-nak hivták, házas ember volt, atyja azon gyermeknek, ki ősapám lett és öcscsével François d' Arville-lal lorraine-i kastélyunkban lakott nagy erdőség közepett.

François d' Arville vadászszenvedélye miatt garçon ember maradt.

Ők ketten nyugalom, megállapodás, kimerülés nélkül üzték a vadakat — évek során át. Csak ezért rajongtak, csak ehhez értettek, csak erről beszélgettek, csak ennek éltek.

Ez a borzasztó szenvedély kérlelhetlenül ragadta meg szivüket, ugy szólván elemésztette azt nem hagyván ott semmi más számára helyet.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

állapotban 30 cm., kiterjesztve 102 cm., s igy sokkal kisebb, mint a kakas, nagysága kifejlett közönséges házi tyúkéhoz hasonló.

A vén kakas feje, nyaka, háta és hasa sötét rozsda-barna. A begye (die Kehle) sötétkék zománcban játszik, szárnya rozsda-barna, csupán a szárnyváll és hónalj fehér; a farka fekete s tollai aránylag szélesek, szàmuk 18 fehér foltokkal s kisebb nagyobb fehér sávolyokkal tárkázottak, az egyes tollak 6—7 cm. szélesek. Szempillái nagyok és duzzadtak s cinóber-szinüek. — Csőre mint a ragadozó madaraké horgas, sárga-fehér szinű 4 cm. hosszú. — Torká alját barnás acélszinű 5—6 cm. hosszú (apró-hosszas) tollacskákból álló szakàl disziti.

A fiatal kakas tollazata csak annyiban különbözik a vén kakasétól, hogy hát- és szárnyfedő tollazata világosabb szinezetű, s a hegyesek zománca is halványabb.

A jérce tollazata majdnem egyszinű, sárga-vörös alapszinen kisebb-nagyobb fekete sávokkal s foltokkal tarkàzott és annyira elüt a kakas tollazatától, hogy a nem ismerő kész, más madárfajnak tekinteni.

Hazája, déli Európa meleg vidékeit s Angliát leszámitva egész Európa, hol magasabb hegységek s összefügőbb erdőségek jönnek elő. Vadon, csendes, sűrű, sötét fenyvesekben gyakoribb, de talàlni lombosokkal kevert állabokban is, ha azok patakokban s forásokban nem szükölködnek. Az éjszakibb vidékeken gyakoribb, valószinüleg azért, mert azok nagyobb terjedelmü erdőségekben bővelkednek, s itt tartózkodik mindenütt a hová a fenyők felhatolnak. Vándorolni nem szeret és igy állandó vad; ritka eset is, hogy revierjét változtatná, a hol napvilágra jön, rendesen abban a kerületben marad is. Szereti a sziklás helyeket és a mint föntebb is emlitém azon helytől hol kiköltetett messze soha sem távozik. Csupán az erdők letarlása birja arra, hogy tartózkodási helyét megváltoztassa, a mi csak annyiból áll, hogy a vágások előhaladtával a szomszéd állabokba vonul vissza.

Nappal a földön futkosva és kapargálva keresi eledelét, éjszakára a ragadozó állatoktól félvén fára ül fel.

Élelme mindenféle erdei gyümölcs, eper, málna, szeder, áfonya, madárberkenye- és bodzabogyó, erdei és fümagvak, bábok, pondrók és férgek, bogarak, hangya, hangyatojások, télen nyir- és mogyoró-hajtások, lúc- és jegenyefenyő tűi és rügyei, a lúcrügyeit jobban kedvelvén, tavasszal még a csemetekertekben lévő palántákat is megnyirbálja.

Húsa állitólag nyáron s őszön át sokkal izletesebb, mint télen vagy tavasszal, a midőn az a fenyők rügyeitől s tűitől erős terpentin

---

Akármi okért nem engedték magukat megzavartatni vadászgatásukban. Ősapám ép azalatt született, mig atyja egy rókát üzött és Jean d' Arville nem hagyott fel e hirre az üldözéssel, hanem káromkodott: „Eh, a semmirekellő várhatott volna még a vadászat végéig!“.

Öcscse François még hevesebb-vérűnek mutatkozott.

Mihelyt felcseperedett, a kutyák, lovak után vetette magát, aztán meg a kastély környékén lövöldözött le minden madarat, mindaddig mig, végre nagyobb vadra nem ment.

A vidéken úgy nevezték őket, hogy: a marquis úr, az ifju úr.

Éktelenül magasak és csontosak voltak. Az ifjabbik, a ki még magassabb volt, mint a bátyja, oly erűs hanggal volt megáldva, hogy mikor elkiáltotta magát, az erdő lombjai hullámzásba jöttek.

Aztán mikor nyeregbe vetették magukat, hogy vadászni menjenek, micsoda pompás paripákon lovagló, két óriás.

Hát az 1764-ik év telének kőzepe táján isszonyú hidegek állottak be és a farkasoknak rémhire kelt.

Megtámadták az elkésett parasztokat, éjszaka a házak körül csatangoltak, éj-hosszat üvöltöttek és megdézsmálták az istállókat.

És nemsokára rémes hir járt szájról-szájra . . . Egy óriási, szürke, majdnem fehér farkasról beszéltek, a mely két gyermeket evett meg már, elharapta egy asszony karját, megfélemlitette a vidék összes házőrző kutyáit és félelem nélkül járogatott be az udvarokba.

Nagy pánik fogta el az egész környéket. Már kimenni sem mertek, ha beált az éj.

A vad rendesen a sőtétség leple alatt jelent meg.

A d' Arville fivérek elhatározták, hogy fölkeresik és megölik a kisértő vadat s nagy vadászatra hivták a környék nemeseit.

Hasztalan volt minden. Hiába verték fel az erdőket, kutatták fel a bokrokat, nem tudtak sehogysem ráakadni. Teritettek ugyan le farkasokat, de ez nem volt köztük. És aztán minden vadászati napra következő éjjelen az

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

szagu, s ügyes szakács kell hozzá, hogy akkor élvezhetővé tegye.

Párzási ideje általában véve április hava; melegebb vidékeken már március második felében is párzik.

A kakas, ha nem háborgattatik, az egész párzási idő alatt dombos, keletnek fekvő kiválóbb nagy vén fákkal környezett helyet választ, leginkább vágások s erdei tisztások közelében, de párzik teljesen zárt erdőkben is. E helyre jércék is a következő reggel közösülhetésre gyülekeznek, a szerint a minő számmal vannak, vagy a mennyit egy kakas meghódithat magának. Vénebb kakasok mellet nem ritkán 3—4 tyúk is látható, fiatalok 1—2 jércével párzanak, de ezektől is sokszor elvesi a vén kakas.

Addig, mig a jércék nem ülnek, illetve mig a párzási helyre gyülekeznek, a kakas rendesen este száll be párzási helyére, s ha tyúkjait ott nem találja, megszólal este is, de csak napszállta felé vagy kissé azután; megtörténik azonban az is, hogy reggel, de még sötétben jön párzási helyére, többnyire azonban nem nagy távolból.

Reggel, midőn teljes sötétség uralkodik s minden madár még nyugszik, megszólal. Kezdetben pattogón csattanó hangot hallat, oly formát, mint midőn valaki felső s alsó ajkát erősen ősszenyomva egymásután lehető gyorsan kettőt csatant. E hang mindig sebesebben csattanó lesz, ugy hogy azt szájjal gyorsaság tekintetében utánozni nem lehet, végre gyenge s rövid, kaszafenéshez hasonló s alig 50—100 lépésnyire hallható hangba megyen át, mig ellenben fönt jelzett csattanó hangja 100—200 sőt igen csendes tiszta időben több lépésre is hallható. A csattogó hang 10—15, a kaszafenéshez szóló 4—5 másod-percig, sőt, ha valamire figyelmes nem lesz, tovább is tart, zavarás esetében pedig a csattogás nagy időközökre is kimarad, s a kakas ilyenkor szakadozva szól. Szólása közben szárnyait lebocsátja, földön húzza s farkát pulykakakas módjára kereken kiterjesztvén magasra emeli, ide-oda szökdécsel, a kaszafenéshez hasonló utóhangadásnál azonban a nyakàt előre nyujtja s lehatja s neki tüzesedvén sem nem lát, sem nem hall.

A jércék a szólás idején vagy mellette ugyanazon fán vagy a szomszéd fákon sőt, néha a földön is gubaszkodva ülnek, s csak a beszállás vagy veszély idején adnak „dak- dak-, kakk- kakk“ hangot.

Ha tökéletesen megviradott, a petélést a him a földön végzi; addig tehát leginkább a fán szól és mulattatja kissé unalmas egyhangú dallamával háremét; a párzás végeztével a kakas és a jércék eltávoznak s külön keresik élelmüket. Ha sok a tojó s kevés a kakas,

---

állat, talán, hogy megboszúlja magát, megtámadott nehány utazót, fölfalt nehány marhát és mindig jó messze azon helytől, a hol keresték.

Egy éjjel végre behatolt a d' Arville kastély hátsó udvarába és a legszebb két disznót ette meg.

A két testvér haragra lobbant. Szinte ugy fontolgatták az esetet, mintha valami szörnyeteg daczolásáról, nyilt igazságtalanságáról, kihivásáról lett volna szó. Legkitartóbb vizsláikat szedték össze a félelmes vad üldözésére és boszuvágytól égő szivvel indultak a vadászatra.

Kora hajnaltól egészen addig, mig a biborvörös nap letünt a csupasz fák mögött, kutatták a bokrokat, a nélkül, hogy rátaláltak volna.

Végre dühösen és leverten tértek vissza lovaikhoz, melyek egy cserjékkel szegélyezett fasor végén nyugtalankodtak; az őket kijátszott farkas eszélyességén csodálkozva valami rejtélyes félelem lopózott hirtelen szivükbe.

Az idősebbik megszólalt:

— Ez a vad nem épen közönséges állat. Azt hinné az ember, hogy hozzá hasonlóan gondolkozik.

Az ifjabbik válaszolt:

Talán jó volna, ha megszenteltetnénk egy golyót püspök unokafivérünkkel, vagy talán holmi papot kérnénk meg, hogy mondja ki rá a kellő varázsigéket.

Aztán elhallgattak.

Jean szólott ujra:

— Nézd, nily vörös a nap! Az a borzasztó farkas bizonyára nem egy szerencsétlenséget fog okozni ma éjjel.

Be sem fejezhette beszédét, midőn lova ágaskodni kezdett, mig a François-é rémülten kapálozott.

Egy terjedelmes, dércsipett levelekkel telehintett csalit nyilt meg előttük és egy hatalmas, egészen szürke vad tünt eléjük keresztüloldalogva az erdőn.

Mindketten magukba fojtották az öröm-kiálltását s lehajolva kipróbált lovaik nyakára ugy biztatták, ösztökélték őket — szép szóval, kézmozdulatokkal, sarkantyúval, hogy azok csak úgy röpültek.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

egy kakashoz 5—6 sőt több is csatlakozik, különben pedig a kakasok viaskodni szoktak.

A párzás rendesen april hóutolján végződik mely időben a jércék ülni kezdenek, de a kakas ellátogat még azután is kedves petélési helyére, s szakadozva még május közepéig szól, mintha siratná a multnak boldog és édes óráit.

A jérce leginkább szabad kilátásu helyen vágásokban vagy alacsonyabb bokrosokban, fatuskók, sziklák mellet s bokrok tövében mélyedést kapar, mit galyakkal és tollakkal bélel ki, hová korához képest 5—10, sőt állitólag ennél néha több barnás-sárga, rozsda-barna pontokkal tarkázott házityuk tojás nagyságu tojást rak. Fészkén 4 héti ül, s oly hiven, hogy gyakran fészkén meg is hagyja magàt fogni, a csirkék kiköltés után őt azannal követik, gyorsan fejlődnek, 8—10 nap alatt tollasodnak midőn rozsda-sárgàs szinüekké válnak; egykét hónap mulva már fára szàlnak s tavaszig együtt maradnak. A fiatal jércék már az első évben tökéletesen megnőnek s tenyésztésre alkalmasak, a kakasok azonban két évig növekednek.

A párzási időt leszàmitva a kakasok egyenkint élnek tehát magànyt szerető komor állatok télen leginkább verőfényes oldalokon tartózkodnak. A jércék tàrsaság kedvelőbbek, bàr azok is többnyire egyenkint láthatók, kivéve mig fiaikat vezetik, mi rendesen augusztus utóljáig tart.

Ellenségei: a róka, görény, nyest, a füles bagoly valamint a többi ragadozó madár is. A róka rendesen a fiatalokban, a görény, nyest és bagoly pedig a vénekben nagy kárt tesz, különösen a párzási idő alatt, midőn e madár szerelmi mámorában könnyeben hozzá férhető.

A süketfajd vadászat leginkább dürgéskor, párzás idején történik.

A párzàs ideje előtt válasszon magának a vadász olyan terepet hol a siket-fajdok leginkább szoktak dürögni, épittessen itt több leskunyhót vagy ásasson több lesgödröt, melyek oly tágasak legyenek hogy készletével és fegyverével akadálytalanul bánhassék.

Mihelyt a siketfajdok bugyogásukat elkezdték alkalmas időben, mintegy éjfél után telepedjék ilyen lesgödörbe s a hajnalhasadtakor kezdődő dürögést egész csendben várja be. — A mint a kakasok berzenkedni (tollazatukat vérlüktetés miatt borzongatva) és lármásan dürögni kezdenek s lövéssel azokat leshelyéből el nem érhetné, csendesen csusszék ki helyéből s valahányszor a kakas egész erővel dürög, mindannyiszor 2—3 lépést vagy ugrást tegyen előre s ha a kakas elcsendesül, a vadász is minden moccanás nélkül álljon meg s midőn a kakas bugyogását ismét elkezdi, azonnal ő is induljon

---

Igy haladtak sebesen vágtatva, széthajtogatván a bokrok ágait, megkopogtatván a szikla-odukat megmászván a meredek hegyoldalokat, leereszkedvén a hegytorkokba s tele tüdővel kürtölve, hogy magukhoz tereljék embereiket és kutyáikat.

És ime ezen veszett rohamban ősömet egyszerre roppant ág csapta homlokon, mely mélyen behasitotta koponyáját és holtan omlott a földre, mig lova elszabadulva eltünt az erdő mélyében.

Az ifjabbik d' Arville megállott; a földre ugrott, karjaiba kapta fivéret és aggoddalmasan vizsgálta fejét, mely több sebből vérzett.

Azután leült melléje, az eléktelenült véres főt térdeire helyezte és várakozott, miközben a mozdulatlan arczot figyelte.

Lassanként valami félelem keritette hatalmába, valami különös félelem a sötétségtől, a magányosságtól, az elhagyott erdőtől, a fantasztikus farkastól, mely azért jött e vidékre, hogy megölje bátyját, hogy boszut álljon rajtuk.

A homály egyre sürűbb lett, az átható hideg megrepesztette a fákat. François borzongva kelt föl, képtelen volt tovább e helyen maradni, szinte gyöngének érezte magát.

Semmi sem volt többé hallható, sem a kutyák csaholása, sem a kürtök rivalgása, a végtelen láthatáron minden néma volt. És ebben a hideg, éjszakai, komor csendben volt valami borzadályos, idegenszerű. . . .

Felnyalábolta Jean óriási testét és keresztülfektette a nyergen, hogy a kastélyba szállitsa; aztán lassu lépésekben megindult. Elméje zavart volt, mintha szürke lett volna előtte minden és ebből a végtelen szürkeségből ijesztő, borzalmas képek váltak ki. —

És az ösvényen, melyet az éj elfödött, gyorsan haladt egy nagy, oromba tömeg. A farkas volt. Heves rémület remegtette meg a vadászt, valami megnevezhetetlen hidegség futott át tagjain, és miként a jámbor szerzetes, mely megpillantotta az ördögöt, gyorsan keresztet vetett magára.

Hanem aztán az előtte fekvő, élettelen testre

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

s mindaddig közeledjék, mig kellő lőtávolba jutott. Ámbár a teljes erővel dürögő kakas ugyszólván sem nem lát, sem nem hall, mégis jó azt bokrok és fák mellett megközeliteni. Ha a megközelitett fajdokra rálött s lövése sötétes hajnalban történt, a fán lévő több kakas ritkán repül fel, azért jó és alkalmás állásból egy reggeli dürgéskor néha többet is lőhetni.

Ha azon kakast, melyre a lövést intéztük elhibáztuk az bugyogását csakhamar tovább szokta folytatni, ha pedig megsebesittetvén a lövést még elbirja, azonnal elszáll.

Több lesgödröt vagy kunyhót azért szokás készitení, hogy a vadász a fajdok tartózkodási helyéhez képest a leshelyet választhasson.

Mielött ezen összeállitásomat befejezném, köteles hálámat róvom le, midőn édesatyámnak id. Herchl János a csiernai m. kir. erdőőri kerületben alkalmazott főerdőőrnek sok bemondott adataért és nyujtott segitségeért nem különben Demuth Antal benesházai élelmi raktári m. kir. erdőőr azon szivességeért, hogy nekem ezen munkám támogatásául egy porosz szakkönyvet kész volt átengedni, leghálásabb köszönetemet fejezem ki.

LEVELEZÉS.

Gödöllő 1896 évi márczius 2-án.

Tekintetes Szerkesztő Úr!

Igéretemhez képest van szerencsém a gödöllői m. kir. erdőhivatal tőszomszédságában a babati erdőgondnokséghoz tartozó — Gödöllő község határában fekvő — úgynevezett »Boncsok« erdőrészben a mai korban már párját ritkitó vakmerő orvtámadást a legrészletesebben leirni.

Linkes Győző m. kir. II. oszt. erdőőr (ki mellesleg mondva nem ijed meg az árnyékától) folyó évi február hó 14-én d. u. $^1/_2$1 óra tájban, midőn a boncsoki erdőrészt bejárta, ott találta Szitás József és Polyák István foglalkozás nelküli gödöllői lakosokat — kik a lehető legvakmerőbb erdőkárositók és tolvajok a kik köztudomás szerint csak is lopásból élnek — amint azok egy erdei fáról száraz galyakat vágtak. Linkes felszólitására, hogy az erdőből távozzannak, Polyák István Linkest kezével mellbe akarta ütni, a mit Linkes elkerült ugyan, de ugyanabban a pillanatban Polyák őt a kezében tartott vasfűrészszel homlokon csapta, mely csapás alatt Linkes eszméletét vesztve földre rogyott.

A földön eszméletlen állapotban tehetetlenül fekvő erdőőrt azután Polyá kIstván a vasfűrésszel ütötte, verte, Szitás József pedig czizma sarkával ott a hol érte rúgta, taposta.

Midőn Linkes elesett szolgálati fegyvere válláról lecsúszván, tőle vagy 4 lépésre a földre esett, ezt azután a vérszomjas erdőpusztitók, midőn Linkest már félholtra verték, összetörték és magukkal vitték, hol a darabokat a csendőőrök meg is találták, Linkes erdőőrt Dr. Schön Gyula orvos által megvizsgáltatván, sulyosan sérültnek találtatott, a miről szóló orvosi látlelet a a helybeli kir.

---

estek szemei és hirtelen a félelemből haragba csapott át. Féktelen düh fogta el.

Megsarkantyuzta lovát és a farkas után ugratott.

Aztán követte csapásokon, vizomlásokon, irtatlan erdőrészeken keresztül, sohasem látott rengetegeken, folytonosan a fehér foltra szegezve szemeit, mely a sötét éjszakában elötte imbolygott.

Úgy látszott hogy valami ismeretlen hév, szenvedély a lovát is elfogta. Előre nyujtott nyakkal vágtatott az előre, mig az ágak és köszirtek a nyergen átfektetett halottnak fejét durván horzsolták. A tüskék megtépesték haját, vér mocskolta be homlokát, a ruhája összerongyolódott.

És ime egyszerre az állat is, a lovas is kiértek az erdőből s a mint a hold kiemelkedett a hegyek mögül, egy nagy völgyet láttak maguk előtt. A völgy köves volt, hatalmas sziklák zárták el minden kijárás hiján. És a zsákutczába jutott farkas visszafordult.

François önkénytelen örömkiáltást hallatott, melyet a viszhang mennydörgésszerü robbajjal adott vissza és vadász-tőrét kezében szorongatva előreugratott.

A vad kerek hátán felborzadt a szőr, de nyugodtan várt, szemei ugy fénylettek mint két tüzcsillag.

A bátor vadász, mielőtt felvette volna a harczot, felnyalábolta fivérét és egy sziklára fektette. Mig fejét holmi kövekkel feltámasztotta, melyek egy szempillantás alatt csupa egy vér lettek, folytonosan fülébe kiáltozott, mintha épen csak süket lett volna:

— Figyelj Jean, ide figyelj!

Azután rávetette magát a szörnyetegre.

Oly erősnek érezte magát, hogy azt hitte hegyet is képes volna fölforgatni; hogy köveket tudna összemorzsolni kezében.

A vad meg akarta harapni; azon igyekezett, hogy hozzá férjen a nyakához de ő megragadta nyakbörénél fogva és lassan megfojtotta. Aztán hallgatta maradozó lélekzetét és szivének dobogását. És nevetett a megpukkanásig, görssösen szorongatva az állatot s őrült kaczagással kiáltotta:

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

járásbiróság büntető osztályánál, hol a tettesek ellen hatóság elleni erőszak és sulyos testi sértés vétsége miatt a panaszt az erdőhatóság megtette, a sérülttel felvett jegyzőkönyvhöz csatoltatott és Dr. Schön orvos úr felkéretett, hogy Linkes erdőőrt felgyógyulásáig az erdőkincstár terhére vegye gyógykezelésbe és a távoli pusztán lakó erdőőr meglátogatása alkalmával igénybe vett kocsi dijakról — mert Linkest sebláza ágyba döntötte, annak idején számlát állitson ki és azt az erdőhatóságnál mutassa be.

A bűntett kideritésére a helybeli m. kir. csendőrörs által a legszélesebb körü intézkedések foganatosittattak s a tettesek a helybeli kir. járásbiróság börtönében várják a mai napig általuk busásan kiérdemelt büntetést s valószinűleg át fognak adatni a budapesti büntető biróságnak, miután Szitás József budapesti születésü és illetőségü.

Az erdőhatóság érdem dús főnöke által pedig a földmivelésügyi m. kir. Minister Úrhoz felterjesztés tétetett, hogy Gödöllő községét a m. kir. belügyiministerium szigoru rendszabállyal tisztitsa meg a főváros közelsége folytán onnan ide özönlő foglalkozás és keresetnélküli elemektől, a melyek itt a községnek télen nyáron egyaránt a legveszedelmesebb rémei.

Tisztelettel maradtam igaz hive

Kerékgyártó József
m. kir. I. oszt. erdőőr.

— Nézd csak Jean, nézd!

Minden ellenállás megszünt; a farkas teste elnyult; megvolt halva.

Ekkor François karjaira vette és a halott lábai elé dobta, elérzékenyült hangon ismételgetve:

Nézzed, oh nézzed kicsiny Jean-om, ime itt van!

Azután nyergére helyezte a két hullát, egyiket a másik fölé és megindult.

Visszatért a kastélyba; sirva, majd öröm kiáltásokat hallatva; tomboló vidámsággal beszélte el az állat halálát és sóhajtozott, szakállát tépte, midőn fivéréről beszélt.

És gyakran később is, midőn e napot emlékébe visszaidézte, könyekkel teltek meg szemei.

— Legalább látta volna szegény Jean, hogy megfojtottam a bestiát, tudom nyugodtabban halt volna meg.

Ősömnek özvegye árva fiába aztán beleoltotta a vadászat iránti borzalmat, ellenszenvet, mely igy fiúról-fiúra szállt, mig végre rám öröklődött.

D' Arville marpuis elhallgatott. Valaki kérdezte:

— Ez a tőrténet valami legenda, nemde?

A marquis válaszolt.

— Esküszöm, hogy szóról-szóra igaz!

Ekkor egy hölgy nyilatkozott édes, szelid hangon:

— Az már mindegy, de csak szép dolog a vadászszenvedély!

Különfélék.

Kérelem. Felkérjük mind ama tisztelt olvasóinkat, kiknek előfizetésük e hó végével lejár, vagy pedig már elöbb lejárt, hogy előfizetéseiket mielőbb megujitani sziveskedjenek.

Lapunk az ezredéves kiállitáson. A május hó elején megnyiló ezredéves kiállitáson a hazai lapok csekély kivétellel képviselve lesznek, a mennyiben a kiállitás tartama alatt megjelenő példányok a sajtóügyi osztály egy nagy termében fognak a nagy közönség rendelkezésére állani. Igy legalább meglátja az egész ország, hogy az erdőőri nagy testületnek szinte meg van a saját lapja.

Milleniumi fekete könyv. A fővárosi rendőrségnél összeállitották a nevesebb gazemberek névjegyzékét s mindegyik nevéhez oda jegyezték röviden életrajzi adatait és személy leirását is. Miután az illető uraknak legalább is nagyobb része minden valószinüség szerint meghivás nélkül is el fog látogatni a millenáris ünepélyekre, hogy ott nem annyira ezeket, mint inkább a többi látogatóknak zsebeit vizsgálgassa, a rendőrségnek ez az intézkedése nagyon üdvös lehet. A nagy gonddal összeállitott könyv különben 13423 egyénnek a nevét tartalmazza.

Dalok az erdőről. Lapunk mult évi folyamának 25-ik számában közöltük volt az előfizetési fölhivást a „Dalok az erdőről“ czimü zenemüre. Most örömmel értesithetjük tisztelt olvasóinkat, hogy a mű immár megjelent s mint a hozzánk beküldött példányból tapasztaltuk, az úgy külső csím, valamint belső tartalom tekintetében nem csak hogy teljesen megfelel ama várakozásoknak, a melyeket hozzá füztünk, hanem azokat még messze túl is szárnyalja. A füzetkében foglalt zenedarabok szövege megkapó, dallamuk pedig fülbe mászó, elbájoló. A müvecske mostani számunkhoz már későn érkezvén, a benne foglaltak szövegét csak a jövő számunkban közölhetjük. A zenemű ára 3 korona, az erdészeti altisztek azonban megkapják 2 korona mérsékelt árban. Megszerezhető Gesztes Lajos érs. urad. erdőmester urnál (Felső Tárkány Heves megye). A művet mint uttöröt és elsőt ezen a téren ajánluk szives olvasóink figyelmébe.

Erdészeti különvonat. Legalább annak lehet nevezni azt a vonatot. melyet a legközelebbi multban a Besztercze-Bánya — Zólyom vidékiek megbámultak. Ez a vonat szállitotta azokat az óriás fatörzseket, melyeket a beszterczebányai m. kir. erdőigazgatóság szállitott a karámi erdőgondnokság erdeiből a milléniumi kiállitásra. Az öt darab faóriás 43—45 méter hosszu, 80—115 cm. alsó átmérővel s átlag 9—10 m^3 tömtartalommal bir.

Halálozás. Dobra János I. oszt. m. kir. erdőőr, lapunknak buzgó hive és az erdészeti altisztek ügyei-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

nek lelkes harczosa — mint sajnálattal értesülünk — f. é. február hó 28-án Széles-Lonkán meghalt. Halálát beteges özvegyén kivül 3 kiskoru árvája siratja, kiket a legnagyobb inségben hagyott hátra. Ama nemes szivü kartársakat, kik nyomorát némileg enyhiteni óhajtják, fölkérjük, hogy adományaikat a Dombón (Mármoros megye) székelő m. kir. erdőgondnoksághoz beküldeni sziveskedjenek. Az elhunyt kartársnak küzdelemteljes élete után legyen csendes pihenése.

Kérelem a tisztelt kartársakhoz.*)

Alulirott tisztelettel felkérem mindazokat, kik csemete ültetéssel foglalkoznak, sziveskedjenek velem evélben, vagy legalább egyszerü levelezőlapon következőket közölni:

I. 1. Mikor kezdődött az ültetés? 2. Milyen módon? 3. Minő fanemek? 4. Hány éves csemetével? 5. Minő talajon? 6. Minő tengerszin fölötti magasságban? 7. Milyen fekvésü terepen? (pl. D. EK. Ny. stb.) 8. Védkerület megnevezése, erdőhatóság vagy uradallom és megye megjelölésével.

II. Az erdősitésnél alkalmazott nő napszámosok maximális és minimális napi bére krajczárokban kifejezve.

III. Milyen a védkerület uralkodó faneme?

Gáspárd (Zólyom m. u. p. Benesháza).

Herchl József, m. kir. erdőőr.

*) Hasonló szakszerü kérdéseket lapunk a legszivesebben közöl, czélszerünek vélnök azonban, ha azokra a felelet szintén lapunkban közöltetnék, hogy igy olvasó közönségünk ezzel is megismerkedjék. Az I. alatti kérdésekre nézve czélszerü lenne, ha a feleletet adók minden felkérés nélkül ősszel arról értesitenének, hogy az ültetés százalékokban kifejezve milyen eredménnyel járt, megemlékezve az erre befolyással lévő tavaszi és nyári időjárásról. Szerkesztő.

Pályázatok. Ajánlkozások.

Pályázat erdőőri állomásokra.

A brassói bánya- és kohó-részvényegylet lunkányi és istvánhegyi erdőgondnokságaiban 1 első és 1 másod osztályu erdőőri állomásra pályázat nyittatik.

Ezen állomások javadalmazása: 420 frt. illetve 360 frt. fizetés, szabad lakás és 20 m³ tüzifa házhoz szállitva.

A saját kezüleg irandó és az alulirt czimhez Ruszkitza (Krassó Szörény megye) f. évi márczius hó 31-éig beadandó pályázati kérvény kellékei az erdőtörvény 37 szakaszában megszabott minősitésen kivül a magyar és német nyelvben való tökéletes jártasságot igazoló bizonyitvány; a kik a román nyelvet szóban is birják előnyben fognak részesülni.

A brassói bánya és kohórészvénytársaság erdőhivatala.

Pályázat erdőőri állomásra.

A N.-Köveresi m. kir. közalap. erdőgondnokságban megüresedett alsó-szirbovai 2-od osztályu erdőőri állomásra 250 frt készpénz fizetés, 17 ürm. kemény dorongfa és 2 kat. hold földjárandóság, természetbeni lakás és a szabályszerü legelő-illetmény javadalmazással ezennel pályázat nyittatik.

Pályázók felhivatnak, hogy az 1879. évi XXXI t.-cz. 37. §-ában előirt szakvizsgának letételét, eddigi szolgálatukat, fedhetlen magaviseletüket, életkorukat, katonai viszonyukat igazoló okmányokkal, valamint ép, erős testalkatukat, jó látó, beszélő és halló képességüket tanusitó megyei főorvosi bizonyitványnyal, továbbá a a hivatalos magyar nyelvnek szó és irásban, a román nyelvnek szóban való birását igazoló okmányokkal felszerelt és sajátkezüleg irt kérvényüket az alulirott erdőgondnoksághoz a f. évi áprillis hó 15-ig nyujtsák be.

Kelt Nagy-Köveresen, 1886. évi február 22-én.

M. kir. közalap. erdőgondnokság.

Szerkesztői üzenetek.

Lamos József urnak, Feketepatak. Önnek a márczius 10-iki szám is meg lett küldve s valószinüleg a postán tévedett el ismét. Miután oly gyakran panaszkodott a lap kimaradása miatt, csak az ntolsó postáján lehet a hiba. Ezentul követelje a postahivataltól, hogy kimaradt számát reclamálja, mit ingyen megtenni köteles, akkor majd jobban fog vigyázni a postahivatalmert az ilyen reclamácziókal járó külön munkát egyik sem ked, veli valami nagyon. Erre külömben összes előfizetőinket figyelmeztetjük.

Felelős szerkesztő és lapkiadó tulajdonos:
Podhradszky Emil.

Hirdetmény.

Eladó diófa csemeték.

1200 darab 3, 4 és 5 éves papirhélju, gyönyörü diófa csemete eladó

ATZBERGER IMRE m. kir. erdőőrnél Ó-Sebeshelyen

(Hunyadvármegye) u. p. Szászváros.

A csemeték ára korukhoz képest 30, 40 és 50 krajczár darabonkint. — Vegyitve átlagos ár 40 kr. — Nagyobb megrendelésnél megfelelő kedvezmény és ingyen szállitás. — Kicsinyben az árak Ó-Sebeshelyen értendők s a szállitási költségek megrendelőt terhelik.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

„FONCIÈRE“ PESTI BIZTOSITÓ-INTÉZET

ALAPITTATOTT 1864. BUDAPESTEN.

Alaptőkéje 4,000.000 koronára, biztositékai pedig **22,000.000 koronára** rugnak; minélfogva a leggazdagabb és legnagyobb biztositékot nyujtó biztositó-intézetnek sorába tartozik.

Ezen hazai intézet igen előnyös feltételek mellett nyujt mindennemü **biztositást: tüz, jég, szállitmány és üvegeken eshető töréskárok** ellen.

Különös gonddal ápolja az **élet** és az **embert érhető testi balesetek** elleni biztositásokat.

A dijak a legolcsóbbak és a feltételek a biztositottakra nézve felette kedvezők. — Bővebb felvilágositással készséggel szolgálnak:

A központi igazgatóság Budapesten, V. Sas-utcza 10. — A vezérügynökség Kolozsvárott és az ország majdnem minden községében lévő ügynökségek.

Szászsebesen főügynökség *Baiersdorf Henrik* urnál. Megbizható egyének egyszerü megkeresésre mint ügynökök alkalmaztatnak.

magy. kir. udvari szállitók.

Cs. és kir. auszt. udvari szállitók.

Ő cs. és kir. Fensége József főherceg udvari szállitói.

Szerb kir. udvari szállitók.

Perzsa csász. udv. szállitók.

Kincstári és uradalmi

ERDŐTISZTEK és ERDŐŐRÖK

részére akár

teljes egyenruhákat,

akár pedig

egyes darabokat,

valamint az

egyenruházathoz tartozó egyes részeke,

ugyszintén a legelegánsabb és legolcsóbb polgári öltönyöket

csakis valódi tartós minőségben szállit jótállás mellett

TILLER MÓR és TÁRSA

osztrák-magyar cs. és kir. udvari szállitók, Ő cs. és kir. Fensége József főherceg udvari szállitói, valamint perzsa csász. és szerb kir. udvari szállitók

Budapesten, Károly-laktanya.

Kimeritő árjegyzéket kivánatra küldünk.

Nyomatott Stegmann János könyvnyomdájában Szászsebesen.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

II. évfolyam Szászsebes, 1896. április 10. 7-ik szám.

ERDŐŐR

szak- és társadalmi lap az erdészeti altiszti személyzet részére.

Előfizetési árak:
Egész évre . . . . . 3 frt — kr.
Fél évre . . . . . 1 frt 50 kr.
Negyed évre . . . . . — frt 75 kr.
Előfizetési dijak, hirdetések s bármily irásbeli közlemények a lap szerkesztőségéhez küldendők.

Megjelenik
minden hó 10-ik és 25-dik napján.

Hirdetési dijak:
Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 10 kr. Ezen kivül minden hirdetésnél 30 kr. bélyegdíj fizetendő.
Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mérsékelt dijak egyezség szerint.

Erdőőrök fegyverviselése, fegyverhasználata és fegyelmi szabályai.

Ilyen czim alatt közöltük volt a földmivelésügyi m. kir. ministeriumnak kiadott szabályrendetetét lapunk idei évfolyamának 5. számában s ott jeleztük, hogy eme szabályrendelet megalkotása már régen érzett hiányt pótol s fönn tartottuk magunknak, hogy arra akkor, mikor ezt lapunk tere engedni fogja, bővebben is kiterjeszkedni fogunk.

Nem akarjuk magunknak a csalhatatlanságot prejudikálni, mert hiszen emberek vagyunk, kik a tévedésnek ki vannak téve, de annyit merünk állitani, hogy ugyan ilyen tévedésnek más embertársaink is, kik ugy állásukban, mint képzettségükben mágasan fölöttünk állanak, nem mindig mentek a hibáktól, mit nem annyira a képzettség, mint a tapasztalat hiánya okoz, mely hibából kifolyólag azután munkájuk sem egészen teljes, mint a hogy ezt a hivatkozott szabályrendelet tanusitja. Hogy eme talán merésznek mondható állitásunkat bebizonyithassuk, az egész rendeletet elejétől kezdve bonczkés alá kell vennünk s midőn ezt megtettük, meg vagyunk győződve, hogy az objektiv szemlélő ha nem is mindenben, de legalább a legtöbb esetben nekünk fog igazat adni.

Kezdjük tehát mindjárt az elején.

A hivatkozott szabályrendelet első paragrafusa azt mondja, hogy a fölesketett erdőőr szolgálatba lépése alkalmával szolgálatadójától

Az „Erdőőr“ tárcája.

Hógörgeteg (Lavina).

Igaz történet.

Közli Zsurilla Antal m. kir. főerdőőr.

1877 évben történt, akkor mint erdőlegény voltam alkalmazva a Liptó megyében fekvő feketevági m. kir. erdőgondnokságnál. A sznezsnai usztatónak helyreállitásával foglalkoztunk, illetve azt mint használhatlant ujból készittettük.

Az erdőgondnok ur személyes vezetése mellett ki mentünk a pagony erdőőrével s egy sereg munkással az usztató fölött lévő völgybe, melynek mondhatni szüz erdeje fölött meredeken emelkedtek a havasok s tetejük a fellegek régiója fölé nyúlt. Az őserdő gyönyörü lucz fenyői közül nem volt nehéz a megfelelő anyagot kijelölni s az épitési vállalkozó emberei csakhamar hozzá láttak a fák döntéséhez s fejsze csapásoktól visszhangzott hegy és völgy.

Mi fáradságunkat kipihenendők, betértünk a Rásztoka nevü usztatónál fölépült kettős erdőőri lakba, a fák méretezését pedig elhagytuk a következő napra.

Másnap gyönyörü verőfényes reggelre virradtunk s a még mindig hómezbe öltözött vidék vakitóan ragyogott a nap sugaraiban. Ruganyos léptekkel siettünk a munka szinhelyére, hogy teendőinket végezzük s oda érve lepihentünk a völgy verőfényes oldalába s a napon sütkéretzve jó izüen fogyasztotuk a tarisznyákból előszedett elemózsiát.

A nap mind melegebben sütött s a hó elkezdett lassacskán lágyulni. A hegyoldalon itt-ott megindult egy-egy hógolyócska s öröm volt nézni, ahogy görgött lefelé, futtában mindig gyarapodván. Sokáig gyönyörködve szemléltük a természetnek eme szép játékát

A munkások vagy 300 lépésnyi távolban dolgoztak serényen.

Egyszerre a mint ide-oda tekintgetek, a fölöttünk levő havasokon valami havas felhőhöz hasonló tömeget vettem észre.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

„egy rövid vadászkést képező szuronynyal és természetes szinü szijon viselendő bőrtokkal ellátott könnyü szerkezetü, hátultöltő karabélyt kap, melyet szolgálatában állandóan magánál viselni köteles“.

Ezt mondja, sőt hogy helyesen fejezzük ki magunkat, parancsolja a ministeri szabályrendelet.

A rendelkezés ellen kifogásunk nem lehet, mert hiszen tiszta dolog, hogy az, ki olyan fontos szolgálatot végez, mint az erdőőr s mely szolgálat közben élete, testi épsége léptennyomon veszélyeztetve van, szükséges, hogy önvédelmére megfelelő fegyverrel rendelkezzék. Az ilyen fegyverrel tehát a rendelet értelmében nem csak a köz- de a magán-birtokot képező erdők tulajdonosai is kötelesek lennének erdőőreiket ellátni. Nagyon természetes, hogy ilyen rendelkezés megtétele mellett első sorban arra lenne szükség, hogy a magas kincstár, mint erdőtulajdonos járjon elől szép példával s erdőőreit az előirt fegyverzettel lássa el. A tapasztalás másra tanit. Az államerdészet alkalmazottjainak alig felerésze van ellátva az előirt fegyverzettel, a másik felerésze pedig kénytelen vagy egy jó husánggal kimenni az erdő őrzésére, vagy véres verejtékkel megszerzett saját vadászfegyverét igénybe venni, ha ugyan ettől el nem riasztja a rendelet 3-ik §-ának bekezdése, mely szóról-szóra igy szól; „A szolgálatot teljesitő erdőőr az előirt fegyver használatára jogositva van stb.“

Kérdezzük már most, mi ez?

Nyilvánvaló, hogy az erdőőr szolgálati fegyverrel ellátandó s ezt szolgálata közben viselni köteles, mert ezt a szabályrendelet igy rendeli, de az egészet végig olvasva, sehol sem találjuk, hogy az erdőőröknek ilyen szabályszerü fegyverrel való ellátásának ellenőrzésével valaki meg lenne bizva. Mi következik már most ebből?

Természetesen nem egyéb, mint az, hogy a kinek kedve és módja van hozzá, az erdőőrét a fegyverrel ellátja s ezáltal a fegyverhasználatnak szabályrendelet által biztositott jogaiba is lép, mig ellenben a másik, kinek ilyen fegyver nem jutott osztályrészül, szabad választást tehet: vagy nem őrzi hűségesen a reá bizott tulajdont, vagy pedig módjában van magát a fatolvaj, az orvvadász, a tilos legeltető által szabadon agyonüttetni, mert a védelem csak az előirt fegyverrel van megengedve.

Azt fogják erre mondani, hogy ez sofisma, haszontalan bölcselkedés, szörszálhasogatás, melynek tulajdonképpen semmi alapja nincs, pedig hát nem ugy van. Az, ki a szabályrendeletet alkotta, nagyon jól tudta, hogy a szuronyos karabély és a vadász fegyver, mint

---

— Mi lehet az ott fönt? — Kérdém kiváncsian a mellettem álló erdőőrtől, ki sokkal tapasztaltabb volt az itteni vidéken.

Ő egy pillanatra mereven oda szegeszte tekintetét s csakhamar rémülten felkiáltott:

— Istenem! ez hógörgeteg, meneküljünk.

Hát a munkásokat, kik a veszélyt nem is sejtik, ne figyelmeztessük? szóltam az erdőőrhöz.

Erre a kérdésemre már nem adott választ, hanem torkaszakadtából kiáltott a munkásokhoz: „Gyorsan meneküljetek erre, mert eltemet a görgeteg!“

Ekkor már hallottuk az irtózatos ropogást, zúgást, recsegést, a mint a görgeteg rémitő sebességel zúdulva lefelé sziklákat nyelt el s egész fatörzseket sodort magával, melyek gyönge nádszálként töredeztek ellenálhatlan erejének sulya alatt.

Az erdőőr figyelmeztető kiáltására a munkások között iszonyatos rémület keletkezett. Mindenki eszeveszett futásban menekült a vész elől, mit sem tőrődve az elhagyott fürészekkel, fejszékkel, ruhadarabokkal és élelmi szerekkel.

Csak pár pillanatnyi idő volt a menekülésre. „Feleségem“, „Gyermekeim“, „Istenem“ zürzavaros kiáltások között rohant a munkássereg bukdácsolva a döntött fákon keresztül.

A görgeteg e közben őrületes sebességgel rohant a magaslatról az örvénybe, utközben zúzva, törve az utjába eső fenyőket, sőt gyökerestül kitépve földestől magával ragadta.

Még egy pillanat, mely alatt lélekzetet visszafojtva néztük a rettenetesen gyönyörü látványt s az óriássá növekedett tömeg irtózatas dörejjel zuhant a vizéből lecsapolt uszató fenekére, melyet majdnem teljesen megtöltött.

Első dolgunk volt számba venni a munkásokat s nagy lelki örömmel tapasztaltuk, hogy valamenyien megmenekültek és kár senkiben sem esett.

Buzgó hálát rebegve a mindenhatóhoz szerencsés

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

védelmi eszköz között nagy a külömbség, mert enyhébb esetekben egyszerü szurással is megvédelmezhetjük magunkat, ezt pedig vadászfegyverrel alkalmazni nem lehet, másodsorban pedig a lövés vadászfegyverrel mindig sokkal biztosabb, mely söréttel, vagy postával van töltve, mint az egyes golyóval töltött karabélylyal, biztosabb pedig annál inkább, mert ezek a karabélyok nagyobb részt évtizedek előtt kimustrált régi portékák, melyek zsibárusok lomjai közül kerültek elő.

A fő czél tehát nyilvánvaló; a zsiványban lehető kevés kárt tenni s az emberéletet lehetőleg kimélni, nem figyelvén arra, hogy az sokszor nem is embernek, de gyakran a vadállatnál is roszab lénynek az élete, mely bármikor is lelkifurdalàs nélkül kész az erdőőr élete ellen törni.

Hozzá járul még ehhez, hogy sok helyütt a vadászati bérlők is határozottan tiltják azt, hogy az erdőőr szolgálata közben vadaszfegyvert viseljen.

A szabályrendelet 2. és 3. §-ához nem igen van szavunk, bár a 3-ik §-ra nézve megjegyezhetnők, hogy a fegyverhasználatnak mikor való szükségességét betüvel előirni nem igen lehet, hanem azt mindig a körülmények hozzák magukkal s itt még meg kell jegyeznünk, hogy a fegyverhasználat után az erdőőrt a tulságos hajszától meg kellene óvni s mint fölesküdt embernek szavára elhinni, hogy másként nem tehetett, mint a hogy tett. Azt, hogy bármelyik erdőőr is minden szükség nélkül, talán csak kedvtelésből embert öljön, vagy élete ellen törjön, föltételeznünk nem lehet, sőt nem szabad, lévén az erdőőri állás kifogástalan, mocsoktalan, józan életmódhoz kötve.

Sokkal több a kifogásunk a 4-ik §. ellen, melyben azok az esetek vannak körvonalozva, mikor és milyen mértékben van az erdőőr jogositva a fegyver használatára. Ez szerintünk olyan dolog, a melyet papiroson meghatározni nem lehet. A támadás veszélyességét teszem azt egészen másképp fogja tekinteni egy 6 láb magas, drabális, óriási erejü erdőőr, ki játszva küzd meg a medvével is, mint a természet által kevésbé megáldott bajtársa s mig az egyik megtámadóját vas markával is könynyen ártalmatlanná teszi, addig a másik fegyverével is alig képes testi épségét, vagy éppen életét megvédelmezni.

A §. 2-ik pontjára nézve csak annyi legyen megjegyezve, hogy nem mindig lehet hirtelen és távolról meghatározni, hogy ki milyen fegyverrel rendelkezik, mert mig a dorongot távolról is megtudjuk látni, addig teszem azt az ököl revolvert csak akkor vesszük észre, mikor már abból a lövés is applikálva lett. Hogy a

---

megmenekülésünkért, megkönnyebbült szivvel indultunk haza jelentést tenni az esetről fölöttes hatóságunknak.

Évek hosszu sora vonult el azóta fejem fölött, de a borzalmas látományt nem tudta emlékemből kiirtani s még most is gyakran látom lelki szemeimmel s borzadva gondolok vissza arra, hogy egy darabka hó, melyet talán egy madárka lába hozott mozgásba, milyen rettenetes pusztitásnak lehetett volna okozója s özvegy és árva könyárja öntözhette volna a veszedelem szinterét.

Dalok az erdőről.

Mult számunkban jeleztük már, hogy a „Dalok az erdőről“ nevet viselő zenemü megjelent s megrendelhető Gesztes Lajos érseki uradalmi erdőmester urnál (Felső Tárkány, Heves megye) 3 koronáért, az erdészeti altisztek azonban 2 korona mérsékelt árért kapják. Ugyanakkor jeleztük volt, hogy a füzet tartalmából mutatványt is fogunk közölni. A csinosan kiállitott füzet czimlapja szép erdőrészletet mutat egy czammogó medvével, melyet a vadász már vár puskája hegyére.

Tartalma: „Dal az erdőről“ czimü költemény, melyet lapunk mult évi folyamában már egész terjedelmében közöltünk. Ez után következnek a zenemüvek: „Fohász“, „Bordal“ „Vadászdal“ és egy „Népdal“. A szövege valamennyinek gyönyörü, dallama szintén igen sikerült. A vadászdal és népdal szövegét alább adjuk, hogy alkalma legyen tisztelt olvasóinknak megyőződni, hogy ez a maga nemében első müvecske teljesen megfelel a hozzá füzött várakozásnak s érdemes arra hogy azt ne csak magunk pártoljuk, hanem ismerőseink körében is terjeszszük. Hadd zengjen a dal az erdőről bérczekkel diszitett egész hazánkban s tanitsa meg fiait ez erdő szeretetére s ez által szoktassa rá tisztelni és becsülni azokat, kik az erdőknek a megteremtői és ápolói!

Vadászdal.

Ezer dalos madárka
Ha itt a nyár
Az erdőn ágról ágra
Vigan dalolva száll.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

4-ik §-ban megjelölt többszörösen büntetett erdőkárositót hogy fogja az erdőőr sötét este, vagy éjjel a sürü erdőben mint olyat fölismerni, annak mérlegelésébe bocsàtkozni nem akarunk, itt csak azt óhajtjuk constatálni, hogy a fatolvajok, vadorzók és hasonló individuumok munkálkodásuknál nem igen szeretnek a napfényen sütkérezni, hanem inkább dolgoznak sötétben.

A 4-ik §-ban fölhozottakra csak annyi a megjegyzésünk, hogy könynyü azt a szobában meghatározni, milyen mértékben használjuk a fegyvert? Az óvattosság nagyon szép dolog, de mi még is szeretnök látni azt az embert, ki megtámadtatása esetén, ott, hol esetleg élete is koczkán forog, hogy fogja azt szem elött tartani?

Az 5-ik §. is nagyon hiányos, mert egyebek között olyas valamit hagy meg, mi homlokegyenest ellenkezik egyébb más magas rendelkezésekkel. Meghagyja ugyanis, hogy az erdőőr a fegyverhasználatot, ha az sulyos testi sértést, vagy halált okozott, azonnal az illetékes közigazgatási bizottsághoz bejelenteni köteles, a lőfegyver alkalmazàsát pedig még abban az esetben is, ha az illető egyáltalán meg nem sérült, vagy pedig csak könynyü sebbel menekült. A fönnálló szabàlyok határozottan meghagyják, hogy az alantas minden egyes jelentését, kérvényét, panaszát stb. hivatalos uton, t. i. föllebbvalója közvetitésével köteles megtenni, mert ha ezt szem elől téveszti, fegyelmi eljárásalá eső vétséget követ el.

Miért nem terjed ki a szabályrendelet figyelme erre is? Hiszen azok, kiket az legjobban megillet, kevésbé irás és törvénytudók s vezetésre van szükségük.

Nagyjából ennyi lenne a megjegyzésünk a szabályrendeletnek a fegyverviselést és fegyverhasználatot érintő pontjaira. A fegyelmi eljárásra vonatkozó részére jövöre fogunk reflectálni.

(Folytatása következik.)

A kiállitás látogatása.

Az ezredéves kiállitás megnyitásának napja rohamos lépésekben közeledik s mondhatni, hogy már a küszöbén állunk. Az eddigi jelekből következtetve az idei nyár a népvándorlás nyara lesz; boldog- boldogtalan sietni fog ugy a hazánkban eddig még páratlan kiállitást, mint a többi s számtalan fényes ünnepet megtekinteni. Messze vidékekről, sőt a világ másik részéből ezrek és ezrek jövetelét jelzik. A legszegényebb munkás is lázasan kuporgatja verejtékkel szerzett munkabéréből a fillérreket, csak hogy a részét a közös ünnep örömeiből kivehesse.

Alakulnak a csoportok, melyek részére a vasuti, elszállásolási kedvezmény biztositva van; egyik lelkesiti a másikat, csak hogy meg legyen a megkivánt szám.

Virág között patak csereg,
Vizen tanyáz a vad sereg,
A lomb súg, búg, regél;
Vadászni ó mi kéj!

Lehull a lomb avarja,
Ha itt az ősz.
Szökellve fölkavarja
A szarvas, fürge őz.
Csahol nyomán az ebsereg,
Csak ugy zajong a rengeteg,
Az ég sir, zúg a szél;
Vadászni ó mi kéj!

Mezőt, hegyormot, berket
Ha itt a tél,
Csikorgó hólepel fed,
Süvölt a szél.
A galylyat, mely zúzzal teli
A csörtető vad tördeli,
Sebéből csorg a vér;
Vadászni ó mi kéj!

Népdal.

Pagonyomban keskeny árok,
Lesbe álni oda járok.
Hogy a vadat lesem, várom,
Megjelenik legott három
Barna kis lány a vágáson.

Az epret ott ne szedjétek,
A tilosban járni vétek!
Sarjumat eltiporjátok:
Nagy büntetést szabok rátok!
De csókkal megválthatjátok

ADOMAK.

Magasra emelt fővel feszit a zsidó legény a járdán s büszkén tekintget jobbra-balra.

— Nhü, Móriczlében — szólitja meg őt egy barátja — minek hordozol magadnak az orrodat olyan magosan mint egy igazi barón?

— Az ój mellényem a tháti nadrágjából készölte, hát muszáj magosan hordani, — feleli a büszke gavallér.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

Egyes helyekről örvendetes hireket vettünk, hogy az erdőbirtokos saját költségén fogja erdészeti alkalmazottjait a kiállitás megtekintésére Budapestre fölküldeni. Természetes, hogy ezek mind magán birtokosok, kik jövedelmük s vagyonuk fölött szabadon rendelkeznek, kiknek kezei nincsenek ugy lekötve, mint a közbirtokok kezelőinek.

Az államkincstár szolgálatában álló altisztek részére némi kedvezményt nyujt a mult számunk hirei között közölt ministeri rendelet, mely a fél áron való utazást nem csak az altiszt saját személyére nézve, de család tagjainak is biztositja. Az államerdészet altisztjei eddig is jogositva voltak az államvasutak vonalain félárban utazni, de ehhez föltétlenül szükséges volt, hogy egyenruhában s oldalfegyverrel ellátva utazzanak, családjaik azonban semminemü kedvezményben nem részesültek, sőt ha esetleg valamelyik hivatalból, a szolgálat érdekében helyeztetett át, saját személyére nézve utiköltsége megtérittetett, a családtagoké azonban nem.

Az ilyen féljegyek megszerzése elég könynyü szerrel történik s nem tartjuk fölöslegesnek a módját röviden leirni, hogy igy érdekelt tisztelt olvasóink a dologgal tisztában legyenek s ne kelljen hoszszabb időpazarlással mások utbaigazitását és tanácsát keresni.

Az eljárás a következő:

A kedvezményben részesülni óhajtó megszerkeszti a m. kr. államvasutak forgalmi igazgatóságához szólló kérvényt, melyben pontosan föl kell tüntetni az ut irányát s a kezdő és végső állomást s megnevezi benne ama családtagjait is, kik részére a kedvezményt elnyerni óhajtja. Az igy megszerkesztett kérvényt fölöttes hatóságához nyujtja be, hogy ez azon állami szolgálatban való altiszti állását igazolja, mert ilyen igazolás nélkül a kedvezményben nem részesül. A fölöttes hatóság vagy maga fogja a kérvényt illetékes helyére juttatni, vagy pedig azt e czélból kérvényezőnek viszsza adja s ez maga adja föl a postára. Az igazgatóság rendszerint 10—12 nap leforgása alatt az engedélyt a kérvényező kezeihez jutattja. A kérvény — akár csak egy, akár pedig több személy részére lesz a kedvezmény igényelve — 50 kr. bélyegjegygyel látandó el.

Meg vagyunk róla győződve, hogy ezt a kedvezményt sokan fogják a jogositottak közül igénybe venni, hogy igy ne csakmaguk, hanem családtagjaik is gyönyörködhessenek az oly ritkán előforduló fény és pompa szépségeiben.

Különfélék.

Kérelem. Fölkérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, kiknek előfizetése a mult hó végével, vagy még előbb lejárt, hogy előfizetéseiket mielőbb megujitani, illetve hátralékaikat is beküldeni sziveskedjenek.

Személyi hirek. A beszterczebányai m. kir. erdőigazgatóság kerületében a következő előléptetések történtek: Csellár Endre III. oszt. főerdőőr II. oszt. főerdőőré; Petrovics Béla és Lichy Gyula II. oszt. erdőőrök I. osztályu erdőőrökké; Neubauer Henrik és ifj. Herchl János III. oszt. erdőőrök II. osztályu erdőőrökké; Garami József és Riboss György IV. oszt. erdőőrök III. oszt. erdőőrökké lettek előléptetve, Belkó Mátyás és Kmety János erdőlegények pedig IV. osztályu erdőőrökké neveztettek ki.

Életmentő erdész. Nagy tüzvész dühöngött mult hó 25-én a gömörmegyei Nadabula községben, melynek csakhamar 16 lakóház és sok melléképület esett áldozatul. A tüzvész este 10 órakor támadt s valószinüleg az egész községet elhamvasztotta volna, ha a rozsnyói és betléri derék tüzoltók meg nem jelennek a vész szinhelyén és gátat nem vetnek a pusztitó elemnek. Az egyik égő házban bent rekedt egy anya 8 éves leánykájával s a fojtó füst már mindkettőt elkábitotta, mikor Vágner Lajos uradalmi erdész saját életének koczkáztatásával berohant a lángokban álló épületbe s mindketőjüket kimentette. A derék önfeláldozó nemes tette további dicséretre nem szorul, mert önmagát dicséri.

Megfagyott erdőőr. Lapunk folyó évi 4-ik számában közöltük volt Viefling Péter erdőőrnek az eltünését. A szerencsétlent, ki még január hó 20-án tünt el, mult hó 27-én találták meg megfagyva az erdőben. A szenvedélyes vadász hirében álló erdőőr lakásától alig egy kilométernyire kiült lesre s itt valószinüleg hirtelen roszullét következtében eszméletét vesztette s megfagyott. A hulla teljesen ép volt. A szerencsétlenül járt özvegyet és egy gyermeket hagyott hátra.

Az erdőőr regénye. A napokban halt meg Bihar megye Recze-Szöllős községében Könczey János utbiztos. A boldogult egy fél századal ezelött Schaumburg-Lippe herczeg erdőőre volt s egy nagy vadászat alkalmával a herczeg véletlenül meglőtte. Hónapokba tellett, mig sebeiből fölgyógyult. Ebben az időben történt hogy a herczegnek 18 éves leánya bele szeretett. A leány könyei, könyörgése nem segitett, a büszke nagyur nem akarta megengedni, hogy leánya szive választottjához mehessen feleségül. A szegény leány kétségbeesésében kolostorba ment s apáczává lett. Könczey egy darabig gazdálkodott azon a kis birtokon, melyet neki a herczeg mérsékelt bér mellett haszonbérbe adott, de a gazdálkodásban nem volt szerencséje s később utbiztossá lett. Vénségeig hiven őrizte a herczeg kisasszony ajándékba kapott arczképét. A fél század elött kapott sebe nemrég kiujult s pár nap alatt megölte.

Erdészeti altiszti zsebnaptár. Az erdészeti altiszti zsebnaptárt olyan kevesen rendelték meg, hogy annak nyomását tekintettel a nagy költségekre megkoczkáztatni nem lehetett. Az összes megrendelők — tekintve azt, hogy nem mindnyájan olvasói lapunknak

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

— erről legközelebb külön fognak értesittetni s az esetleg befizetett előfizetési dijak kivánságukhoz képest nekik viszsza küldelni. Lapunk ama tisztelt előfizetői, kik a naptárra fizettek, ez öszszeget az előfizetési díjba tudathatják be s kérjük őket, hogy ez esetben erről levelező lapon értesiteni sziveskedjenek.

Az ezredév és az erdészeti altisztek czimü röpirat, mely hivatva lesz az erdészeti altisztek helyzetét föltüntetni, kéziratban már elkészült s legközelebb, valószinüleg még e hó folyamán piaczra kerül. A könyvecske alakban megjelenő mű ára 30 krajczár lesz. Fölkérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, kik a röpirat iránt érdeklődnek, vagy azt terjeszteni óhajtják, hogy a küldendő példányok számát a lakhely pontos föltüntetése mellett lapunk szerkesztőségével közölni sziveskedjenek.

Borzalmas történet. Nyugat-Virginiában egy régen fölhagyott bányát nyitottak föl nemrég s ekkor négy férfi csontvázára akadtak. Ezek mellett egy üveg is volt és ebben egy levél a következő tartalommal: „1863. november 2-án. Ha valaha ez a levél napvilágra kerül, tudják meg, hogy négyen vagyunk itt a beomlott bányába temetve. Nincs sem ételünk, sem italunk. Már 8 napja vagyunk itt. November 4. Eving és Ackelson megölték Ayrest és eszik. Én egyik csizmájának a szárát ettem meg. November 6. Eving megölte Ackelsont s levágta lábait és most eszi. Ugrál mint az őrült és késével hadonáz. November 7. Most magamra maradtam. Evinget, ki megakart ölni. önvédelemből kénytelen voltam agyonütni. Most ettem meg a másik csizmaszárat. Ezt a levelet üvegbe dugom, hogy sorsomat valaha megtudják.“ A környék régi lakói csakugyan emlékeztek a négy bányászra, kik a föntirt időben relytélyes módon eltüntek. A hivatalos hirdetésre megjelent Ackelson fia s kérte atyja maradványainak kiadását, hogy eltemethesse. Kérését természetesen teljesitették.

Templomból a halálba. A halált mindnyájan többé-kevésbé borzalmasnak tartják az emberek s az emberiségnek még az a kicsiny része is, mely daczára a mostani pogány korszellemnek még megtartotta hitét. Ennek ellenében valóban szép halálnak kell tartanunk azt, mely Bajzák András félegyházai erdőőrt szóllitotta ki az élők sorából. A 72 éves aggastyán ugyanis virágvasárnapján a templomban hirtelen roszszul lett s mire kivihették volna, már kiadta lelkét.

Mérsékelt áru vasuti jegyek. A kereskedelemügyi ministerium rendeletet bocsátott ki, melyben az állami tisztviselöknek s többek között az altiszteknek és szolgáknak is ama kedvezményt nyujtja, hogy nem csak az állam kezelésében álló, de a helyiérdekü vasutakon is féláron váltható jegyekkel utazhatnak. A mi pedig legnagyobb előny, nem csak az illető alkalmazottak, hanem azok családtagjai is részesülnek eme kedvezményben. Természetesen a szomszédos forgalomra ez a kedvezmény nem terjed ki, sem nem használható a jegy az expresz- luxus- vagy külön vonatoknál. Sok állami alkalmazottnak megkönynyiti ez a kiállitásnak is családostól való meglátogatását.

Milléniumi alapitvány. Hazánk ezer éves fönnállásának emlékére a sors által jó móddal megáldott emberbarátok nemes versenyre kelve sietnek humánus czélu alapitványokat tenni. Ujabban a váczi püspök alapitványáról olvasunk, ki százezer forintot adományozott egy kórház létesitésére. Teljes elismeréssel adózunk a nemeslelkü főpap nagylelküségének, de föltünik, hogy csak a közel mult napokban hirdetett az ő uradalma 17 erdőőri állomásra pályázatot, mely állomások javadalmazása alig üti meg a 300 forintot, tehát oly csekély jövedelmü, hogy abból egy családnak megélni nem lehet. Nem lenne szép ezredéves emlék, ha ezeknek az állomásoknak a javadalmazását is némileg fölemelnék? Hiszen azok az erdőőrök gyarapitani igyekeznek a püspökség jövedelmeit, hogy minél több teljék a nemes czélu adományokra.

Vadállatok piacza. Európában a vadállatok piacza Hamburg kikötő város. Az árak az állatok ritkasága és fogásának nehézségeihez képest külömböző, igy oroszlán, tigris 800 — 1000 frt, leopárd 200 frt, fekete párducz 1500 — 1600 frt, orrszarvuak nagyságuk és fejlettségükhöz képest 4000—10000 frt, afrikai elefántok 600 frt, indiai elefántok pedig 2500 frt árban kelnek el. Közönséges majmok 12—15 forintjával kaphatók.

Pórult járt fatolvaj. Szász-Magyarosról — Brassó megyéből irja lapunk egyik barátja a következő érdekes esetet: Ráncsa Kula czigány folyó hó 2-án kirándult az erdőre, hogy ott — nem téve külömbséget az enyím-tied között — magának egy kis tűzelőt szerezzen. A kirándulás szép sikerrel kecsegtette, mert már jó rakás fát szedett össze a nélkül, hogy őt valaki jeles igyekezetében megháboritotta volna, mert sem közel, sem távol élő lélek nem volt látható. Ott volt azonban az, ki mindenütt jelen van s ki a vesékbe is belát s a nagy ünnepekre ilyen áhitatosságra nem valló cselekedettel készülödő czigányt mindjárt ott, bünös tette szinhelyén büntette meg. A mint ugyanis a tolvaj az összekötött facsomóhoz lekuporodott, hogy azt vállaira kösse, lábai a meredélyen megcsusztak s a már áthurkolt zsineg felcsuszott a nyakára s ezt a nagy terü fa anynyira rászoritotta, hogy nyomban megfulladt. Az arra menő emberek már megdermedve találták meg s szállitottak le a községbe, hol a czigányság nagy részvéttel temette el. Bár csak a többi fatolvajok is okulnának a példán s fölhagynának bünős üzelmeikkel.

A száz évesek faluja. Sáros vármegyének, sőt valószinüleg egész Magyarországnak alig van olyan egészséges vidéke, mint Dobó községnek, melyben sok ember él, ki meghaladta a száz évet. Minap halt meg egy Vaskóné nevü özvegy asszony 118 éves korában s még utolsó napjaiban is jól látott és hallott. 1778-ban született s az ott élő Dobay családnak éppen 100 évig állott szolgálatában. Még öt év elött az aratási ünne-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

pélyen együtt tánczolt a többiekkel. A község plébánosa az annyakönyvben ugy találta, hogy a községben még három ember él, a ki a 100, 8 ember pedig, a ki a 90 évet tulhaladta. Valószinü, hogy a lakosság ezt a magas kort a községet környező fenyveseknek és a kitünő ivóviznek köszönhetl.

143.396.220 biblia. Az angol bibliaterjesztő társaság legutobbi kimutatása szerint fönnállása óta ilyen rengeteg menynyiségü bibliát osztott ki az egész világon. Az ó- és uj-testamentomot eddig 300 külömböző nyelvre fordittatta le.

Pályázatok. Ajánlkozások.

Pályázat erdőőri és famesteri állomásra.

1896. évi 1317. szám. — Az alólirott m. kir. főerdőhivatal kerületében egy (1) évi 480 frt fizetéssel és egyéb állományszerü illetményekkel javadalmazott I. oszt. famesteri, továbbá egy (1) évi 250 frt fizetéssel és egyéb állományszerü illetményekkel javadalmazott III. oszt. faraktárőri, illetve előléptetés esetén egy (1) évi 150 frt szegödményes bérrel és egyébb állományszerü illetményekkel javadalmott III. oszt. erdőlegényi állomásra pályázat nyittatik.

A famesteri állomásra pályázók felhivatnak, hogy jó irás, számadás és rajzolásban, továbbá a vizi, út- és polgári épitkezésekre vonatkozó gyakorlati ismeretekben, valamint az épitkezéseknek a megállapitott tervek szerinti vezetésében való jártasságukat, a faraktárőri állomásra pályázok pedig, hogy az 1879. évi XXXI. t.-cz. 37. §-ában körülirt szakképzettségüket, azonfelül valamennyi, az államerdészet szolgálatába ujonnan belépni kivánók ezenfelül még ép és erős testalkatukat, jó látó-, beszélő- és hallóképességüket kincstári erdészeti orvos, megyei főorvos vagy honvédtörzsorvos által kiállitott bizonyitványnyal, valamint életkoruk és illetőségükről tanuskodó anyakönyvi kivonattal, végre a hivatalos magyar nyelven kivül a tót nyelvnek tökéletes birását igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket folyó évi május hó 15-ik az alólirott m. kir. főerdöhivatalhoz nyujtsák be.

Liptó-Ujvárt, 1896. évi márczius hó 18-án.

M. kir. főerdőhivatal.

Pályázat erdőőri állásra.

868/1896. sz. — Az alólirott m. kir erdőhivatal kerületében üresedésben levő (1) egy I-ső osztályu erdőőri és (3) három III-ad osztályu erdőőri előléptetés esetén (3) három erdőlegényi állomásra az állományszerü illelményekkel ezennel pályázat nyittatik.

Az erdőőri állomásokra pályázok felhivatnak, hogy az 1879. évi XXXI-ik törvényczikk 37. §-ában körülirt szakképzettségüket, az államerdészet szolgálatába ujonnan belépni kivánók ezenfelül ép erös testalkatukat, különösen jó látó-, beszélő-és hallóképességüket kincstári erdészeti orvos, megyei főorvos vagy honvédtörzsorvos által kiállitott bizonyitványnyal, továbbá életkoruk és illetőségükről tanuskodó anyakönyvi kivonattal valamint a hivatalos magyar nyelvnek szóban és irásban való birását igazoló okmányokkal felszerelt és sajátkezüleg irt kérvényüket 1896. évi junius hó 10-ig az alólirt m. kir. erdőhivatalnál nyujtsák be.

Apatinban, 1896. évi márczius hó 15-én.

M. kir. erdőhivatal.

Pályázat erdőőri állásra.

105/1896. szám. — Szentgyörgy szab. kir. városnál rendszeresitett és lemondás folytán megűrült erdőőri állásra évi 180 frt fizetés és 8 m³ bükkaljasfa járandósággal pályázatot hirdetek.

Fölhivom azokat, kik ezen állásra pályázni kivánnak, hogy az 1879: XXXI. t.-cz. 37. §-ában előirt minősitvénynyel felszerelt és sajátkezüleg irt folytamodványukat hozzám f. é. április hó végeig adják be, később érkezők figyelembe nem vétetnek.

Magyar és tót nyelv kivántatik.

Szentgyörgy, 1896. február 13-án.

Jánoska Gyula
polgármester.

Felelős szerkesztő és lapkiadó tulajdonos:
Podhradszky Emil.

Pályázati hirdetmények
erdészeti altiszti állásokra
legczélszerübben közölhetők az
„ERDŐŐR“
czimü szak- és társadalmi lapban,
mert ez a lap az ország minden vidékén megfordul s legjobban van elterjedve azok között, kik ilyen állások betöltésésre alkalmasak. A pályázati hirdetményeket következő mérsekelt dij mellett fogdja el és közli a lap kiadóhivatala terjedelmükre valo tekintet nélkül:

Egysreri beiktatás . . .	2 frt —.
Kétszeri „ . . .	3 frt —.
Ajánlkozások egyszeri beiktatása	1 frt —.
„ kétszeri „ .	1 frt 50 kr.

A hirdetményeket legczélszerübb a hónap 5-ik és 20-ik napjáig beküldeni.

Szászsebesen 1896 évben.

Az „ERDŐŐR kiadóhivatala“.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

„FONCIÈRE“ PESTI BIZTOSITÓ-INTÉZET

ALAPITTATOTT 1864. BUDAPESTEN.

Alaptőkéje 4,000.000 koronára, biztositékai pedig **22,000.000 koronára** rugnak; minélfogva a leggazdagabb és legnagyobb biztositékot nyujtó biztositó-intézetnek sorába tartozik.

Ezen hazai intézet igen előnyös feltételek mellett nyujt mindennemü **biztositást: tüz, jég, szállitmány és üvegeken eshető töréskárok** ellen.

Különös gonddal ápolja az **élet** és az **embert érhető testi balesetek** elleni biztositásokat.

A dijak a legolcsóbbak és a feltételek a biztositottakra nézve felette kedvezők. — Bővebb felvilágositással készséggel szolgálnak:

A központi igazgatóság Budapesten, V. Sas-utcza 10. — A vezérügynökség Kolozsvárott és az ország majdnem minden községében lévő ügynökségek.

Szászsebesen főügynökség *Baiersdorf Henrik* urnál. Megbizható egyének egyszerü megkeresésre mint ügynökök alkalmaztatnak.

magy. kir. udvari szállitók.

Cs. és kir. auszt. udvari szállitók.

Ő cs. és kir. Fensége József főhereg udvari szállitói.

Szerb kir. udvari szállitók.

Perzsa csász. udv. szállitók.

Kincstári és uradalmi

ERDŐTISZTEK és ERDŐŐRÖK

részére akár

teljes egyenruhákat,

akár pedig

egyes darabokat,

valamint az

egyenruházathoz tartozó egyes részeke,

ugyszintén a legelegánsabb és legolcsóbb polgári öltönyöket

csakis valódi tartós minőségben szállit jótállás mellett

TILLER MÓR és TÁRSA

osztrák-magyar cs. és kir. udvari szállitók, Ő cs. és kir. Fensége József főherceg udvari szállitói, valamint perzsa csász. és szerb kir. udvari szállitók

Budapesten, Károly-laktanya.

Kimeritő árjegyzéket kivánatra küldünk.

Nyomatott Stegmann János könyvnyomdájában Szászsebesen.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

II. évfolyam Szászsebes, 1896. április 25. 8-ik szám.

ERDŐŐR

szak- és társadalmi lap az erdészeti altiszti személyzet részére.

Előfizetési árak:
Egész évre . . . . . 3 frt — kr.
Fél évre . . . . . 1 frt 50 kr.
Negyed évre . . . . . — frt 75 kr.
Előfizetési dijak, hirdetések s bármily irásbeli közlemények a lap szerkesztőségéhez küldendők.

Megjelenik minden hó 10-ik és 25-dik napján.

Hirdetési dijak:
Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 10 kr. Ezen kivül minden hirdetésnél 30 kr. bélyegdíj fizetendő.
Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mérsékelt dijak egyezség szerint.

Erdőőrök fegyverviselése, fegyverhasználata és fegyelmi szabályai.

(Folytatás).

Áttérünk most már a szabályrendeletnek az erdőőrök fegyelmi ügyeit szabályozó részére.

A szabályrendeletnek ez a része nem terjed ki az államkincstár szolgálatában álló erdőőrökre, mert ezeknek a fegyelmi ügyeit az általános szolgálati szabályok rendezik, hanem foglalkozik a közigazgatási hatóságok fönnhatósága alá tartozó erdőőröknek a fegyelmi ügyeivel, melyek eddig az illető törvényhatóságnak a szabályrendelete értelmében intéztettek el.

A fegyelmi ügyeknek a szabályrendeletben foglalt szabályozásához kevés szó fér s legföllebb dicsérőleg lehetne kiemelni azt az intézkedést, hogy abban az esetben, mikor a följelentő maga a közvetlen elüljáró, ez a vizsgálat vezetésével meg nem bizható, hanem azt az első foku fegyelmi hatóság teljesiti.

A szabályrendeletnek meghozatalára nagy szükség volt, mert az érdekelt altiszteknek csak kevés része volt eddig tisztában azzal, hogy esetleges vétkezése esetén tulajdonképpen milyen eljárás és milyen büntetések alá esik.

Nem is erről a szabályrendeletről akarunk mi itt beszélni, hanem inkább a fegyelmi ügyekről általában.

Az ember gyarló, sőt a vallás tanai szerint már bünben születik s igy tulajdonképpen

Az „Erdőőr“ tárcája.

Egy téli vihar az erdőben.

— Elbeszelés az erdőőri életből. —

Fagyos, dermesztő szél sivit, kihalt, csöndes a táj, fehér lepel borit mindent köröskörül.

Ugy néz ki a vidék, mint egy óriási holttetem, melynek szemfődele a vastag hóréteg. Siri csöndjét csak olykor-olykor zavarja meg egy házőrző eb csaholása, egy-egy szemtelen veréb csiripelése, mely nagy éhesen röpköd a házak körül, elhullott morzsákat keresgélve. A házak körül lévő fák csupasz ágain ittott egy pinty didereg, hangtalanul lesve a jobb időket.

Az országut olyan, mint ha egy hoszszu fehér vászon volna kiteritve rajta, nincs azon egy kerékvágás, egy szántalp — vagy embernyom és a felhők még mindig szitálják a havat.

Némely ház szinte el van temetve a hó alatt, a lakók egy födél alatt élnek barmaikkal s nincs ok, a miért a hó elhányásával bajoskodnának, hiszen pár óra mulva ismét uj halmozódik oda s ugy járnának, mint a mádi — recipiált férfiu.

Csak a faluvégen van egy szép fehérre meszelt nagyobb épület, melynek udvarán szépen kihányt utak keresztezik egymást. A félig befagyott ablakokból kedves gyermekarczok tekintgetnek a pogány időre, vagy gyönyörködnek a fagy által az ablak üvegére rajzolt százféle virágban.

Az egyszerü butorzatu, de tisztaságtól ragyogó szobában mély gondolatokatba merülve ül egy fiatal nő. Sugár termetét, üde arczát tekintve serdülő leánynak vélnéd, ha a szobában ide-oda mászkáló kis fiu a siri csöndet megnem töri. — Mama, mikor jön apa?

Az anya fölrezzen kábultságából; hiszen éppen azon aggódik ő is, hogy férje oly soká marad el. Máskor is megtette ő azt, de nem ilyen pogány, rut időben, mikor — mint mondani szokás, a jóravaló kutyát sem érdemes kihajtani. A türelmetlenkedő kis fiut ölébe kapja s az csakhamar megnyugszik az anya dédelgető

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

születésétől kezdve bünös, e szerint nem mondhatjuk senkire sem, hogy szent életü s az emberiséget legföllebb „bünös“ és „kevésbe bünös“ osztályokba sorozhatnók. Az emberben általában véve sokkal jobban vannak kifejlődve a gonosz vágyak, a rosz indulatok, mintsem a jók s az egész élet nem áll egyébből, mint ennek a kettőnek egymással való küzdelméből.

A szentirást iró bölcs férfiak bölcsességük rovására nevezték az aszszonyt „aszszonyi-állatnak“, mert ugyanolyan jogon lehetett volna őket is „férfi-állat“ névvel megtisztelni, lévén az ember — akár férfi, akár nő — az állatvilághoz tartozó lény, igaz, hogy az állatok összeségének a legtökéletesebbje. Kivételt csak egyet tudunk s ez az Üdvözitő, kit istenembernek nevezünk.

Az állat az emberrel folyton küzd bensőnkben s ha az előbbi győzedelmeskedik, bünbe esünk.

A társadalmi rend ugy kivánja, hogy a bünös vétkeért, vagy büneért bünhődjék, mert cselekedete által nem csak magának okozott bajt, kellemetlenséget, hanem a vele közösségben élő összes embertársainak is, ha egyébként nem, ugy a rosz példaadással. Erre valók tehát a vétket, a bünt megtorló törvények és szabályok, melyek betartása nélkül az emberiség még csak egy óráig sem tarthatná fönn magát.

A bünbe esetet, vagy a bünnek gyanuja alatt állót tehát törvény elé állitják, kikutatják vétkét bünét, meghallgatják védelmét, sőt megengedik, hogy abban az esetben, ha maga magát a törvényekben való jártassága, vagy egyéb fogyatkozásai miátt védeni nem képes, védelmét más embertársára, jogtudósra bizza. Igy tesznek abban az esetben, ha a vétség, vagy bün biróság elé kerül.

Egészen más az eljárás a fegyelmi ügyekben s ezt régen sinlik már nem csak az altisztek, hanem maguk a tisztviselők is.

A fegyelmi eljárásoknál a védelem ugy szólván teljesen ki van zárva. A följelentett tisztviselőt, vagy altisztet a panasz lényegére nézve kihallgatja az erre a czélra kiküldött vizsgáló biztos; meghallgatja ugy a terhelő, mint a mentő tanukat, vallomásaikat jegyzőkönyvre veszi, szükség esetén szembesitéseket eszközöl s mikor már kimeritetettnek látja az egész ügyet s azt hiszi, hogy az minden oldalról teljesen meg van világitva, az összes iratokat előterjeszti kiküldő hatóságának.

Az iratok beérkezte után megalakul a fegyelmi biróság s ennek ülésében a vizsgáló biztos, vagy más erre a czélra kijelőlt tisztviselő előadja a tényállást úgy a vád- mint a védelemre nézve, szárazon, pusztán csak a tapasztaltakat adva elő, sem nem vádolva, sem

---

szavára, gyöngéd czirógatására, csókjaira, kicsiny fejét keblére hajtja s nemsokára elszenderül derült, ragyogó mosolylyal az arczán.

Az anya lefekteti a kicsikét s izgatottan jár-kel a szobában. Nem találja helyét, bejár konyhát, kamrát, udvart, fészert, mind hiába, az elveszett nyugalom nem tér vissza.

Férje, az urasági erdőőr még az este ki ment az erdőre, mert neszét vette, hogy néhány ismert fatolvaj szinte tervez oda kirándulást. Nem használt a szerető nő aggódó, marasztaló szava, túl harsogta azt a lelkiismeret hangja, mely kötelességének teljesitésére szólitotta. Még alkonyatkor ment el, egyedüli hű kisérője, vadászkutyájától kisérve s ma már a nap delelőn van s még mindig nem jön!

Aggódva tépelődik a szegény nő férje sorsán s még csak a gondtalanul csevegő, játszadozó gyermekeihez sem mer szólni, nehogy remegő hangján észre vegyék aggodalmát.

Tépelődéséből különös hang riasztja föl, valami nyöszörgés-féle s a pitvarajtón mintha kaparászna valaki. Roszszat sejtve siet ki s a mint kinyitja az ajtót, majd hogy öszsze nem roskad ijedtében, midőn meglátja ura vadászebét egymagában. A hü állat fájdalmasan nyöszörög, szoknyáját czibálja, fut az utczaajtóig meg viszsza, mintha csak híná magával.

A kutya viselkedése semmi kétséget sem hagy fenn, hogy urát baj érte s gyors segitségre van szükség, de kihez forduljon? A falu apraja — nagyja ellenségük s a nép inkább fog örülni a bajnak, mintsem segitségre siessen. Csak két ember van, kikhez bizalommal lehet, hogy szorultságában nem hagyják el, a pap és a tanitó. Ugy, a mint van, könyedén öltözve, nem törődve a kegyetlen hideggel rohan az egyikhez, rohan a másikhoz s a két derék emberbarát rögtön kész a segitségre s rögtön neki indulnak a vezető kutya nyomán. Utközben sikerül még egy pár férfit a lelkésznek rávenni, hogy tartson velük.

A kutya eddigi viselete egyszerre megváltozik: eddigi fájdalmas nyöszörgése vig csaholásba megy át:

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

nem védve. A biróság tagjai azután belátásuk szerint ebből az előadásból formálnak maguknak itéletet, vagy marasztalót, vagy fölmentőt. A vádlottat nem hivják maguk elé, hogy védelmét közvetlenül, saját szájából hallgassák meg, hanem megelégesznek azzal a védelemmel, melyet a vizsgáló biztos iratai tárnak eléjük. A közvetlenség tehát ki van zárva, pedig ez nagy hátrány az illető vádlottra.

A száraz betü soha sem teheti azt a benyomást, mit az élő szó. A látszat néha valakinek a bünösségét szinte csalhatatlanul bizonyitja, de ha az illető védeni kezdi magát élő szóval, a hangban, a beszélő tekintetében meg van az ártatlanság kinyomata. Az itélő biró nem tud attól a benyomástól menekülni, mit reá a vádlottnak védekezése alatt tanusitott magatartása tesz.

A vizsgálatnál tanu, vádlott előtt fölolvassák ugyan a fölvett jegyzőkönyvet s meg is magyarázzák az abban foglaltakat, de alacsonyabb müveltségü embernél ez nem sokat nyom a latban, mert ki a nyelvnek tökéletesen birtokában van, ért kissé a csürés-csavaráshoz, az iratot ugy állithatja össze, hogy a feketéből bármikor lehet fehéret s viszont a fehérből feketét csinálni. Nem akarjuk itt a vizsgáló biztos tisztjét teljesitő egyéneket roszszlelküséggel, lelkiismeretlenséggel vádolni, söt hinni akarjuk, hogy valamenynyi hivatásának magaslatán áll s müködésében a legjobb indulat vezérli, de hát nincs kizárva annak a lehetősége sem, hogy a sok között kivételek is akadnak s lehetnek olyanok is, kik esetleg befolyásolni engedik magukat.

Vannak vidékek, hol különféle nyelvü lakosság van. Itt ha a vizsgáló biztos a kihallgatandó nyelvét nem birja, tolmácsot használ. Ki biztosit arról, hogy a tolmács tisztét hiven tölti be? A biróságoknál is alkalmaznak ugyan tolmácsokat, de ezek meghitelt emberek s igazelmüségükben kételkedni nincs okunk. Ki biztositja az erdőőrt arról, hogy az ügyében vele ellenséges viszonyban álló egyént nem fognak tolmácsul használni, ki azután kényekedve szerint mondhatja be a tanuk vallomásait, mi viszont akkor is megeshetik, ha a tolmács vádlott irányában jó indulattal viseltetik? Az első esetben vajmi könynyen bünhődik az ártatlan a másodikban pedig kisiklik a bünös.

A vizsgálat alatt álló egyén, legyen az akár bünös, akár ártatlan, polgártársai előtt roszsz szinben van föltüntetve s az ember már olyan, hogy mindig szivesebben elhiszi a roszszat, mintsem a jót. Ha bünös a vádlott, ám maradjon meg rajta a szégyenfolt, türje embertársainak a megvetését, de ha ártatlansága kiderül, ezt az előtt a nép előtt, mely meghurczoltatásának

---

érzi, tudja, hogy ura meg lesz mentve. Ugy rohanna előre, mint a villám, de követői mérséklésre kényszeritik buzgóságát, mert a fél öles hóban alig képesek törtetni előre. Hoszszu, fáradságos erőlködés után végre elérik az erdőt; az őket követni alig biró gyönge nő elött minden percz egy századnak látszik. Egyszerre megáll a hü vezető egy hófuvás mellet, de nem azért, hogy pihenjen, hanem lázasan kezdi kaparni a hórakást. A férfiak segitségére sietnek a buzgó, hü állatnak s nemsokára ki van ásva a szerencsétlenül járt erdőőr ·

Ő? Vagy talan csak a hullája. Ki tudja azt még most?

Hogy jutott ide a szerencsétlen, ebbe a természetásta sirba? Nincs tanu, ki azt látta volna s elbeszélni tudná, de fényesen elmondja azt a nagy hórakás, melyből ki kellett őt szabaditani.

A vihar télen, nyáron egyaránt rettenetes; a természetnek haragos játéka megremegteti a gyönge emberi szivet; minden élő lény félve keres magának elötte menedéket. A nyári vihar azonban csak gyermekjáték a télihez képest; nem egyéb az, mint az öreg természetnek zsémbelése, mormogása, a téli az már a kétségbe esett, magával jótehetetlen düh kitörése.

Bevezetésül megcsördülnek halkan a fák csupasz ágai, hideg fuvallat fut végig erdőn, mezőn; nagyhamar ezután fájdalmas, sivitó hang hasitja át a levegőt, olyan hang, melyhez hasonlatosat sehol találni nem lehet; elhat az az embernek szivéig, veséjéig. A sivitást nyomon követi a szélroham, melynek ereje alatt megroppannak a legerősebb faóriások törzsei, a sivatagnak, a tar hegyeknek a hava utra kél s röpül, röpül, mig csak valahol buvó helyre nem talál. Itt azután leülepedik, hogy kipihenje röptének fáradságát.

A következő szélroham más hófelhőt hoz, ez eltemeti az előbbit s igy rakodik egyik réteg a másikra, mig valóságos torlaszokat, hegyeket képez.

Jaj annak, százszoros jaj, kit az ilyen förgeteg a szabadban ér!

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

tanuja volt, ki kellene hirdetni, hogy igy a vádlottnak becsülete nyilvánosan is helyre állitva legyen!

Mig ezek nem lesznek figyelembe véve, addig hiábavaló minden ujabb rendelkezés, a fegyelmi ügyben követett eljárás mindig helytelen lesz!

Sebes-Szász.

Gyümölcsfák az erdőn.

Az erdőben váló jártunkban gyakran akadunk alma, körte, cseresznye s egyéb vadonczokra az erdei fák tömkelege között. Az ember csodálkozva nézi, hogy mikép is kerülhettek ezek ide, erre az emberi lakoktól távol eső helyekre, pedig keletkezésük nagyon egyszerü. Az ilyen fák magjait leginkább a madarak viszik magukkal s hullatják el, másokat pedig utasok, munkások, kirándulók szórnak szét az elfogyasztott gyümölcsből.

A kicsike mag bele jutván a kitünő erdei talajba, csakhamar kikél s a csemete, ha csak némi — mint mondani szokás — szabad levegője van, vigán növekszik és pár év mulva már hatalmas terebélyes fa lesz belőle s termi gyümölcseit, természetesen vad gyümölcsöt, mely legföllebb egyes vadállatok táplálékát képezi.

Vannak egyes vidékek, hol a nép a természetnek ezt az adományát fölhasználja oly módon, hogy a fölfedezett fiatal csemetéket megnemesiti s az igy nemessé lett gyümölcsfák terméséből szép jövedelmet huz. Nagy mértékben gyakorolják ezt a Szerémségben élő barátok, kik — mikor itt az ideje — jártukban — keltükben mindig hordanak magukkal oltó galyacskákat s az utjukban fölfedezett vad csemetéket nemesitik. Az eredmény az, hogy vidékükön az erdőkben már ezer és ezer gyümölcsfa diszlik s a kolostornak gyönyörü jövedelmet hajt.

A nemes gyümölcs hasznossága anynyira ismeretes, hogy azt külön magyarázni s bizonyitgatni teljesen fölösleges, mert mindnyájan tudjuk, hogy az ugy friss mint száritott állapotban izletes és egészséges táplálékot nyujt, nedvéből kitünő bor sajtolható vagy jó, tiszta szesz égethető.

Ezeket a hasznokat ismerve szinte csodálkoznunk kell, hogy a parlagon talált vad gyümölcsfa csemeték nemesitése nem lett általános szokássá. Ezt csak abból a nembánomságból magyarázhatjuk meg magunknak, mely az emberek legnagyobb részét jellemzi.

Az emberek legnagyobb része ugyanis ugy van vele, hogy azzal, a miből ö maga hasznot huzni nem remél, nem szeret bibelődni, pedig ez a legnagyobb hiba, mert mindig szemünk elött kell tartanunk a közjót, anynyival inkább, mert ebben a magunk java is bent foglalva van.

Az erdészeti személyzetnek ezen a téren szép és nemes föladata van, melynek buzgó teljesitésével magának hervadhatlan babérokat szerezhet, nem is emlitve azt, hogy munkálkodása által magának szép mellék jövedelmet biztosithat.

A gyümölcs — értjük itt a valóban nemeset — olyan termény, melyből soha sem teremhet olyan nagy menynyiség, hogy azt értékesiteni ne lehetne s eltekintve attól, hogy a háztartásban élelmi czikkeinket szaporitja, mint minden időben kelendő piaczi áru szép summa pénzt is hozhat a konyhára.

Szaporitsuk tehát a nemes gyümölcsfákat minden-

A csikorgó hideg, mely végig hasitja a százados fák erős törzsét, megfagyasztja a vért az erekben, annak a keringése mind lassubbá válik; a testet aléltság fogja el, a fáradt tagok megtagadják a szolgálatot, nem kell egyéb, mint egy nagyobb hórakás, melybe a fáradt test besüpped, nincs abból többé menekvés. A tél sirásója, a vihar pár percz alatt eltemeti s még csak a sir helyét sem jelöli meg.

Ilyen temetése volt a megtalált erdőőrnek is.

Jajveszékelve borult a szegény nő hites társa élettelen tetemére, alig tudják kisérői elszakitani onnan s meggyőzni, hogy most nem a jajveszékelésnek, hanem — ha még lehetséges, a segitésnek van ideje s a reménynek ez a halavány sugára egyserre fölvillanyozza a magával már majdnem tehetetlen nő életerejét s lázasan segit ő maga is mentő társainak a gyalogszán — forma elkészitését s rövid pár percz mulva megindul lassan a szomoru menet hazafelé.

Haza érve, megkezdődött az élesztés nehéz munkája. A mit csak ennek módjairól a derék lelkész és tanitó valaha olvastak, hallottak, mindent fölhasználtak s végre hoszszas, fáradságos munka után észre lehetett venni az élet lassu viszsza térését. A folytonos erős dörzsölés a vért mind jobban keringésbe hozta, a lélekzet mind erösebb lett s nagysokára hoszszu sóhaj kiséretében kinyiltak a szemek is és révedezve tekintettek szét a szobában, mintegy ismerős arczokat, kedves alakokat keresve. Dult vonásai elsimulnak, a mint megpillantja élete párját fölvidult arczával s apró gyermekeinek gondtalan játékát. Ez a tekintet kint, fájdalmat, minden bajt elfeledtet vele, ugy szeretné őket megszólitani, de erősebb a baja, mintsem azt megengedné. Annál többet beszélnek érzelmeiről szemei, de ezek is hamar belefáradnak s fáradtan csukódnak le s a sokat szenvedet ember jótékony, mély álomba merül.

A derék emberbarátok látva, hogy közeli veszély nincs, bölcs tanácsok és vigasztaló szavak adása után haza mennek fáradságukat kipihenni s az alvót felesége gondjaira bizzák.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

ütt és mindenkor a hol csak arra való helyünk van s a mikor ezt időnk engedi s ne sajnáljuk azt a kis fáradságot, mely azzal jár, mert ha magunk munkánk után nem is huzunk hasznot, huzni fogják embertársaink s az öntudat, hogy azoknak javát némileg előmozditanunk sikerült, gazdagon jutalmazza meg csekély fáradságunkat. y. l.

Különfélék.

Személyi hirek. Gyorgyevits Szilárd IV-ed osztályu m. kir. erdőőr ki a lugosi m. kir. erdőigazgatóságnál volt alkalmazva — ottani levelezőnk értesitése szerint — állásáról lemondott.

Az erdő titka. Ilyen czim alatt közli a Bp. H., hogy Fritsch Illés miskolczi polgárt a diósgyőri erdőben halva találták. Azt hiszik, hogy mint orvvadászt valamelyik erdőőr lőtte agyon.

Az angyalcsináló. Sok olyan nő van, mely bünös szerelmének gyümölcsétől szabadulni óhajt, de maga nem meri, vagy nem birja elemészteni magzatát. Az ilyeneknek azután segitségükre vannak egyes gaz boszorkányok. A nagy városok szomszédságában lévő községek temetői legjobb bizonyságai ennek, mert a városi bukott nők rendesen ide adják gyermekeiket dajkaságba. A sürü egymásutánban következő apró sirhalmok beszélnek azután a bünös üzelmekről. Ujabban Angolországnak Reading városában fogtak el egy Thomas nevü szülésznőt, kire rábizonyult, hogy már ötvennél több csecsemőt pusztitott el.

Megvadult őzbak. Péter Ferdinánd kir. herczegnek van egy szeliditett őzbakja, mely a kertben szabadon járkál. A minap a kir herczeg egy darabka czukorral magához csalogatta az özbakot s mint máskor is tette, megakarta czirógatni, az állat azonban hirtelen megvadult s neki menve fenséges urának, agancsával mély sebet hasitott czombján.

A sertésvész gyógyitása. A sertésvész évek óta pusztit hazánkban s már sok millióra menő kárt okozott. Az állatgyógyászatnak legnagyobb igyekezete mellett sem sikerült a vész ellen gyógyszert találni; most talán a véletlen fogja ezt megtenni. Mint ugyanis a „Magyarország“ irja, egy Fuchs nevü földbirtokos birtokán, hol a vész nagyban pusztitott, egy sertés kiturta egy elhullott társa hulláját s abból több napon át lakmározott. A sertést külön zárták, mert birtosra vették, hogy a vésznek áldozatává lesz, azonban ennek éppen az ellenkezője történt. Mig ugyanis a többi sertés rakásra hullott, ennek az egynek semmi baja sem lett. A birtokos most próbát tett és többi sertéseit is az elhullottak husával etette s ime a vész egyszerre megszünt egész birtokán. Az erről értesült ministerium szakértőket küldött ki s ezek elhatározták, hogy ezen a nyomon kisérleteket fognak tenni.

A világ legnagyobb uradalma a franczia telepes társaság birtoka Amerikának Luisiana államában a Red River folyó partjain. Az óriási birtok 160 klm. hosszu, 40 klm. széles és van rajta 40000 szarvasmarha és ló. Fő terményei a czukornád, kukoricza, rizs és gyapju. A gazdasági épületek 5—6 kilometer távolságra vannak egymástól épitve. Az összes munkát 1200 szerecsen végzi gözgépek segélyével. A szántást gözekékkel végzik s egy ilyen fél nap alatt 12 hektárt szánt föl. A Pacific vasut 58 klm hosszuságban szeli a birtokot, ezen kivül elősegitik a közlekedést a 483

A szegény aszszony a fáradságos, gyönge nőnek nem való uttól maga is el van csigázva, maga is beteg, neki magának is ápolásra, gondozásra lenne szüksége, de tud-e a hű aszszony fáradt, beteg lenni akkor, mikor még betegebb férjét kell ápolni? A szempillák oly szivesen ragadnának le, a test ugy vágyik nyugalom után, de a gyönge lélek egyszerre megedződik a bajban, hatalmassá lesz, erőt vesz a test gyöngeségén, legyőzi annak vágyait s ott virraszt a drága beteg ágyánál éjszakákon át, lesve annak minden mozdulatát, teljesitve minden kivánságát, vigasztalva őt csüggedésében, erősitve az Istenben való bizalomban.

A bizalom nem csalt. Az erdőőr hoszszu betegség után fölkelt betegágyából, fölkelt — mint nyomorék. A kegyetlen hóvihar nem oltotta ki az életét, csak kezeit, lábait fagyasztotta meg s tette nyomorékká az azelött ép, erőteljes férfiut. Meghagyta életét, hogy élőhalottá tegye.

Kenyéradójának azután első dolga valt a hivatásának áldozatát mély sajnálkozás mellett némi végkielégités mellett világgá bocsátani s egygyel megszaporitani azok számát, kiknél az érdem jutalma a tövis-koszoru.

Szerencsés sorsban élők, kik a meleg szoba ablakán kényelmesen nézitek a téli vihar dulását, emlékezzetek meg azokról a szerencsétlen embertársaitokról is, kik az ilyen időben is kénytelenek kenyérkeresetük után látni. Ti, kiknek a sors két kezével adta a földi javakat, apaszszátok a koldus tarisznyák számát s föl fog virágozni hazátok!

Kulcsár Pál
m. kir. erdőőr.

ADOMAK.

— Nagysád, elejtette a zsebkendőjét! — Szól egy hölgyhoz a gavallér a bálban.

— Köszönöm uram — szól a már kissé élemedett hölgy — de a zsebkendő a mamámé.

— Hát van még magának mamája? — Kérdi elcsodalkozva a gavallér.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

klm-nyi csatornák és jó utak. A csatornákon három kis gőzhajó közlekedik.

A régi jó idők. Az angol király 1234 évben aludt először ágyban szalmazsákon, addig csak deszkán hált. Londonban a házak 1246-ban még mind szalmával voltak födve s a tizennegyedik század elején a kemenczéket és kéményeket nem ösmerték. Kocsik ekkor még nem voltak, hanem a vagyonosak lóháton utaztak s nejeiket hátuk mögé ültették a nyeregbe. 1340-ben Angolország öszszes adója 30000 zsák gyapju volt. A birákat és ügyvédeket fahéjjal és borssal fizették. A gombostüket 1343-ban kezdték használni.

A sasfiak gyomra. Egy erdőőr az Alpeseken üres sasfészket talált s abban 27 zerge lábat, 34 különféle madárcsontot, 11 tyukfejet és sok maradványt különféle más apróbb állatból.

A kis lutri gyomra. Alsó-Austria egy községében egy nemrég elhalt öreg aszszony hagyatékában különös leletre akadtak. Nem volt az más, mint 12540 lutri czédula. Ezekre az aszszony rárakott 11283 frt. 16 krt. Az elhunyt irataiból kitünt, hogy egyszer életében nyert is, még pedig 176 fr· 17 krt, e szerint tehát vesztesége volt 11106 fr. 99 kr. s ezt a nagy summát a kis lutri vigan fölemésztette, mig az aszszony e mellett koplalt. Ehez nem szükséges bövebb magyarázat, az okos ember okul belőle.

Egy év — két év. Pest Pilis Solt Kis Kun vármegye a napokban tartott közgyülésén elhatározta, hogy a millénium emlékére ezt az évet alkalmazottjainál két szolgálati évnek fogja számitani. A katonáknál a hadi évet szinte kétszeresen számitják. Nem lehetne ezt az egész hazában kiterjeszteni? Emléknek nagyon szép lenne s a vele járó anyagi áldozat elenyészőleg csekély.

A lománi erdőőr választása. Lapunk folyó évi 5-ik számában pályázat volt hirdetve Lomán község székhelylyel egy kerületi erdőőri állásra s a pályázatban ki volt kötve az erdőtörvény 37 §-ában körülirt minősités. Ki volt az is mondva, hogy abban az esetben, ha ilyen minősitéssel birók nem pályáznak, oly egyén is fölvehető, „ki egy év alatt az erdőőri szakvizsgát jó sikerrel letenni alkalmasnak látszik“, az ilyen azonban 100 forinttal kisebb készpénzfizetést kap. Az erdőőr választás immár a napokban megtörtént s mint ottani tudositónk értesit, megválasztották Lomán község biráját. Egy szavunk sem lenne a választás ellen, mert el kell ismernünk a választók ama jogát, hogy azt válaszszák meg maguknak, kiben bizalmuk van és még föltételeznünk is kell, hogy a megválasztott mint biróviselt férflu tiszteséges, talpig becsületes ember, de kifogásolnunk kell a választást azért, mert az illető nincs birtokában a 37 §-ban körülirt minősitésnek, mellette pedig elbukott három olyan pályázó, kinek meg volt a szükséges szakvizsgája sőt az egyik az erdőőri szakiskolát is jó sikerrel végezte. Még az ellen sem lehetett kifogás, hogy az elbukott pályázók a román nyelvet nem birják, mert az egyik, kit ismerünk egyaránt beszéli a magyar, német és román s erről a választó képviselőknek is tudomásuk volt, mert őt szinte személyesen ismerik. Vajjon az ilyen választások lefolyásához nincsen szava a járási erdész urnak első sorban, másod sorban pedig a közigazgatási erdészeti bizottságnak?

A virágnak megtiltani nem lehet. . . Ezt a nótát igazolja facseti levelezőnk tudósitása, mely leirja egy fiatal szerelmes pár szomoru végét. A történet következő: Siper Mihály 18 éves asztalos segéd szerelmi viszonyt folytatott Vágó Julis 16 éves szobaleánynyál minek következményei nem maradtak el, mert a leány teherbe esett. Ez nagyon elkeseritette a fiatal szerelmeseket s midőn még egyik találkájuknál a leány urnője jól lehordta őket, elkeseredésük tetőpontját érte. Ilyen lelki állapotban husvét másodnapján ki mentek a mezőre s ott szénaboglyák közé bujva, a legény kedvesét halántékon lőtte s azután a fegyvert maga ellen forditotta, de roszszul talált, mert a golyó csak a két szemét roncsolta öszsze s nem okozott halált. Három napig feküdtek ott, mig végre egy csősz rájuk akadt. A legény még akkor is életben volt, de másnap virradóra nagy kinok között meghalt. Jelemző ez a mai kor erkölcseire. Minap Bécsben mérgezte meg magát egy 13 éves leány s hátrahagyott levelében reménytelen szerelemről irt. Ha igy fog ez menni, nemsokára hirt fogunk adhatni, hogy valahol egy féléves fiucska fölakasztotta magát pályájával a bölcső oldalára, mert szoptatós dajkáját reménytelenül szerette, vagy mert az szerelmét nem viszonozta.

Az erdőőr a milléniumban. Az ilyen czimen megjelenendő röpirat most van nyomás alatt s a jövő hó elején fog megjelenni. Tekintettel a nagy érdeklődésre, mely röpirat iránt már eddig is nyilvánul, az két ezer példányban lesz kiadva. Többen utánvéttel kérték a müvecskét megküldeni, ezeknek a megrendelőknek utánvét nélkül fogjuk megküldeni, mert az utánvétel költsége magában már 40 kr., mi a könyvecskét fölötte megdrágitaná. Az illetőket kérjük a pénznek utólagos beküldésére.

Pályázatok. Ajánlkozások.

Pályázat erdőőri és famesteri állomásra.

1896. évi 1317. szám. — Az alólirott m. kir. főerdőhivatal kerületében egy (1) évi 480 frt fizetéssel és egyéb állományszerü illetményekkel javadalmazott I. oszt. famesteri, továbbá egy (1) évi 250 frt fizetéssel és egyéb állományszerü illetményekkel javadalmazott III. oszt. faraktárőri, illetve előléptetés esetén egy (1) évi 150 frt szegödményes bérrel és egyébb állományszerü illetményekkel javadalmazott III. oszt. erdőlegényi állomásra pályázat nyittatik.

A famesteri állomásra pályázók felhivatnak, hogy jó irás, számadás és rajzolásban, továbbá a vizi, út-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

és polgári épitkezésekre vonatkozó gyakorlati ismeretekben, valamint az épitkezéseknek a megállapitott tervek szerinti vezetésében való jártasságukat, a faraktárőri állomásra pályázok pedig, hogy az 1879. évi XXXI. t.-cz. 37. §-ában körülirt szakképzettségüket, azonfelül valamennyi, az államerdészet szolgálatába ujonnan belépni kivánók ezenfelül még ép és erős testalkatukat, jó látó-, beszélő- és halló képességüket kincstári erdészeti orvos, megyei főorvos vagy honvédtörzsorvos által kiállitott bizonyitványnyal, valamint életkoruk és illetőségükről tanuskodó anyakönyvi kivonattal, végre a hivatalos magyar nyelven kivül a tót nyelvnek tökéletes birását igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket folyó évi május hó 15-ig az alólirott m. kir. főerdöhivatalhoz nyujtsák be.

Liptó-Ujvárt, 1896. évi márczius hó 18-án.

M. kir. főerdőhivatal.

Egri m. k. erdőgondnokság
1896. évi 245. szám.

Pályázat erdőőri állásra.

A Heves-vármegyében Gyöngyös-Pata székhelylyel megüresedett, f. évi junius hó 1-éig elfoglalandó kerületi erdőőri állásra, 350 frt. s illetve elöléptetés esetén 400 frt. öszszes javadalmazással pályázatot hirdetek.

A vármegyei közig. erdészeti bizottsághoz intézett, f. évi május hó 20-áig az alulirt m. k. erdőgondnoksághoz beadandó, sajátkezüleg irt pályázati kérvény kellékei:

1. erkölcsi, 2. szakvizsgai, 3. szolgálati, 4. orvosi, 5. a magyar nyelvben való tökéletes jártasságot igazoló bizonyitvány és 6. anyakönyvi kivonat.

Egerben, 1896. évi április hó 17-én.

Eránosz Antal János,
m. kir. erdész.

Pályázat erdőőri állásra.

868/1896. sz. — Az alólirott m. kir erdőhivatal kerületében üresedésben levő (1) egy I-ső osztályu erdőőri és (3) három III-ad osztályu erdőőri elöléptetés esetén (3) három erdőlegényi állomásra az állományszerü illelményekkel ezennel pályázat nyittatik.

Az erdőőri állomásokra pályázok felhivatnak, hogy az 1879. évi XXXI-ik törvényczikk 37. §-ában körülirt szakképzettségüket, az államerdészet szolgálatába ujonnan belépni kivánók ezenfelül ép erős testalkatukat, különösen jó látó-, beszélő-és halló képességüket kincstári erdészeti orvos, megyei főorvos vagy honvédtörzsorvos által kiállitott bizonyitványnyal, továbbá életkoruk és illetőségükről tanuskodó anyakönyvi kivonattal, valamint a hivatalos magyar nyelvnek szóban és irásban való birását igazoló okmányokkal felszerelt és sajátkezüleg irt kérvényüket 1896. évi junius hó 10-ig az alulirt m. kir. erdőhivatalnál nyujtsák be.

Apatinban, 1896. évi márczius hó 15-én.

M. kir. erdőhivatal.

Pályázat erdőőri állásra.

105/1896. szám. — Szentgyörgy szab. kir. városnál rendszeresitett és lemondás folytán megürült erdőőri állásra évi 180 frt fizetés és 8 m³ bükkaljasfa járandósággal pályázatot hirdetek.

Fölhivom azokat, kik ezen állásra pályázni kivánnak, hogy az 1879: XXXI. t.-cz. 37. §-ában előirt minősitvénynyel felszerelt és sajátkezüleg irt folyamodványukat hozzám f. é. április hó végeig adják be, később érkezők figyelembe nem vétetnek.

Magyar és tót nyelv kivántatik.

Szentgyörgy, 1896. február 13-án.

Jánoska Gyula
polgármester.

Szerkesztői üzenetek.

K. P. urnak M. szigeten. A beküldött dolgozatot röviditenünk kellett s igy a szövegen is változtatni. Lapunk a kiállitási sajtó- csarnokban is kitéve lévén, mig a kiállitás tart, csak olyan dolgozatokat közölhetünk, melyek egy számban elférnek. Kérünk ilyeneket. A többi beküldöttnek majd sorát ejtük. Köszönet és üdvözlet!

Felelős szerkesztő és lapkiadó tulajdonos:
Podhradszky Emil.

Pályázati hirdetmények

erdészeti altiszti állásokra

legczélszerübben közölhetők az

„ERDŐŐR“

czimü szak- és társadalmi lapban,

mert ez a lap az ország minden vidékén megfordul s legjobban van elterjedve azok között, kik ilyen állások betöltésére alkalmasak. A pályázati hirdetményeket következő mérsékelt dij mellett fogdja el és közli a lap kiadóhivatala terjedelmükre való tekintet nélkül:

Egyszeri beiktatás . . .	2 frt —.
Kétszeri „ . . .	3 frt —.
Ajánlkozások egyszeri beiktatása	1 frt —.
„ kétszeri „ .	1 frt 50 kr.

A hirdetményeket legczélszerübb a hónap 5-ik és 20-ik napjáig beküldeni.

Szászsebesen 1896 évben.

Az „ERDŐŐR kiadóhivatala“.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

„FONCIÈRE“ PESTI BIZTOSITÓ-INTÉZET

ALAPITTATOTT 1864. BUDAPESTEN.

Alaptőkéje 4,000.000 koronára, biztositékai pedig **22,000.000 koronára** rugnak; minélfogva a leggazdagabb és legnagyobb biztositékot nyujtó biztositó-intézetnek sorába tartozik.

Ezen hazai intézet igen előnyös feltételek mellett nyujt mindennemü **biztositást: tüz, jég, szállitmány és üvegeken eshető töréskárok** ellen.

Különös gonddal ápolja az **élet** és az **embert érhető testi balesetek** elleni biztositásokat.

A dijak a legolcsóbbak és a feltételek a biztositottakra nézve felette kedvezők. — Bővebb felvilágositással készséggel szolgálnak:

A központi igazgatóság Budapesten, V. Sas-utcza 10. — A vezérügynökség Kolozsvárott és az ország majdnem minden községében lévő ügynökségek.

Szászsebesen főügynökség *Baiersdorf Henrik* urnál. Megbizható egyének egyszerü megkeresésre mint ügynökök alkalmaztatnak.

Kincstári és uradalmi

ERDŐTISZTEK és ERDŐŐRÖK

részére akár

teljes egyenruhákat,

akár pedig

egyes darabokat,

valamint az

egyenruházathoz tartozó egyes részeket,

ugyszintén

legelegánsabb és legolcsóbb polgári öltönyöket

csakis valódi tartós minőségben szállit jótállás mellett

Blum Sándor és Társa

Budapesten, IV. Vácziutcza 12. sz.

Kimeritő árjegyzéket kivánatra küldünk.

Megrendelések hivatalos uton **részletfizetés** mellett is eszközöltetnek.

Nyomatott Stegmann János könyvnyomdájában Szászsebesen.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

II. évfolyam Szászsebes, 1896. május 10. 9-ik szám.

ERDŐŐR

szak- és társadalmi lap az erdészeti altiszti személyzet részére.

Előfizetési árak:
Egész évre . . . . . 3 frt — kr.
Fél évre . . . . . 1 frt 50 kr.
Negyed évre . . . . . — frt 75 kr.
Előfizetési dijak, hirdetések s bármily irásbeli közlemények a lap szerkesztőségéhez küldendők.

Megjelenik minden hó 10-ik és 25-dik napján.

Hirdetési dijak:
Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 10 kr. Ezen kivül minden hirdetésnél 30 kr. bélyegdíj fizetendő.
Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mérsékelt dijak egyezség szerint.

Tulkapások.

A lománi kerületi erdőőr választása, melyről mult számunk hirei között adtunk számot, további fölszóllalásra kényszerit s kénytelenek vagyunk a dologgal bövebben is foglalkozni, nehogy ugy tünjünk föl, mintha az erdészeti altiszti személyzetet érdeklő ilyen fontos eset figyelmünket elkerülné.

Ha van az embernek valamihez joga, ugy ezt gyáván föladnia semmi körülmények között sem szabad, mert az egyszer elvesztett jogot vissza vivni nagyon nehéz, ha pedig nincsen joga, ugy azt igyekeznie kell minden áron és egész erejének fölhasználásával kivivni. A jog csak a rabszolgának ismeretlen fogalom.

A jogok kétfélék: azok, melyeket Isten adott és azok, melyeket a jogrend fölött ügyelő hatalom oszt a népnek. A „sic volo, sic iubeo“ (igy akarom, igy parancsolom) elvnek követése csak a zsarnok hatalomnak tulajdona, az alkotmányos hatalom törvényt alkot, melynek aláveti ugyan az uralma alatt állókat, de aláveti egyuttal annak maga magát is. Legfényesebb bizonyitéka utóbbi állitásunknak törvényeink szentesitési záradéka, melyben Ő Felsége a király, alkotmányosan uralkodó fejedelmünk a kormánya által megalkotott s az országgyülés és főrendiház s ezek utján tulajdonképpen az ország lakosai által elfogadott törvényre azt mondja, hogy „Mi Magunk (Ő

Az „Erdőőr“ tárcája.

Az orvvadász.

Közli ifj. Herchl János m. kir. erdőőr.

Az erdős, hegyes vidéken az orvvadászat igen gyakori; talán azért gyakoribb itt mint a sikon, hogy zsákmányul nemesebb vadakat kinál, no meg hogy az elbuvás, a menekülés sokkal könnyebb. Az orvvadászat árt a rendes vadászatnak, de még inkább árt annak, a ki üzi. Ha egyszer valakit az orvvadászat ördöge megszáll, nem egy könynyen bocsátja ki karmai közül, hanem ragadja magával egész erejéből erdőbe, mezőre, onnan a börtönbe, nem ritkán a halálba s majdnem mindig koldus tarisznyát akaszt a nyakába.

Ilyen nézetben lehetett a szép molnárné is N.-ben, midőn észrevette, hogy eddig derék, szorgalmas férje orvvadászatra vetemődött.

Nyolcz év elött ismerkedtek meg s ugyanannyi éve is, hogy mint férj — feleség együtt élnek. A szülők nem akadályozták egybekelésüket, mert hiszen a Tóni jó házból való szorgalmas fiu, a Kati is derék, szeretetreméltó leány volt s ezen kivül erre is szép vagyonka nézett. Házasságuk — mint az igaz szerelem szülöttje — a lehető legboldogabb volt. A férj hol a malomban, hol a mezőn munkálkodott, az asszony a ház körül szorgoskodott; józan életüket, buzgó munkálkodásukat Isten áldása kisérte. A csürök, kamarák megteltek gabonával, szép barmaikat mindenki irigyelte. A takarékpénztárba nem váltóval, hanem betevő könyvecskével jártak s hogy örömük teljes legyen, megemlékezett róluk a gólyamadár is, hozván nekik egy szép piros-pozsgás fiucskát ajándékba.

Boldogságuk azonban nem tartott soká.

Egy szép napon nem izlett a molnárnak otthon az ital s fölkerekedve elment a falu korcsmájába jobbat keresni. Ettől a naptól kezdve mindig volt valami ürügye, mely alatt a faluba kellett mennie. Hol fa miatt kellett beszélnie Pistával, hol Józsi barátjával heremag miatt; mindig akadt oka az otthonról való

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

Felsége) megtartjuk s mások által megtartatjuk".

Mikor hazánk erdőségei már-már a végpusztulás szélén állottak, szükségesnek találta az ország meghozni az 1879 évi XXXI-ik törvényt, az erdőtörvényt, mely hivatva volt az erdőket a végenyészettől megmenteni bölcs intézkedései által.

Valamit megalkotni, föntartani sőt gyarapitani csak is az ahhoz értőnek lehet, a kontár kéz elpusztitja még a meglevőt is, a helyett, hogy ujat alkotna.

Ezt tartotta szem elött a törvényhozás, midőn a hivatkozott törvénybe beiktatta a 37 §-t, mely félremagyarázhatlanul körvonalozza ama tulajdonokat, melyekkel az erdők fölügyeletével, fejlesztésével, gondozásával stb. megbizott egyénnek birnia kell, szóval meghatározza azt, hogy ki lehet erdőőr.

Hogy a törvény megalkotásakor azonnal nem volt meg a szükséges száma olyan egyéneknek, kik az erdőőri állás betöltéséhez szükséges törvényszabta kellékekkel fölruházva lettek volna, nagyon természetes, mert a törvénynek a megogzotalát senki előre nem tudhatta s igy nem is gondolhatott arra, hogy az ott fölsorolt képességeket magának megszerezhesse. Egészen másképp áll azonban a dolog most, mikor az erdőtörvény meghozatalától már 17 hosszu esztendő telt el.

A törvény megalkotásakor mindjárt megkezdődött az erdőőri szakiskolák fölállitása s ezek már eddig nem százait, de mondhatni ezreit bocsátották ki kebelökből a szakképzett ifjaknak. Hogy a szakképzett erdőőrök hiánya ma már nem nagy, igazolja a pályázatok eredménye, lévén minden egyes pályázatnál nem egy, de több szakképzett pályázó is. Kivételt legföllebb csak azoknak az állomásoknak a pályázatainál látunk, melyeknél a javadalmazás a nevetségességig csekély s nem hogy családos, de magános ember megélhetését sem biztositja. Természetes, hogy az ilyen állásokat leggyakrabban ott helyben lakó, némi vagyonnal rendelkező szakképzetlen emerek foglalják el, esetleg olyanok, kik erdőőri hivatásuk mellett még egyéb mesterséget üznek, vagy napszámba járnak, nyilvánvalóan nem nagy hasznára a gondjaikra bizott erdőnek.

Az állami, törvényhatósági, vagy valamely nagyobb, jól rendezett uradalmi erdőnél az erdőőri állások betöltésénél mondhatni kivétel nélkül figyelemmel vannak a törvény határozott intézkedéseire, másként van ez azonban a községi, közbirtokossági erdőknél. Mig amazoknál a kinevezést vagy a választást ahoz értő intelligens, sőt szakemberek eszközlik, ezeknél az az ahhoz nem értő, reá beszélésnek könynyen engedő, esetleg némi ajándékkal is meg-

---

eltávozásra. Haza csak a késő éjjeli órákban vetődött; későn feküdt, későn kelt.

Megváltozott életmódjának következményei nem maradtak el; a gazdaságban zavarok kezdtek támadni; meglátszott mindenütt a gazda szemének, kezének hiánya.

A szép molnárné keservesen szenvedett ez alatt. Orczáinak rózsái elhervadtak, szemeinek fényét, tüzét elhomályositotta az éjszakákon át való virrasztás, sirás. Eleget törte rajta fejét, de csak nem tudta kisütni, hogy mi lelhette férjét. Sokáig emésztette belsejét a bánat, hallgaton szenvedett s takarta a világ elött buját, baját, de végre megtört az erélye s egy napon ő is berándult a faluban lakó szüleihez, hogy magát édes anyja keblén kisirhassa, szomoruságát elpanaszolhassa.

Itt azután megtudott mindent.

Volt a férjének egy gyermekkori pajtása, ki fölnövekedvén haszontalan emberré lett. Ivásnak, kártyázásnak s végre az orvvadászatnak adta magát. Nemrég szabadult csak ki a börtönből, hova az orvvadászat juttatta, mert egy ilyen bünös kirándulása alkalmával az őt tetten ért erdőőre fegyverét emelte s azt veszélyesen megsebesitette. Ezzel az emberrel hozta össze rosz sorsa a molnárt.

Előbb csak az ivás, dorbézolás látszólagos élvezeteivel ismerkedett meg, később bele kóstolt a barátja által annyira magasztalt orvvadászatba is.

Az emberben a szenvedélyek mindig a lejtő szélén állanak, csak egy lépést kell tenniök, hogy magára a lejtőre jussanak. Oda jutva azután már nincs megállapodás, a meredély viszi magával megkaparintott áldozatát az alatta tátongó örvénybe s jaj anak, ki egyszer oda jutott!

A szegény asszony borzadva hallotta férje romlását s bubánatos szivvel tért vissza otthonába. Nem enyelgett többé mogorvává lett férjével. Komoly volt irányában, nem pörölt, nem házsártoskodott vele; egy szóval sem mutatta, hogy ismeri bünös utait. E helyett buzgón foházkodott az egek Urához, kérve őt,

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

nyerhető emberek hatalmában van. Az, hogy a választást a járási közigazgatási tisztviselő vezeti, nem sokat változtat a dolgon, mert ez hiába beszél az értelmetlen választói tömegnek, hiába figyelmezteti a törvény intézkedéseire, az érzéketlen marad a figyelmeztetés iránt, abból a téves fölfogásból indulva ki, hogy ha a választottat ő fizeti, azt választhatja, a kit akar.

A választás eredménye fölkerül ugyan a közigazgatási erdészeti bizottsághoz, de ez bármiként is intézkedik a szabálytalan választás dolgában, a kimenetel soha jó nem lehet. Ha — föltéve, de meg nem engedve — a szabályellenes választást helyben hagyja, veszit azzal az erdő, a tőrvény által elérni óhajtott czél elérve nem lesz, mert szakavatatlan egyén hivatásának helyesen meg nem felelhet, ha pedig a választást megsemmisiti s a választókat rászoritja az általuk első izben megválasztani nem akart szakképzett egyénnek az elfogadására, a község, közbirtokosság meghajol ugyan a hatalom elött s a változhatlanba látszólag belenyugszik, de az általa reá erőszakoltnak vélt alkalmazottja ellen már kezdettől fogva rosz indulattal fog viseltetni s hasznos munkálkodásában inkább akadályozni, mintsem támogatni fogja.

Az elütött szakképzett pályázók a pályázattal kapcsolatos bélyeg- és egyéb költségeket haszontalanul dobták ki s e mellett még egy-két vagy több havi időt is vesztettek az állásnyerésnél, mert bizonyitványaik elhevervén, a kocsi rudját nem fordithatták másfelé.

Innen van az, hogy sok szakképzett erdőőr más pályát keres magának, mert nem akarja magát továbbra is méltatanok által mellőztetni.

A segitség erre nézve csak fölülről jöhet, csak vas szigor, a törvénynek szó szerint való almalmazása szüntetheti meg a bajt s hogy ez mielőbb megtörténjék, kivánatos nem csak a szakképzett erdőőrök, jövőjének biztositása hanem kivánatos az erdőtőrvény által kitüzött nemes czélok elérésének szempontjából is.

A régi slendrianismusnak végre is félre kell vonulnia a törvények elött, hogy a polgárok az azokban biztositott jogaikhoz jussanak!

Sebes-Szász.

Feleletek

Herchl József m. kir. erdőőr által az „Erdőőr“ folyó évi 6-ik számában fölvetett kérdésekre.

I.

(Levél a szerkesztőhöz).

Tisztelt szerkesztő ur!

Becses lapjának folyó évi 6-ik számában Herchl József szaktársunk által közzétett kérdésekre megfelelni óhajtván, hogy az erdősités eredményét is közöl-

---

hogy világositsa meg elméjet, mutasson neki utat, módot vesztére induló férjenek megmentéséhez.

Az Isten meghallgatta buzgó imáját. De ne vágjunk elejébe a történetnek.

Egy borongós, zivataros délutánon a molnárnak ismét dolga akadt a faluban, mint mondá, be kell mennie a mészároshoz a riska tehén végett beszélni, mert már nem tejel többé. Puskáját — melyet egy idő óta mindig magával vitt — nyakába akasztva csakhamar eltünt a falu felé vezető tekervényes ösvény bokrai között.

A menyecske, ki eleinte bus szemmel nézte urának a távozását, egyszerre fölvidult; mint ha csak kicserélték volna.

— Menj csak, menj! — mondogatta magában, — majd ez lesz neked utolsó kirándulásod.

Alig hogy beesteledett, alvó kis fiacskáját megcsókolva a cseléd gondjaira bizta, mondván, hogy sürgős beszélni valója van szüleivel s nagy titkosan besurrant a kamarába. Hogy ott mit csinált, könnyü eltalálni, mert nem sokára látjuk őt onnan kilépni férje ruhájába bujva, fején széles karimájú kalappal, lábain nagy csizmával s kezében egy hatalmas vendégmarasztó fütykössel. Óvatosan, mint a tolvaj surran ki az udvarból, hogy emberi szem ne vegye észre átalakulását s gyors léptekkel siet a közeli erdő felé.

Az erdőt a falu határától sebes folyásu patak választja el s az ezen épült hid az egyedüli ut, mely az erdőkbe vezet. Ha férje az erdőre ment, csak ezen a hidon jöhet vissza, itt kell őt tehát meglesnie.

Dobogó szivvel huzódik meg a hid mellett kiválasztott leshelyére. A homályos éj néma csöndje veszi körül, a közeli falu toronyórájának ide halló kongása figyelmezteti őt az idő haladására. Olyan lassan telnek az órák!

A siri csöndet egyszere nesz váltja föl; valami csoszog bent az erdőben. A hang mind közelebb jön, de okozóját még nem láthatja.. A felhőkön gyöngén átszürődő holdsugarak nagyon hiányosan világitják meg a tért, a látókőr nagyon kicsiny. Minden pillanat egy századnak tünik föl elötte.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

hessem, a mult évi adatokat sorolom föl ugyanabban a sorrendben, mint a hogy a kérdések föltéve voltak.

I. 1., Az ültetés kezdődött 1895 évi május hó 6-án; 2., Kozesnik-féle rendszer szerint; 3., luczfenyő csemetével; 4., a csemeték kora 2—3 év; 5., a talaj homokos agyag; 6., 1350 méter tengerszin fölötti magasságban; 7., részint déli, részint északi fekvésü hegyoldalon; 8., a védkerület neve „Valea Máre“ és a kolozsvári m. kir. erdőigazgatóságnak topánfalvi erdőgondnokságához tartozik.

II. Az erdősitésnél alkalmazott női munkások napi bére 35—50 kr. között ingadozott a munkaképesség arányában; voltak férfiak is alkalmazva 40—60 kr. bérrel.

III. A védkerületnek uralkodó faneme a luczfenyő.

Az eredményre nézve kissé hosszasabban kell kiterjeszkednem, teszem pedig ezt azért mert az a csemeték fejlődése idejében előfordult elemi csapás után igazán meglepő volt, igy közlésem talán inkább tanulságos lesz, mintsem érdektelen.

Gyakori kirándulásaimnál örömtől repdesett szivem, mikor láttam sötét-zöld szinükben gyönyörüen pompázó csemetéimet, de örömöm — mint általában az örömök — nem tartott soká. Julius 3-án éppen azon a hegygerinczen jártam szolgálatban s a csemeték — melyekhez igyekeztem — már alig voltam vagy 200 lépésnyire, midön fejem fölött hirtelen megdördült az ég s teljes erejével kitört a nyári zivatar. Zajos kopogással kezdett hullani a jég, előbb ritkásan s kisebb darabokban, majd mind sürübben s nagyságban is növekedve; alig volt időm egy luczfenyő törzs alatt meghuzódni. A jég jó nagy mogyoró nagyságában 1 óráig és 18 perczig hullott s vastag réteggel boritotta a talajt, nekem pedig elég időt hagyott gondolni a romlásra, melyet ültetvényemben okozni fog. Mit mond majd fölöttes hatóságom? Az előző évben szárazság miatt pusztult ki ültetvényem nagy része s ezért kemény dorgálásban részesültem azon a czimen, hogy az ültetést rosszul vezettem. Pedig annak a költsége csak 180 frt. volt, ezé meg 1000 frtnál is többe került.

A vész elmultával egy kunyhóban tüzet raktam s vagy egy óráig átázott ruháimat száritottam, mely idő alatt a vastag jégréteg is elolvadt a melegen sütő nap sugaraitól. Első dolgom volt a csemetéim után látni, de a látvány nem nagyon örvendeztetett meg s olyan búbánatnak adtam fejemet, mint ha hét eladó leánynak az apja lennék. A csemeték szomoruan meghajolva; össze-vissza paskolva szinte a földön hevertek.

Busan ballagtam haza s elővéve szolgálati könyvemet, a következőket jegyeztem be: „1895. julius 3. Nagy mérvü jégeső volt, mely 1 óra 18 perczig tartott, a jégdarabok mogyoró nagyságuak voltak s az ültetvényt mintegy 5 ctm. vastagon boritották, minek következtében a csemetéknek 20 %-a elpusztult“.

Teitek a napok s megvallva az igazat, nem nagy kedvem volt az ültetés helyén járni; augusztus elején azonban örömmel tapasztaltam, hogy csemetéim szemlátomást javulnak. 1895 október 10-én megjelent az erdőrendező ur s szabályszerü jelentkezésem után kinyilatkoztatta, hogy a kulturát akarja megszemlélni. Másnap reggel kimenve a helyszinére, a beültetett terület szorgos átvizsgálása után teljes megelégedésének adott kifejezést, midőn constatálta, hogy a csemetéknek egy- legföllebb két százaléka pusztult el. No volt ezután örömöm, de még nagyobb lett az f. é. február havában, midőn szeretett főnököm egy iv papirt nyujtott át e szavak kiséretében: „itt van az előléptetési okmánya, fogadja a sikeres erdősités jutalmául!“

Egyszerre kibontakozik a homályból egy alak s óvatos, csendes lépésekkel közeledik a hidhoz. Csak gyönge árny, de ő ebben az árnyban is fölismeri férjét — az orvvadászt. Az alak mind jobban közeledik, már csak pár lépés választja el őket egymástól, ekkor a leselkedő nő hirtelen előugrik leshelyéből.

— Állj, vagy lövök! — kiáltja dörgő hangon a közeledőre s botját puska módra arczához emeli.

Az alak összerezen, pillanatra megáll, de ugyanakkor puskáját eldobván vissza fordul s őrült sebességgel rohan vissza az erdő sürüjébe.

Az asszony ekkor előlép, fölveszi az eldobott fegyvert és gyors léptekkel haza siet.

Már régen ágyában feküdt a molnárné, mikor férje haza vetődött s alvást szinlelve, tette magát, hogy nem veszi észre az érkezőt. Reggel a molnár korán kelt s mint hajdanában tette, kezdett a gazdaság után látni. A cselédeknek parancsokat osztogatott, itt-ott maga is hozzálátott a dologhoz s egészen kimerülve ült az ebédhez.

— Nos, mit végeztél a mészárossal? — kérdi az asszony.

— Nem alkudtunk meg, mondja a molnár s zavarodott tekintetével a tányért nézi.

— Itt járt az erdőőr a csendőrökkel; valami orvvadásszat kerestek s kérdezték azt is, hogy te az éjjel hol voltál, de midőn bizonyitottam, hogy ki sem mozdultál a házból, eltávoztak.

A molnár ugy ült ott ez alatt, mint a halálra itélt a siralomházban. Hol elsápadt, hol kipirult, de — életében többet nem gondolt orvvadászatra. Ismét visszatért rendes foglalkozásához, derék, józan életü ember lett, mint volt azelőtt. Munkáját Isten áldása kisérte.

Nem rég dolgom akadt a malomban, ekkor beszélte el ő maga nekem ezt a történetet, melyet ime mások tanulságára leirtam.

Az Isten meghallgatta a feleség buzgó imáit!

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

Mielött máris hoszszura nyult levelemet lezárnám, nem mulaszthatom el szeretett fönököm, tekintetes Téglás Károly m. kir. erdész urnak hálás köszönetemet nyilvánitani azért a szives buzgóságáért, mellyel engem és szaktársaimat az erdősitési munkálatokra oktatott.

Gergely József
m. kir. erdőőr.

II.

Perecsény 1896 április 25.

Tekintetes szerkesztő ur!

Herchel József m. kir. erdőőr s tisztelt szaktársam által fölvetett kérdésekre válaszomat röviden a következőkben foglalom össze:

Az ültetés itt folyó évi márczius hó 26-án kezdődött egyszerü, kapával vájt gödrökbe, szabálytalanul 1 — 2 éves tölgy csemetékkel. A talaj televénydus trachit s fekszik 300 — 700 m. tengerszin fölötti magasságban; fekvése déli, keleti és részben északi. A beültetett terület az ungvári m. kir. főerdőhivatal ókemenczei erdőgondnokságának kezelése alatt áll s perecsényi védkerület elnevezés alatt ismeretes.

A napszámok itt általában véve olcsók. Az erdősitésnél alkalmazott nők napszáma 20 — 35 krajczár között ingadozik. Erős, munkabiró férflak napi bére még az usztatási munkálatoknál sem haladja meg az 50 krajczárt.

A védkerület uralkodó faneme a bükk, szórványosan azonban tölgy is előfordul.

Itt Perecsényben a Dr. Bautlin-féle részvénytársaság által 1894 évben fölépitett faeczet- illetve vegyi ipar gyár részére évenkint 55—60 ezer ürm³ bükk hasáb tüzifa termeltetik. Ezen kivül termelnek még bükk talpfákat is. A telitő telep is itt van fölállitva s ezekből kifolyólag a tarolás nagy méreteket ölt. A letarolt területek nagyobbrészt tölgy csemetékkel lesznek beültetve s igy már a legközelebbi jövőben gyönyörü tölgyesek fognak diszleni a mostani vegyes állabok helyén.

Midőn soraim részére becses lapjában helyet kérnék, szivélyes üdvözlettel vagyok.

igaz hive
Berthóthy Zsigmond
m. kir. erdőőr.

Különfélék.

A milléniumi kiállitás megnyitása. A milléniumi országos kiállitást f. hó 2-án nyitotta meg ünnepélyesen Ő félsége a magyar király. A megnyitásnál felséges asszonyunk a királynén kivül ott voltak még majdnem teljes számban az uralkodó család tagjai s csak azok maradtak el, kiket eljövetelükben betegségük gátolt. Megjelentek az idegen hatalmak képviselői, a főpapok, zászlós urak, a kormány tagjai teljes számban, beláthatlan tömege a főnemességnek, a katonai tiszteknek és ezrei az előkelő társaságnak. A fővárosi hirlapok szerint ilyen fényt és pompát még Budapest nem látott. A kiállitás még nincsen teljesen elkészitve, de a kik a már meg lévőt megtekintették, a látottaktól el voltak ragadtatva. A megnyitást azóta a különféle ünnepségek egész sorozata követi. Ezeknek legfényesebbje volt bizonyára a hálaistentisztelet a budavári Mátyás templomban és Budapest szék- és főváros kivilágitása. Az ezredév emlékét az egész országban megünnepelik, Május 9-én iskolai ünnepélyekkel, 10-én pedig hála-istentisztelettel. Budapestre ugy özönlenek az idegenek, mint eddig még soha sem, a különféle közlekedési eszközök naponkint tizezreit a népnek hozzák be az ország — sőt mondhatni, a világ összes tájairól.

Budapest — tengeri kikötő. Egy vállalkozó szellemü társaság állitólag tervet nyujtott be a közlekedésügyi miniszteriumhoz, mely szerint nem kevesebbet akar, mint Budapestet Fiumével, tehát a tengerrel egy óriási hajózható csatornával összekötni. Ha ez a hir megfelel a valóságnak és ha tervezők csakugyan elkészitenék a csatornát, ez beláthatlan befolyással volna fővárosunk fejlődésére. A csatorna nagyságban többszörösen fölülmulná a suezi és kieli csatornákat, mert mig az elöbbi 60, az utóbbi 161 kilométer hoszszu, a mienknek hoszszasága meghaladná a 400 kilométert. A csatornához természetesen fölhasználnák a Duna és a Száva medrét, mi által a tulajdonképpeni ásott csatorna hoszsza 100 kilométerre redukálódnék.

Halálozás. Mint mély részvéttel értesülünk, az apatini m. kir. erdőhivatalnál alkalmazott s Monostorszegen állomásozó szaktársunk, Kiss Sándor m. kir. erdőőr elhalálozott. Pihenjen békével fáradságos élete után!

Tiltakozás. Lapunk mult számában közölt tárcza alá „Kulcsár Pál m. kir. erdőőr“ van mint annak szerzője aláirva. Kulcsár Pál barátunk s buzgó munkatársunktól most tiltakozó sorokat vettünk, melyekben tiltakozik a nevéhez függesztett „m. kir. erdőőr“ titulus ellen, mert mint mondja még csak 22 éves és igy törvény szerint sem lehet erdőőr s fél, hogy a neve alá tévedésből került czim miatt őt ismerős kartársai czimbitorlónak fogják vélni s azt czimet neve alá. Megnyugtatására kijelentjük, hogy az „m. kir. erdőőr“ tévedésből került neve alá s a mi hibánk, mit ime bünbánólag sietünk kijelenteni, egyet azonban nem mulaszthatunk el constatálni s ez az, hogy bár még csak erdőlegény, de azért derék legény a talpán! Adja Isten, hogy tövises pályáján fokról-fokra miel bb emelkedjék, e mellett azonban irói buzgalma se lohadjon le s szerezzen azzal dicsőséget annak idején az „erdőőr“ czimnek is!

Uj ágyu. Az angolok a szudániak elleni háboruban most egy uj ágyut szándékoznak kiprobálni,

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

mely ha csakugyan olyan mint a milyennek leirják, jaj a szegény szudániaknak. A lövegnek állitólag olyan nagy az ereje, hogy még 7 kilométernyi távolságban is 300 embert képes megölni. A tüzelés az uj ágyuból a mellett olyan gyors, hogy az első golyó még föl sem robbant, már követi a második. A golyókat most töltik meg robbanó szerekkel.

Egy hires koplaló leleplezése. Succi, a hires olasz koplaló, ki azzal produkálja magát különféle nagy városokban, hogy az általa föltalált folyadék segélyével 30 napon át koplal, mi természetesen szép jövedelmet hajt neki, Bécsben gyakorolt utolsó koplalása alkalmával ugyancsak megjárta. A koplalását ellenőrző bizottság ugyanis constatálta, hogy Succi koplalása közben titokban különféle pecsenyéket evett és finom borokat ivott. Igy azután persze könnyü volt nyilvánosan koplalni. Bizony jobban tennék azok, kik pénzüket az ilyen nyilvánosan koplalók feneketlen zsebeibe dobják, ha azt a titokban koplalóknak adnák, mert ilyenek bizony nagyon sokan vannak.

A legörebb ember a bibliabeli Matuzsálemek után nyilván Parr Tamás angol paraszt volt. Ez az ember 1483 márczius 12-én született és meghalt 1635 december 16-án, élt tahát összesen 152 évet, 9 hónapot és 4 napot. Megnősült először 80 éves korában s túlélte nejét, mellyel 32 évig élt s két gyermeket nemzett vele. 8 évi özvegység után 120 éves korában ujból megnősült s üöül vett egy fiatalözvegyasszonyt és ezt is túlélte. Élete végeig egyszerü eledelek mellett mindig nehéz munkát végzett s csak kevéssel halála elött gyöngült meg elméje és látása. Fő eledele kenyér és sajt volt, itala tej és sör. 1635-ben mint ritkaságot bemutatták I. Károly angol király udvarában s az itt élvezett szokatlan eledelek rontották meg a gyomrát s okozták halálát. Boncoló orvosainak állitása szerint egész szervezete egészséges volt s még hoszszu ideig élhetett volna a fejedelmi ételek élvezete nélkül.

Hasznos tudnivalók.

A gazdászat barátai az állatok között.

Az erdei és mezőgazdaságnak az állatvilágban számos barátja van, mely tisztán önfentartási ösztönétől hajtva azoknak kitünő szolgálatokat tesz. Éppen ezért csodálatos, hogy az ember munkálkodásának eme barátait majdnem kivétel nélkül üldözi s pusztitja s ez által mintegy segédkezet nyujt a reá káros állatok elszaporodásához.

Mindenki tudja, hogy a különféle rovarok milyen pusztitásokat visznek véghez ültetéseinkben, veteményeinkben, sőt gyakran fáradságos munkánk gyümölcsét egészen tönkre teszik.

A természet gondoskodott arról, hogy eme ellenségeink tulságosan el ne szaporodhassanak, mert vannak ismét állataink, melyek kizárólag a rovarvilágból nyerik élelmüket s igy azt pusztitják.

Itt fölsorolunk néhány ilyen hasznos állatot, ajánlva azokat tisztelt olvasóink szives figyelmébe.

Ilyen kimélésre méltó állatok a következők:

1. A kigyó. Pusztitja a rovarokat, de különösen az egereket s ezekből rengeteg sokat pusztit el. A kigyónak üldözése tehát szerencsétlen gondolat, annyival inkább, mert hiszen a hazánk éghajlata alatt élők — kivéve az egy viperát (orsó kigyó), mely egyedül mérges, — mind ártalmatlanok az emberre nézve.

2. A gyik. Élelmét kizárólag rovarok képezik s igy mint fölötte hasznos állat kimélendő.

3. A varangy béka. Mikor az ember ezt az utálatot gerjesztő lomha állatot meglátja, vagy undorral fordul el tőle, vagy pedig agyonüti. És miért? Talán azért, mert alakja nem tetszik szemeinknek? Vagy azért, mert ez régi szokás? Az embernek ez a legostobább cselekedete, mert a varangy béka egész éjjelen át fáradhatlanul pusztitja az ártalmas rovarokat. Az angol és belga kertészek messze vidékekről hozatják kertjeikbe s ott a piaczokon keresett s jól fizetett áruczikk. Sokan azt hiszik, hogy a béka a növények gyöngébb növényzetét elrágja, ez azonban tévedés, mert erre eincsenek is alkalmasrágó szervei. Ha ilyen gyökerek mellett találjuk, akkor bizonyosan az azokat elrágó kártékony rovar csalta oda.

4. A vakond. Látszólag kellemetlen és kártevő állat, mert rétjeinket, kertjeinket összevissza turkálja. Igaz, hogy ez a turkálás nem igen kellemes, de hát hol is turkál a vakond? Ott, hol legtöbb a pondró, a kukacz, a különféle rovarok álczája, melyek mind az ő élelmét képezik s melyek sokkalta nagyobb károk okozói, mint a pusztitóik által csinált turások. A turásokat el lehet egyengetni, de a rovarok és férgek által alárágott növényeket nem éleszthetjük föl. Hol férgek nincsenek, ott a vakond sem tartózkodik.

5. A sün nagy ellensége az egereknek és a rovaroknak, ezért kimélendő.

6. A denevér (bőregér) rovar pusztitó állat s éppen a legkártékonyabbak pusztitója, ezért a legnagyobb vétek üldözni ezt a külömben teljesen ártatlan állatot.

7. A bagoly. A baglyok nagyon sok egeret és patkányt pusztitanak el; a kisebb válfajok a cserebogarat is pusztitják s ez által mérhetlen hasznot okoznak.

A bagoly és a sün ugyan üldözve lesz a vadászok által, mert állitólag a vadfiakat és kivált az utóbbi a tojásokat pusztitja, de ez a kár az általuk tett haszon mellett oly elenyészőleg csekély, hogy inkább kell őket kimélni, mintsem üldözni. Kivételt lehet tenni a baglyok nagyobb fajtáinál, melyek a vadállományra nézve csakugyan veszélyesek lehetnek.

Nem elegendő külömben, hogy az itt elmondottakat csak magunk tudjuk, hanem föl kell világositanunk erről a köznépet is, kivált pedig az iskoláknak

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

lenne föladata ezt a gyermekek fogékony szivébe oltani. y. l.

Pályázatok. Ajánlkozások.

Pályázat. A soóvári m. kir. erdőhivatnál famesteri állás van üresedésben évi 420 frt. fizetés és egyéb álományszerü illetményekkel.

Ezen állomást elnyerni kivánók fölhivalnak nem csak ép, erős testalkatukat, különösen pedig jó látó-halló- és beszélő képességüket kincstári erdészeti orvos, megyei főorvos, vagy honvéd törzsorvos által kiállitott bizonyitánnyal, életkorukat és illetőségüket anyakönyvi kivonattal, továbbá a hivatalos magyar nyelvnek szóban és irásban való tökéletes birását, hanem a vizi-, ut-, és polgári épitkezésekben, illetve az ezekre vonatkozó tervek és költségvetések szerkesztésében való jártasságukat és az épitkezéseknek a megállapitott tervek és költségvetések szerinti vezetésére való képességüket igazoló okmányokkal fölszerelt kérvényeiket f. évi május hó 25-ig a soóvári erdőhitalnál, még pedig az államszolgálatban levők fölöttes hatóságaik, magánzók pedig az illetékes közigazgatási hátóságok utján benyujtani.

Ajánlkozás. Egy 46 éves rom. kat. valásu, erdőőri szakvizsgát tett, 7 évi gyakorlattal biró erdőőr, ki eddigi szolgálatáról jó bizonyitványokkal rendelkezik, mostani állását fölcserélni óhajtaná s képességeinek megfelelő állást keres. Érdeklődők forduljanak az „Erdőőr“ szerkesztőségéhez, mely bövebb fölvilágosi tásokkal szolgál.

Egri m. k. erdőgondnokság
1896. évi 245. szám.

Pályázat erdőőri állásra.

A Heves-vármegyében Gyöngyös-Pata székhelylyel megüresedett, f. évi junius hó 1-éig elfoglalandó kerületi erdőőri állásra, 350 frt. s illetve elöléptetés esetén 400 frt. öszszes javadalmazással pályázatot hirdetek.

A vármegyei közig. erdészeti bizottsághoz intézett, f. évi május hó 20-áig az alulirt m. k. erdőgondnoksághoz beadandó, sajátkezüleg irt pályázati kérvény kellékei:

1. erkölcsi, 2. szakvizsgai, 3. szolgálati, 4. orvosi, 5. a magyar nyelvben való tökéletes jártasságot igazoló bizonyitvány és 6. anyakönyvi kivonat.

Egerben, 1896. évi április hó 17-én.

Eránosz Antal János,
m. kir. erdész.

Pályázat erdőőri állásra.

868/1896. sz. — Az alólirott m. kir erdőhivatal kerületében üresedésben levő (1) egy I-ső osztályu erdőőri és (3) három III-ad osztályu erdőőri elöléptetés esetén (3) három erdőlegényi állomásra az állományszerü illelményekkel ezennel pályázat nyittatik.

Az erdőőri állomásokra pályázok felhivatnak, hogy az 1879. évi XXXI-ik törvényczikk 37. §-ában körülirt szakképzettségüket, az államerdészet szolgálatába ujonnan belépni kivánók ezenfelül ép erős testalkatukat, különösen jó látó-, beszélő-és halló képességüket kincstári erdészeti orvos, megyei főorvos vagy honvédtörzsorvos által kiállitott bizonyitványnyal, továbbá életkoruk és illetőségükről tanuskodó anyakönyvi kivonattal, valamint a hivatalos magyar nyelvnek szóban és irásban való birását igazoló okmányokkal felszerelt és sajátkezüleg irt kérvényüket 1896. évi junius hó 10-ig az alulirt m. kir. erdőhivatalnál nyujtsák be.

Apatinban, 1896. évi márczius hó 15-én.

M. kir. erdőhivatal.

Szerkesztői üzenetek.

H. J. erdőőr urnak. Az erdőőrök választói jogára nézve beküldött — egyébbként igen tárgyilagos — értekezését sajnálatunkra két okból nem tárgyalhatjuk. Az egyik s legfőbb ok az, hogy az ilyen ügy tárgyalásánál akaratlanul is bele kellene menni a politizálába, már pedig ezt büntetlenül nem tehetnők, a másik pedig, hogy már a magassabb körökben is foglalkoznak az általános szavazati jog behozatalával, akkor pedig ugy is meg fogjuk kapni. Az alárendeltek zzavazati joga külömben mindaddig csekély, vagy legalább is kétes értékü, mig nincs összekötve a titkos szavazással, mely megment minden külbefolyástól.

Felelős szerkesztő és lapkiadó tulajdonos:
Podhradszky Emil.

Pályázati hirdetmények
erdészeti altiszti állásokra
legczélszerübben közölhetők az
„ERDŐŐR“
czimü szak- és társadalmi lapban,
mert ez a lap az ország minden vidékén megfordul s legjobban van elterjedve azok között, kik ilyen állások betöltésére alkalmasak. A pályázati hirdetményeket következő mérsékelt dij mellett fogdja el és közli a lap kiadóhivatala terjedelmükre való tekintet nélkül:

Egyszeri beiktatás . . .	2 frt —.
Kétszeri „ . . .	3 frt —.
Ajánlkozások egyszeri beiktatása	1 frt —.
„ kétszeri „ .	1 frt 50 kr.

A hirdetményeket legczélszerübb a hónap 5-ik és 20-ik napjáig beküldeni.

Szászsebesen 1896 évben.

Az „ERDŐŐR kiadóhivatala“.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

„FONCIÈRE“ PESTI BIZTOSITÓ-INTÉZET

ALAPITTATOTT 1864. BUDAPESTEN.

Alaptőkéje 4,000.000 koronára, biztositékai pedig **22,000.000 koronára** rugnak; minélfogva a leggazdagabb és legnagyobb biztositékot nyujtó biztositó-intézetnek sorába tartozik.

Ezen hazai intézet igen előnyös feltételek mellett nyujt mindennemü **biztositást: tüz, jég, szállitmány és üvegeken eshető töréskárok** ellen.

Különös gonddal ápolja az **élet** és az **embert érhető testi balesetek** elleni biztositásokat.

A dijak a legolcsóbbak és a feltételek a biztositottakra nézve felette kedvezők. — Bővebb felvilágositással készséggel szolgálnak:

A központi igazgatóság Budapesten, V. Sas-utcza 10. — A vezérügynökség Kolozsvárott és az ország majdnem minden községében lévő ügynökségek.

Szászsebesen főügynökség *Baiersdorf Henrik* urnál. Megbizható egyének egyszerü megkeresésre mint ügynökök alkalmaztatnak.

MEGJELENT

a

BLUM és TÁRSA

udvari egyenruha szállitók

legujabb árjegyzéke.

Kérjen mindenki egy példányt ezen kiváló elsőrangu czégtől, mely bérmentve lesz azonnal beküldve.

A nagyméltóságu földmivelesügyi m. kir. Ministeriumnak 1894 évi augusztus hó 11-én kelt magas intézkedésével,

czégünk ujolag megbizattot

a nagytekintetü erdőtisztek és az erdészeti altisztek egyenruhájának szállitásával.

Tisztelettel értesitjük tehát, hogy nálunk minden néven nevezendő egyenruházati czikkek

hivatalos uton részletfizetésre

megrendelhetők.

POLGÁRI RUHÁK

a legjobb franczia és angol divat szerint készitetnek.

Vidéki megrendelések kiváló figyelemmel eszközöltetnek.

Óvakodjék mindenki oly czégektől, melyek olcsóbb ajánlattal akarják régi vevőinket félrevezetni

Kiváló tisztelettel **BLUM és TÁRSA**

elsőrangu egyenruha készitő intézete.

Ő csász. és kir. Fensége József Főherczeg udvari szállitói

A földmivelés m. kir. Ministerium szállitói.

BUDAPEST IV. Sütő utcza 2. Szervitatér sarkán.

Nyomatott Stegmann János könyvnyomdájában Szászsebesen.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

II. évfolyam Szászsebes, 1896. május 25. 10-ik szám.

ERDŐŐR

szak- és társadalmi lap az erdészeti altiszti személyzet részére.

Előfizetési árak:
Egész évre . . . . . 3 frt — kr.
Fél évre . . . . . 1 frt 50 kr.
Negyed évre . . . . . — frt 75 kr.
Előfizetési dijak, hirdetések s bármily irásbeli közlemények a lap szerkesztőségéhez küldendők.

Megjelenik minden hó 10-ik és 25-dik napján.

Hirdetési dijak:
Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 10 kr. Ezen kivül minden hirdetésnél 30 kr. bélyegdíj fizetendő.
Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mérsékelt dijak egyezség szerint.

Erdészeti altisztek mellékilletményei.

Az erdészeti altisztek fizetésének megállapitásánál majdnem kivétel nélkül gond lett forditva arra nézve, hogy a csekély mértékben megszabott készpénzfizetés némikép egyéb mellékjövedelmek révén gyarapittassék legalább is annyira, hogy igy az összjövedelem a megélhetést bárcsak megközelitőleg biztositsa. Gyakorolja ezt a szokást nem csak a magas kincstár, de gyakorolják a különféle magán uradalmak is. Ezeket a mellékjavadalmazásokat szokták képezni: szabad lakás vagy lakpénz, földilletmény vagy ennek váltsága, failletmény, legeltetés, lőpénz.

Az elősorolt mellékjavadalmazások egytőlegyig olyanok, melyek ha az élvezetükre jogosult által teljes mértékben kihasználhatók lennének, a törzsfizetés hozzászámitásával olyan évi jövedelemnek volnának a tényezői, mely a napról-napra való megélhetést, sőt nem egy esetben tán a jólétet is biztositaná az erdészeti altisztnek.

Sajnos, hogy a tapasztalat arra tanit, hogy ezeknek a mellékjövedelmeknek az értéke nem csak hogy fölötte ingadozó, de egyesek sok helyt inkább csak a papiron vannak meg, minek szomoru következménye azután az, hogy az erdészeti altiszti személyzetnél teljesen egyenrangu fokozat s javadalom mellett nincs meg még sem az egyenlőség a fizetésben.

Az „Erdőőr“ tárcája.

Halak és selyemhernyók.

Az orvosom azt a tanácsot adta, hogy a nagyvárosi levegő, zaj, mulatságok s léhaságok által megrongált idegrendszerem helyrezőkkentése czéljából a nyári szünidőt valami csendes, nyugalmas helyen töltsem el s a vendéglők és kávéházak büzhödt levegőjét cseréljem föl a friss falusi léggel, a harminczkét levelü biblia helyett vegyek a kezembe hegymászó és horgászó s tudja Isten, hogy még mi mindenféle botot.

Sok kellemetlen helyzetet láttam már életemben s volt alkalmam megfigyelni a hatást, mit ez a szereplőre tett. Láttam férjeket, kik különféle ürügyek alatt váltak el feleségeiktől, hogy egy kissé a tilosban vadászszanak s mikor azt hitték, hogy az asszony nyugodtan stoppolja otthon a harisnyákat és kedélyes beszédbe merülve sétálgattak a tilosban megejtett suhogó szoknyáju nemes vaddal, egyszerre csak szemközt találták magukat a hü odalbordával; tudok esetet, hogy a lump kompániából hazatérő férj a zörgetésére ajtót nyitó asszony-embert hirtelen átölelte s „servus Lizi“ szóval olyan csókot czuppantott arczára, hogy csak ugy csattant. Igaz, hogy csattant is, de nem a csók, hanem az a pofon, melyet a Klári feleségétől kapott, ki most véletlen nem tudván elaludni, maga jött nyitni ajtót az elmaradt férjnek. Mind olyan esetek, melyek mellett az ember olyan arczot szokott vágni, mint mikor vadalmába harap, vagy pedig a jó szerémi szilvoriumból akarván inni, megcseréli az üveget és a szomszédságban álló vékony terpentinből hajt föl egy busás kortyot.

Ilyen arczot vágtam én is az orvos rendeletére, mert mondhatom, hogy nem volt kellemes dolog eddigi életmódommal csak rövid időre is szakitani s esténkint a kitünő kávéházi zene helyett a béka kurutytyolását, hajnalban pedig a disznópásztor kürtjének hangjait hallgatni.

De hát a parancs parancs. Az ember azért megy

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

A külömbség kivált ott áll elő, hol a javadalmazott járandóságát nem kapja meg természetben, hanem be kell elegednie az e helyett nyert váltsággal. A magán uradalmaknál ez csak ritkán fordul elő, annál nagyobb tért foglal azonban a kincstári uradalmak alkalmazottjainál.

Nem lenne talán szükséges ehhez az állitásunkhoz bővebb magyarázatot füzni, mert a dolog olyan egyszerü, annyira kézzel fogható, hogy félremagyarázni szinte lehetetlen, mégis nehogy valaki azt mondhassa, hogy légből kapott a valóságnak meg nem felelő dolgokat mint tényeket tálalunk föl, nem fog ártani, ha az egészre egy pár példával némi világot vetünk.

Kezdjük el a legegyszerübbnél, a lakásnál. Az erdészeti altiszt vagy szabad lakást élvez, vagy ennek hijában fizetéséhez mért s ennek bizonyos százalékát képező lakpénzben részesül, mely százalék rendes körülmények között a tizet fölül nem haladja. Van e szerint egy IV. osztályu kincstári erdőőrnek szabad lakása, mely legnagyobb részben elég tisztességes szokott lenni, mint a hogy annak is kell lennie, mert gyakran fordulnak meg benne hivatalos utazásaik közben kisebb-nagyobb rangu tisztviselők s erre már az épitkezésnél is gondot vetettek. Van a lakása mellett egy kis házi kert, talán gyümölcsös is, melyeket mind szabad lakás czimén élvezi. Ennek ellenében ott van hasonrangu kollégája, kit a mostoha sors olyan védkerületbe juttatott, hol a kenyéradó uradalamnak épülete nincs, ez azután megkapja a tözsfizetésének 10 százalékát, tehát 20 forintot évenkint; tessék lakásról gondoskodni.

Hogy évi 20 forintért milyen lakás kapható, annak elbirálását a tisztelt olvasóra bizzuk, mi csak azt akarjuk konstatálni, hogy ennek is a fönt körülirt ok miatt lehetőleg tisztességes lakással kell birnia, ha ezt már külömben is saját emberi meltósága, társadalmi állása meg nem kivánnák. Ilyen lakásért azonban el kell fizetnie évenkint 50—60 forintot, azt pedig, hogy a fölös pénzt hol vette, nem kérdezi töle senki.

Ugyanez áll az illetmény földre nézve is. Az egyik megkapja illetményét természetben, a másiknak azt mondják, hogy ime 5 frt holdankinti váltságdij, elégedjél meg vele. Igaz, hogy a természetben kikapott föld minősége sem mindenütt egyenlő s egyik helyen ugyanannyi mennyiségü háromszorosát sőt többszörösét is meghozhatja a jövedelemnek a másik silányabb vidéken fekvőhöz képest s mig teszem azt a Bácskában és Bánátban egy kat.-hold termőföld 50—100 forint jövedelmet is hajt, addig a mármarosi, a sárosi, árvai stb. földmivelőnek 10 frttal, vagy éppen kevesebbel is be kell érnie. Természetes hogy az 5 frt váltsághoz képest még ez is tisztességes haszon.

---

a doktorhoz, hogy tanácsot kapjon tőle s fizesse is ezt meg, akár jó, akár rosz és a tanácsot kövesse is. Ha véletlen meggyógyulunk, akkor az orvos azt mondja, hogy lám, milyen jó, hogy tanácsát követtük, ha nem gyógyulunk meg, akkor összeszid, hogy nem tartottuk be a parancsait. Szóval mindig neki van igazsága.

No ha már igy van, legyen meg az ő akaratja!

Nyakamba vettem a kereskedőket. Itt egy pár hegymászó czipőt, ott horgászó szerszámokat, a horgokra szép hamis csal-legyeket, másutt kalábriai széles karimájú kalapot s még Isten, no meg a tárczám tudja, mi mindent vásároltam össze.

Nemsokára a dübörgő vonat őrült sebességgel röpitett távol vidékre, hol egy nagybátyám — volt kuriai biró — élte nyugodtan öreg napjait.

Évek óta nem láttuk egymást, pedig kedvencze voltam hajdanában az öreg urnak, én meg a Mariska unokaövérem. Ez utóbbit magához is vette az öreg ur s üdesége, vig kedélye gyakran fölviditotta egyhangu életét.

A fogadás, melyben mindketten részesitettek, kitünő volt; ugy látszik, hogy örvendtek az ilyen világfi betoppanássnak, ki a nagyvárosi zajos élet leirásával egy pár estéjüket kellemessé teszi.

Midőn a velem hozott különféle szerszámokat, czipőket meglátták, hangosan kaczagtak mind a ketten.

— Hát osztán mi az ördögöt akarsz te ezekkel itt nálunk öcsém? — kérdé a bácsi.

Elmondtam neki, hogy föltett szándékom a környékbeli hegyeket megmászni, a vizeket meghalászni, mi mellett nem csak hogy egészségem helyre áll, de a konyhát is el fogom látni szép friss pontyokkal.

Az öreg ur kaczagott lelkesedett elbeszélésem fölött, hogy még a könnyei is potyogtak.

— No öcsém, ezzel ugyan csizmadiát fogtál; a hegymászáshoz jobb lesz, ha itt veszel magadnak bocskort, abban könnyebben fogsz mászni, a mi pedig a halfogást illeti, itt a kertem alatt a patakban ugyan ezrivel vannak, de ezek a te horgaidba nem harapnak. Próbáltam azt én magam is eleget, de hát nem sikerült, pedig

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

Lehetne ugyan ellenvetni, hogy hiszen az emberek egyenlők nem lehetnek, mert a sors kinek-kinek saját belátása szerint osztja ki a földi javakat, de hát itt, hol a kötelességeket, a terheket emberi kéz osztja ki, az egyforma minősitést egyiktől, mint a másiktól megkivánja, a sors müködésébe is bele lehetne kontárkodni s azt egy kicsit megrendszabályozni.

Az illetmény tüzifa még tulajdonképpen a legháládatosabb az illetmények között, mert itt nincs előnye egyiknek a másika fölött, mindenki megkapja a maga részét s a mit megkap, azt rendes körülmények között el is fogyasztja. Legföllebb azt lehetne sérelmesnek mondani, hogy az erdészeti altiszt illetmény-tüzifájával szabadon nem rendelkezik, mert azt a fönnálló szabályok szerint sem eladnia, sem elajándékoznia nem szabad. Ez magában véve nem is lenne olyan helytelen, mert elegen akadhatnának, kik ez által visszaélésekre ragadtatnák magukat, de ha már a kenyéradó az eladást vagy pedig az elajándékozást tilalmazza, méltányos dolog lenne, hogy ha a netán megmaradó fölösleget ő maga váltaná meg.

Igaz, hogy az illetményfa mennyisége legnagyobb részben annyira kiszámitottan van kiszabva, hogy abból fölösleg alig maradhat, de erre mégis gyakran lehet eset, teszem azt enyhébb tél vagy nagyobb takarékosság mellett, kivált pedig ott, hol az erdészeti altisztnek akár saját — akár illetmény — kertje van, melynek gyümölcsfái évről-évre tisztogattatván, faszükségletének bizonyos részét fődözik. Éppen igy lehet fölöslege a magasabb rangfokozatba előlépett altisztnek, ki egyszerre 3 öl fával kap többet, mint az elött, pedig hát lakása, családja s igy tüzifa szükséglete ugyanaz marad, mert sem a régi, sem pedig az uj testámentomban nincsen megirva, hogy a magasabb rangfokozat melegebb szobát, vagy pedig az étel fölforralásához és megfőzéséhez nagyobb tüzet igényelne, mintsem az alacsonyabb.

(Folytatás következik).

A legelő erdők.

Az „erdélyi gazdasági egylet“ kiadásában megjelenő „Erdélyi Gazda“ czimü havi folyó iratban a fönt irt czimen báró Feilitzsch Arthur kolozsvári m. kir. erdőigazgató ur tollából fölötte érdekes értekezés jelent meg, mely — bár inkább csak az erdélyi viszonyokkal látszik foglalkozni — általában véve annyira tanulságos, hogy azt kivált szakszerüsége miatt szives olvasóinkkal egész terjedelmében közölni czélszerünek és szükségesnek találtuk.

Ime az értekezés szószerinti szövege:

A legelő erdők.

Addig a mig az erdőknek fája a közlekedési eszközök, a fát fogyasztó és földolgozó iparvállalatok hiánya, a gyérebb népesség stb. miatt alárendelt mérték-

---

tudod, hogy legkedvesebb eledelem a hal. Jobban teszed, ha e helyett segitesz nekünk a selyemhernyók etetésében.

Az öreg ugyanis szenvedélyes selyemtermelő volt. Kicsiny birtoka eperfákkal volt körül határolva s a csuf férgek százezreit látta el élelemmel. Ebben a szenvedélyében Mariska növérem is osztozott.

— No, én majd csak a konyha halszükségletéről fogok gondoskodni — mondtam elbizakodva.

Az öreg ur vállat vont, mi azt jelentette, hogy tegyem, a mit akarok.

Természetes, hogy másnap már hajnalban ott csücsültem az örvényes viz partján s lestem a mülégygyel ellátott horgommal a pontyokat. Ponty volt is elég, de olyan, a melyik horgomra akadt volna egy sem s igy szégyenkezve, üres kézzel kellett haza mennem.

A háziakat éppen a selyemhernyók etetésénél találtam s igy — bár undorodtam tőlük — kénytelen voltam ott maradni s hallgatni a tenyésztésükre vonatkozó magyarázatokat.

Az ebéd föllött azután kijutott nekem a csúfolódásból ugy az öreg ur, mint a kis Mariska részéről; szinte megszöktettek. Ekkor végső kétségbecsésemben egy démoni gondolat villant meg agyamban: hátha a halak, melyek mülegyeimre nem is hederitettek, a győnyörü kövér selyemhernyók után kapnának. A gondolat gonosz volt, mert tudtam, hogy ezek vendéglátó nagybátyámnak legnagyobb kedvenczei s ha észrevenné, hogy én őket ilyen istentelen czélra fölhasználtam, örökre megátkozna: de másrészt megint a sikertelen halászati kisérleteim fölött való csufolódás, a csipős megjegyzések erősen biztattak a merénylet elkövetésére. Egész éjjel nyugtalalan álmok gyötörtek s szinte megkönyebbülten sóhajtottam föl, mikor a máskor megátkozott kanász kürtjének hangjai fölzavartak.

A ház népe még mély álomban pihent, én azonban gyorsan fölkapkodtam ruháimat s óvatosan, mint a tolvaj, lopództam be a selyemtenyésztés szentélyébe.

A rengeteg selyemhernyó közül egy rekeszbe ki voltak válogatva azok a szerencsések, melyek hivatva

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

ben képezte használat és részben értékesités tárgyát, az erdők jövedelmét főleg a legeltetés és makkoltatás képezte.

Ezen használat mellett természetes, hogy az erdők faállományának és a talaj termőképességének fentartására nem csak gond nem lett forditva, hanem ellenkezőleg, arányban — de talán aránytalanul is — a marha — létszám és legelő állatok szaporodásával mind több és több erdő lett kiirtva, elpusztitva, legelővé átváltoztatva.

Ezen — legnagyobbrészt föltétlen erdőtalajt képező legelő területek a gondozás hiánya, túllegeltetés stb. folytán lassan elsilányodtak, sőt nagy részben el is kopárosodtak; hozzá véve már most ehhez még azt is, hogy a közlegelők jó nagy része a birtokrendezések alkalmával egyesek között fölöszlott, föltöretett és eredeti rendeltetésétől elvonatott, előttünk áll a szomoru valóság, hogy a marhaállománnyal szemben a legelők terjedelme még akkor sincs arányban, ha mind ama területek, melyek ma mint legelő szerepelnek, tényleg erre a czélra alkalmasak is lennének.

A gabonaáraknak természetellenes óriási csökkenése, a munkabérek folytonos emelkedése stb. a gazdaközönséget mintegy reá kényszeritette arra, hogy a marhatenyésztésre az eddiginél is nagyobb sulyt fektessen és ez által az egyesulyt a gazdaságban lehetőleg helyre állitsa. A marhaállomány tehát aránytalan mértékben szaporodott, mig ellenben a legelő területek nem csak hogy nem szaporodtak, hanem ellenkezőleg, ugy a föntebb emlitett okokból, mint az által is megfogytak, hogy az 1879 évi XXXI. t. cz. által az erdőtörvény az erdőket már a túllegeltetés folytán is igen siralmas állapotban találván, az erdőkben való legeltetés korlátok közé lett szoritva.

De apasztotta az erdők legeltethető területét ama körülmény is, hogy a fölujatásokra nagyobb gond lett forditva, lépést tartva ez a gondozás az erdők értékének emelkedésével, a közlekedési eszközök fejlődése folytán azoknak belterjesebb használatával stb.

A legelőterületek hiánya kevés országrészben lesz annyira érezhető, mint éppen az erdélyi részekben, hol a mezőgazdaságilag mivelhető területek kiterjedése alig áll arányban az erdők, a legelők és kopár területek kiterjedésével s alig hiszem, hogy tévednék ama állitással, hogy az erdélyi részekben a legelő kérdésének megoldása sok helyen a létkérdéssel összefügg és mindenütt általános szükséget képez.

Föl kell tehát használnunk minden eszközt, minden módot arra, hogy legalább megközelitőleg megfelelő kiterjedésü és jó legelőterületeket teremtsünk és ezeknek állandó termőképességét biztositsuk, elsilányosodásoknak és elkopárosodásoknak elejét vegyük és föltétlenül szükséges, hogy az elsilányodott és elkopárosodott legelőterületeket eredeti rendeltetésüknek visszaadjuk és a további pusztulásokat megakasszuk.

Mindezt pedig legbiztosabban és legjobban a befásitás által érhetjük el, tehát telepitsünk legelő-erdőket, vagyis olyan erdőket, a melyeknek fő rendeltetése és czélja a legelő nyujtása, a fák pedig csak azért tenyéztetnek, hogy a talaj termőképessége megóvassék s ehhez képest maga a fatermés csak alárendelt mellékczélt képez, mely azonban oly faszegény vidékeken, mint például az egész Mezőség, eléggé fontos és számbvehető anyagi érdeket is képvisel.

A legelő erdők telepitése azonban nem olyan egyszerü kérdés és megoldása nem olyan könnyü, mint a hogy az első pillanatra látszik, mert tulajdonképpen ennél a kérdésnél két nehéz föladattal állunk szemben,

---

voltak a selyemcsináló nemzedéket a jövőnek fönntartani; ezek voltak természetesen a legszebb példányok.

Nem kissebb lelkifurdalással, mint ha embert akarnék meggyilkolni, markoltam ki közülök vagy fél marékkal s mint hajdanában Káin, ugy rohantam el bünöm tudatában.

A patakhoz érve, egyszerre fölülkerekedett bennem a halász szenvedély; a földult lelkiismeret elcsendesült s vad kegyetlenséggel tüztem föl a nemesebb czélokra teremtett s jobb sorsra érdemes egyik hatalmas selymért a horogra s bocsátottam le a vizbe.

Remegő szivvel, mint a halálra itélt itéletének végrehajtását — lestem az eredményt. Csak pár perc volt, de nekem egy évszázadnak látszott. Most . . . . most . . . bukik alá a horgom peczke. Egy erős rántás és a pontyok legszebbje ott vergődik a füben.

Victória! Victória!

Még egy pár selyem hernyó föltüzése: mindig ugyanaz az eredmény. Pár percz mulva sulyos zsákmánynyal megterhelve tértem haza s büszke önérzettel prezentáltam azt a már kész reggeli mellett ülö háziaknak.

A bámulat fölkiáltása rebbent el mindkettőnek ajakáról, de ez egyuttal az öröm kifejezése is volt.

Ilyen pompás halak már rég nem kerültek a ház konyhájára.

Vegyült ugyan a bámulatba némi kétkedő mosoly is, ejtettek el némi csipős megjegyzést halvásárról s hasonló izetlen dolgokat, de mikor biztositottam őket, hogy halfogási ügyességemet holnap előttük is bemutatom, megnyugodtak benne s szentül megfogadták, hogy a halászaton részt fognak venni.

Az ebédnél természetesen még nagyobb volt a dicsőségem. Soha győzelmes hadvezér ügyességét annyi dicséret nem érte, mint az én halászati virtuozitásomat.

A bácsi lelkesedése tetőpontra hágott, midőn megigértem neki, hogy horgaimmal ő is foghat ilyen szép halakat. Természetes, hogy örömmel igérkezett a kora reggeli kiránduláshoz, sőt ő volt előbb talpon

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

melyek még ellentétben is állanak egymással. Ugyanis a legelő-erdők telepitéséhez olyan fanemeket kellene alkalmaznunk, melyek a legjobb talajjavitó képességgel birnak, ámde ezek a fanemek föltétlenül igénylik az árnyékot, tehát sürü állást, mig ellenben a főczélt képező fütermés állandósitása a világosságot igényli, tehát a fák sürü állását meg nem türi. Oly fanemeket kell tehát választanunk, melyek habár kisebb talajjavitó képességgel birnak is, a talaj termőképességét kiterjedt legeltetés mellett megóvják, a gyérebb állást türik és ez által a legeltetéshez szükséges fütermést nem akadályozzák.

Ilyenekül első sorban jelezhetem a tölgyet és akáczot, de alkalmas a gyertyán, szil, juhar, szelid gesztenye, diófa is; a fenyvesekből a vörös fenyő, különösen a magasabb hegységekben mészköves talajon; továbbá az erdei és fekete fenyő; nedves, vizenyös helyeken az éger, köris, füz és nyár. Azt, hogy a jelzettek közül melyiket alkalmazzuk, a helyi viszonyok, talajminőség stb. kell hogy eldöntsék és a mellékérdekeknek és czéloknak, mint például makkoltatás, gubacstermés stb. háttérbe kell szorulniok. Fontos azonban annak megállapitása, hogy kat. holdankint — tekintettel a talaj termőképességének megovására és a fünövés biztositására — a fák mily arányban legyenek elosztva, vagyis milyen zárlatban tartassanak.

(folytatása következik.)

---

s szinte kihuzott ágyamból türelmetlenségében. Alig tudtam tőle megszökni, hogy a halfogáshoz szükséges selyemhernyókat megszerezhessem, ez ujabb lopás által tetézve eddigi büneimet. Hogy milyen lelkifurdalások mellett loptam rá a bácsi horgára a hernyót, fölösleges leirnom, de annyit mondhatok, hogy a dolog fényesen sikerült s nagybátyám öröme határtalan volt, mikor egymásután emelgette ki a szebbnél szebb pontyokat. Öröme határtalan volt, de engem még sem vitt rá soha a lelkiismeret, hogy a halfogásnak ilyen módját vele megismertessem, hanem — nehogy turpisságom kisüljön — igyekeztem megedzett idegeimre való hivatkozással mielőbb elpárologni.

Nemsokára panaszos leveleket kaptam a nagybácsitól, hogy a mióta én elmentem, a halfogás sehogy sem akar sikerülni s maig is teljesen meg van győződve, hogy vagy a horgokat, vagy a halakat én babonáztam meg, én pedig azóta minden évben eljárok a vidékre nyaralni és horgászni de egyuttal soha sem mulasztom el a selyemhernyó tenyésztést legalább olyan mértékben, hogy horgaim üresen ne maradjanak s az általam föltalált uj horgászati mód annyira bevált, hogy szerencsémet mindenki méltán megbámulja.

A ki nem hiszi, ám próbálja meg!

HORGOS JÁNOS.

Mikor unalmas az ujság?

Erre a kérdésre a legegyszerübb felelet az volna, hogy az ujság akkor unalmas, mikor nincsen benne semmi, a mi az embert érdekelné. Igen, de itt is embere válogatja, mert teszem azt a szabók szaklapja nem igen fogja érdekelni a kovácsmestert, vagy teszem azt a marhadoktort s viszont ennek a lapja amazt, szóval a mi érdekli az egyiket, az a másikra nézve unalmas. Hogy azonban az ujság tulajdonképpen akkor váljék egyszerre unalmassá, mikor az árát kérik, azt most nyilott csak alkalmunk megtudni Zatlukál Béla bruszturai m. kir. erdőőr ur szivességéből, miután pedig véleményét nyilt levező lapon nyilvánitotta, tehát a nyilvánosságtól elzárni nem óhajtotta, nem véljük a discretiót megsérteni, midőn azt mások okulására is ugy, a hogy velünk közölve lett, egész terjedelmében ide iktatjuk.

A levelezőlap szószerinti szövege a következő:

Bruszturán 1896. Május 18.

T. szerkesztő ur!

Becses levelező lapját véve van szerencsém a következőleg nyilatkozni:

Ha uraságod látván azt, hogy értéktelen és unalmat gerjesztő lapjára elő nem fizettem nem kellett küldeni a lapot az uraságod hibája hogy küldte ingyen a lapot annyi ideig mikor akkor, akkor, mert ugyszolván a fele sem érkezet, én pedig anyiból is inkább nem törődtem azzal ha nem is jött mindég mert előfizető lenni nem akartam a megérkezteket is csak a papir kosárba kellett tenni minden olvasás nélkül, azonban bizonyára elhihető hogy nem volna becses lapja oly régi ujdonságokkal telve és nem volna oly unalmas nem tudommi minden félekkel telve, akkor az előfizetés megtörtént volna, hogy az ivet aláirván az is csak a végett történt hogy b. lapját nagyban dicsőitette de mikor az első szám megjött hát a földre esett és ott maradt; tehát felkérem uraságodat arra hogy a pénz kérésekkel hagyjon fel mert csak pusztából lesz irva tisztelettel Zatlukál s. k.

Ennyi a rövid ugyan, de annál tartalmassabb irat s hogy nem hagytunk ki semmit sem belőle, fényesen bizonyitja az, hogy a reánk nézve nem éppen hizelgő holgokat is ugy irtuk meg, a hogy ott áll.

A figyelmes olvasó ebből a levelező lapból kétféle nagyon hasznos tanulságot merithet. Az egyik az, hogy ha valaki az előfizetési fölhiváson magát mint előfizető följegyzi, nem tartozik egyuttal fizetni is a megrendelt lapért, sem pedig azt visszaküldeni abban az esetben, ha igényeit és kivánalmait ki nem elégiti, hanem egyszerüen a pakirkosárba (már a ki olyan szerencsés helyzetben van, hogy van neki papirkosara is) dobhatja, szalonnát csomagolhat bele vagy egyéb szükségleteire fölhasználhatja. A lap kiadójának a

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

gondja azután a költségek födözése: miért ment lépre az ilyen megrendelőknek?

A másik nem csekélyebb értékü tanulság az, hogy valamely lapnak az értékét és belbecsét akkor is meg lehet ismerni, mikor az ember bele sem néz, hanem a mint megjön az első szám, azt a földre dobja, vagy oda leesni engedi.

Ime kitünő tanubizonysága annak, hogy mindenkitől, legyen az bármilyen ember, akár kicsiny akár nagy, akár szaktudós, akár pedig laikus, mindig tanulhatunk valamit s azt hasznunkra fordithatjuk. Zatlukál urnak hálás köszönettel tartozunk, hogy minket erre megtanitott, mert nélküle ezeket a jeles tanulságokat soha sem tudtuk volna meg.

Egyet azonban nem hagyhatunk el hallgatás nélkül, ez pedig az, hogy az olyan embernek, ki valamit láttatlanba is megitélni képes, azt is tudnia kellene, hogy az embernek vannak becsületbeli kötelességei is, melyeket épp ugy tartozik teljesiteni, mint ha azokat a legszigorubb törvények rendelnék. Ezzel minden ember maga magának tartozik.

Ilyen becsületbeli kötelesség például az, hogy ha az ember egy lapot megrendel, azt 15 hónapon keresztül elfogadja a postától, ezért fizetni is tartozik, ha pedig a lap irányával, alakjával, beltartalmával, vagy bármijével megelégedve nincsen, azt a postán visszautasitja s utóbbi esetben meg lehet arról győződve, hogy a lap kiadójában van annyi tisztességérzet és becsülettudás, hogy lapját reá erőszakolni nem fogja.

Végül még csak annyit, hogy nem igaz az, hogy a lapoknak csak a felét kapta volna meg, mert utolsó postájára s községébe az több példányban ment s a másik — most is rendes előfizetőink soha panaszt nem emeltek azért, hogy a lapot rendeletlenül kapják.

Ezzel a levelező lap szellemi részére nézve leszámoltunk Zatlukál urral, egyuttal pedig bocsánatot kell kérnünk igen tisztelt olvasóinktól, ha őket netalán ezekkel a sorainkkal untattuk, de kellett ezt egyrészt azért is tennünk, hogy lássák, milyen nehéz viszonyokkal kell küzdenie egy lapnak, midőn a levéliró urhoz hasonló több száz hátralékosa van.

Az „Erdőőr“ szerkesztősége.

Különfélék.

Személyi hirek. A szászsebesi m. kir. erdőhivatal kerületében alkalmazott s Hunyad vármegye Alsó-Szilvás községben állomásozó Boér Miklós I oszt. m. kir. erdőőr nyolcz hónap óta tartó sulyos betegeskedése után mint további szolgálatra alkalmatlan, alig 11 évi kincstári szolgálat után nyugbéreztetett.

Gyilkosság erdész fegyverével. Kalaznó tolnavármegyei községben Hennig Henrik sétára indult a feleségével s utközben találkoztak az erdészszel, ki két csövü fegyvert vitt a vállán. Hennigék szóba ereszkedtek vele, mi közben a férj levette válláról a fegyvert és ráfogta az asszonyra s »vigyázz aszszony, agyon lőlek!« mondta tréfásan a feleségének. A következő pillanatban eldördült a fegyver és Hennigné vérében fetrengett a földön. A férj azt hitte, hogy a puska nincs megtöltve, az erdész pedig azt, hogy Hennig csak tréfál s nem süti el a fegyvert. Igy történt a szerencsétlenség. Igy irja le az esetet a »Néplap«, mi azonban a száraz tény elmondásával nem tartjuk befejezettnek a dolgot, hanem nyiltan kijelentjük, hogy az esetben az erdész joggal lenne büntetendő, mert mint a fegyver kezelésében jártas embernek nem lett volna szabad megengednie, hogy az válláról levétessék s hasonló tréfára fölhasználtassék. Évenkint több száz hasonló eset történik s mindig csak abból a gondatlanságból, melyet a fegyverrel birók tanusitanak. Ezen a bajon csak a büntető törvény szigoritása segithetne, megbüntetvén nem csak a gondatlan tettest, hanem a fegyver tulajdonosát is azért, hogy töltött fegyverét hozzáférhető helyen tartja.

Lakodalmi lövöldözés. A lakodalmi lövöldözés rosz szokását nem lehet a népből kiirtani, pedig ennek is nagyon gyakran gyilkosság, vagy gyujtás a vége. A minap Lippán történt egy lakodalmon szerencsétlenség, hol egy Mojszovits Petru nevü lakodalmas lödözött pisztolyával s azt a kert felé sütögette s az ott játszó Zsediveszku Pável 12 éves fiut mellbe lötte s ez szörnyet halt. A revolverek elterjedése kiszoritotta a régi pisztolyok használatát s ezek golyós töltényei gyakran okoznak emberéletben kárt, mig amazok fojtásai sokszor szaporitották a tüzesetek számát.

A legöregebb ember jelzés alatt mult számunkban emlékeztünk meg Parr Tamásról, mint az ujabb kor legöregebb emberéről. Most lapunk egy barátja több olyan koru emberről tesz emlitést, kikhez képest Parr még csak suhancz volt. Oroszországban a czári museumban le van föstve egy házaspár, melynél a férfi 172, a nő 169 éves volt. Egy Czartan nevü hazánkfia 185 évet élt. A skót Kentingern 180 éves korában halt meg, de a statisztisztika mégis a bibliai véneket leszámitva legöregebb embernek tratja Faveire portugál tenterészt. ki 1738-ban hunyt el 198 éves korában s ez által beigazólta a tudósok ama állitását, hogy az ember mértékletes életmód mellett elérheti a máximalisnak jelzett 200 éves kort.

Állatvilág pusztulása. Angolországban teljesen kipusztult az utolsó évezredben a hód, medve és a farkas. A medvére még 1617-ben vadásztak, a farkasok azonban Angliában 1490-ben, Skócziában pedig 1680-ban már teljesen kipusztultak. Okát ennek nem annyira a vadászszenvedély fékezhetlenségében, mint inkább a mezőgazdaság folytonos terjedésében, kivált pedig a nagy birtokok parczéllázásában kell keresnünk. Nálunk eddig csak a bölény kiveszését konstatálták, de egyes vadfajaink máris nagyon gyérülnek s ha csak a vadász törvény tilalmazásai nem segitenek a bajon, csakhamar végleg kipusztulnak.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

40 nap alatt a világ körül. A szibériai vasut elkészültével lehetséges lesz az utat a világ körül 40 nap alatt megtenni és ez az egész ut alig fog kerülni 1000 forintba. Londonból kiindulva, Ostendén és Berlinen keresztül 45 óra alatt lehet elérni Szt. Pétervárra, innen a 10000 kilometer hosszu vasutvonalon Porth-Arthurba további 10 nap alatt. Az amerikai államokba az ut gyorshajón folytatódik s a San-Franciscóba való utazás 7 napot igényel. Innen utazás New-Yorkba a pacific vasuttal, onnan vissza Londonba ismét hajóval, hová az ember pontosan a negyvenedik napon érkezik meg. Régebben erre az utra egy évtized alig lett volna elégséges.

Mily távol vannak tőlünk az állócsillagok? Fogas kérdés! Melyet pontosan meghatározni nem lehet; mert mig szabad szemmel mintegy 5000 állócsilagot látunk, addig az eddig létező legnagyobb messzelátóval 100 millióra becsülik azok számát. — Sirius, — egyike a 19 elsőrangu csillagnak, (a nagyság meghatározása a fény után történik, nem pedig a térfogata szerint) az ég legfényesebb csillaga, melynek egyes körforgása 49 évig tart és félmillió sugártávolságra van tőlünk. Itt már nem lehet méterekkel számitani, mert nincs elegendő papirunk azok számjegyeinek leirásához. A csillagászatban „csilagtávol"-ról beszélnek. Egy csilagtavolság egyenlő 206.265 sugárral, mi 30 billió kilométernek, 4 billió mértföldnek felel meg. Egy billió — — miliószor millió. A földpálya átmérője 307 millió kilométer, vagyis sugara 153,500.000 kilométer. Igy Sirius távolsága a földtől 500.000 × 153,500.000 = 76,750.000.000 kilométer. A fény gyorsasága, mint tudjuk, másodperczenkint 311.000 kilométer. halad. Sirius tehát oly távol van tőlünk, hogy a sugár, mely tőle jöve, szemünkbe hatol, körülbelül 8 év (!) előtt indult ki róla. Ha tehát valaki meggyujtana Siriuson egy pillanatra fellobbanó és azonnal kialvó lángot, mi emberek azt csak 8 év mulva látnók meg itt a földön. Ujabban nagy távolságok méréséné mégs a csilagtávolságot is tul kicsiny mértékegységnek tartják s e helyett számitási alapul azt az időt akarják venni, melyet a villamos áram tesz meg másodperczenként. Egy villamos áram másodperczenként 7-szer futná körül e földet. Igy a holdba egy másodpercz alatt lehetne táviratozni. Mig egy gyöngéd mama értesitése, hogy piczikéjének első foga kijött, 8 percz alatt érkeznék a napba. Ha pedig oly vakmerők akarnánk lenni, hogy a földhöz legközelebb lévő álló csillagba akarnánk táviratozni, melya Centaurok csillaga, ugy a ma feladott távirat csak 1900 márcziusban érne oda. Vannak állócsillagok melyek még ugyan láthatók, de a melyek még ma sem értesülhettek volna ily távirat utján pl. Amerika felfedezéséről, ha Kolumbus mindjárt a partra szállva elexpediáltatta volna sürgönyét. Más csillagok oly távol vannak, hogy a földről nem is látszanak, de létezésükről, fényképezés utján, mégis tudomással birunk. Ezek ily „sürgöny" által, még Krisztus születéséről sem értesülhettek volna. Mily kicsiny és parányi tehát a mi földünk a végtelenséggel szemben!

Egy madárfészek értéke. Sokan nem sejtik, hogy az a kis madárfészek mily kincset, mily értéket képvisel. Egy franczia természetbuvár egy madárfészek értékét következőleg számitotta ki: Egy-egy madárfészekben öt fiók van, melyek mindegyike középszámitással naponkint ötven hernyót eszik meg, melyeket az öregek a környékből hordanak össze kicsinyeik számára. Az öt kicsiny tehát naponkint 250 hernyót igényel. Igy tart ez a nevelés egész tartama alatt, mig a kicsinyek a fészekben vannak. Ez 4—5 hét. Vegyük azonban a nevelés idejét középszámitással 30 napra, akkor ez idő alatt egy-egy madárfészekre 7500 hernyót számithatunk. Egy-egy hernyó saját sulyának megfelelő sulyu táplálékot fogyaszt levelekben és virágokban. Már most vegyük, hogy naponkint csak egy olyan virágot eszik meg, melyből gyümölcs lett volna, ez 30 nap alatt egy hernyónál tesz 30, a 7500 hernyónál pedig nem kevesebb mint 225.000 gyümölcsöző virágot. Tehát csak ezt a legcsekélyebb arányt véve is, egy madarfészek megkimélésével 225.000 szem cseresznyével, baraczkkal, almával, körtével vagy más gyümölcscsel nyerhetünk több termést gyümölcsfáinkról, mint az esetben, ha az a madárfészek elpusztult volna. Hát még ha veszszük, hogy bizony egy-egy hernyó néha napján nem egy, de 10—20, sőt 30 gyümölcsöthozó virágot is elpusztit, könnyen beláthatjuk, mily nagy értéket képvisel egy olyan jelentéktelen kis madárfészek. A madárfészket. tehát nem szabad bántani.

Felelős szerkesztő és lapkiadó tulajdonos:
Podhradszky Emil.

Pályázati hirdetmények
erdészeti altiszti állásokra
legczélszerübben közölhetők az
„ERDŐŐR"
czimü szak- és társadalmi lapban,
mert ez a lap az ország minden vidékén megfordul s legjobban van elterjedve azok között, kik ilyen állások betöltésére alkalmasak. A pályázati hirdetményeket következő mérsékelt dij mellett fogdja el és közli a lap kiadóhivatala terjedelmükre való tekintet nélkül:

Egyszeri beiktatás . . .	2 frt —.
Kétszeri „ . . .	3 frt —.
Ajánlkozások egyszeri beiktatása	1 frt —.
„ kétszeri „ .	1 frt 50 kr.

A hirdetményeket legczélszerübb a hónap 5-ik és 20-ik napjáig beküldeni.
Szászsebesen 1896 évben.
Az „ERDŐŐR kiadóhivatala".

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

„FONCIÈRE“ PESTI BIZTOSITÓ-INTÉZET

ALAPITTATOTT 1864. BUDAPESTEN.

Alaptőkéje 4,000.000 koronára, biztositékai pedig **22,000.000 koronára** rugnak; minélfogva a leggazdagabb és legnagyobb biztositékot nyujtó biztositó-intézetnek sorába tartozik.

Ezen hazai intézet igen előnyös feltételek mellett nyujt mindennemü **biztositást: tüz, jég, szállitmány és üvegeken eshető töréskárok** ellen.

Különös gonddal ápolja az **élet** és az **embert érhető testi balesetek** elleni biztositásokat.

A dijak a legolcsóbbak és a feltételek a biztositottakra nézve felette kedvezők. — Bővebb felvilágositással készséggel szolgálnak:

A központi igazgatóság Budapesten, V. Sas-utcza 10. — A vezérügynökség Kolozsvárott és az ország majdnem minden községében lévő ügynökségek.

Szászsebesen főügynökség *Baiersdorf Henrik* urnál. Megbizható egyének egyszerü megkeresésre mint ügynökök alkalmaztatnak.

MEGJELENT

a

BLUM és TÁRSA

udvari egyenruha szállitók

legujabb rjegyzéke.

Kérjen mindenki egy példányt ezen kiváló elsőrangu czégtől, mely bérmentve lesz azonnal beküldve.

A nagyméltóságu földmivelesügyi m. kir. Ministeriumnak 1894 évi augusztus hó 11-én kelt magas intézkedésével,

czégünk ujolag megbizattot

a nagytekintetü erdőtisztek és az erdészeti altisztek egyenruhájának szállitásával.

Tisztelettel értesitjük tehát, hogy nálunk minden néven nevezendő egyenruházati czikkek

hivatalos uton részletfizetésre

megrendelhetők.

POLGÁRI RUHÁK

a legjobb franczia és angol divat szerint készitetnek.

Vidéki megrendelések kiváló figyelemmel eszközöltetnek.

Óvakodjék mindenki oly czégektől, melyek olcsóbb ajánlattal akarják régi vevőinket félrevezetni

Kiváló tisztelettel **BLUM és TÁRSA**

elsőrangu egyenruha készitő intézete.

Ő csász. és kir. Fensége József Főherczeg udvari szállitói

A földmivelés m. kir. Ministerium szállitói.

BUDAPEST IV. Sütő utcza 2. Szervitatér sarkán.

Nyomatott Stegmann János könyvnyomdájában Szászsebesen.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

II. évfolyam Szászsebes, 1896. junius 10. 11-ik szám.

ERDŐŐR

szak- és társadalmi lap az erdészeti altiszti személyzet részére.

Előfizetési árak:
Egész évre . . . . . 3 frt — kr.
Fél évre . . . . . 1 frt 50 kr.
Negyed évre . . . . . — frt 75 kr.
Előfizetési dijak, hirdetések s bármily irásbeli közlemények a lap szerkesztőségéhez küldendők.

Megjelenik minden hó 10-ik és 25-dik napján.

Hirdetési dijak:
Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 10 kr. Ezen kivül minden hirdetésnél 30 kr. bélyegdíj fizetendő.
Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mérsékelt dijak egyezség szerint.

Erdészeti altisztek mellékilletményei.

(Folytatás és vége.)

A marhatartás az, mely nélkül az erdészeti altiszt alig élhet. Távol rengetegekben, a világtól ugyszólván teljesen elzárva, nincs módjában, hogy magának az élelmi szereket másoktól bármikor beszerezhesse s az olyan mindennapi szükségletét, milyen a tej, saját háztartásban kell előteremtenie. Tej, vaj, turó, sajt nélkül egy háztartás alig képzelhető. Nélkülözhetlen élelmi czikkek ezek kivált ott, hol apró gyermekek vannak, ezekkel pedig az erdészeti altisztek — mint a szegényebb sorsu emberek általában — rendesen meg vannak áldva.

A marhatartás szükségét a kenyéradó erdőbirtokosok majdnem kivétel nélkül belátták s ezért alig találunk olyan erdészeti altiszti állást mellyel a marhatartás és legeltetés jogosultsága összekötve ne lenne. Meg van ez mindenütt kisebb-nagyobb mértékben, csak az a baj, hogy eme jogok gyakorlása tapasztalás szerint nagyon gyakran akadályokba ütközik s csak kevesen vannak olyanok, kik azok jótéteményét teljes mértékben élvezhetnék.

Első és nem csak legnagyobb, hanem egyuttal leggyakoribb akadály a marhának hiánya.

Az erdészeti altisztek többnyire, sőt majdnem kizárólag szegény emberek gyermekei, mert pályájuk még nem olyan kecsegtető, melynek akár kényelmességére, akár pedig jövedelmére

Az „Erdőőr“ tárcája.

Nadragulyázás.

Igaz történet.

Szentgyörgy napja előtt, mikor a májfák már levelezni kezdenek, a mező, az erdő növényvilága ébredezni kezd hosszu téli álmából, a vándor madár utra kél s egyik csapat követi a másikat, midőn már megkezdődik a vetés, ültetés, ugyanakkor kezdetét veszi a nadragulyázás is.

A nadragulya — mint az általában ösmeretes — nagyon mérges növény, mely ugyan ügyes orvos használatában gyógyitó hatással is bir, de annál több kárt okoz gonosz boszorkányok kezeiben. Mert nem kell azt hinni, hogy boszorkányok ma már nincsenek, vagy hogy soha nem is voltak. Igaz, hogy vagy nyolczszáz évvel ezelött bölcs királyunk, Könyves Kálmán kimondta, hogy boszorkányok nincsenek, de bizony voltak, vannak ma is és lesznek a jövőben is, csak azt a büvös erőt tagadjuk meg tőlük, melyet a régi kor nekik tulajdoni tott, no meg azt, hogy kuruzslásaik valakit akár meg rontani akárpedig megmenteni büvös, természetfölötti erejüknélfogva tudnának. Igen, tesznek a boszorkányok ma is elég rosszat ott, hol segitségükre van nekik a nép babonája.

A babonát a nép már kicsi korában, mondhatni, hogy az anyatejjel szivja magába s meg marad az ott kipusztithatlanul, hol a fölvilágosodás ki nem szoritja. Hiába fogod magyarázni a babonás embernek, hogy nincsenek lidérczek, hét és több fejü sárkányok, tündérek, rossz szellemek, hiába mondod neki, hogy a halottak nem járnak föl sirjukból kisérteni, az — bár az ellenkezőt bizonyitani nem tudja, csökönyösen megmarad hite mellett.

Boszorkányokat majd minden vidék, majd minden falu föl tud mutatni. Nem mások azok, mint a különféle javas asszonyok, kik a nép hite szerint az élet minden viszontagságaiban segiteni tudnak. Egy ilyen

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

vagyonosabb, tehetősebb ember áhitoznék. Mikor az erdészeti altiszt keserves szolgálatát megkezdi, a rajta lévő ruhán kivül alig van egyebe. Évek kellenek ahhoz, mig magának a szájtól elvont s összekuporgatott pénzecskén a legszükségesebb, nélkülözhetlen butorokat, házi szereket beszerzi s ruhatárát ahogy-ugy rendezi. Hogy csekély jövedelméből magának még marhát, sertést s egyéb jószágot is beszerezzen, arról szó sem lehet.

Az egyedüli mód a szükséges pénznek kölcsönvétele. A kenyéradó tán kivétel nélkül részesiti alkalmazottját bizonyos fizetési előlegben s ez az eljárás annyival inkább mondható humánusnak, mert az után kamatokat a részesitett nem fizet s tartozását huzamos időn át apró részletekben törlesztheti, de sajnos, ez az előleg rendszerint olyan csekély, hogy azon haszonhajtó marhát venni nem igen lehet, a mi természetes is, mert hiszen az előleg a fizetésnek bizonyos hányadát képezi, miután pedig a pályájának kezdetén álló egyén fizetése csekély, az előleg is csak csekély lehet.

Az adóság révén vett marha értéke mindig bizonytalan, mert ha az embernek nincsen szerencséje, a jószág vajmi könnyen elpusztul, az adóság azonban megmarad s az uj jószág beszerzését évekre is elodázza. Az erdészeti altisztnek még a marhája több veszedelemnek van kitéve, mint más halandó embertársáé. A marha legelője legnagyobb részben rengeteg erdőkben, meredek hegyoldalokon, vizmosásos helyeken van; őrizetét az erdészeti altiszt rendesen a jó Istenre kénytelen bizni, mert arra nincs módja, hogy magának pásztort tartson, ő maga pedig marháját hivatalos kötelességeinek elmulasztása nélkül nem legeltetheti. Hogy mennyi mindenféle veszélynek van az ilyen jószág kitéve, ki tudná azt mind elszámlálni? Ott leselkedik reá az erdő mélyében a ragadozó vadak különféle fajtája; a meredek hegyoldalokon elég egy kis botlás, egy haszontalan kö megcsuszamlása és a szegény állatot elnyeli az alatta tátongó mélység. A gyakran lezuhanó sziklák, ködarabok minden perczben agyonverhetik. Mind olyan veszedelmek, melyek a falvakban, városokban lakó ember jószágát alig fenyegetik.

A másik akadály a legeltetési jognak kihasználásánál néha a közeli legelő hiánya. Meg van ugyan engedve, hogy az altiszt — ha saját védkerületében legelője nincs, marháját más védkerületben legeltethesse, de ennek a jótéteménynek az értéke egyenlő a semmivel. Az erdészeti altisztnak arra van szüksége, hogy marhája éléskamaráját lássa el izletes, tápláló élelmi szerekkel, ezt a czélt pedig el nem éri, ha marháját házától távol kénytelen tartani.

---

javas aszonynál elegendő, hogy bár véletlenül, csak egyszer is gyógyitson ki valakit nyavalyájából, ha száz mást tesz tönkre, a nép ezt nem látja és csak a sikeréről beszél.

Az ilyen modern boszorkányoknál nagy szerepet játszik a nadragulya gyökere. Hogy mi mindenre jó ez, megmagyarázza nekünk az öreg Kis Mihályné, ki éppen most toppan be komasszonya, Fekete Istvánné házába.

— Csés jó napot! Komámasszony! hát mivel is foglalatoskodik? Jobb bizony, ha velem jön egy kicsit nadragulyázni, most van itt az ideje; a hosszubenczi vágásban annyi van, hogy pár óra mulva megrakodva jöhetünk haza. A jáger urat is csak az előbb láttam a kenesi erdő felé ballagni, igy hát nem tarthatunk tőle, hogy rajta kap.

— Nem mehetek, komámasszony édes, annyi a dolgom, hogy nem látnám végit, ha száz kezem volna is; rajtam a nagy mosás, kenyér sütés, meszelés; kertem még szinte parlagon hever. Ugy össze gyült a sok munka, mint ha csak összebeszélt volna — felel a szorgalmát fittogtató asszony. — No meg nem is tudom, mire köllene az nekem.

— Hogy mire jó a nadragulya? Hát édes Istenem, komámasszony még azt sem tudná? Mérges növény, az igaz, de azért száz annak a haszna! A leány, ha nincs kedvese, a nadragulyával maga után csábithatja hét falu legényeit; a kereskedő tizszeres áron adja el a portékáját, a parasztnak bőven terem a földje, szépet borjaz, jól tejel a tehene, tüz, viz veszedelme elkerüli a házát, betegség, nyavalya elmaradnak tőle. De kár a szót is szaporitani, hiszen napestig kellene beszélnem, ha minden hasznát fölsorolni akarnám. Meglássa, még a férje ura is megörül neki, hogy nadragulyázni járt, Éppen tegnap hallottam az öreg Varjasi néném tól, tudja, attól a hét határban hires javas asszonytól — beh jó, hogy el nem felejtettem — hogy ha a lónak száritott nadragulya gyökeret reszelünk az abrak közé, olyan finom lesz annak a szőre mint a selyem s ugy fog ragyogni, szinte megvakul az ember a nézésébe, már

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

A legnagyobb anomália, a legeltetési jognak illuzóriussá, nevetségessé tétele az, hogy mig az egyik szerencsésebb helyzetben levő altiszt a marhatartást és legeltetést teljes mértékben kihasználhatja, addig a másik ettől vagy részben, vagy pedig teljesen elesik, mert csak a legritkább esetek közé tartozik, hogy abban az esetben, ha legeltetési jogát vagy éppen nem, vagy pedig csak részben használja ki, ezért kárpótlásban részesüljön. Ha marhája nincs, idegenektől saját jogára olyat föl nem vállalhat, mert arra azt mondják, hagy könnyen visszaélésre adna alkalmat. Az irodákban, központokban alkalmazott altisztek marhát egyáltalán alig tarthatnak, mert ilyen helyeken kenyéradójuknak legelő területe nincs. Ha tartanak maguknak 1 fejös tehenet, vagy egy-két malaczocskát ezt a községi, vagy városi legelőre kénytelenek kihajtani s itt a gyakran nagyon borsos fübért fizetni, mig ennek ellenében saját joguk után semminemü recompensációban nem részesülnek. Ilyen viszonyok mellett szinte azt lehetne mondani az egész legeltetési jogra, hogy az nem egyéb, mint „nesze semmi, fogd meg jól“.

Ha már meg van a marhatartás, a legeltetés joga, ám legyen az meg nem csak papiroson, de legyen meg a valóságban is! A kinek akár marha hiánya, akár pedig bármi más okból nem lehet legeltetési jogát kihasználnia, részesittessék ezért megfelelő kárpotlásban. A kárpotlás maga semmi teherrel sem jár az adójára mert hiszen nyilvánvaló, hogy ugyanazt a területet, melyet egyéb kedvező körülmények között alkalmazottja használhatná, bérbe adhatja s a befolyó haszonbérből a kárpótlásra jogosultat kielégitheti.

Milyen nagy jótétemény lenne az a szegény altisztre, ha ez a dolog a fentiek szerint végre valahára rendezve lenne! A kincstári altisztek legeltetési jogát véve alapul, a kárpotlás, illetve a legeltetési jog megváltása kitenne évenkint 30—40 forintot, tehát majdnem annyit, hogy az altiszt magát ebből a mellékilletményéből éven át tiszteségesen ruházhatná!

Természetes, hogy a váltság megállapitásánál nem lenne szabad a helyi viszonyokat venni figyelembe, hanem az egészre nézve egy átlagot megállapitani, hogy igy a teljes egyenlőség a javadalmazásban éppen ugy meg legyen, mint a kötelességekben.

A mi végre a lődijakat illeti, ez sok helyüt egészen ismeretlen fogalom. Nagyobb ragadozóknál megadja azokat a vármegye utján az állam, de a kisebb ragadozók után csak elvétve, egyes jól berendezett minta uradalmakban fizetik a lődijakat, pedig ha igazságosak akarunk lenni el kell ismernünk, hogy ezek hasznos vadunkra nézve már csak nagy elterjedésüknél fogva is sokkal veszedelmesebbek, mint amazok.

---

pedig a komámuram sokat ád arra, hogy neki legyen legszebb lova a faluban. Nincs is messze, a hova hivom s annyi ott a nadragulya, hogy minden bakugrásnál találhatunk eleget. A módját megmondom majd, hogy köll szedni, hogy hasznos legyen, ha oda érünk.

Ennyi csábitásnak hogy lehetne aztán ellentállani? A vonakodó asszony hajlani kezdett a szép szóra, mint a hogy ellágyul a viasz a nap sugarain.

Pár percz mulva már a mezőn látjuk ballagni a két vén banyát kapával ásóval fölfegyverkezve, hónuk alatt egy-egy jókora zsákkal. Gyors léptekkel haladnak a hosszubenczi erdőhöz vezető uton; csak itt-ott állanak meg egy pilanatra, hogy kifujják magukat, vagy kiváncsiságból fölturjanak a krumplifölyeken egy-egy fészket, megtudandók, hogy ki milyet ültetett: kéket, hópelyhet, vagy rózsát.

Utközben a tapasztaltabb oktatja az elcsábitottat arra, hogy kell a nadragulyát szedni, milyen büvös mondásokat alkalmazni hogy az csodaerejét ne veszitse.

Még pár lépés. még pár tanács és már ott vannak a helyszinén, a hosszubenczi uj ültetésben. Az ásókat, a kapákat és zsákjaikat leteszik egy halomra s megkezdődik a különféle müvelet, mely a nadragulya szedéséhez szükséges.

Eleinte csak különféle jeleket csinálnak szemeikkel, kezeikkel, arczfintoritásokkal, akár csak a süketnémák. Ezek után egyszerre, mintha csak vezényszóra, mindkettő fölkiált: „Nap, hold, csillagok, büvös erőt adjatok!“ s e fölkiáltással egyidejüleg kezdik lehányni magukról a ruhát. Alig pár percz s ugy állnak ott mindketten, a mint a világra jöttek. Ruháikat szépen rakásra rakják, elővészik a zsákba rejtett lapos üveget s mig annak a tartalmát fogyasztgatják, szemeik tüze fölragyog, ereikben a vér fölpezsdül s fölkapván az ásókat, leszurják azokat egy-egy nadragulya bokor mellé s elkezdik járni körülötte a boszorkány tánczot éktelen és érthetlen visitozás, rikoltozás kiséretében. Majd egy más bokorhoz futnak, össze ölelkeznek, csókolódnak s ismétlik az elöbbi jelenetet. . . .

A közeli öreg erdőből egyszerre éles fütty hasitja

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

A hasznos vad tenyésztése nem valami kicsinyes tényező egy államnak a háztartásában, mint azt sokan hiszik. A mellett, hogy saját konyháinkat izletes falatokkal látja el, még nagyon szép jövedelmi forrás is. A hazánkhoz képest kicsiny Csehország vadtenyésztéséből négyszer annyi pénzt vesz be évenkint, mint mi. A hasznos vadnak az óvására, ebből kifolyólag pedig a ragadozók pusztitására a legnagyobb gondot kellene forditanunk. A lődijak helyes megállapitása nem csak hogy az erdészeti altisztnek tisztességes mellékjövedelmet hajtana, de ezen kivül nagy befolyással lenne hasznos vadállományunk fejlesztésére és ez által az ország jólétére is.

Ezeket akartuk kicsiny keretbe szoritva azok figyelmébe ajánlani, a kiket illet s a kik hivatva vannak a rossz állapoton segiteni.

Sebes-Szász.

A legelő erdők.

Folytatás és vége.

Határozott és minden viszonyokra alkalmazható feleletet erre a kérdésre nem lehet adni, mert a sürübb lombozatu fák gyérebb állást, a rosszabb termőhelyü területek pedig sürübb állást kivánnak. Átlagban a legelő-erdők zárlata 0.3—0.6 között váltakozhatik, a szerint, a mint a talaj jobb vagy silányabb, a hegyoldal lejtje kisebb vagy nagyobb.

Az égtájakat tekintve, az éjszaki, keleti, éjszakkeleti, nyugati és éjszaknyugati oldalak legelő-erdők telepitésére alkalmasabbak, mint a déli, délkeleti és délnyugatiak. Általánosságban megjegyezhetem még, hogy a telepitésnél kat. holdankint körülbelől 8—900 drb. csemete ültetendő ki — tehát négyzetes ültetésnél a csemeték 8—8·5' távolságra egymástól.

A legelő erdők üzemi berendezésének módozatait tárgyalni igen hosszadalmas lenne — egyrészt, másrészt annyira komplikált, hogy azt csak a képzett szakember érthetné meg — éppen ezért mellőzöm is és csak a legegyszerübb, könnyen érthető kezelési módot emlitem meg, a melyet bárki is könnyen alkalmazhat. A legelőerdők gazdasági kezelésének egyik fő kellékét képező azon elv szem előtt tartásával, hogy a területnek mindig legkevesebb $^1/_4$ — $^1/_3$-része tilalmazva legyen, az üzemi — használati beosztás egyszerüen a következőképpen állapittatik meg: Például egy 100 kat hold kiterjedésü 100 éves fordában kezelt legelő erdőterületünk lévén, ezt 4 — egyenként 25 kat. holdas — táblára osztjuk be és feltéve, hogy a korfokozatok szabályosan vannak elosztva, az első táblában a meglévő fakészletet 1896. évtől kezdve 5 év alatt kihasználjuk és az egészet a használási 5 + 1 tehát 6 év alatt felujitva, legeltetési tilalom alatt tartjuk addig, mig 25 év mulva, tehát 1921. évtől kezdve a legeltetésnek átadva, a II-ik tábla kerül kihasználás — tilalom és felujitás alá.

Ezen beosztás mellett 75 kat. hold állandóan leeltethető.

Ujonnan telepitendő legelő erdőnél az üzemi beosztás ugyanez marad, azzal a különbséggel, hogy a telepitést siettetendő, a szerint, a mint azt a legelő-terület állapota igényli — esetleg a terület felét helyezzük tilalom alá és ültetjük be 1—2 év alatt, másik felét

---

végig a levegőt s „megálljatok!“ kiáltással kiugrik abból egy férfi. — A jáger ur! a jáger ur! — rikoltoz a két vén banya s ruháikat, ásóikat egy csomóba kapkodva, ugy, a mint vannak, rohannak le a lejtőn eszeveszett futással. Vagy száz lépést futnak s mire vissza tekintenek, a jágernek már semmi nyoma; mintha csak a föld nyelte volna el.

Mint a sima tóba dobott kő után támadt gyürük hogy lassacskán elsimulnak, ugy csillapodott le az ő ijedségük is; ruháikat fölöltve, a kertek alatt gyorsan tértek vissza házaikba.

A nadragulya ott maradt, minek is haza vinni, mikor csodaerejét veszti, ha a gyüjtőjét rajta kapják.

Bizonyára ez a büvös erő elvesztése okozta, hogy a két asszony nemsokára megjelent a biró előtt s csemete pusztitásért leszurt vagy 8 frt birságot.

No de ez még megjárná, csak a nadragulya szedésének a módja ki ne világosodnék, mert akkor hová legyenek szégyenletükben?

A jáger ur külömben derék ember; nem szól ő a látottakról senkinek egy árva szót sem, csak a hallgatagságáról ismeretes oldalbordájának sugja meg a dolgot bizalmasan. Arról ő azután mit sem tehet hogy már másnap minden utczán ez a nóta járja:

Heje, huja, nadragulya,
Komámasszony, édes mondja:
Mit látott tegnap a jáger?
Vigye el őtet a kánya!

KULCSÁR PÁL.

ADOMAK.

Halálos ágyán feküdt a földesur, látta, hogy perczei már meg vannak számlálva s hivatta magához jószág igazgatóját és fiskálisát.

A két derék ur nyomban megjelent, abban a hiszemben hogy uruk tán testámentomot akar csinálni. A földesur szó nélkül ültette ágyának egyik oldalára az egyiket, másikára a másodikat. Hoszu csend után kérdezték az urak, hogy miért hivatta?

— Nem egyébbért — szólt a földesur. — csak azért, hogy egész életemben gonosz életet élvén, legalább meghalni szeretnék ugy, mint Üdvözitőnk: két gonosztevő között.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

pedig mindaddig legeltetjük, mig az elsőn a fák a marha szája alól kinőttek és akkor ezt felszabaditva, tilalmazzuk és ültetjük be a másikat — vagy pedig ismét 100 kat. holdas területet véve alapul, a melyet például 20 év alatt akarunk beerdősiteni, az egész területet véve 20, egyenkint 5 holdas részre osztjuk be és az első évben, mondjuk 1896-ban az elsőt beültetve, legeltethető 95 k. hold és igy tovább, évenként 5 kat. holddal kevessebb, mig (15 évi tilalmi időszakot véve fel) 1911-ben az első 5 kat. hold felszabadulván, legeltethető még mindig mint minimum 20 kat. hold, mely terület ezután évenkint 5 kat. holddal növekszik egész a 75 kat. holdig, a mikor is azután előáll az első esetben jelzett beosztás és foganatositható az első 25 holdas táblán a gyérités (ritkitás) stb. ugynevezett előhasználat, a mely minden 10 évben ismételhető.

A berendezés egy másik módja, a midőn a termőhely — fanem — forda stb.-inek megfelelőleg, a holdankint az egyes korfokozatokban fentartandó törzsek száma megállapittatik és a használat ennek megfelelőleg szábályoztatik. Az ezen alapon való berendezés azonban már feltétlenül igényli a szakembert és szakszerü, rendes üzemterv felállitásával jár a forda egész tartamára.

A meglévő és arra alkalmas erdőknek legelő-erdőkké való átalakitását és ennek módozatait ez uttal nem tárgyalom, nehogy az adott kereten túl terjeszkedjem, csak azt kivánom még röviden megjegyezni, hogy a legelő-erdők alatt nem az eddigi, közönséges értelemben vett fás legelők értendők, hanem a mikor a fentebbiekben az elsilányult és kopárosodásnak induló legelőterületek befásitását a legmelegebben ajánlom, annak hasznos és szükséges voltát eléggé hangsulyozni alig tudom, ez alatt a legelőknek okszerüen, rendszeresen, a viszonyok figyelembe vételével megállapitott terv szerinti beültetését és a jelzett legelőknek rendszeresen kezelt legelőerdőkké átalakitását értettem.

Kolozsvár, 1896. május 2.

Br. Feilitzsch Arthur.

Kiállitási levél.

Budapest 1896 évi junius hó 2-án.

Tekintetes szerkesztő ur!

A szerencse istenasszonya abba a kellemes helyzetbe juttatott, hogy — bár csak rövid pár napra is — fölrándulhattam az ezredéves országos kiállitásra.

Nagyon természetes, hogy első sorban az erdészeti és a vadászati csoport érdekelt s igy időm legnagyobb részét ezeknek szenteltem, miután pedig a tapasztaltakat nem akarom pusztán a magam részére megtartani, szives engedelmével leirom legalább nagy körvonalakban a látottakat; az egésznek kiméritő leirása köteteket igényelne s tán még akkor sem lenne becséhez mértten méltatva. Különben is meg cselekedte ezt a nmlt. földmüvelésügyi ministerium egy 300 ivre terjedő munkában, mely Magyarország erdeinek állagát, földrajzi beosztását, tulajdoni viszonyait, fanemeit s az erdősités és kihasználás külömböző módozatait a legbehatóbban tárgyalja. A munka magyar, német és franczia nyelven lévén szerkesztve, módot nyujt az egész müvelt világnak a tanulmányozásra.

A kiállitáson megragadják figyelmünket a külömböző térképek, összehasonlitó és statistikai táblázatok, melyek erdészetünk multját és jelenét szépen kidomboritva tüntetik elő. Ott látjuk az erdészet szogálatában álló különféle eszközöket vidékenkint csoportositva. A csemetekertek mintái, a csemeték csomagolásának módjai, a futó homok megfogása fásitás által, a kopárok befásitása, a gyökér és törzsképződés különféle mintái, magvak, rügyek, virágok gyüjteményei mind olyan dolgok, melyek a szakember figyelmét napokon át lekötni képesek.

Az erdővédelem szempontjából ott találjuk csoportositva a kártékony rovarokat és növényeket, az ezek által okozott károk hányadának a kimutatásait, az erdővédelem különféle módozatait és eszközeit.

A kihasználás módja, segédeszközei, a különféle csusztató, usztató csatornák, zsilipek, bakkok, gerebek, vizgyüjtök mintái előkelő részét képezik a kiállitásnak.

Nagyon érdekes az erdőterméneyk csoportja, mely az erdészeti pavillon mögött körülbelül 1000 m² területet foglal el.

Itt találjuk az összes fanemeket, kezdve a tenyészet véghatárát képező henye fenyőtől egészen a Bánát és Szlavónia tölgy óriásáig. Ezek az óriás tölgytörzsek még a szakembert is méltó bámulatra ragadják.

A dongák, szálfák, rönkök, gerendák, deszkák, zsindelyek, a különféle félygártmányok gyüjteménye méltán kőti le a szemlélő figyelmét s bizonyitja, hogy ezen a téren nem állunk mögötte a külföldnek s ezzel bátran versenyre kelhetünk.

A vadászati osztály egyike a legérdekesebb látni valóknak s bizonyára nagyon sok látogatót fog magához vonzani. Itt találjuk a vadászélet fejlődését s különféle mozzanatait, kezdve a legrégibb időktől a mai napig. A kitömött állatok tömege s különfélesége bámulatra ragadja a szemlélöt s mutatja vadállományunk szép voltát; kivált a fővad egyes példányai sárga irigységet fognak kelteni a külföldi látogatókban, mert ilyet alig képes bármely más ország fölmutatni A különféle vadászati eszközök, fegyverek, hálók, tőrök, csapóvasak, csapdák stb. mind érdekes látnivalók. A különféle csapa lenyomatok méltán sorakoznak a többi érdekes dolgokhoz.

A halászati csoportban ott látjuk a különféle halász eszközőket, melyek a Balatonon, a Duna, a Tisza mentén és hazánk egyéb vidékein haszálatban vannak. A halas tavak és haltenyészdék berendezései nagyon tanulságosak.

Mikor mindezeket végig néztem, azt a benyomást

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

tette rám, hogy még tulajdonképpen csak nagyon keveset figyeltem meg az egészből s szükségét éreztem mindig ujból és ujból végig nézni, végig élvezni. Hetekig, hónapokig lehetne ezeket a szép dolgokat tanulmányozni, bennök gyönyörködni, az idegen elött büszkélkedni, hogy ime, annak a nagy gépezetnek, mely mindezt megalkotta, összehordta, magam is egy iczikepiczike kerekecskéje vagyok, de hajh! mit tegyen az olyan ember, kinél a krajczár is forint számba megy?

A mint eltávoztam, a nyakam is bele fájdult a sok visszatekintgetésbe, melyre sóvárgó lelkem ösztönzött. Mikor az egész eltünt a hátam mögött, a válás fájdalma könnyeket sajtolt ki szemeimből. Oly szivesen kiáltottam volna „a viszontlátásra!“, de lapos tárczám torkomba szoritotta a szót.

Sokat, nagyon sokat lehetne ezekről irni de hát talán akad más is, ki az általam kifelejtetteket pótolni fogja. Én igyekeztem nagy körvonalakban legalább kicsike képét adni azoknak, a miket látni szerencsés voltam s a mik örök időkre emlékezetembe vésődtek. Midön ezeknek szives közlését kérném, üdvözlettel maradtam,

igaz hive

Figyelő János
erdőőr.

LEVELEZÉS.

Szász-Magyaros 1896 évi junius hó 5-én.

Tisztelt szerkesztő ur!

Egy szomoru esetnek a leirásával vagyok bátor becses lapjának tartalmát gyarapitani, mely esetnek egy emberi élet esett áldozatul. Az eset a következő:

Salat Imre, a brassómegyei Krizba községben lakó erdőőr f. é. május hó 23-án szolgálata teljesitésében a gondozására bizott erdőben több jogtalanul legeltető emberre akadt, kik azonban — miután őket jóakaratulag jogtalan cselekedetükre s annak következményeire figyelmeztette volna, — szó nélkül szótfogadtak s marhaikat elhajtották; kivételt csak egy 13 éves román fiu képezett, ki a figyelmeztetésre nem hajtva, 4 darab ökrét tovább legeltette. Ezeket Salat azután kötelességéhez hiven behajtotta a községházára s miután ebédét végezte, ujból ki ment az ugynevezett „nagy patak“ felé terjedő erdőre, hogy ott a fuvaroszást ellenörizze.

Midön az ugynevezett „karélyos“ aljához ért, itt egy László Mihály nevü embert talált, a mint az két ökrét a tilosban legeltette. Miután a délelötti legeltetők között ez is ott volt, reá szólt, hogy ugyan hát a törvénynek nem akar engedelmeskedni? mire válasza az volt, hogy ha az Isten az égből leszállana, ő akkor is kénytelen legeltetni, mert étlen marhával nem járhat. Ilyen feleletre a köteleségtudó erdőőrnek nem maradt más hátra, mint a marhát lefoglalni és behajtani.

László Mihály látva az erdőőr eme szándékát, fölugrott fektéből s miután az ökröket elriasztotta, dühösen neki rohant Salatnak, ki ekkor — inkább ijesztésül, mint más czélzattal — fegyverét válláról lekapta s jobb csővekakasát fölhuzta, egyuttal reá kiáltván a támadóra, hogy ne merjen közeledni. László azonban a helyett, hogy visszariadt volna, csak annál dühösebben rohant neki s fegyvere csővét balkezével megragadva, azt kezeiből ki akarta csavarni.

A dulakodás közben — már akár a rángatás folytán, akár pedig azért, mert Salat ujja a ravaszt akaratlan is érintette — a fegyver eldördült s a támadót a lövés jobb mellén találta, mit azonban Salat észre sem vett, mert László egy hang, egy jajszó nélkül megfordult s mintha semmi baja sem volna, hazafelé indult.

Salat erre a fél kilométernyire lakó Boltren János brassói erdőőrhöz sietett s őt fölkérte, hogy szolgálatában helyettesitse, maga pedig haza indult, hogy az esetről jelentést tegyen. Utközben, az ugynevezett csorgónál találta László Mihályt, ki nehéz sebével idáig vonszolta magát s tőle vizet kért. Miután a sebesültet kalapja karimájaból megitatta s az ott közelben foglalatoskodó Mózes Jánost fölkérte, hogy Lászlót szállitsa haza, mit ez kézséggel meg is tett.

Miután Salat az esetet a községi elöljáróságnál jelentette, ez arról távbeszélő utján azonnal jelentést tett a szolgabirói hivatalhoz s alig öt negyed óra mulva már kint volt a bizottság egy orvos kiséretében, ki a sebesültet ugyan azonnal gondozás alá vette, de minden buzgólkodása kárba veszett, mert az a lövéstől számitott mintegy 5 óra multán meghalt.

Az ügy most a brassói törvényszék elött van, mely azonban Salatot szabad lábon hagyta s eddig egyéb kellemetlenség nem érte, mint hogy elüljárója, a járási erdőgondnok ur állásától egyelőre fölfüggesztette.

Midőn soraimnak lapjában való közzétételét kérném, egyuttal igérem, hogy kartársaim okulására annak idején a törvényszéki tárgyalás eredményét is közölni fogom. (Nagyon szivesen fogadjuk ugy ezt, mint a jövő tudósitását. A tárgyalás menetét valószinüleg hosszasan fogják imertetni a brassói lapok, kérünk esetleg ezekből egy példányt. Szerkesztő.)

Kiváló tiszteletem kifejezése mellett lévén

igaz hive

Sylvester Dénes.

Különfélék.

Az orosz czár koronázása. Az orosz czárnak, a világ leghatalmasabb uralkodójának a koronázása mult hó 26-án ment végbe az oroszok szent városában, Moszkvában olyan fény és pompa mellett, a milyenre a világtörténelem alig emlékezik. Idegen országok fejedelmei, trónörökösök, fejedelmek képviselőinek so-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

kasága emelte az ünnep fényét. A czár az ünep emlékére számtalan elitéltnek megkegyelmezett, részben pedig a büntetésüket leszállitotta. Az összes adóhátralékokat a czár a hátralékosoknak véglegesen elengedte, a földadót 10 éven át felényire leszállitotta. Az általános örömbe azonban a kegyetlen sors szomoruságot is vegyitett. Május 30-án volt az emlékkorsóknak a kiosztása, mely alkalomra a Moszkva melletti Kodinszki nevü mezőre fél milliónál több nép gyült egybe s a kiosztásnál oly tolongás támadt, hogy 1200-ra menő embert agyontiprottak. A sulyos és könnyebb sérülést szenvedettek száma természetesen még sokkalta nagyobb. A czár elrendelte, hogy az elpusztultak családjainak az ő magán pénztárából egyenkint 1000 rubelt fizessenek ki s az áldozatok temetését az ő költségén rendezzék.

Leégett erdőőr. Egy nagy világot bejárt és sokat tapasztalt levelező lapból, mely mult hó 7-én lett postára adva, csak a napokban értesültünk arról, hogy a gödöllöi m. kir. erdőhivatalnál alkalmazott Plecker Alfons m. kir. erdőőrnek a pestmegyei Kerepes község kellő közepében álló lakóháza, melybe csak akkortájt költözködött be, valószinüleg boszuállásból felgyujtatott s május hó 5-én a délutáni órákban teljesen leégett.

A lománi erdőőr választása. Ilyen czimen megemlékeztünk volt lapunk folyó évi 8-ik számában a lománi kerületi erdőőr választásáról, melynél több szabályszerü képesitéssel biró pályázó mellőzésével a minden képesitést nélkülöző községi birót választották meg erdőőrré. Hasonló választási tulkapásokkal hosszasabban foglalkoztunk folytatólag s a jelzett választás folyományaképpen a 9-ik számban. Nem akarjuk állitani hogy fölszólallásunk következtében lett ez a törvényellenes választás felsőbb helyen megsemmisitve, de annyit megelégedéssel konstatálhatunk, hogy a folyó hó 4-én megtartott uj választás alkalmával Márcon Péter a szászsebesi m. kir erdőhivatalnál alkalmazásban álló m. kir. erdőőr lett a kérdéses állomásra megválasztva. Tudósitónk értesitése szerint a választást vezető közigazgatási tisztviselőnek ekkor is nagy munkájába került megyözni a törvényekben járatlan választókat arról, hogy e tekintetben a törvények megtartása fölött őrködő hatóság semmiféle szabálytalanságot vagy ellentmondást eltürni nem fog. A lomániaknak különben csak gratulálhatunk a választás eredményéhez, mert a megválasztottban minden tekintetben derék és szakavatott közeget nyertek erdeik felvirágoztatásához.

A legnehezebb asszony halála. Az északamerikai államok Kolumbia nevü városában nemrég halt meg Davies Daisy nevü nő, ki arról volt nevezetes hogy nem csak Észak-Amerikának, de valószinüleg az egész világnak a legnagyobb és legnehezebb asszonya volt. A halál korán, 20 éves korában érte el s ekkor 533 fontot nyomott. Már 15 éves korában 460 font nehéz volt. Koporsót külön kellett részére készittetni, mert raktáron elég nagyot kapni nem lehetett.

Kié a raj? A szomszédos méhészek között nagyon gyakron vita támad a fölött, hogy kié valamelyik raj, mely megfigyelés nélkül röpült ki az anyakasból. Hosszu vita helyett legegyszerübb a döntést magukra a méhekre bizni, mit nagyon egyszerüen eszközölhetünk a következő módon: a vitás rajból 20—30 méhet elzárunk egy s katulyába, vagy megfelelő más edénybe s ott tartjuk egészen alkonyatig. Ekkor liszttel vagy krétaporral behintjük s kieresztjük. Az igy fölismerhetővé tett méhek egyenesen arra a kasra fognak röpülni, a melyből kiszálltak s annak a külsején letelepednek. Ajánljuk méhészek figyelmébe.

Kutya helyett két ember lött. Lippáról irja levelezőnk, hogy a közelben fekvő Mészdorgos községben folyó hó 3-án nagy szerencsétlenség történt. Degelán Pável ottani lakos kutyája megveszett s a gazda két fiát megmarván, a falu utczáiban szaladt fel és alá. A mégrémült falunépe a veszett kutyát egy szük utcába szoritotta, a honnan az az utcza mindkét bejáratát elálló néptömegtől nem szabadulhatott. Pavlacs Juon ottani erdőőr ndvara keritésén át a veszett kutyát czélba vette és lőtt. De a kutya helyett a golyó Birkisán Vászálie ottani biró 16 éves Vászálie nevü fiát találta, kinek mellkasán átfurodva, a háta mögött álló tizéves Gurba Szavetta bal fülét is leszakitotta. Birkisán Vászálie rövid egyórai szenvedés után meghalt a kis Szavettát pedig gyógykezelés alá vették. A két megmart gyermeket a Pasteur-intézetbe szállitják.

Pályázatok. Ajánlkozások.

A lugosi m. kir. erdőigazgatóság kerületében egy (1) II-od, kető (2) III-ad és tizenegy (11) IV-ed osztályu erdőőri, valamint három (3) III-ad osztályu erdőlegényi, előléptetés esetén megfelelő számu IV. oszt. erdőőri I-ső, II-od és III-ad oszt. erdőlegényi állomásra az állományszerü illetményekkel pályázat nyittatik.

Az erdőőri állomásokra pályázók felhivatnak, hogy az 1879. évi XXXI. t. czikk 37. §-ában követelt szakképzettségüket, az állam erdészet szolgálatába ujonnan belépni kivánók ezen felül ép és erős testalkatukat, különösen jó látó beszélő és halló képességüket kincstári erdészeti orvos, megyei főorvos vagy honvédtörzsorvos által kiállitott bizonyitványnyal, valamint életkoruk és llletőségükről tanuskodó anyakönyvi kivonattal, továbbá a hivatalos magyar nyelvnek szóban és irásban való birását igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket, 1896. évi junius hó végéig a lugosi erdőigazgatóságnál nyujtsák be.

Lugoson, 1896. május hó 18-án.

Felelős szerkesztő és lapkiadó tulajdonos:
Podhradszky Emil.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

„FONCIÈRE“ PESTI BIZTOSITÓ-INTÉZET

ALAPITTATOTT 1864. BUDAPESTEN.

Alaptőkéje 4,000.000 koronára, biztositékai pedig **22,000.000 koronára** rugnak; minélfogva a leggazdagabb és legnagyobb biztositékot nyujtó biztositó-intézetnek sorába tartozik.

Ezen hazai intézet igen előnyös feltételek mellett nyujt mindennemü **biztositást: tüz, jég, szállitmány és üvegeken eshető töréskárok** ellen.

Különös gonddal ápolja az **élet** és az **embert érhető testi balesetek** elleni biztositásokat.

A dijak a legolcsóbbak és a feltételek a biztositottakra nézve felette kedvezők. — Bővebb felvilágositással készséggel szolgálnak:

A központi igazgatóság Budapesten, V. Sas-utcza 10. — A vezérügynökség Kolozsvárott és az ország majdnem minden községében lévő ügynökségek.

Szászsebesen főügynökség *Baiersdorf Henrik* urnál. Megbizható egyének egyszerü megkeresésre mint ügynökök alkalmaztatnak.

MEGJELENT

a

BLUM és TÁRSA

udvari egyenruha szállitók

legujabb árjegyzéke.

Kérjen mindenki egy példányt ezen kiváló elsőrangu czégtől, mely bérmentve lesz azonnal beküldve.

A nagyméltóságu földmivelesügyi m. kir. Ministeriumnak 1894 évi augusztus hó 11-én kelt magas intézkedésével,

czégünk ujolag megbizattot

a nagytekintetü erdőtisztek és az erdészeti altisztek egyenruhájának szállitásával.

Tisztelettel értesitjük tehát, hogy nálunk minden néven nevezendő egyenruházati czikkek

hivatalos uton részletfizetésre

megrendelhetők.

POLGÁRI RUHÁK

a legjobb franczia és angol divat szerint készitetnek.

Vidéki megrendelések kiváló figyelemmel eszközöltetnek.

Óvakodjék mindenki oly czégektől, melyek olcsóbb ajánlattal akarják régi vevőinket félrevezetni

Kiváló tisztelettel **BLUM és TÁRSA**

elsőrangu egyenruha készitő intézete.

Ő csász. és kir. Fensége József Főherczeg udvari szállitói

A földmivelés m. kir. Ministerium szállitói.

BUDAPEST IV. Sütő utcza 2. Szervitatér sarkán.

Nyomatott Stegmann János könyvnyomdájában Szászsebesen.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

II. évfolyam Szászsebes, 1896. junius 25. 12-ik szám.

ERDŐŐR

szak- és társadalmi lap az erdészeti altiszti személyzet részére.

Előfizetési árak:
Egész évre . . . . . 3 frt — kr.
Fél évre . . . . . 1 frt 50 kr.
Negyed évre . . . . . — frt 75 kr.
Előfizetési dijak, hirdetések s bármily irásbeli közlemények a lap szerkesztőségéhez küldendők.

Megjelenik
minden hó 10-ik és 25-dik napján.

Hirdetési dijak:
Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 10 kr. Ezen kivül minden hirdetésnél 30 kr. bélyegdíj fizetendő.
Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mérsékelt dijak egyezség szerint.

Megszületett!

Hosszu, évek, sőt mondhatni évtizedek óta tartó vajudás után, midőn már azt hittük, hogy a terméketlenség következett be s a családi örömre való minden remény, minden kilátás szünőfélben volt, akkor született meg a csecsemő. Idétlen, parányi gyermeke a hosszas vajudásnak; alig életképes, szinte ugy kell bele lehelni a párát. De hát mégis csak ujszülött, mégis csak megdobogtatja kissé a várakozók szivét.

Egy kis gondos nevelés, egy erős dajka s lehet még rá kilátás, hogy idővel meg fog a csecsemő izmosodni, hogy életereje fokozódni fog.

Megszületett az állami erdészeti altisztek első fizetésemelése. Első, de reméljük, hogy nem utolsó; reméljük, hogy az elsőszülöttet erőben, izmosságban meghaladó testvérek fogják követni s hogy miután az első szülés nehézségei leküzdve vannak, a vajudás sem lesz ezeknél olyan hosszu, mint volt az elsőnél.

Meg van tehát az első gyermek; kissé idétlen, mintha csak koraszülött lenne. De csak hogy meg van.

A megszületésről megbizonyosodunk az „állami erdők 1896 évi költségvetése“ czimet viselő anyakönyvből, melynek 12 és 13 lapján följegyezve a születés ténye, valamint hogy ugyanott egyidejüleg a halottak közé sorozódott

Az „Erdőőr“ tárcája.

Cine minte!*)

Elbeszélés az erdőőri életből.

Estebédnél ül a család. A családfő csak az imént érkezett meg s még át sem öltözött, azon porosan, izzadtan foglal helyet az asztalnál s farkasra emlékeztető étvágygyal lát az evéshez.

— Mariskám, — szól a feleségéhez — csak hozd szaporán az ételt, mert olyan éhes vagyok, mint a farkas; éhségem mellett még csak a fáradságomat sem érzem, pedig ugy ki vagyok fáradva, mint egy bérkocsis gebéje; alig várom, hogy lefekhessem s kipihenhessem magamat.

A családapa szavaira senki sem felel, csak a hü feleség tekint reá mély részvéttel: sajnálja szegény urát, az erdőőrt, kinek soha sincsen pihenése. Csak a kanalak, kések, villák zörgése háboritja meg a csendet.

— Hallottad? — szól egyszerre az asszony.

— Mit, édesem.

— Egy lövés hangját véltem hallani az erdőről, de lehet, hogy csak képzelődtem.

— Ne mondd! — szól a férj s hirtelen fölugrik s megfeledkezve fáradságról, éhségről, fölkapja a keze ügyében lévő fegyverét s rohan kifelé.

— Péter! Péter! az istenért, mit akarsz? Hova mennél ilyen késő este? Ne tedd magadat tönkre s minket is! Maradj!

— Nem lehet, mennem kell, szóllit a kötelesség! Isten veletek! Nemsokára itt leszek; legyetek nyugodtak.

A következő perczben már nem hallja az asszony intő és hivó szavát, gyors lépésekkel siet az erdőbe a legközelebbi fordulóig. Ot megáll s lélekzetét is visszafojtva hallgatódzik.

Ismét egy lövés dördül el az erdő mélyén; ezt

*) A „cine minte“ a román népnél divó fenyegetés; annyit jelet, hogy „tartsd eszedben“, magyarán mondva: „jusson eszedbe“, eredetét veszi a latinő „tene mentem“-tól.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

a 200 forintos IV-ed, és a 250 forintos III-ad osztályu m. kir. erdőőri állás.

Az előbbi 20, az utóbbi 8 százalékkal megizmosodva ébredett föl halottaiból s helyet engedett a 240, illetve a 270 forintos állásoknak. Csak a szegény III-ad és IV-ed osztályu faraktár őrök maradtak meg árván, a régi mostoha kenyéren.

Nincs helye most a panasznak, nincs helye a kesergésnek és sopánkodàsnak, azt a csekély morzsát is, mely ilyen módon jutott a szegény erdészeti altiszti testület egy részének osztályrészül, hálás köszönettel kell fogadnunk, szem elött tartva a közmondást, hogy a ki kevéssel be nem elégszik, az sokra nem érdemes.

Tudjuk mi azt nagyon jól, hogy szeretett hazánk nem olyan gazdag még földi kincsekben, hogy áldását minden gyermekére két kezével hullajtsa, de azt is tudjuk és erős a meggyözödésünk, hogy mindnyájunknak szerető édesanyja, mely ugy fog minket is jótéteményeiben részesiteni, a mint az ő jóléte emelkedni fog.

Magyarországnak 311 gyermeke kap ezentul évenkint 40 forinttal többet annál, a mit eddig kapott, 300 pedig 20 forinttal többet egy-egy esztendőben. Csekély, elenyészőleg csekély ez az összeg, de vajmi sokszor nagy kincs a szegény ember birtokában, ki azt megbecsülni, ki azt javára forditani tudja!

Hogy a fizetés emelésére szánt összeg nem lett az egész testület tagjai között fölosztva, hanem csak azoknak adatott, kik legmostohábban voltak ellátva, azt csak méltányolni tudjuk, mert a segitségnek mindig ott kell lenni, hol az inség legnagyobb. Különben is a magában véve csekély összeg annyifelé szétforgácsolva egyenlő lett volna a semmivel, de nem hagyhatjuk szó nélkül azt, hogy a faraktárőrök megfelelő fokozatai figyelmen kivül hagyattak. Hiszen ezeknek a szegény embereknek egy csöppel sincs jövedelmezőbb állásuk mint erdőőr bajtársaiknak s szolgálatukra sem mondhatjuk, hogy kényelmesebb, kevesebb veszéllyel járó, mert köztudomásu, hogy legnagyobb részük nem a faraktárakban van alkalmazva, hanem az erdőőröket illető védkerületekben.

A fizetésemelés eme megkezdett tényében látjuk annak a buzgólkodásnak első gyümölcsét, mely lapunknak megindulta óta első és fő éltető eleme volt s ez a csekély eredmény, melyet kivivnunk sikerült, nem alkalmas arra, hogy tétlenségre kárhoztasson, sőt inkább még jobban ösztökél a további munkálkodásra az igazságos és jó ügy szolgálatában.

Mert ne mondja azt senki, hogy nem az „Erdőőr“ hasábjain megjelent panaszos sorok hivták föl első sorban az irányadó körök figyelmét az erdészeti altiszti személyzet sanyaru

---

már ő is hallja, ez nem csalódás. Ösmeri az irányt, a honnan a hang jött s már sejtelme is van arról, hogy kitől eredt. Csendesen, lopva, mint a tovaj indul meg a hang irányában s halkan kifejezést is ad gondolatainak.

— No, megálj, gazember! majd adok én neked vad pecsenyét! Sokszor lóvá tettél, de ez egyszer nem menekülsz!

Az erdőszéli tóban vidáman kuruttyol, brekeg a békák serege, olyan lármát csapva, hogy az ember szivesen befogná a fülét. Valamely közeli faluban megkondul az estéli harangszó s a erdőőr megáll, leveszi fövegét s keresztet vetve magára buzgón imádkozik.

Még alig ért végére a rövid imának a mikor az egyik cserkész uton csörtetés zaját hallja. Fegyverét lekapva beljebb huzódik a sürübe s onnan leselkedik.

A körülötte levő fák valamelyikén megmozdul egy lomha nagy test s nyomban reá feje fölött száll el a nagy uhu rémes huhogással s oda röppen egy közeli törzsre. A cserkész uton a homályból egy férfi alakja bontakozik ki, első tekintetre föl lehet ismerni benne a vadorzót. Ledobja izmos vállairól az özbakot s megmaragadva fegyverét, czélba veszi a mit sem sejtő uhut.

Az első lövés fucscsba megy, a másodikra azonban a nagy madár holtan bukik a cserjék közé.

A mócz atyafi leteszi fegyverét az őzbak mellé s neki indul keresni a lelött madarat.

Ovatosan sompolyog most elő leshelyéből az erdőőr s szinte csuszva huzódik a vadorzó által elhagyott tárgyakhoz. A fegyverét s őzbakot magához veszi s a mint jött, egyetlen hang nélkül tér vissza helyére s nyugodtan várakozik.

A mócz hosszas keresés után megkapja uj áldozatát s boszus dörmögéssel bontakozik ki a sürüből, egyenesen neki tartva annak a helynek, hol az őzbakot és fegyverét hagyta. Képzelhetni bosszuságát, midőn egyiket sem találja helyén.

Egy pillanatra meglepetve áll meg s tekintget körül, mint ha nem lenne egészen bizonyos benne,

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

helyzetére s hogy nem az azokban rejlő igazság ereje hóditotta meg sziveiket s buzditotta nemes cselekedetekre. Az ilyen tagadást menten letorkolná ama tény, hogy mielött lapunkat s azzal kapcsolatosan a helyzet javitását czélzó mozgalmat meginditottuk, a fizetés emelés szóba sem került.

A csekély pénzbeli fizetésemelés azonban korántsem az, mi az altiszti személyzet helyzetét megjavitaná, mely azt bár csak türhetővé is tenné; erre csak a méllékjavadalmak helyes alkalmazása s a kihasználásukhoz való mód megadása alkalmas.

Nem érkezett tehát még el az ideje annak, hogy kezeinket gondtalanul ölünkbe tegyük, hanem folytatnunk kell tovább is a megkezdett küzdelmet fáradhatlanul mindaddig, mig az erdészeti altiszti személyzet egét boritó összes fellegek el nem oszlanak s mig el nem mondhatjuk hires költőnk Petőfivel: „Elértem, a mit ember érhet el!“

Hogy e küzdelmet a siker reményével folytathassuk, szükséges az erőknek tömörülése a kitüzött zászló körül való csoportosulás, szükséges az áldozatot nem ismerő, igaz lelkesedés, lankadatlan ügybuzgalom. Az ilyen együtt működő erő munkálkodása nem lehet, hogy diadalhoz ne juttasson, nem lehet hogy annak sikere elmaradjon!

Sebes-Szász.

A legveszedelmesebb vadorzók.

Valamint hogy a vadorzásnak vannak különféle nemei és módjai, azonképpen a vadorzást üző egyéneket is különféle osztályokba lehet sorozni. Vannak veszélyes és vannak legveszedelmesebb vadorzók, kiki személyes tulajdonai szerint mérlegelve. Ezt már régen tudta mindenki, de azt, hogy az erdőőrök a vadorzók legveszedelmesebb fajtájához tartoznak, eddig kevés ember tudta s ha hallott is ilyesmiről beszélni, vagy mereven visszautasitotta az ilyen vádat, vagy legalább kétkedőleg csóválta meg reá a fejét.

Nos, a kételkedőknek kár tovább is megmaradni tamáskodásuk és hitetlenségük mellett, mert ennek az állitásnak a valódiságát megörökitve megtalálhatják a „Vadász Lap“ folyó évi 17-ik számának 225-ik lapján, hol is bizonyos Dr. Kaufmann Ernő nevü uri ember „Vadászati jogügyek“ czim alatt többek közöt a II-ik fejezetben a felesketett erdőőrök és csőszök fegyverviselését szabályozó s lapunkban is ismertetett ministeri rendeletet tárgyalván, erre vonatkozó czikkelyének negyedik bekezdésében erősen kikel az ellen, hogy az erdőőrök és csőszök fegyvert viselhessenek, indokolja pedig eme ellenkezését azzal, hogy „ezek az őrök és csőszök a legveszedelmesebb vadorzók, a mennyiben abszolute nem ellenörizhetők. az ugynevezett „eskü“, „becsület“ stb. pedig tudomásunk szerint csak frázisok, melyek nem érnek semmit s melyekre semmit sem lehet adni“.

A doktor ur tehát merészen oda veti a világ szemébe, hogy a legveszedelmesebb vadorzók, az erdőőrök és csőszök, az eskü és a becsület pedig csak olyan fogalmak, melyek nem érnek semmit s melyekre semmit sem lehet adni. Támogatja pedig ezt a merész és

---

hogy jó helyen jár, de helyismerete csakhamar meggyőzi őt az ellenkezőről. Ekkor mint valami fenevad el kezd dühöngeni; hol káromkodik, hol fölkaczag, majd a haját tépi, szóval ugy viselkedik, mint egy őrült.

A gönczöl szekere éppen fordulóban volt, mikor az erdőőr megelégelte a kaczagtató jelenet nézését s mintegy véletlenül előlépett rejtekéből.

— Hát te mit csinálsz itt, hogy ugy viselkedel mint egy őrült?

— Jaj, uram! a tehenemet keresem; az este szabadult meg hazulról s azóta nyoma veszett.

— Igazán? beh kár! Hogy is hivnak téged, jó ember? Mintha láttam volna egy tehenet kóborolni a határon. Nem fehér volt a tehened?

— De biz az volt, mondjad uram, hol láttad?

— A pap rétjén legelészett. De hogy is hivnak téged?

— Bara Vaszil a nevem, de most engedj uram, hadd fussak haza a tehenem után; talán már be is hajtotta a csősz.

— No gyere megmutatom a tehenedet! — rivall rá az erdőőr s oda vezeti az őzbakhoz és fegyveréhez.

Mintha kigyó marta volna meg, ugy fölsziszszent erre a mócz s fogai között csak azt mormogta: „cine minte!“

— Most pedig fogjad a vadat s vidd elöttem lakásomig, a többit majd eligazitja a törvény.

Mit tehetett egyebet? Most az erdőőr volt az erősebb, engedelmoskedni kellett. Dörmögve czepelte a bakot s boszusan dobta le az erdőőri lak tormáczán, de ekkor is ujból azt mondta, hogy „cine minte“.

* * *

— Péter, Péter, te már egy idő óta ismét csak az erdőt bújod, bizony egyszer baj ér, mert sok a te ellenséged. Vidd legalább magaddal Sándort, mégis nyugodtabb leszek.

— No gyere, te ficzkó, de öltözz fel jól, mert hüvös van s az ilyen irodai levegőhöz szokott nyápicz emberke hamar meghüti magát.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

egy egész nagy testületet mélyen sértő és a világ elött lealázó állitását azzal, hogy ő maga is tud esetet, hol a szolgálati fegyver hüvelyét papirhüvely hozzátoldásával meghosszabbitották és azt söréttel megtöltve, az illető az apróbb vadat is „more patrio“ egészen rendesen puskázta, az pedig, hogy egy ilyen felesketett és felpuskázott erdőcsősz, vagy mondjuk erdőőr valaha tetten kapathatnék, a mesék országába tartozik. Pedig — igy folytatja tovább bizonyitását — az általa „őrzött“ területen sokszor találjuk a katasztrófa véres és szőrös nyomait s más uton is biztos tudomására jutunk annak, hogy ezek az urak ugyancsak garázdálkodnak vadállományunkban.

Ha czikkiró ur pusztán csak csőszöket emlitette volna, az egészre mi gondot sem vetnénk, hanem mert erdőőröket és erdőcsőszöket bélyegez meg a nem éppen diszes és hizelgő „vadorzó“ czimmel, mint ezek összességének és egyeseinek hivatásszerü védői nem állhatjuk meg, hogy a könnyedén oda vetett rágalmat a leghatározottabban vissza ne utasitsuk. Kötelességünk ezt annyival is inkább megtenni, mert jól tudjuk azt, hogy az erdőőri testületnek védelmére kelni más halandó nem fog.

Hinni akarjuk, hogy a doktor ur nem rosszhiszemüleg cselekedett akkor, midőn czikkét megirta, hanem elragadta öt a vadászszenvedély, a vadászattal foglalkozók majnem mindegyikénél tapasztalható hév, mégis hibáztatnunk kell őt azért, hogy eme szenvedélyek által el hagyta magát ragadtatni, mert a hevesség még vadászaton is ártalmas, lévén leginkább okozója a baklövéseknek, az ujságirásnál pedig egyike a legnagyobb s meg nem bocsátható hibáknak.

Nem állitjuk mi azt, hogy a tizezer főnyi erdőőri testületben nem akad itt-ott egy, ki esküje szentségére becsülete tisztaságára mit sem ad, ki a helyett, hogy a reá bizott erdőt, vadat őrizze, ebben kárt okoz, de hogy az egész testületnél az eskü, a becsület csak frázis, melyre semmit sem lehet adni, ez ellen határozottan tiltakozunk.

Nem szükséges az embernek magas rangunak, gazdagnak, vagy éppen tudóri oklevéllel birónak lenni, hogy esküjét megtartsa, hogy becsületét mocsoktalanul megőrizze. Hála Istennek, nem jutottunk még annyira, hogy a szegény emberek becsületében általában kételkeduünk kellene.

Ne adjunk tehát fegyvert az erdőőrök kezébe, mert visszaélhetnek vele? Ha igy mérlegeljük a fegyver kézbe adásának a veszedelmességét, akkor vajjon miért osztunk ki diplómákat ügyvédeknek, orvosoknak? Avagy nem látunk elég esetet, hol ezek is a nekik fegyverül szolgáló eme diplómáikkal visszaélnek, hogy a fiskálisok ügyfeleiket megcsalják, hogy az orvosok tiltott operácziókat végeznek? Vagy vajjon miért bizunk pénztárnokokra, bankárokra százezreket, milliókat, mikor közöttük nehány sikkasztó is lehet?

A bel- és földmivelésügyi ministeriumoknál bizonyosan kellően mérlegelték azokat a veszélyeket, melyek az erdőőröknek fegyverrel való ellátásából eredhetnek s minden valószinüség szerint más fogalmakkal birtak az erdőőrök esküjének szentségéről, becsületes voltukról, mint milyeneket emlitett czikkben kifejtve látunk.

Külömben tiszteljük czikkiró ur ama buzgalmát, melyet a vadállomány őrzése, a vadászati érdekek előmozditása tekintetében kifejt s ebben az irányban magunk is megteszünk minden lehetőt, de ezt az erdőőri testület reputácziójának, eddigi jó hirnevének rovására tenni helyesnek és megengedhetőnek nem tartjuk s

---

Az apa a vadászfegyvert, a fiu a táskát vette magához s megindultak a legközelebbi hegyoldalnak.

— Miért hivják ezt a hegyet „vészhegy“-nek édes apám? — töri meg a csendet a fiu.

— Mert már több szerencsétlenség történt rajta és a környékén.

— Mint ha egy alakot láttam volna elsurranni ott a sürüben, — mond a fiu.

— Pszt, csöndesen! Hadd nézzem meg, hogy mi az?

— Ne, apám, az Istenért, ne menj oda!

Az apának nem volt ideje felelni, mert e pillanatban lövés dördült el s az öreg Sas Péter egy jajkiáltással összerogyott.

A fiu hirtelen fölkapta atyja fegyverét s gyors egymásutánban kétszer arra lőtt, honnan a lövés jött.

Velőt rázó sikoltás hangzott föl ott is, nyomban reá pedig egy nehéz test zuhanása hallatszott.

A fiu elöbb atyját nézte meg, azután látva, hogy itt már csak az Isten segithet, oda futott a másik áldozathoz. Az ott fetrengett, kinosan vergődve, haláltusában. Erre a közeli faluba rohant segitségért.

A gyorsan előkeritett orvos és az elüljárok az erdőőrt elalélva, meglövőjét, ki nem volt más, mint Bara Vaszil, haldokolva találták. A gazembernek utolsó szava is az volt, hogy „cine minte“!

A sulyosan sérült erdőőrt lakására szállitották s gondos ápolás alá vették. Az Isten csodát müvelt. Felgyógyult nehéz sebéből, de szolgálatképtelenné lett s nyugdijazták. Helyét erdőlegény fia Sándor foglalta el s most réme a vadorzóknak és fatolvajoknak, mintha csak ő is magáévá tette volna a mócz jelmondatát: „cine minte“!“ A mellékneveket osztogatni szerető köznép Sas nevéhez hozzáfüzte még a „kőszáli“ jelzöt.

KULCSÁR PÁL.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

ilyen merényletet ugy most, mint a jövőben is a leghatározottabban visszautasitunk.

A vadászterület tulajodnosának módjában áll megbizható egyéneket alkalmazni, ha pedig a terület bérbe van adva s a bérlő az őrök becsületességében nem bizik, ám állitson magának ellenőrzésükre általa megbizhatóknak vélt embereket.

Ha az emberek becsületességében való hitünket elvesztettük, még csak harangozót sem fogadhatunk, sem pedig sirásót, mert az egyik a harangot, másik a szentmihály lovát lophatja el.

Ne szenteljük mi meg azzal a honalapitás ezredéves ünnepét, hogy hazánkfiai egész tömegének becsületét pellengérre állitsuk! SEBES SZÁSZ.

Bucsu elüljáróktól.

Két olyan esetről számolhatunk be, hol az altiszti személyzet engedve szive sugallatának, érzékeny bucsut vett távozó főnökétől s kifejezést adott irányukban érzett hálájának s fájdalmának távozása fölött.

Az egyik Szászsebesen történt, hol az erdőhivatal főnöke, nagyságos Barlay Sándor főerdőmester ur lett áthelyezve a lippai m. kir. főerdőhivatalhoz, a másik Ó-Radnán, hol a személyzet az ó-radnai erdőgondnokság vezetőjétől, tekintetes Aladics Emil főerdész urtól, ki saját kérelmére lett Fogarasra áthelyezve, vett érzékeny bucsut.

A szeretet és ragaszkodás jeléül ide iktatjuk a bucsuszavakat, hadd lássa mindenki, hogy az erdészeti altiszti személyzet szive is telve van nemes érzelmekkel s hálás tud lenni azok irányában, kik irányában jó indulattal viseltetnek.

A szászsebesi m. kir. erdőhivatal altiszti személyzete lapunk szerkesztőjének tollából eredő alábbi bucsuiratot intézett távozó főnökéhez s azt neki küldöttség révén nyujtotta át:

Nagyságos főerdőmester ur!

A családi kötelék az, mely a társadalomban az embereket legjobban füzi együvé s mely köteléknek szétszakadása mindig keserü fájdalmat okoz. De nem csak a családi kötelék ilyen szoros, mert az, mely a hivatalfőnököt alantasaival összefüzi, erőben szinte megközeliti amazt.

A hivatalfőnök, ki hivatásának magaslatán áll, nem csak főnöke az alája rendelteknek, hanem azoknak szerető atyja is, ki még akkor is, midőn dorgál, ezt nem haragból, de szeretetből teszi s ki gyakran még önmagát is kész föláldozni, csak hogy szeretteinek jólétét előmozdithassa.

Ilyen szerető atyával áldott meg minket a Mindenható ama 5 év lefolyása alatt, melyeken át Nagyságod mint a szászsebesi m. kir. erdőhivatal főnöke egyuttal nekünk is, mint eme erdőhivatal szerény tényezőinek főnökünk volt.

Most, midőn a sors mindent intező keze Nagyságodat körünkből kiragadja, hogy buzgó tevékenységének más teret adjon, most érezzük mi, hogy mily fájdalmas elválásunk Nagyságodtól!

Sajgó szivvel érezzük a sorsnak reánk mért eme megváltozhatlan csapását s nem állhatjuk meg, hogy Nagyságodnak körünkből való távozása fölötti fájdalmunknak őszinte kifejezése mellett egyuttal föl ne kérjük, hogy rólunk a távolban is néha-néha megemlékezni, minket szives jó indulatában mindenkor megtartani kegyeskedjék.

Egyben buzgó fóhászt emelünk az Egek Urához, hogy Nagyságodnak s kedves családjának továbbra is kegyes vezére legyen s még hosszu életen át mindnyájukat a szerencse és boldogság ösvényein vezesse.

Isten önökkel!

Az ó-radnai bucsuzás lefolyását ottani levelezőnk a következőkép irja le:

Az ó-radnai erdőgondnokság védszemélyzete megható búcsut vett Aladics Emil m. kir. főerdésztől, ki 11 évi ott léte után saját kérésére helyeztetett át Fogarasra. Hogy mennyire fáj eltávozása nem csak barátai és jó ismerőseinek, hanem alárendeltjeinek is, bizonyitja azon körülmény, miszerint folyó évi május 9-én a kerületben lakó erdőőrök, szolgák közül 38-an gyültek össze O-Radnnáhogy szeretett főnökük eltávozása felett fájdalmuknak kifejezést adjanak. — Lobogó fáklyafény s a bányászzenekar hangjai mellett vonultak a búcsuzni akarók Aladics főerdész lakásához, hol Lönhárd Péter erdőőr az alábbi szavak kiséretében vett bucsut az eltávozótól s nyujtott át egy emlékalbumot:

Szeretett főerdész ur! Az Ó-Radnán levő összes erdőgondnokságok védszemélyzete eljöttünk, hogy bucsut vegyünk. Első sorban mi állunk itt, kik alárendeltjei voltunk. Arczunkon az elválás fájdalma, mert a legatyaibb, legszeretőbb főnökünknek mondunk bucsuszót s hálás köszönetet szives jóságáért, melyet oly sokszor élveztünk. De itt vannak többi társaink is, kik magukkal hozták a bérczes orom vad virágainak, a suhogó fenyvesnek, az énekes madárnak fájó üzenetét. Isten veled, gondolj vissza reánk, habár messze, messze lész! Végül kérjük hálás tiszteletünk e szerény jelét fogadja tőlünk kegyesen.

A szivből jövö szavak elhangzása után a fáklyás menet Aladics főerdészszel az élén Karácsonyi Simon vendéglője felé tartott, hol az eltávozó tiszteletére bucsuvacsora volt a melyen 90-en vettek részt s eltartott a késő reggeli órákig. E bucsuvacsorán részt vett Ó-Radna összes értelmisége is. Aladics főerdész távozásával az ó-radnai társadalom is egy lelkes tagját vesziti, de vigasztaljon benünket azon tudat, hogy ő uj állomására is lankadni nem tudó lelkesültséget visz s ott is oly szeretettel őriz meg benünket emlékében, mint a milyennel mi gondolunk ő reá.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

Különfélék.

Kérelem. Fölkérjük ama tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetése a folyó hó végével, vagy már előbb lejárt, hogy előfizetéseiket lehetőleg a jövő hó 10-ig megujitani, illetve hátralékaikat törleszteni szivesked-jenek, mert ellenkező esetben kénytelenek lennénk náluk a lap küldését beszüntetni. Azokat, kik a lapot tovább járatni nem óhajtják, kérjük annak visszaküldésére s e körülménynek a czimszalagon való följegyzésére, mert az elfogadott lap bizonysága annak, hogy az illető azt járatni óhajtja s ez a fizetési kötelezettséget megállapitja. Azokat, kik a lapért még a mult évről adósak, szinte fölkérjük hátralékaiknak törlesztésére, mert nem lévén barátja az olyan madárnak, mely a saját fészkébe piszkit, nem akarnók a 300 frtot meghaladó hátralékot pörös uton behajtani. Elég sajnos reánk nézve, hogy ilyen tekintélyes összegü hátralék mellett a lap kiadási költségeit gyakran szerény s családunk fönntartására szánt fizetésünkből vagyunk kénytelenek födözni. Az erdészeti altiszti személyzet jogainak védelmében, érdekeinek előmozditásában csak akkor buzgólkodhatunk ugy, a a mint azt az ügy fontossága megkivánja, ha anyagilag is minden külbefolyástól teljesen mentve vagyunk. Lapunk az egyedüli, mely szószólója az erdészeti altiszteknek s más alkalmazottaknak s nem a magunk érdekében mondjuk, hogy kár lenne ezt az egyedüli védőt elejteni.

Hivatásának áldozata. Ismét egygyel szaporodott ama szerencsétlen erdészeti altisztek száma, kik hivatásuknak estek áldozatul.. Mint egy felvidéki lapból értesülünk, Dunajszky Pál karámi (beszterczebányai m. kir. erdőigazgatóság) m. kir. erdőőrt a pünkösti ünnepeket megelőző szombaton Breznóbánya környékén kegyetlenül meggyilkolták. Mint az illető lap irja, Dunajszky lelkiismeretes és szigoru altiszt volt s az orvvadászok és fatolvajok nagyon gyülölték s többen nem egyszer nyilvánosan is fenyegették, hogy el fogják pusztitani, ő azonban az ilyen fenyegetésekre semmit sem adott s még nagyobb erélylyel és kedvvel járt nyomukban s ez által elüljáróinak kedvenczévé lett. Az emlitett napon már virradatkor ment el hazulról s többé nem tért vissza. Fiatal felesége hiába várta őt regelivel, ebéddel, férje nem jött s ekkor rosszat sejtve, egy pár szomszéddal keresésére indult, de estére eredménytelenül tértek vissza. Még reménykedtek, hogy másnapra vissza tér, de mikor ez a remény is füstbe iránt, följelenteték a dolgot az igazgatóságnak s ez azonnal elrendelte keresését. Nagy erővel kutatták át egy héten a karámi és szomszédos védkerületeket, mig végre a nyolczadik napon megtalálták ülő helyzetben egy fa alatt már egészen megfeketedve s férgek által erősen megtámadva. Két csővü fegyvere vállához volt támasztva. Testén két lősebet találtak, egyet az állán keresztül, másikat az oldalában, e mellett nyakán sötétkék foltak voltak, biztos jeléül annak, hogy meg lett fojtva, mit a bonczolás is beigazolt, mert az orvosok véleménye szerint az oldalban lévő seb nem volt halálos, állát pedig már a beállott halál után lőtték keresztül. Puskájának csak egyik csőve volt kilőve s igy nem csak ez, de a helyzet, melyben hulláját és puskáját találták, kizárta az öngyilkosság lehetőségét. Különös a dologban az, hogy azon a helyen, hol föltalálták, a kutatók előbb is már többször megfordultak, de a hulla nem volt ott s igy valószinü, hogy a gonosztevők egyik helyről a másikra hurczolták, csak hogy gaztettük tovább mardjon titokban. A gazembereknek eddig nem akadtak nyomára. A boldogultat fiatal özvegye és egyetlen kis fiacskája gyászolják. Nyugodjék békében!

Ujkori óriások. A tapasztalás azt bizonyitja, hogy az emberiség napról napra törpül és satnyul s félő, hogy ma holnap az egéz világ a törpéknek egy nagy birodalmává fog válni. A természet azonban legalább mutatónak alkot még néha óriásokot is. Bécsben most mutogatja magát egy Luis Willhins nevü 21 éves amerikai, ki ifju kora daczára 245 ctm. magas és 300 kilogrammot nyom. Gyürüjét bármely nő karperecz gyanánt hordhatná. Vannak azonban ennél még nagyobb emberek is. Francziaországban a 102 gyalogezred ezreddobosa 250 cm. magas és még ennél is nagyobb 17-ik tüzérezred egy őrmestere, kinek magassága nem kevesebb, mint 270 ctm.

Helyreigazitás. Lapunk mult számában a levelezésben tévedésből az van irva, hogy Salat Imre, Krizba községben lakó erdőőr lőtte meg László Mihályt. A hibát oda módositjuk, hogy az eset Salati József salati erdőőrrel történt.

— **(Regény — férfinélkül.)** Blaha Armin bécsi gyáros betegeskedés miatt üzletét eladva, Bécs mellett birtokot vásárolt és egyetlen gyermekével, gyönyörü 21 éves leánynyal, Agatával uj birtokára költözött. A leány, a ki apjának azelőtt is támasza és segitője volt, gyorsan beleszokott a gazdaságba és csakhamar ő lett az egész birtok kezelője. Teendői közben azonban jutott idő a vadászgatásra is és hogy szenvedélyes vadász lett a fiatal leányból, abban jó része volt az ottani erdésznek, egy Tomaschek Ferenc nevü festői szép szőke göndörhaju fiatal embernek. Ő kisérte állandóan a szép urnőt, a mit az öreg Blaha is szivesen látott, mert féltette a lányát — a vadaktól. A két fiatal lélek csakhamar egymásba szeretett. Az öreg Blaha egyszerre csak hirtelen meghalt. A gyászév letelte után tehát mi sem gátolta volna a szerelmeseket, hogy szerelmüket az oltár előtt is megpecsételhessék. De mily meglepetés várt most a fiatal lányra. Szerelmese könyek között kijelentette, hogy ők soha sem lehetnek egymáséi. Másnap aztán átlőtt koponyával találták a szép erdészt. A holttestet a közeli falu halottaskamrájába vitték és ott kiderült, hogy Tomaschek Ferenc, az erdész — leány.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

Pályázatok. Ajánlkozások.

Erdőőri szakiskolák tanulóinak felvétele tárgyában.

A királyhalmi, vadászerdei, liptóujvári és görgényszt-imrei m. kir. erdőőri szakiskolákba, melyeknek tanfolyama két évre terjed a. f. évi október havában kezdődő tanfolyamra részint állami ellátás mellett, részint saját költségen több tanuló fog felvétetni.

A felvétetni kivánók igazolni tartoznak, hogy:

1. tizenhét (17) éves életkorukat betöltötték, s illetőleg az intézetbe való belépésük napjáig betöltik, s harminczötévesnél nem korosabbak.

2. ép, erős, egészséges, munkához és az időjárás viszontagságaihoz szokott és edzett testalkattal, s különösen jó látó-, halló-, és beszélőképeséggel birnak, mely kellékek igazolására kincstári erdészeti orvos, honvédorvos vagy vármegyei orvos bizonyitványa szükséges, megjegyeztetvén, hogy minden az intézetbe felvett tanuló testi épsége és egészségi állapota az intézet orvosa által, a jelentkezés alkalmával szigoruan felülvizsgáltatik s az, kinek szervezete hiányos, vagy a ki valamely ragályos avagy az intézeti foglalkozás mellett könynyen nem gyógyitható betégségben szenved az intézetbe be nem fogadtatik;

3. az elemi iskolákat elvégezték, illetve folyékonyan jól irni, jól olvasni és a közönséges négy számmivelet szerint jól számolni tudnak;

4. erkölcsi magaviseletük jó;

5. katonai kötelezettségben állnak-e, igenlő esetben kötelesek ebbeli igazoló könyveiket is bemutatni.

Bejelenteni tartoznak továbbá, hogy kérvényükre a válasz, mely czim alatt, illetve, mely vármegyében, vagy mely hivatal utján és mely postaállomása küldendő.

Tájékozásul megjegyeztetik, hogy azon tanulók, kik saját költségükre vétetnek fel, az ellátásért és az intézetben való tartózkodás idejére adott ruházatért évi 150 (egyszázötven) frtot félévi előleges részletekben fizetni s ehhez képest a felveendő tanulók, esetleg azok szülei, gyámjai, vagy munkadói, kir. közjegyző előtt kiállitott okmánynyal igazolni tartoznak, hogy az évi 150 frtnyi ellátási költséget a kitüzött időre pontosan befizetik.

Az állami eltartás mellett felvett tanulók, illetve azok szülei, gyámjai vagy munkaadói, azon esetben, ha a tanuló az erdőőri szakiskolát a tanfolyam teljes bevégzése elött önként elhagyja, vagy az intézeti szabályzat értelmében elbocsáttatik, a ráforditott költségeket, egy évre 150 frttal számitva, az államnak megtériteni kötelesek s ugyanerre nézve, hogy ezt az illető szakiskola igazgatóságának felszólitása után legkésőbb hat hét alatt teljesitik, szintén közjegyző előtt kiállitott okmányt tartoznak bemutatni.

Minden tanuló tartozik a szakiskolába való belépés alkalmával magával hozni: 6 inget, 6 lábravalót, 6 zsebkendőt, 10 pár kapczát vagy harisnyát, egy pár erdőjárásra alkalmas erős bagariacsizmát és pedig valamannyit uj állapotban.

A fennálló szakiskolai szabályzat értelmében figyelmeztetnek tehát azok, kik az erdőőri szakiskolába felvétetni óhajtanak, hogy sajátkezüleg irt és kellően felszerelt kérvényüket, melyhez az állami ellátás mellett felvétetni óhajtóknál azok szegénységi állapotát igazoló hiteles községi bizonyitvány is melléklendő, azok pedig, kik akár magán, akár állami erdészeti szolgálatban állanak, mindig elüljáró tisztjük, vagy hatóságuk utján legkésőbb f. évi julius hó végeig a földmivelésügyi ministeriumhoz adják be.

Budapest, 1896. évi május hó 31.

Földmivelésügyi m. kir. minister.

Az ungvári m. kir. főerdőhivatal kerületében megüresedett egy IV-ed osztályu erdőőri állomás, illetve előléptetés esetén egy 1-ső osztályu, illetve II-od, illetőleg III-ad oszt. erdőlegényi állomásra az állományszerü illetményekkel pályázat nyittatik.

Az erdőőri állomásokra pályázók felhivatnak, miszerint az 1879. évi XXXI. törvényczikk 37. §-ában körülirt szakképzettségüket, az államerdészet szolgálatba ujonnan belépni kivánók pedig ezenfelül ép, erős testalkatukat, különösen jó látó-, beszélő- és hallóképességüket, kincstári erdészeti orvos, megyei főorvos vagy honvéd törzsorvos által kiállitott bizonyitványnyal, valamint életkorukról és illetőségükről tanuskodó anyakönyvi kivonattal, továbbá a hivatalos magyar nyelvnek szóban és irásban való tökéletes birását igazoló okmányokkal felszerelt sajátkezüleg irt kérvényüket, f. évi augusztus hó 15-ig, az ungvári m. kir. főerdőhivatalnál nyujtsák be.

Szerkesztői üzenetek.

B. Zs. urnak. Perecsény. Szives sorai beérkezvén, jól esett olvasunk fölháborodását Z. viselkedése fölött. Az illető kincstári erdőőr és sajnos, hogy, speciális tulajdonaival nem áll egyedül, hanem számos hozzá hasonló van nyilvántartásunkban, legalább ezt látszik bizonyitani az, hogy 300 frtnyi mult évi hátralékból még alig érkezett be annyi, a mennyit az intő levelező lapokra kiadtunk. Levelét — ha megengedi s alkalmasnak fogjuk találni — közölni fogjuk mások okulására. Többeknek. A milleniumi röpirat kinyomatását a jövő hónapra kellett halasztani, mert annyi uj dolog merült föl, hogy a már kész kéziratot teljesen át kellett dolgozni. Kérjük ezért szives türelmüket. Egyben kérjük mindazokat, kik a füzetet megrendelni, vagy azt terjeszteni óhajtják, hogy az általuk szükségelt példányok számáról, valamint arról, hogy hogy azok hova küldendők, a hely, utolsó posta és megye megjelölésével mielőbb értesiteni sziveskedjenek.

Felelős szerkesztő és lapkiadó tulajdonos:
Podhradszky Emil.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

„FONCIÈRE“ PESTI BIZTOSITÓ-INTÉZET

ALAPITTATOTT 1864. BUDAPESTEN.

Alaptőkéje 4,000.000 koronára, biztositékai pedig **22,000.000 koronára** rugnak; minélfogva a leggazdagabb és legnagyobb biztositékot nyujtó biztositó-intézetnek sorába tartozik.

Ezen hazai intézet igen előnyös feltételek mellett nyujt mindennemü **biztositást: tüz, jég, szállitmány és üvegeken eshető töréskárok** ellen.

Különös gonddal ápolja az **élet** és az **embert érhető testi balesetek** elleni biztositásokat.

A dijak a legolcsóbbak és a feltételek a biztositottakra nézve felette kedvezők. — Bővebb felvilágositással készséggel szolgálnak:

A központi igazgatóság Budapesten, V. Sas-utcza 10. — A vezérügynökség Kolozsvárott és az ország majdnem minden községében lévő ügynökségek.

Szászsebesen főügynökség *Baiersdorf Henrik* urnál. Megbizható egyének egyszerü megkeresésre mint ügynökök alkalmaztatnak.

MEGJELENT

a

BLUM és TÁRSA

udvari egyenruha szállitók

legujabb árjegyzéke.

Kérjen mindenki egy példányt ezen kiváló elsőrangu czégtől, mely bérmentve lesz azonnal beküldve.

A nagyméltóságu földmivelesügyi m. kir. Ministeriumnak 1894 évi augusztus hó 11-én kelt magas intézkedésével,

czégünk ujolag megbizattot

a nagytekintetü erdőtisztek és az erdészeti altisztek egyenruhájának szállitásával.

Tisztelettel értesitjük tehát, hogy nálunk minden néven nevezendő egyenruházati czikkek

hivatalos uton részletfizetésre

megrendelhetők.

POLGÁRI RUHÁK

a legjobb franczia és angol divat szerint készitetnek.

Vidéki megrendelések kiváló figyelemmel eszközöltetnek.

Óvakodjék mindenki oly czégektől, melyek olcsóbb ajánlattal akarják régi vevőinket félrevezetni

Kiváló tisztelettel **BLUM és TÁRSA**

elsőrangu egyenruha készitő intézete.

Ő csász. és kir. Fensége József Főherczeg udvari szállitói

A földmivelés m. kir. Ministerium szállitói.

BUDAPEST IV. Sütő utcza 2. Szervitatér sarkán.

Nyomatott Stegmann János könyvnyomdájában Szászsebesen.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

II. évfolyam Szászsebes, 1896. julius 10. 13-ik szám.

ERDŐŐR

szak- és társadalmi lap az erdészeti altiszti személyzet részére.

Előfizetési árak:
Egész évre . . . . . 3 frt — kr.
Fél évre . . . . . 1 frt 50 kr.
Negyed évre . . . . . — frt 75 kr.
Előfizetési díjak, hirdetések s bármily irásbeli közlemények a lap szerkesztőségéhez küldendők.

Megjelenik minden hó 10-ik és 25-dik napján.

Hirdetési díjak:
Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 10 kr. Ezen kivül minden hirdetésnél 30 kr. bélyegdíj fizetendő.
Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mérsékelt díjak egyezség szerint.

Felebarátodtól uzsorát ne végy!

A prófétáknak ugy szólván legelseje, a zsidó államnak legnagyobb szervezője midőn népe részére törvényeket alkotott, szükségesnek látta azt is meghagyni népének, hogy felebarátjától uzsorát ne vegyen. Hogy ezt a parancsát hogy tartották meg akkor, azt ő tudná legjobban megmondani, de hogy ez a rendelete nem valami nagy foganattal birt, bizonyitja legjobban az, hogy az uzsora az ő kora, tehát évezredek óta fönntartartotta magát, sőt nem nem nagyot tévednénk azzal az állitással sem hogy inkább indult virágzásnak, mintsem hogy hanyatlott volna.

Uzsorások a legrégibb idők óta mindig voltak s minden jel arra mutat, hogy mindig lesznek a jövőben is, daczára annak, hogy Mózes példáját utánozva, a későbbi törvényhozók is mind igyekeztek elejét venni ennek a népeket irtó koldusbotra juttató s egyesek kapzsiságából, pénzsóvár természetükből eredő bűnnek.

Az ember életében nagyon gyakran fordul elő, hogy önerejéből nem tud magán segiteni, hanem kénytelen más embertársainak segitségét igénybe venni, szóval kölcsönhöz folyamodni.

Régebbi időkben az ilyen kölcsönök adásával, vagy közvetitésével leginkább csak egyesek foglalkoztak s volt idő, mikor ezt a mesterséget például hazánkban majdnem kizárólag a zsidók és izmaeliták üzték, valamint hogy a kereskedés is az ő kezükben volt, mi szükség-

Az „Erdőőr" tárcája.

Az ujságirás mestersége.

Ebéd után, rágyujtva a hosszuszáru pipára, végig dőlve a puha pamlagon, vagy a méhesben lévő szalmaágyon, elmerül az ember az ujság olvasásába, talán nem is azért, mert az abban összefirkált holmik érdeklik hanem inkább csak azért, hogy hamarább utoléri az álmosság s szundithat egy kicsit, mert tudva van, hogy a délutáni álom az, mely leginkább növeli a hájat s ennek gyarapodásával az ember kissé megpoczakosodik. Már pedig a poczak viselőjének mindig bizonyos tekintélyt szerez s szinte bizonyságául szolgál annak, hogy nem aludttejen, hanem rostélyoson él s ez által fölmenti az embert az olyan svindlisozástól, mint a milyenen rajta kapták az egyszeri kurta nemest, ki a vacsora után való időben szétvetett lábakkal, büszkén állt meg portája elött s piszkálta romlásnak indult fogait s az arra menők ama kérdésére, hogy mit csinál, büszkén vetette oda, hogy rostélyost vacsorált s nem győzi eléggé a maradványt odvas fogaiból kiszedegetni. A megszólitók mosolyait hizelgő elismerésnek tartotta, pedig hát azok mind csak azt nevették, hogy az ősapától örökölt dolmány eleje végig volt csöpögtetve s kétséget kizárólag bizonyitotta, hogy bizony a derék ur aludttejet evett vacsorára.

Az ujságolvasás rendesen fölbosszantja az embert; ritka eset az, hogy kielégitené. Ha az ujság valakinek az igazságot nyiltan a szemébe vágja, akkor azt fogjuk rá, hogy goromba, hogy igazságtalanul bánik kormánynyal, főispánnal, szolgabiróval, vagy más egyéb hatalmat viselővel; ha pedig ezeket czirógatja, érdemeiket méltányolja, vagy pláne atyai pondoskodásukról, humániszmusukról talál beszélni, akko meg ráförmedünk, hogy az alantassok érdekeivel nem törödik, tömjénez a hatalomnak, subvencziót huz, meg van vesztegetve.

Az egyik olvasó az kivánja, hogy föllebvalóját, ki neki talán jóakarója pártolója, agyon dicsérje az

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

képpeni kifolyása volt annak, hogy az akkori törvények nem engedték meg nekik az ingatlan szerzését s birását. Később, hogy a népet kivált egyesek tulkapásai ellen megóvják, szövetkezetek, takarékpénztárak alakultak, melyek bizonyos meghatározott kamatláb mellett az embereket kölcsönökkel látták el. Nagy könnyités volt az a kölcsönre szoruló népre, mert ezek az intézetek a kamatlábat elég mérsékelten állapitották meg, de mégis elég sulyosan, mert teszem azt daczára annak, hogy hazánkban a kamatláb törvényhozás utján 8%-ban lett megállapitva, az intézetek megtalálták a módját annak, hogy jövedelmeiket ettől eltérőleg szaporitsák s behozták a különféle kezelési és irásdijakat, mi által a tulajdonképpeni kamat 12—13 százalékra emelkedett.

Igen, de a kölcsönnek ilyen intézeteknél való beszerzése még egyéb galibával is jár. A pénzintézetek pénzüket nem vetik oda könnyedén a piaczra, hanem azt biztositani is óhajtják, igy a kölcsönvevő kénytelen vagy jelzálogi, vagy egyéb biztositékot szolgáltatni, mi nem csak sok költséggel, de sok utánjárással, sok kellemetlenségel is jár, mert nem mindenki van olyan szerencsés helyzetben, hogy jelzálogul ingatlanokat legyen képes lekötni, hanem a halandók legnagyobb része arra szorul, hogy magának elfogadható kezeseket állitson.

A tisztviselőknek és altiszteknek legnagyobb része nagyon gyakran jut abba a helyetbe, hogy baján magán kölcsön fölvételével kénytelen segiteni. A pénzintézetek az illetőnek magára az állására való tekintettel kölcsönt adni nem hajlandók, mert ugy okoskodnak, — mint a hogy igazuk is van, — hogy ez nem kellő biztositék, miután pedig az ilyen alkalmazottak ingatlanokkal s igy szilárd hitellel csak ritkán rendelkeznek, kénytelenek vagy a sok könyörgéssel, utánjárással összekötött kezességhez, vagy pedig uzsoráshoz fordulni, ki ugyan kevesebb biztositék mellett, de annál nagyobb kamattal kirántja az illetőket a bajból, ha ugyon nem rántják bele a bajba a kamatok nagyságával és elviselhetlen voltával.

Hogy a tisztviselők és altisztek ilyen uzsorások önkényének kitéve ne legyenek, az államkincstár gondoskodott arról, hogy ezek az alkalmazottjai két—három havi készpénzfizetésüknek megfelelő előlegben részesülhessenek, mely előleg azután általuk minden kamatok nélkül egy év leforgása alatt s havi egyenlő részletekben vissza lesz fizetve. Czélja az ilyen humánus intézkedésnek nem érthető félre, mert világos az, hogy lényege és a tulajdonképpeni jótétemény abban áll, hogy mig egyrészt a kölcsönre szorultnak nem szükséges pénzintézeteknél, magánosoknál, hogy ne mondjuk uzsorások-

---

ujság, a másik olvasó pedig ugyanennek a főllebbvalónak a sárba való rántását követeli, mert vele — véleményeszerint — igazságtalanul bánt el. A két kivánságot a szerkesztő egyszere kapja s természetes, hogy egyiknek sem felelhet meg, mert ha az egyik olvasóét teljesiti, magára zuditja a mások haragját s viszont, a vége pedig bizonyosan egy előfizetőnek az elvesztése lenne. Igy azután nagyobbrészt nem egyet veszit el, de kettőt.

Az ujságolvasó azért mindig irigyli az ujságiró sorsát. Könnyü azoknak! Összeszednek egy csomó badarságot, azt ugy — a hogy lefirkálják, oda adják a nyomdásznak, az kiszedi, kinyomja s mikor az évnegyed jön, csak ugy dülnek a postautalványok a postáról, három postáskisasszony sem győzi bevezetni a protokollumba, a szerkesztő és a kiadó pedig őrvendezve dörzsölni kezeit s tömi a bankókat a vertheim szekrénybe, hogy azokból azután palotát emeljenek, tisztviselőiknek fizetését emeljék, nyugdij alapokat létesitsenek.

És az olvasónak igazsága van; az ujságirás kellemes és kedélyes egy mesterség. A lapnak az összeállításához meg van a kellő személyzet: a kiadó, főszerkesztő, segédszerkesztő, ujdondász, tárczaczikkiró, korrektor, expeditor, szolga, sőt még csomagoló kisasszonyok is.

Aki ezt elhinni nem hajlandó, látogassa meg az „Erdőőr“ szerkesztőségét s itt elméje fölvilágosodván, a hitetlen Saulból egyszere hivő Pállá változik át.

Palotát ugyan nem fog találni, mert annak az épitési költségei csak ezután fognak begyülni, e helyett azonban talál egy roskadozó bérházat s ennek hátsó lépcsőjén eljuthat abba a szentélybe, hol az „Erdőőr“ sokaknak okulására és mulattatására készül. — Azt, hogy bátran fölmehet a lépcsőn, nem mondhatnók, mert annak minden fokán elmondhatja azt, mit a halhatatlan Galileo Galilei mondott a földnek: „mégis csak mozogsz te!“

A bejárónál ott talál egy igazi portásnak való alakot, tisztességes hosszuságu szakállal, s nincs is

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

nál szégyenkeznie, kezességért könyörögnie, addig másrészt a nyert kölcsönt minden kamatok nélkül, olcsón élvezheti s baján segithet.

Valóban nem lehetne eléggé dicsérni ezt a nemes intenciókból eredő intézkedést, ha az az átkozott „ha“ itt is nem csinálna galibát, mint a hogy életünknek majdnem minden fázisában csinál, tudniillik: ha az ilyen előlegnek az elnyerése nem lenne olyan mindenféle föltétellel fölruházva s összekötve. Arra nézve, hogy magára a kérvényre 50 krajczáros bélyegjegyet kell ragasztani, nincs megjegyzésünk, egészen máskép áll azonban a dolog a kérvénynek indokolásával és fölszerelésével.

A fizetési előlegeket szabályozó rendeletek mind abban kulminálnak, hogy az előleg figyelemre méltó viszonyok mellet adható. Ilyen figyelemre meltó dolgokhoz tartozik a betegség, marha pusztulása, tüzkárosodás stb., de ezek fönnforgását azután nem igen szokták csak ugy könnyedén, puszta szóra elhinni, hanem megkivánják, hogy lételük hitelt érdemlő bizonyitványokkal, okiratokkal támogattassék, ezeknek kiállitása pedig költséges, mert eltekintve a szükséges bélyegjegyektől, a bizonyitványok kiállitásáért doktornak, jegyzőnek dij jár.

Világositsuk meg már most a dolgot egy példával.

Egy IV. osztályu m. kir. erdőőr családjában betegedések fordulnak elő, melyek olyan nyomasztó helyzetbe sodorják, hogy kénytelen vagy valahol kölcsönt, vagy fizetési előleget fölvenni. Az utóbbit olcsóbbnak lenni gondolván, ennek elnyeréseért akar folyamodni s hogy ezt tehesse, megzerzi magának az orvosi bizonyitványt, mely neki a bélyeggel együtt belekerül — mérsékelt számitással — 1 frt 50 krba; igen, de hogy ezt megszerezhesse, vedkerületéből gyakran 40—50 kilométernyi utat kell a városig megtennie, mert közelebb doktor nem lakik. Ennek az utjának a költségei ismét felrugnak legalább is 1 frtra. Ezekhez hozzáadva a kérvény bélyegét, mondjuk, hogy összes költsége 3 frt, kap pedig két havi fizetésének megfelelő 33 forint előleget kamat nélkül ugyan, de az előlegének elnyerése bele került 3 forintjába s igy a helyett, hogy valamely pénzintézetnél szerezne kölcsönt 6% mellett, előlege kinövi magát 10%-os kölcsönné, fizet tehát uzsora kamatot a kamat nélkülinek jelzett fizetési előlege után s ezt is nem annak fizeti, ki azt neki nyujtja, hanem olyanoknak, kik nekik tulajdonképpen ezért semmit sem nyujtottak. A kedvezmény ez által megszünik kedvezménynek — a jótétemény jótéteménynek lenni.

Ezen az abnormitáson segiteni kellene s lehet is nagyon egyszerü módon. A fizetési előlegeket rendező ministeri rendeletek azt

---

egyéb hiánya, csak éppen a prémes mente, a sastollas kucsma és a gyermekfej nagyságával vetekedő ezüstgombos bot. Ez az ur azután bevezeti a látogatót a szerkesztőség szentélyébe, mely egyuttal kiadóhivatal is és miután székkel megkinálta, nyomban be is mutatkozik, mint az „Erdőőr“ szerkesztője és kiadója, egyuttal mint belmunkatárs, külmunkatárs, néha levelező, riportér, korrektor, csomagoló, expediáló, sőt még ugy is, mint czimszalag ragasztó kisasszony. Az utóbbi minőségben sem szabad megütközni, mert a szakál és bajusz nem mindig olyan tulajdonságok, melyek a kisasszonyságot kizárják. Élő bizonysága ennek a hires szegedi szakálos asszony, ki szakálának révén a vásáros bódékban ezerszerte többet szerzett, mint a mennyit az „Erdőőr“ szerkesztőjének a szakálára adnak. Igy tehát egy és ugyanazon személyben kap a szives látogató vagy kilencz különféle minőségü és különféle tulajdonokkal rendelkező személyt, kinek a mellett hogy naponkint 8 órát tölt el hivatalos helyiségében s hét különféle lapnak a munkatársa és levelezője, hivatása még minden tizenöt nap lefolyása alatt az „Erdőőrt“ is elejétől végig megszerkeszteni.

Csekély munka az egész: hét árkusra való kéziratot kidolgozni, megfirkálni, naponkint 10—15 levelet elolvasni, egy részére felelni, más részének tartalmát a lapba fölhasználni. Külömben a levelek olvasása még a legélvezetesebb az egész lapszerkesztésnél, mert vagy dicsérik bennök az embert, vagy pedig gorombáskodnak vele; első esetben tetszelgünk magunknak s jól esik a dicséret — bár tán nincs is kiérdemelve, — a másikban pedig örvendünk, hogy nekünk van igazságunk, mert annak, a ki gorombáskodik, nem szokott igazsága lenni.

A legkellemesebb foglalkozás a pénzutalványok aláirása, de sajnos, ebből jut ki legkevesebb a szerkesztőnek, mint a hogy általában az embert életében mindig több bosszuság, mintsem kellemesség éri.

Három veszélyes ellensége van a szerkesztőnek, kikkel folyton küzdenie kell, ezek: a nyomdász, a szedőgyerek, mindegyik szerencsére csak egy személyben

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

mondják, hogy az előlegek figyelemre méltó okok mellett adhatók. Ki ismeri már most jobban a kérelmező viszonyait, mint annak közvetlen elüljárója? Az ő szavának nem csak hogy lehet, de kell is hitelt adni, mert nem lehet, sőt nem szabad elképzelni, hogy tett hivatalos esküjét megszegve valótlanságot állitson, ez által pedig elesik a kérvényeknek mindenféle bizonyitványokkal való költséges fölcziczomázása s a kérvényező föllebbvalójának kiérdemelt és igazságos pártolása mellett nem állitólagos, de valódi jótéteményben részesül.

Szivleljék meg ezt az elüljárók, az irányadó körök s véssék szivükbe a próféta szavait; „Felebarátodtól uzsorát ne végy!“

Sebes-Szász.

LEVELEZÉS.

Tekintetes szerkesztő ur!

Lapunknak mult hó 25-iki számában olvastam, hogy az állam szolgálatában álló III. és IV. osztályu m. kir. erdőőrök fizetése ha nem is minden irányban, de legalább részben fölemeltetett s ennek mi, kik nem az államkincstár szolgálatában állunk, fölötte örvendünk s hisszük, hogy ez nem utolsó lépése a magas kormánynak ezen a téren, mert még nagyon sok a teendő, mig oda jutunk, a hová jutnunk kell, hogy erdészetünk felvirrágozzék s az e téren már jóval elöbbre haladt külföldet utolérje, sőt megelőzze.

Az erdőtörvény 17 §-a intézkedik ugyan arról, hogy mely erdőbirtokoknál alkalmazandók szakképzett erdőőrök, de arról, hogy ezek milyen minimális fizetésben részesitendők, sehol nem intézkedik.

A vármegyéknél, városoknál, községeknél és papi vagy más magán uradalmaknál szolgálatban álló erdőőrök legnagyobb része még mostohábbul van ellátva, mint a kincstár szolgálatában állók s helyzetüket még az is neheziti, hogy nyugdijra csak a legritkább esetben tarthatnak igenyt s igy egész életüket abban a tudatban kell átnyomorogniok biztos kilátással arra, hogy öreg napjaikat még nyomorban fogják átélni. Igen sok helyen a törzsfizetés 50—100 frt között váltakozik, mihez néhány hektoliter gabona, némi kis föld-és fa járandóság járul s az összes — kivált terméketlenség esetén — alig tesz ki 200 forintot. Már most tessék ennyiből egy családnak megélni s a családfőnek lelkesedni hivatásáért s buzgólkodni terhes szolgálatában.

Ezen az állapoton csak a törvényhozás segithet, mert arra hiába várunk, hogy a szolgálatadók saját jószántukból hozzanak bármi nagyobb áldozatot, bár beláthatnák, hogy ez által is inkább maguknak használnának, mert alkalmazottjaiknak hálából eredő buzgósága humánus eljárásukból erdő költségtöbbletüket bőven kipótolná.

Kérem a tekintetes szerkesztő urat, hogy a mi ügyünket is pártfogásába venni s támogatni szivesked-jék s teszem azt nem csak a magam, de a társaim nevében is, biztositván egyuttal arrol, hogy ez irányban való fáradozása és buzgólkodása mindnyájunkat örök halára fog kötelezni.

Midőn szerény — de talán nem érdektelen —

---

s a nem fizető lapolvasók egész tömege. Az első mindig pénzt kér, az utolsó soha sem fizet. Ezektől könnyü volna megszabadulni, mert ha az utóbbiak fizetnének, az első ez által könnyen kielégittetnék s igy két ellenség helyett két igaz jó barátra tenne szert a szerkesztő. Legkissebb, de legádázabb ellensége a szerkesztőnek a szedőgyerek, ki minden perczben kéziratért zaklatja. Mert ne hidje azt senki, hogy az „Erdőőr“ olyan kellemes helyvetben van, mint más lapok, hogy halomszámra hezernek nála a különféle dolgozatok. Itt majdnem minden munka saját gyártmány, mert a hatszáz vagy több olvasó között alig akad itt-ott egy-kettő, ki a szegény szerkesztőt fárasztó szellemi munkájában támogatná. Nem az az oka ennek, hogy erre tehetségük, képességük nem lenne, az egész csak nembánomság párosulva egy kis lustasággal is. Sokan élnek abban a tévhitben, hogy nem képesek irni az ujság részére, pedig ez nem igaz. Minden embernek megvannak az eszméi melyeket papirra vethetne, legföllebb a kidolgozás mestersége okoz némi nehézséget, ez azonban ne riasszon vissza senkit a munkálkodástól, mert legfőbb az, hegy az eszme jó legyen, annak kidomboritása, a fogalmazás simitása, az egésznek kikerekitése a szerkesztő föladata, annyival inkább, mert minden betüért, mely a lapban napvilágot lát, első sorban ő felelős.

Milyen érdekesé, vonzóvá lehetne tenni ezt a kis lapot az erdészet, a vadászat terén szerzett tapasztalatok közlésével, vadászkalandok leirásával, érdekes tárgyalása a biróság elött vadorzók, fatolvajok s más hansolókkal, melynek lefolyása hasznos tanulságul szolgálhatna a többieknek. Mind olyan dolgok, melyeknek a megirása nem jár valami nagy fáradsággal s melyekkel a közügynek mérhetlen szolgálatokat lehetne tenni.

A szerkesztő fáradságos munkájával nem magának keres dicsőséget, hanem annak a tisztes testülettnek, melynek szolgálatába szegődött, melyeknek érdekeiért küzd, de ezt csak ugy teheti sikeresen, hogy ha a gárda hűségesen tömörül körülötte s a zászlót nem hagyja cserben. Vaterloónál, hol megtörött Nagy Napóleonnak világhóditó uralma, mikor már veszve volt

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

seraimnak becses lapjában való közzétételét kérném, tisztelettel maradtam

igaz hive

Egy nem kincstári.

A soroknak — mint valóban igen aktuálisaknak szivesen adunk helyet s örvendünk, hogy a magán erdőőrök is életjelt kezdenek adni. Tétlenül ölbe tett kezekkel semmi eredményre sem lehet jutni s néma gyermeknek az anyja sem érti a szavát. Mozogjon az, aki élni akar!

Az erdészeti altisztek sorsának figyelemmel való kisérése, a tapasztalt bajok orvoslását czélzó mozgalom meginditása, szóval minden ide vágó kérdés tanulmányozása az országos erdészeti egyesületnek lenne a föladata s figyelmének mindenre ki kellene terjeszkednie, a mi csak az erdészetet érinti. Ennek a nagygyá nőtt társulatnak erkölcsi hatalma sokkal nagyobb, szava sokkal nyomósabb, semhogy ebben az ügyben is eredményt elérni nem tudna, ennek a figyelmét kell tehát első sorban fölhivni a viszás állapotokra s kérni, hogy azok szanálását előmozditani igyekezzék. Erre a munkára is, mint mindenre, a mi az erdészeti altiszti személyzet ügyeivel összefüggésben van, szivesen vállalkozik ennek a lapnak a szerkesztője, de hogy ezt a sikernek bármi csekély reményével megtehesse, pozitiv adatok birtokába kell jutnia, miért is ez uton kéri fel mindazokat, a kiket illet, hogy vele javadalmazásaik mennyiségét a tiszta igazságnak megfelelően közöljék. Igy közlendő lenne: 1., az uradalom, vagy birtokos neve; 2., állások száma fokozatok szerint elkülönitve; 3., védkerületek nagysága és a lakástól való távolsága; 4., javadalmazás, részletezve különkülön a készpénzfizetés és egyéb mellékilletmények; utóbbiaknál föltüntetve a hozávetőleges értéket, például a földilletménynél a környéken divó haszonbér közép összegét, a tüzifa árát, legeltetési jog érdékét s ennél kivált azt, hogy abban az esetben, ha a jogusult azt saját marhájával nem használhatja ki, részesül-é és milyen kárpótlásban minőség és darabszám szerint; 5., van-e nyugdijjogosultság, hány szolgálati év után s a nyugdijfizetéshez milyen arányban áll, vagy pedig a szolgálatképtelenség eseten végkielégitést kap e az illető; 6., Van-e természetbeni lakás és ha nincs, mennyi lakpénzt fizet; 7., Van-e állomáshelyén iskola, vagy milyen távolságban (kilométerekben) van attól; 8., milyen távolságban van a legközelebbi piacz s milyenek a hozzá vezető közlekedési eszközök.

Ezeknek az adatoknak birtokában lehetségessé válik a mozgalom meginditása s lehet kilátás arra, hogy az eredményre is fog vezetni.

Miután pedig lapunkat alig 100 olyan erdőőr olvassa, kiket ez a dolog közelről érint, ezeket kérjük föl, hogy az ügyre a szomszédos bajtársak figyelmét hivják fel s kérjék meg az adatoknak közlésére s az együtt müködésre, mert csak az összetartás, az ügynek buzgó fölkarolása vezethet sikerre. Kérjük továbba tisztelt olvasóinkat, hogy azoknak a kartársaknak a neveit, kik lapunkat nem olvassák, a lakhely (megye, utolsó posta) megjelölésével közölni sziveskedjenek, hogy nekik ezt a számot megküldhessük.

A szerkesztő.

---

az ütközet s százezrei a vert seregnek megfutamodtak, a gárda volt az egyedüli, mely közrefogva golyóktól foszlánnyá tépett zászlóját utolsó emberig küzdött s nem adta meg magát. Utolsónak a zászlótartó maradt, kinek kezei még haldoklásában is görcsösen szorongatták a zászló rudját. Ilyen gárdára van szükségünk nekünk is, és akkor biztosak lehetünk benne, hogy zászlónk elhullani nem fog, hanem azt elöbb-utóbb diadalra juttatjuk! Gárdánknak nem fogyni, de szaporodni kell s felvirrad az erdészeti személyzet hajnala s boldog lesz és a többivel együtt fog örvendeni

a szerkesztő.

Különfélék.

Kitüntetés. Ő császári és apostoli királyi Felsége a vallás- és közoktatásügyi m. kir. minister előterjesztésére 1896 évi május hó 6-án Budapesten kelt legfelső elhatározásával legkegyelmesebben megengedte, hogy a nevét viselő kolozsvári tudomány-egyetem a magyar állam ezredéves fennállásának ünneplése alkalmából Bedő Albert földmivelésügyi ministeriumi államtitkárt tiszteletbeli bölcsészet doktorrá avathassa és neki a doktori oklevelet kiszolgáltathassa. (Erd. L.)

Ismét vadorzó erdőőrök. Lapunk mult számában volt alkalmunk tiltakozni dr. Kaufmann Ernő ur ama állitása ellen, hogy az erdőőrök a legveszedelmesebb vadorzók s ime most ugyancsak a „Vadász Lap“ 17 számában a 254 lapon Boér Miklós ur tollából megerősitve találjuk ezt az állitást az „Egy bájos hegyvidék“ czimü leirásban, melyben a szilágysági Szamosvölgy és környékének vadászati és halászati leirásával foglalkozik. Az erre vonatkozó állitása annyira érdekes, hogy azt szószerint ide iktatni nem tartjuk érdektelennek. Szól pedig a következőképen: „Az emlékezetes nap fáradalmainak kipihenésére, végre nyugalomra tértünk. Vigan helyezkedtünk el a Mária-völgy széltől védett gyep és moha szönyegén s csak akkor vettem észre, a midőn már mind leheverésztünk, hogy az egyik erdőőr hiányzik. Beteg lett, — mondá a másik, — hazament; de a hajnali lesre ujra kijön. — Hej, az akasztófa — gondoltam — bizonyosan lőtt valamit s azzal szökött meg, mint ez már rendes szokás náluk. Nemcsak itt, de az egész vármegyében, legnagyobb vadorzók az erdőőrök, kikkel aztán összeköttetésben áll a hegyei lakók minden orvvadásza. Együtt keritik be a kinyomozott vadsertéseket, egymás puska- csöve elé hajtják az őzet, rókát, nyulat és nem

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

tudnak semmit a tilalmi időszakról. Óriás kárt tesznek a hasznos vadakban s nem vagyunk képesek őket ellenőrizni. Leirtuk ugy, a hogy találtuk, a helyesirási hibákat sem javitva ki. A szilágyságban csak egy előfizetőnk van s igy nem tudjuk, hogy az ottani erdőőrök mi fán termettek; valószinüleg bocskorosokból vannak toborozva s ezek lehet hogy vadorzók, de hogy képzett, némileg az intetelligencziához tartozó erdőőreik is ilyenek lennének, nem akarjuk hinni. Nagyon szeretnők, ha előfizetőnk az ottani viszonyokat kissé megvilágitaná. Ugy látszik külömben, hogy a V. L. czikkirói szivesen foglalkoznak azzal, hogy az erdőőröket bántalmazzák, nem is emlitve azt, hogy Boér ur az erdőőrt az „akasztófa" diszes jelzővel illette. Ugy látszik, azok közé tartozik, kiknél az ember csak a bárónál kezdődik.

Párviadal párducz és vadkan között. Érdekes viaskodást beszél el egy Algirba kivezényelt franczia tiszt a „Deutsche Jäger" czimü szaklapban. Ugyanis tavaly, szeptemher havában — mondja az elbeszélő — egy kevésbé befásitott helyre ment lesállásra. Meghuzódván egy árnyékos helyen, csakhamar megpillantott egy párduczot a közeli faágon, mely ide s tova kuszva, valamire leselkedni látszott. S valóban nemsokára a bokorból előtör egy hatalmas vadkan. Egy szökés a fáról s a párducz villámgyorsan a kan hátán termett, mire mindkettő a földön hemperegve kissé lejebb csusztak. Egy pillanatig mozdulatlanul feküdtek a földön aztán a párducz felemelkedett és elkezdette áldozatát minden oldalról szaglászni. Ugy látszott, mintha a vadkan kimult volna; de mikor a párducz a kan orrát kezdé szimatolni az utóbbi villámgyorsan a párducz fejéhez kapott és pedig oly erővel, hogy a párducznak félfeje a kan szájába került. Erre olyan jelenet következett, melyet alig lehet leirni. A vadkan ugyanis a párducz fejét oly erősen tartotta a szájában, hogy annak agyarai a párducz állkapcsán keresztül furódva a szemeknél jöttek ki. A párducz, a nagy fájdalomtól orditott és a vadkan hasát, lábát teljesen szétmarczangolta, ugy hogy az foszlányokban lógott alá, a vadkan azonban ennek daczára sem eresztette el. Egy negyed óráig tarthatott a párviadal, mely idő elteltével először a párducz, azután a vadkan mult ki, — utóbbi a párducz fejét még mindig a szájában tartván. A két állatot aztán öszvérekre rakták, előzetesen azonban a vadkan állkapcsát le kellet vágni, mert a két állatot másképp nem tudták szétválasztani. (V. L.)

Harcz a vadorzókkal. Bajorországban ugyancsak sok dolgot ad az embereknek a vadorzókkal való küzdelem. Még alig csillapult le az izgalom, a melyet Lupin báró főerdőmesternek meggyilkolása okozott, máris jelentik, hogy a porosz-bajor határon Hermann és Pöhlman erdészeket a vadorzók megtámadták. Mind a ketten sulyosan megsebesülve érték el a legközelebbi falut, a hol Hermann holtan rogyott össze. Legujabban München közelében ütköztek össze a vadorzókkal, a mely öszeütközés szerencsére vér nélkül ment végbe és a vadorzók efogatásával végződött. A bajor sajtó megkivánja adatni az erdőkerülőknek azt a jogot, hogy minden orvvadászt lelőhessenek. (V. L.)

Szarvasok élet-halál harca. Seherr-Thoss gróf dobrani földbirtokos a minap két szarvas élethalál harcának volt tanuja s részben résztvevője. A grof igy irja le a különös harcot:

Este 7 órakor az erdő szélén járkáltam. Az erdő mellett buzavetés van fél napi járóra. A buzavetésből — vagy négyszász lépésnyi távolságra tőlem, egyszerre nagy porfelleget láttam kiemelkedni. Messzelátómmal kezdtem nézegetni a port s meglepődve láttam két egymással szemben álló szarvast. A következő pillanatban az egyik elbődül s neki ront a másiknak. Nagy dühhel csaptak össze. Homlokuk tompa ütését, agancsaiknak esattogását jól hallottam. Egy-két pillanatig tajtékzó szájjal, toporzékoló lábakkal küzd egymással a két szarvas; egyik is másik is sebet igyekszik ejteni a másikon, de agancsával mindkettő védte magát. Egy hevesebb támadás után az egyik a földre bukik, magával rántja a másikat. A lábnyi magas buzában eltüntek a szarvasok, csak a felszálló porból itélhettem meg, hogy milyen vadul harcolhattak a szarvasok a földön, fekve is. Egy-két perc mulva felugrott az egyik, utána a másik. Ujra összecsapnak még dühödtebben, még szilajabban. Mind a kettő bőgött, bőgésük az erdő szélén visszaverődött, megsokszorosodott, szinte rémitő hatással volt rám az a hang, látva a szarvasok engesztelhetetlen harcát. Az egyik félre ugrik, oldalról támad, fel akarja hasitani ellenfele oldalát, a másik megrázza agancs koronáját, elébe kerül gyilkosának és felfogja a szurást. Most egyik sem bőgött, tisztán hallottam agancsaikcs attanását, homlokuk összeverődését. Ebbe a támadásba belevitte minden erejét mind a két szarvas; egy pillanatig pihentek, látszott rajtuk, hogy kimerültek. Végső erőmegfeszitésében az egyik egy fejmozdulással hozzá akar férközni a másik nyakához, a másik sem védi már magá, hanem szintén csak fejét mozditja, igy védi magát. E két mozdulat azonban végzetessé vált mindkettőre. Annyira összegabalyodtak agancsaik, hogy nem birtak szétbontakozni, hanem tovább dulakodván, lebuktak a földre, nem harczoltak tovább, mind kettő mozdulatlanul feküdt a földön; ugy estek le, hogy egyik sem birt mozdulni. Futva mentem feléjük. A két szarvas megcsavart nyakkal, egyik oldalt, másik a hátán összegabalyodott aggancsal hörögve, tajkékozva, villogó szemmel feküdt a földön. Letettem fegyveremet és segiteni akartam rajtuk. Egyik sem ellenkezett, látszott a szemükön, hogy szivesen fogadják segitségemet. De bármint erölködtem, nem birtam agyancsukat szétvenni. Elhatároztam végre, hogy az egyiket agyonlövöm. Most már szét tudtam őket választani. A másik, a mint szabadnak érezte magát, lankadtan fölállott, rám nézett és én a szarvas szeméből

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

köszönetet láttam felém sugárzani. Azután az erdő felé ment; többször megált, visszafordult, rám nézett mintha köszönte volna a segitést. És én nem voltam képes ezt a szarvast lelöni.

(**Ritka vadász-zsákmány.**) Az olcsvári erdőben, mint Löcséről irják, Szloboda Ince erdővéd egy barna saskeselyüt (vultur fulvus) lött. Kiterjesztett szárnyakkal 2·50 méter, hossza pedig 1·25 m. A ritka példányt Budapestre küldték kitömés végett.

Körrendelet

valamennyi törvényhatóság közigazgatási bizottságának.

(Az erdőbirtokosoknak erdei kihágások tárgyalásánál erdőtisztjük által való képviseltetése, s ezeknek ilyen alkalommal felszámitott költségei ügyében).

2901/96. sz. belügymin. — Ismételten fordultak elő esetek, hogy az erdei kihágási biróságok az erdőtiszteknek az erdei kihágások tárgyalásoknál történt megjelenését fölöslegesnek mondották ki, s ez alkalomból felszámitott költségeik megállapitását megtagadták.

Ennélfogva értesiteni kivántam a közig. bizottságot, hogy oly esetekben, a midőn az erdőbirtokosokat az erdőtörvény 136. §-a értelmében a kezelő erdőtisztek képviselik, ezek az idézett törvényszakasz második bekezdése értelmében nemcsak a panasz előterjesztésénél, hanem az eljárás további folyamán is jogositva vannak a sértett felet az erdei kihágási biróság előtt képviselni, miből folyólag azok felszámitott költségei is a fennálló szabályok értelmében a biróság által megitélendők.

Budapest, 1895. október hó 17-én.

A minister helyett: Latkóczy Imre s. k.
államtitkár.

Pályázatok. Ajánlkozások.

Pályázat két erdőőri állásra.

296/896. sz. — Dobsina r. t. városánál két rendbeli erdőőri állás üresedésben lévén, ezen állásokra pályázat nyittatik.

Ezen állások javadalmazása egyenként és évenként a következő:

600 korona készpénz,
60 korona lakbér vagy természetbeni lakás,
24 ürköbméter lágy tüzifa fuvarral,
2 drb szarvasmarhára szabad nyári legelő és erdőőri ruházat.

A sajátkezüleg irandó és az alúlirt czimhez f. évi julius hó 15-ikéig beadandó pályázati kérvény kellékei az erdőtörvény 37. §-ában megszabott minősitésen kivül a magyar és német nyelvben való jártasságon kivül a tót nyelv némi ismerete is kivánatos.

Az állomás f. évi aug. 1-én elfoglalandó.

Az erdőőrök fél évi próbaidőre vétetnek fel, és ezen idő letelte után véglegesittetnek.

Dobsina, 1896. május 20-án.

Szontagh,
polgármester.

Pályázat erdőőri állomásra.

1564/1896. sz. — Az alulirott m. kir. főerdőhivatal kerületében megüresedett egy IV.-ed oszt. erdőőri állomás, illetve előléptetés esetén egy I. oszt. illetve II., illetőleg III. oszt. erdőlegényi állomásra az állományszerü illetményekkel pályázat nyittatik.

Az erdőőri állomásra pályázók felhivatnak, miszerint az 1879. évi XXX. t. cz. 37. §-ában körülirt szakképzettségüket, az államerdészet szolgálatába ujonnan belépni kivánók pedig ezenfelül ép, erős, testalkatukat, különösen jó látó, beszélő és halló képességüket, — kincstári erdészeti orvos, — megyei főorvos vagy honvéd törzsorvos által kiállitott bizonyitványnyal, valamint életkorukról és illetőségükről tanuskodó anyakönyvi kivonattal, továbbá a hivatalos magyar nyelvnek szóban és irásban való tökéletes birását igazoló okmányokkal felszerelt sajátkezüleg irt kérvényüket folyó évi augusztus hó 15-éig alólirott m. kir. főerdőhivatalnál nyujtsák be.

Ungvárt, 1896. hó 6-án.

M. kir. főerdőhivatal.

Pályázat erdőőri állomásra.

91/1896. sz. E. r. d. b. — Brassó vármegye veresmarti őrjárásában Földvár székhelylyel egy — háromszáz (300) forintnyi összilletményekkel és tizenhat (16) ürköbméter kedvezményes áru fajárandósággal javadalmazott erdőőri állás töltendő be 1896. évi október hó 1-én.

A sajátkezüleg irt és Brassó vármegye alispánjához mint az erdészeti bizottság elnökéhez 1896. évi julius hó 31-ig benyujtandó folyamodványban igazolandó kellékek: magyar honosság, fedhetlen erkölcs, 24. év életkor, az erdőőri szakvizsga letétele, és a magyar — lehetőleg a német nyelvnek is szóban és irásban való birása.

Az irodai teendőkben jártas és jó irással biró pályázó előnyben fog részesülni.

Brassó vármegye közig: erdészeti bizottsága.

Brassóban, 1896. évi május hó 22-én.

Dr. Jekel.
elnök.

Pályázat erdőőri állomásokra.

Az alólirott m. kir. erdőhivatal kerületében két 1-ső és egy III-ad osztályu főerdőőri, valamint egy II-od egy III-ad és egy IV-ed osztályu erdőőri-, előléptetés esetén megfelelő számu erdőlegényi állomásra az állományszerü illetményekkel ezennel pályázat nyittatik.

Pályázók felvivatnak tehát, hogy az 1879. évi XXXI. t.-cz. 37-ik §-ában felsorolt kellékekkel, az államerdészeti szolgálatba ujjonnan belépni kivánók azonfelül ép és erös testalkatukat, jó látó-, beszélő- és hallóképességüket kincstári erdészeti orvos, megyei főorvos vagy honvéd törzsorvos által kiállitott bizonyitványnyal, valamint életkoruk és illetőségükről tanuskodó anyakönyvi kivonattal, továbbá a hivatalos magyar nyelvnek szóban és irásban való tökéletes birását igazoló okmányokkal felszerelt és sajátkezüleg irt kérvényeiket folyó évi julius hó 22-ik napjáig alólirt erdőhivatalnál nyujtsák be.

Orsován, 1896. évi junius hó 22-én.

M. kir. erdőhivatal.

Felelős szerkesztő és lapkiadó tulajdonos:
Podhradszky Emil.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

„FONCIÈRE“ PESTI BIZTOSITÓ-INTÉZET

ALAPITTATOTT 1864. BUDAPESTEN.

Alaptőkéje 4,000.000 koronára, biztositékai pedig **22,000.000 koronára** rugnak; minélfogva a leggazdagabb és legnagyobb biztositékot nyujtó biztositó-intézetnek sorába tartozik.

Ezen hazai intézet igen előnyös feltételek mellett nyujt mindennemü **biztositást: tüz, jég, szállitmány és üvegeken eshető töréskárok** ellen.

Különös gonddal ápolja az **élet** és az **embert érhető testi balesetek** elleni biztositásokat.

A dijak a legolcsóbbak és a feltételek a biztositottakra nézve felette kedvezők. — Bővebb felvilágositással készséggel szolgálnak:

A központi igazgatóság Budapesten, V. Sas-utcza 10. — A vezérügynökség Kolozsvárott és az ország majdnem minden községében lévő ügynökségek.

Szászsebesen főügynökség *Baiersdorf Henrik* urnál. Megbizható egyének egyszerü megkeresésre mint ügynökök alkalmaztatnak.

MEGJELENT

a

BLUM és TÁRSA

udvari egyenruha szállitók

legujabb árjegyzéke.

Kérjen mindenki egy példányt ezen kiváló elsőrangu czégtől, mely bérmentve lesz azonnal beküldve.

A nagyméltóságu földmivelesügyi m. kir. Ministeriumnak 1894 évi augusztus hó 11-én kelt magas intézkedésével,

czégünk ujolag megbizattot

a nagytekintetü erdőtisztek és az erdészeti altisztek egyenruhájának szállitásával.

Tisztelettel értesitjük tehát, hogy nálunk minden néven nevezendő egyenruházati czikkek

hivatalos uton részletfizetésre

megrendelhetők.

POLGÁRI RUHÁK

a legjobb franczia és angol divat szerint készitetnek.

Vidéki megrendelések kiváló figyelemmel eszközöltetnek.

Óvakodjék mindenki oly czégektől, melyek olcsóbb ajánlattal akarják régi vevőinket félrevezetni

Kiváló tisztelettel **BLUM és TÁRSA**

elsőrangu egyenruha készitő intézete.

Ő csász. és kir. Fensége József Főherczeg udvari szállitói

A földmivelés m. kir. Ministerium szállitói.

BUDAPEST IV. Sütő utcza 2. Szervitatér sarkán.

Nyomatott Stegmann János könyvnyomdájában Szászsebesen.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

II. évfolyam Szászsebes, 1896. julius 25. 14-ik szám.

ERDŐŐR

szak- és társadalmi lap az erdészeti altiszti személyzet részére.

Előfizetési árak:
Egész évre . . . . . 3 frt — kr.
Fél évre . . . . . 1 frt 50 kr.
Negyed évre . . . . . — frt 75 kr.
Előfizetési dijak, hirdetések s bármily irásbeli közlemények a lap szerkesztőségéhez küldendők.

Megjelenik minden hó 10-ik és 25-dik napján.

Hirdetési dijak:
Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 10 kr. Ezen kivül minden hirdetésnél 30 kr. bélyegdíj fizetendő.
Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mérsékelt dijak egyezség szerint.

Erdészek gyülése.

Az országos erdészeti egyesület a magyar állam ezredéves fönállásának az emlékére idei közgyülését az ország szék- és fővárosában, Budapesten, a kiállitási ünnepélyek csarnokában fogja megtartani folyó évi augusztus hó 30 és 31-ik napján.

Előttünk fekszik a gazdag, 14 pontból álló tárgysorozat és ez mind olyan dolgokat tartalmaz, melyek általános, országos érdekük s melyek helyes megfejtése nagyban hozzá fog járulni az erdészet felvirágoztásához s ennek révén szeretett hazánk jólétének előmozditásához.

A programm — mint emlitettük — tartalomdus, gazdag, de mindamellett hiányos, mert sehol sem találunk benne az erdészeti altiszti személyzet érdekeit bármi csekély részben érintő dolgot.

Ezt a hiányosságot csak kétfélekép lehet magunknak megmagyarázni: vagy az az oka ennek, hogy az országos erdészeti egyesület abban a hiszemben van, hogy az erdészeti altiszti személyzet helyzete minden ponton és minden tekintetben teljesen kielégitő s annak bármily megváltoztására szükség nincsen, vagy pedig ezt a személyzetet az erdészetre nézve nem tartja olyan fontos tényezőnek, melynek ügyeivel foglalkozni érdemes lenne.

Az első föltevést nem tartjuk elfogadhatónak, mert nem csak az egyesület tagjainak,

Az „Erdőőr“ tárcája.

A három próba.

A kamasz évek leteltek s egyszerre csak abba a korba jutottam, mikor az embernek már komolyan arról kell gondoskodnia, hogy a becsületes embernek sorába lépjen, mely virágos kifejezés külömben közönséges paraszt nyelven annyit jelent, hogy megnősüljön. A „megházasodni“ kifejezést is használják ugyan, de tapasztalás szerint nagyon sokan nősülnek és még sem házasodnak s igy az a kifejezés nem felel meg az igazságnak.

Mint mondám, abba a korba léptem, hol már komolyan kell gondolni a nősülésre s az ehhez szükséges összes kellékekkel meglehetősen föl voltam ruházva, mert a mellett, hogy meglehetősen jövedelmező hivatalom volt, még azt is rebesgették rólam, hogy csinos figurájú fiu vagyok. Menyasszonyról nem kellett sokáig gondoskodnom, mert azt már jó ideje kiszemeltem volt magamnak egy bájos iczi- piczi teremtés személyében, kivel a jó véletlen egy bálban összehozotts kinek az óta hüséges udvarlója voltam s házukhoz annyira járatos, hogy már az egész világ jegyeseknek tartott s csak ennek hivatalos kinyilatkoztatását várta.

Szép májusi napra viradtunk s én már jókor reggel imádottam háza felé tartottam, mert családja ezt a napot a szabad temészetben akarta eltölteni, oda menekülve a város pora és zaja elöl s erre a kirándulásra engem is meghitt, min nem is lehett csodálkozni, mert hiszen már szinte a családhoz tartozónak tartottak.

A házbelieket már mind talpon találtam. Az apa a pinczetok, az anya az elemózsiás kosár körül forgolódott, buzgón rakosgatta és csomagotta a sok pecsenyét és süteményt egy nagy ruhakosárba, mig szivem választottja a bájos Ilonka az eső- és napernyők összegyüjtésével foglalkozott, mihez természetesen azonnal fölajánlottam segitségemet, szóval min-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

de igazgató tanácsának is bő tudomása van arról, hogy az erdészeti altiszti személyzetnek a viszonyai — kivéve a kincstáriakat és nehány csak szórványosan található magán uradalmiakat — legnagyobb részben teljesen rendezetlenek s oly roszak, hogy mihamarább gyökeres orvoslást igényelnek; kénytelenek vagyunk tehát a második föltevést elfogadni annyival inkább, mert ennek a kérdésnek a fölvetését már az előző években is folyton mellőzte az egyesület.

Bármint álljon is a dolog, nem akarunk az országos erdészeti egyesületnek sem a multra, sem pedig a jelenre nézve szemrehányást tenni, mert abban a meggyözödésben vagyunk, hogy az erdészeti altiszti testület ügyeit más — talán fontosobb és sürgősebb — kérdések fölvetése és letárgyalása szoritotta háttérbe s ez a kérdés nincs végleg félretéve, hanem csak elodázva, e helyett inkább kérve kérjük ugy az egyesületnek összességét, mint minden egyes tagját arra, hogy az erdészetnek legszerényebb, de nem legutolsó munkásainak mostani helyzetét szivleljék meg s az egyesület egyetemének erkölcsi sulyával igyekezzenek javitani ott, a hol erre szükség van s a hol ez lehetséges.

Kérésünket indokolja egyrészt az a fontos szerep, mely az erdők nevelésénél, föntartásánál és értékesitésénél az erdészeti altiszti személyzetnek osztályrészül jutott s melyet egész életén át hűségesen, odaadó buzgósággal kell betöltenie, másrészt pedig ama ellenszolgálmányok részben csekély, részben pedig rendezetlen volta, melyekben fáradságos, gyakran életveszéllyel járó munkálkodásáért részesül.

Az erdészeti altiszti személyzet szükségességét és az erdőgazdaságra nézve fontos voltát bővebben magyarázni teljesen fölösleges, mert hiszen nem csak a szakember, de a laikus előtt is ismeretes, hogy nincs az erdőgazdaságnak egyetlen ágazata, egyetlen mozzanata, hol a szakavatott altisztet nélkülözni lehetne. A mag elvetésétől kezdve egészen a fának fölhasználásáig és értékesitéséig mindenütt ott kell lennie az erdőőrnek, s nélküle bármilyen munkának jó elvégzése alig képzelhető. De nem csak a fának a fölnevelése hivatása neki, hanem azt meg is kell óvnia minden lehető károsodástól, pusztulástól és talán hivatásának ez az ága a legterhesebb. Annyi az ellensége annak a szegény erdőnek, hogy száz szem és száz kéz lenne szükséges teljes megóvására, az erdőőrnek pedig ezt a nehéz föladatot a természet által gyakori pihentetésre is utalt két szemével kell megoldania.

Nyilvánval ebből, hogy az erdőőr szolgálata terhes és lelkiismeretesen végezve kiszámithatlanul nagy hasznára oan az erdészetnek, annyival inkább megdöbbentő az a gyakran

---

denkinek akadt dolga, csak a kis Béla lábatlankodott mindenütt s egyik galibát a másik után csinálta.

Szilaj jókedvében nyakába ugrott atyjának, anyjának s miután ezek lerázták megukról, Ilonkának esett s addig czibálta, rángatta, mig gyönyörü bubos frizuráját teljesen tönkretette s aranysárga haját össze-vissza kuszálta. Ilonka kétségbe volt esve s miután kis öcscsének egy kedves kis baraczkot nyomott a feje búbjára, melyet ugyancsak megirigyetlem tőle s miután kegyesen megengedte, hogy maradjak, elkezdte bontani szétkuszált haját.

Az arany szálak hullámosan bomlottak szét a fésü alatt s a hogy azok bomlottak, ugy bomlott az én eszem is. Milyen élvezet lehet ebbe a dus hajerdőbe markolni, azt végig simogatni! Nem álhattam ellent. Remegő hangon kértem Ilonkát, engedje meg, hogy én fonhassam be haját (ebben a mesterségben valaha jártas voltam, mert gyermekkoromban ugyancsak sok ostort fontam kender tilózáskor) s ő, az angyal bájos mosoly kiséretében megengedte.

Remegve a kéjérzettől fogtam a dologhoz s bár mutattam ügyességemet, egyszer még is — mintegy véletlenül — megtaláltam egy kicsit czibálni az arany szálakat, ugy, hogy Ilonka fölsziszszent fájdalmában, de nem szólt. Eléggé huztam halasztottam dolgomat, de mert minden dolognak véginek is kell lenni, ezzel is elkészültünk.

Apa, mama türelmetlenkedtek, siettettek s nemsokára már megrakodva haladtunk a közeli erdőbe. A reggelin gyorsan átestünk, az öregek pihenték az ut fáradalmait, a kis Béla neki indult pillangókat, bogarakat fogdosni, Ilonka pedig azt ajánlotta, hogy menjünk ibolyát keresni.

Virágos kedvvel, enyelegve vágtunk neki a kissé meredélyes erdőnek s hangos örömünknek adtunk kifejezést, mikor a bokrok tövében egy-egy szerény ibolyácskát fölfedeztünk. Az idő telt, a nap mosolyogva tekintett ránk, de e mosolya alatt nemsokára olvadozni is kezdtünk. Ilonka homloka csak ugy ragyogott az izzadság csöpjeitől s midőn le akarta azokat törülni,

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

elviselhetlen helyzet, melyben az ilyen fontos szolgálatot teljesitő egyén egész életén át nyomorogni kénytelen, annyival inkább, mert legnagyobb részének öreg napjaira, vagy munkaképtelensége esetére sem nyugdij, sem végkielégités biztositva nincsen.

Az erdészeti altisztek jövedelme általán véve nagyon mostohán van megszabva. Hol a készpénz fizetés valamivel magasabb, ott a mellékilletmények vagy nagyon csekélyek, vagy egyáltalán hiányzanak, ott pedig, hol földet, legeltetést stb. kap, a készpénzfizetés gyakran a nevetségesig redukálódik. Ha az illetményföldön a termés véletlenül beválik, ha a nyert gabona ára meglehetős, az ilyenek állapota még csak türhető, de mi lesz akkor, ha a veteményeket elemi, vagy más csapások megsemmisitik?

Bizony nagyon szomoru sok helyütt az erdőőrök sorsa, annyira szomoru, hogy azt tétlenül nézni, annak megjavitásával nem törődni vétek.

Az erdőőrök maguk mit sem tehetnek e részben, mert kezeik kötve vannak. Ha szolgálatadóiknál panaszkodnak, azok könnyen oda vetik, hogy a kinek nem tetszik, fel is út, le is út, mehet, kutya akad, csak korpa legyen. Egyes ember tehát nem tehet semmit, ha pedig tömörülni akarnának, ha egyesült erővel akarnák azt elérni, mit szétforgácsoltan egyesek el nem érhetnek, a mai socziálismussal telt levegőben mindjárt kész lenne a fölháborodás, hogy ime már az erdőőrök is socziális eszmékkel telitvék, tehát veszedelmes emberek, a kiknek mozgalmát nem előmozditani, de elnyomni kell.

A bajokon csak a törvényhozás segithetne, az a törvényhozás, mely az erdőtörvényben kimondta ugyan, hogy mely erdőbirtokosok kötelesek szakképzett embereket alkalmazni, de megfeledkezett egyuttal gondoskodni arról, hogy azután ezeknek a szakembereknek a megélhetése, a jövője is biztositva legyen.

A törvényhozásnak a figyelmét kellene tehát fölhivni az erdőaltiszti állások nagy részének rendezetlen voltára s kérni nála a helyzet javitását.

Az országos erdészeti egyesület mint erkölcsi testület annyira fontos intézmény, szava oly nagy sulylyal bir, hogy az ő fölszóllalását hallgatással mellőzni nem volna lehetséges; ezenkivül a törvényhozásnak számos tagja tagja egyuttal az egyesületnek is és az ebben nyert benyomásokat magával vive, hü tolmácsolója, lelkes támogatója lenne az ügynek magában az országházban is.

Nem elég az, hogy csemeték neveléséről, kopárok befásitásáról s hasonló fontos dolgok-

---

kétségbeesve fölkiáltott:

— Istenem, lenn feledtem a zsebkendőmet!

Elővettem vadonatuj zsebkendőmet s fölajánlottam neki, de egyuttal kikötöttem, hogy azonnal adja vissza, mert azt örök emlékül akarom eltenni és soha többé használatba nem venni. Mosolygott bohóságomon s miután megtörülgette sima homlokát, rózsás orczáit, köszönettel adta vissza. Titkon rápillantottam s örvendve dugtam zsebembe.

Órák teltek el boldog bolyongásunkban s tudja Isten, meddig folytattuk volna, ha merengésünkből az apa hivó hangja föl nem riaszt.

Kelletlenül bár, de visszaindultunk, hiába, az apának engedelmeskedni kell. Menet közben Ilonka köhintett egy párszor.

— Talán beteg? kérdeztem aggódva.

— Ugy látszik, meghütöttem magamat s pár nap óta kissé köhögök.

— Sebaj, — mondám — itt az orvosság, — s elővettem a zsebemből egy jókora darab sárga czukrot. (A feketét nem szeretem, mert a nép medve czukornak hivja s igy eredete kétes)

Erőlködtem, hogy letörjek egy darabkát, de az átkozottul kemény czukor ellentált.

— Ugyan ne kinlódjék — szólt nevetve Ilonka — adja ide, majd harapok belőle.

A szót tett követte s pillanat mulva ugy elharapta a czukrot, mint egy hájas pogácsát.

A nap többi részéről csak annyit mondhatok, hogy kellemesen telt el s mire estére haza mentünk, meg is kértem Ilonkám kezé s megkaptam a boldogitó igent.

Miután ezt megnyertem, elmondhatom turpisságomat, mely a haj meghuzása, a zsebkendő átnyujtása és a czukor felajánlásában nyilvánult.

Még hetedik gymnasista koromban volt hugaimnak egy német frajla nevelője, kibe én természetesen azonnal szerelmes lettem. Az, hogy pápaszemet viselt, nem vont le előttem értékéből semmit, sőt növelte azt, mert hogy a pápaszem legbiztosabb jele a todomá-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

ról gondoskodjunk, mert ezek mind semmit sem érnek, ha hiányzik hozzá a kellő szakismerettel biró munkaerő, vagy ha ezt a munkaerőt a mindennapi kenyérért, a létért való küzdelem, a nyomor ellankasztja, elkedvetleniti, mert dolgozik ugyan az ember muszájból is ugy a hogy, de igazi jó munkát végezni, fényes eredményeket elérni csak a megelégedés által istápolt lelkesedés és ügybozgóság képes.

A közgyülés napja még messze van, még van idő a dolgot fontolóra venni, javaslatot készíteni s azt az egyesületnél benyujtani s annak tárgyalását kérni. Olvasóink között számosan vannak, kik tagjai az országos erdészeti egyesületnek, szivleljék meg ezek a dolgot, hiszen önzetlen jóakarói ők az erdészeti altiszti személyzetnek, mit az által is bizonyitanak, hogy az ezek érdekeit védő lapocskát is bizalmukkal s jóindulatukkal megtisztelik.

Fénypontja lesz az a közgyülésnek, mely ezzel az ügygyel foglalkozni fog s az egyesület hervadhatlan babért szerez magának, ha a kérdés az ő támogatásával nyer kedvező megoldást, a mellett pedig, hogy a szegény emberek ezreinek jólétét mozditja elő, még honi erdőgazdaságunknak is mérhetlen szolgálatot tesz, mert sok kénytelen munkásából lelkes, buzgó önfeláldozó harczost terem részére.

Sebes-Szász.

Nyilt levél az erdőőr urakhoz!

Tisztelt Uraim!

Nem régen, bizonyos okokból az „Erdőőr“ czimü szaklapból mutatvány számot kértem, melyből a szerkesztőség szivességéből 3 számot kaptam.

A példányokat élejétől végig érdekkel olvastam, mig utoljára szemeim a pályázatokon akadtak meg. Erdőőr ismerőseim nekem is voltak már, de nem nyilt alkalmam az erdőőri fizetésről tudomást szerezni.

Azt hittem, hogy hazánkban egyedül a tanitó: a pária.

Csak most láttam, hogy az erdőőröknek is hasonló szomoru sorsuk van.

A falusi tanitóságnak igen sokszor tanácsolják, hogy és miként próbáljanak mellékjövedelemhez jutni, a selyemhernyó tenyésztéstől a kőrisbogár szedésig, csak egyedül a legjövedelmezőbbet, a mely mellette nem is alacsonyit, nem hangsulyozzák kellőképpen. Gyanitom hogy talán Önöknél sem hiányoznak ily jószivü tanácsosztók. Engedelmet kérek, hogy jelen soraimmal én is azok közé lépek.

Önök t. Uraim! talán kivétel nélkül az erdő közepén, vagy egy virágzó rétek, földektől környezett kies völgyben, csendes helyen laknak. Önök talán kevesen gyanitják, hogy környezetökben mily roppant kincsek vannak nyáron át felhalmozva, a nélkül, hogy azokat figyelemre méltatnák, hogy azokat kiaknáznák, igy tehát, évről-évre kiaknázatlanul hevernek. Hogy türelmüket próbára ne tegyem, megnevezem e kincses bányákat: a virágok kelyhei azok, picziny mézcseppjeikkel, melyeket a méhek összeszednek és hektoliter számra adnak mézet, a mely pedig mindig kész pénz.

Igen t. Uraim! a méhészet szép és nemes fog-

---

nyosságnak. Gyakran tettünk hosszu sétákat együtt, melyeket szülőim nem elleneztek, mert tudományszomjamnak tudták be.

Egy ilyen séta alkalmával egy meredek hegy oldal mohos szikláin pihentünk meg s a leáldozó nap nagyszerüsége annyira költői hangulatra ragadott, hogy megvallottam neki szerelmemet s merész elhatározással olyan csókot czuppantottam rózsás arczára, hogy csattanása akár milyen pofon csattanásának is beillett volna, melyet ugyan nyomban meg is kaptam és a frajla sikoltva rohant neki a meredélynek — a szerencsétlen. Futtában megbotlott s midőn elterült elöttem, oly borzalmas látványnak lettem szemtanuja, hogy még most is borsódzik belé a hátam.

Estében gyönyörü hajfrizurája messze elröpült fejéről s én olyan koponyának voltam szemlélője, mely simaságban semmit sem engedett a legszebb uritöknek s midön panaszhangokat hallató száját föltátotta, olyan szép fogatlan inyeket mutatott, mint a ma született gyermek, a szép fogsor pedig, melyet bármely emberevő szerecsen megirigyelt volna, ott vigyorgott egy bokor tövében. Mig lábra segitettem, azon az arczán, melyet megcsókoltam, olyan forma jegy volt, mint az egész kotta, nyilván mutatván, hogy a hiányzó fösték az én ajkaimat pirositja. Ekkor megfogadtam, hogy csak olyan nőt veszek feleségül, ki a haj, arczszin és fogpróbát kiállja. Próbám Ilonkánál fényesen sikerült s boldog házasságunk legfényesebb tanubizonysága, hogy most, midőn már fogainkat hullatjuk, kisebb-nagyobb csemetéinkkel szorongunk a tizennyolcz személyre készült asztal körül s — panaszkodunk a szük hely miatt. —

Nősülendők, csináljátok utánam!

SEBES-SZÁSZ.

ADOMAK.

— Hogy vagy more? — kérdik a czigányt.
— Rosszul, — felel ez. — három napja bent fekszik a feleségem és nem tudom eltemetni.
— És miért? Talán nincs pénzed?
— Nem, de még nem halt meg az átkozott!

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

lalkozás s ha azt első sorban ugy a tanitóknak mint Önöknek is ajánlom, csak azért teszem, mivel e téren igen régi tapasztalattal birok s a haszonért bármikor kezeskedhetem. A lakás helyi viszonyainál fogva senki sincs annyira hivatva a méhészetet üzni, mint éppen az erdőőr urak. Csend és magányban laknak, köröskörül virágoktól környezve. A méhészet tudománya pedig olyan, hogy a kinek kedve van hozzá, a fődolgokkal mihamarább tisztába jön. A berendezéshez szükséges kiadások szintén nem nagyok. Szakértő lévén, jól tudom, hogy kinek és mit ajánljak. Nem beszélek drága műkasokról és eszközökről, ezek mind oly dolgok; melyek nagyon hasznosak ugyan, de ezekhez a kezdő még ne nyuljon, kivéve, ha egy régi méhész volna mellette.

Legjobb, ha először 1-3 szalmakas méhet veszünk, s ha ezek anyatörzsek 12-15 frtért mekapjuk, ha pedig rajok, akkor a feleért is. Egy kis méhes, a melynél az a fő, hogy teteje legyen, egy pár szál deszkából, meg szalmából könnyen elkészithető.

Ez volna a kezdet. Ha a vett törzsek anyatörzsek voltak, ugy őszig a 3-ból 9 lehet, mivel minden egyes törzstől 2 rajt elfogadhatunk, lenne ugyan több is, de azokat jobb visszaverni. Igy tehát, ha tavaszszal 15 frtot elköltöttünk, a méhállomány kisasszony napján már 45 frtot ér. Ugye hihetetlen? Pedig t. Uraim! valót beszélek, sőt azt mondom, hogy itt csak a biztos jövedelmet nevezem meg, mert okszerüen üzve, vagy műkasban a jövedelem még sokkal többre is mehet.

Az általam szerkesztett „Széttekintő Méhész"-ben éppen a mult hóban ismertette a volt méhészeti vándortanár, Dömötör László ügyvéd ur Petrich orsz. képviselő Ur méhészkedési rendszerét, a ki szintén csak szalmakasban méhészkedik, de oly sikerrel, hogy minden 20 anyatörzs után legalább 100 frt tiszta hasznot kap, igen csekély munka mellett. Az emlitett czikket tek. Szerkesztő Urnak beküldöm s ha czélszerünek véli, b. lapjában közölheti.

Sok hasonló példát tudnék felsorolni, de mára legyen elég a bizonyiték, hogy a méhészet csakugyan biztos jövedelmet hoz.

Életem egyik főfeladatául azt tekintem, hogy a méhészetet hazánkban szóval és irásban tőlem kitelhetőleg terjeszszem. — E czélra egy méhészeti szaklapot is szerkesztek: „Széttekintő Méhész" czim alatt a mely páratlan az országban, mivel benne a kezdő és mester, a szalmakasban és műkasban méhészkedő igen tanulságos tudni valókat talál és havi munkáira mindig figyelmeztetve lesz.

Különösen a külföld vivmányait tartja éber szemmel és a jót azonnal hozza, képekkel is gazdagon el van látva, a melyek alapján a kaptárokat stb. bárki önmaga is könnyen elkészitheti.

Válaszbélyeg beküldése mellett a szerkesztőség bármily kérdésre szivesen válaszol. Mutatványszámot szivesen küldök. Gallovich István.

Erdőőrök védelme.

Lapunk 12-ik számában foglalkoztunk volt Dr. Kaufmann Ernő urnak azzal a czikkelyével, melyben az erdőőröket a legveszedelmesebb vadorzóknak lenni vélte; hogy ebbeli nézeteit mások sem osztják, fényesen igazolja Földes János m. kir. főerdész ur tollából „Vadászati jogügyek" czim alatt a „Vadász Lap" 20-ik számában megjelent közlemény, melyet midőn alább egész terjedelmében ide iktatunk, egyuttal köszönetünket nyilványitjuk nevezett főerdész urnak azért a szivességéért, hogy sikra szált az erdőőrök védelmében.

A kérdéses közlemény a következő:

Vadászati jogügyek.

— Irta: Földes János m. kir. főerdész. —

Fenti czim alatt általános érdekü dolgokat közölt dr. Kaufmann Ernő, a „Vadász-Lap" junius 15-iki számában, a hogy általában minden felszólalása fel szokta kelteni érdeklődésemet.

Részemről azonban különösen „A felesketett erdőőrök és csőszök fegyverviselésé"-ről szóló soraihoz hozzá kivánok szólani, — mert bizalmatlan irántuk, a saját tapasztalatai folytán. Nem kétlem, sőt magam is tudom, hogy ezen bizalmatlanság sok esetben indokolt, — azonban általában semmi esetre se volna helyén. Én magam nem egy erdőőrt neveltem a szakiskolában, kik hitbizományi, magán vagy állami uradalmakba kerülve oly derekasan megfeleltek feladatuknak, hogy igen szép dicsérő leveleket kaptam oly főtisztektől, kiknél a vadászat egyik főtényező.

Minden ügyet több szempontból lehet megvitatni, védelmezni s mindegyiknek igaza lehet, ha az ő specialis szempontjából tekintjük a dolgot.

A rókát minden vadász egyhangulag a legkártékonyabb ragadozó vadak közé fogja sorolni; a természettudós, gazda, vagy mondjuk „erdész" (ha e szót a vadásztól ellehetne választani) ellenben csak jó tulajdonságait fogja előtérbe tolni, mert hisz szerinte a nyul is csak kárt tesz veteményekben, fa-csemetében, holott a róka mint egér- és rovarpusztitó első helyen áll.

Épp ugy vagyunk az erdőőrökkel; attól való félelmünkben hogy akad közöttük, ki orvvadászkodik, tulajdonképeni feladatuk teljesitésének lehetőségétől megfosztani, nem tartom helyesnek. Aztán disztinguáljunk. Erdőőr és csősz között legalább is oly nagy a különbség, mint őrmester vagy tiszthelyettes és közlegény között. Igazi értelemben vett erdőőrnek van olyan qualificátiója, hogy sok magánuradalomban az erdőtiszti szolgálatokat egészen jól elvégezheti, mint általában az erdőtiszti karban — a hogy t. czikkiró jól tudja, hisz egyik fia erdész-akadémikus — roppant változatos müveltségi fokozatot fedezhetünk fel.

Egy csőszt, (nem erdőőrt) azonnal elbocsájtottam, mert ha nem is értem tetten, de biztos hallomásból meggyőződtem, hogy egy szarvast eltraflkált, ha nem is az én vadászterületemről, de a szomszédoméból, —

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

jóllehet rendőrség, csendőrség legkisebb nyomára se tudott akadni az eltrafikált vadnak.

A ki ily tiltott mesterséggel foglalkozik, észre lehet azon venni mindjárt s alaposan segit az ember a baján.

De azután éppen az erdőőrök azok, kiknek kizárólagos hivatása az erdőre s vadra ügyelni s kivel akarja megőriztetni czikkiró a területét, ha nem velük? Mások, kiket felfogadna helyükbe, tán alaposabban elvégeznék dolgukat?

Ha figyelembe veszi az ember, hogy mennyi veszedelemnek van kitéve az erdőőr szolgálata teljesitében, az erdőkárositók s vadorzók részéről, különösen ott, hol a vadászatot legbelterjesebben üzik, lehetetlen be nem látnia azonnal, hogy ez ellenségek, kik merészségükben sokszor határt nem ismernek, csak vérszemet kapnának, annak láttára, hogy az erdő védelmezője meg van fosztva fegyverétől; mert hisz revolverrel csak nem szállhat szembe a legjobb fegyverrel ellátott orvvadászszal, a ki gyakran titokban les rá, az erdő sürüjében s ugy teriti le az erdőőrt. Már pedig hol saját életét kell védelmezni valakinek, csak golyós fegyverről lehet szó; nem pedig Flobertről.

Az erdőőr ép oly veszedelmek között forog, mint a csendőr s ugyanaz a hivatása, tehát igazságtalan eljárás volna az s egy kicsit tulzott, hogy inkább az ember s az erdő érdeke tétessék koczkára, csak hogy nehány szarvas megmaradjon, melyet egy-két lelkiismeretlen erdőőr tiltott uton, lepuskáz. Vajjon nem többet puskáznának-e le azok az orvvadászók, kik az által jobban felszabadulnának, hogy az erdőőr fegyverétől megfosztatván, kevésbé veszedelmes rájuk nézve?

LEVELEZÉS.

Offenbánya 1896 évi julius hó 12-én.

Tekintetes szerkesztő ur!

Becses lapját nagyon szeretem s mindig nehezen várom megérékezését, mert igen sok szépet és hasznosat találok benne; kivált nagy gyönyörüségemre szolgáltak az utolsó számok, melyekben az erdőőrökre szórt rágalmakat olyan férfiasan visszautasitotta, egy irányban azonban szeretném kibővitve látni a lapot, nevezetesen abban, hogy az érdeklődő kartársainak személyi ügyeire vonatkozó fölvilágositást is nyerhessen. Erre a czélra czélszerünek vélném tudakozódásokra állandó rovatot nyitni, melyben a beérkező kérdések és feleletek helyet találnának. Indokolja ennek szükségét az, hogy az erdészeti altiszti személyzet nincsen egész életén át ugyanahhoz a helyhez kötve, hanem azt áthelyezések és pályázatok következtében gyakran kénytelenek változtatni. Igy történik azután, hogy a legjobb barátok elszakadnak egymástól és az életben többé hirt sem hallanak egymásról.

Felszólalásomra az a körülmény adott okot, hogy magam is szeretném tudni sorsát egy régi barátomnak, Molnár Jánosnak, ki az akkor még fennált fogarasi m. kir. erdőhivataltól a szászsebesi m. kir. erdőhivatalhoz ment át s hallomásom szerint a péterfavi faraktárnál lett alkalmalmazva. Kérem tehát a tekintetes szerkesztő urat, hogy abban az esetben, ha nevezett barátomnak hollétéről tudomással bir, azt velem lapunk hasábjain közölni, ellenkező esetben pedig a bajtársaimhoz szólló hasonló kérésemnek s az esetleg általuk megadott válasznak helyet szoritani sziveskedjék.

Azt hiszem, hogy az ilyen rovat nyitása nagyban éleszteni fogja kartársaimnak becses lapja iránt való érdeklődését.

Kérésem ismétlése mellett kiváló tisztelettel vagyok.

Tekintetes szerkesztő urnak

igaz hive

Rauscher István
m. kir. errdőőr.

Midőn az eszmét szivesen fölkaroljuk s azt magunk is nagyon életrevalónak tartjuk, kinyilatkoztatjuk, hogy bármi nemü kérdéseknek s az azokra beérkező feleleteknek a legszivesebben adunk helyet, mert ebben látjuk megszilárditását annak az összetartó kapocsnak, melyre minden egyes testületnek s kivált pedig az annyira szétszórt erdészetinek mulhatlanul szüksége van.

Mostani kérdésére a választ magunk is megadhatván, értesitjük, hogy tudakolt barátja Szászseben lakik s mint főerdőőr az itteni erdőhivatali faraktárt kezeli.

A szerkesztő.

Különfélék.

Kérelem. A harmadik évnegyed kezdetével fölkérjük mind ama igen tisztelt olvasóinkat, kik előfizetéseiket még meg nem ujitották, vagy pedig még előbbi időkről hátralékban vannak, hogy részint a háralékokat befizetni, részint pedig az előfizetést megujitani sziveskedjenek. Kérjük továbbá hogy lapunkat szellemileg is támogassák s tartalmát közérdkü czikkek és hirek beküldésével gyarapitsák.

Sertésvész mindenfelé. A már évek óta dühöngő sertésvész, mely sertésállományunkat annyira tönkretette, a forró nyári napok beálltával az országnak majdnem minden egyes vidékén ujra pusztit s az állat orvosok tudománya tehetetlenül áll vele szemben. Lapunk egy barátjának szivességéből olyan gyógyszerre hivjuk föl tisztelt olvasóink figyelmét, mely a mellett, hogy nagyon olcsó s használata a lehető legegyszerübb, hivatva lenne a sertésvésznek elejét venni s annak terjedését megakadályozni.

Ez az orvosság a tiszta s föl nem higitott karbolsav, mely minden gyógyszertárban pár krajczárért beszerezhető. Ebből hetenkint egyszer minden egyes sertésnek 3-4 csöppet az ételébe keverve kell beadni. Állitólag ennek a gyógymódnak a hatása bámulatos,

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

mert nem csak hogy a még egészséges sertéseket a fertőzéstől megóvja, de a már meglévő betegséget is csirájában elfojtja, a sertésnek pedig — tekintettel a csekély adagra — ártalmára semmi esetre sem lehet. A karbolsávat a háznál biztos helyen kell tartani, nehogy avatatlan kezekbe jusson, mert mérges voltánál fogva könnyen okozhatna bajt. Jól teszik tisztelt olvasóink, ha erre az egyszerü gyógyszerre embertársaik figyelmét is fölhivják, mert ha annak csakugyan olyan csodálatos a hatása, mint azt lapunk barátja állitja, azokat maguk irányában örök hálára fogjak lekötelezni s közdaságunknak mérhetlen hasznot tenni.

Gyömöri hirek. Gömör megyei levelezőnktől vesszük a következő hireket: Julius hó 8-9-én Rozsnyó vidékén olysürü villámdullás volt, mely párját ritkitja. Gócs községben egy villam 52 juhot, egy másik gr. Andrássy Géza egy erdőőrének két tehenét sujtotta agyon. Julius 2-án a henzkói erdőben egy női hullát talált, mely már a vadak által szét volt marczangolva. A nő az uri osztályhoz tartozhatott, de kilétét eddig még nem állapitották meg. Ugyanezen napon Szilicze községben nagy tüzvész dühöngött, melynek több ház és házi állat lett martalékává. Szomoru hirek ezek mind, annál örvendetesebb az utolsó, mely arról értesit, hogy gr. Andrássy Gézáné ő méltósága egy vadászat alkalmával egy kapitalis özbakot lött, bizonyságánk annak, hogy e nemes sportban Diána istenasszony a saját nemét is kegyben tartja.

A czethal ereje. Krisztiániából, Dánország fővárosából jött a hir, hogy a czethalászatra kiküldött „Jarfjord“ gőzhajót egy sebesült czethal megtámadta s oly erővel rontott az oldalának, hogy azt betörte. A sérült gőzhajó negyed óra mulva elsülyedt s személyzetét a „Veta“ nevü hajó mentette meg a vizbefulástól.

A világ legrégibb könyve valószinüleg a „Papyrus Prisse“ lesz, mely a párisi nemzeti könyvtár tulajdonában van. Ezt a könyvet olyan sirban találták, melyben az egyiptomi legelső dynastiának egy tagja nyugodott, igy tehát legalább is 3350 évvel Krisztus születése elött lett szerkesztve. A könyv különféle törvényeket és vezérelveket tartalmaz.

Megtréfált apa. Egy bécsi gazdag házbirtokos daczára hajlott korának beleszeretett egy szép, fiatal trafikos kisasszonyba s miután a szerelem nem mosogató rongy, megkérte a kezét, a leány pedig tréfának vélve a dolgot, biztatta, hogy hozzá fog menni feleségül. A dolog rendén mehetett volna, de akadályul szolgált az öreg urnak 26 éves nőtlen fia, kinek beleegyezése nélkül nősülni nem akart, miért is ünnepélyesen tudatta vele szándékat hogy mostohát akar neki a házhoz hozni. A fiu biztositotta atyját, hogy neki semmi ellenvetése nincs a dolog ellen s maga is elismerte, hogy a kis dohányárus leány nagyon kedves kis portéka. Ezután együtt jártak mulatozni a leánynyal. Az idő telt, az öreg ur pedig sürgetni kezdte az ősszekelést, de a leány kijelentette, hogy addig nem megy hozzá, mig a fia nála van és nőtlen. Az öreg boldog volt, azonnal biztositotta fia jövőjét és sürgette, hogy nősüljön meg s biztositotta őt atyai áldásáról. Az ifjuúr még aznap átköltözött más lakásba s párnap mulva már jegyesét is bemutatta atyjának — a kis trafikos leány személyében. Az öreg ur azonnal pakkolni kezdett s fürdőre ment, hogy ne kelljen részt vennie a fiatal pár menyegzőjén.

Felelős szerkesztő és lapkiadó tulajdonos:
Podhradszky Emil.

Pályázati hirdetmények
erdészeti altiszti állásokra
legczélszerübben közölhetők az
„ERDŐŐR“
czimü szak- és társadalmi lapban,
mert ez a lap az ország minden vidékén megfordul s legjobban van elterjedve azok között, kik ilyen állások betöltésére alkalmasak. A pályázati hirdetményeket következő mérsékelt dij mellett fogdja el és közli a lap kiadóhivatala terjedelmükre való tekintet nélkül:

Egyszeri beiktatás . . .	2 frt —.
Kétszeri „ . . .	3 frt —.
Ajánlkozások egyszeri beiktatása	1 frt —.
„ kétszeri „ .	1 frt 50 kr.

A hirdetményeket legczélszerübb a hónap 5-ik és 20-ik napjáig beküldeni.
Szászsebesen 1896 évben.
Az „ERDŐŐR kiadóhivatala“.

Ugy a kezdő mint a haladottabb méhészek nélkülözhetlen lapja a számos képpel illusztrált, havonta megjelenő
„Széttekintő Méhész“
Előfizetés:
Egész évre 2 frt. félévre 1 frt.
Mutatványszámmal szivesen szolgál a „SZÉTTEKINTŐ MÉHÉSZ“ szerkesztősége.
Sajtény, Csanádmegye.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

„FONCIÈRE“ PESTI BIZTOSITÓ-INTÉZET

ALAPITTATOTT 1864. BUDAPESTEN.

Alaptőkéje 4,000.000 koronára, biztositékai pedig **22,000.000 koronára** rugnak; minélfogva a leggazdagabb és legnagyobb biztositékot nyujtó biztositó-intézetnek sorába tartozik.

Ezen hazai intézet igen előnyös feltételek mellett nyujt mindennemü **biztositást: tüz, jég, szállitmány és üvegeken eshető töréskárok** ellen.

Különös gonddal ápolja az **élet** és az **embert érhető testi balesetek** elleni biztositásokat.

A dijak a legolcsóbbak és a feltételek a biztositottakra nézve felette kedvezők. — Bővebb felvilágositással készséggel szolgálnak:

A központi igazgatóság Budapesten, V. Sas-utcza 10. — A vezérügynökség Kolozsvárott és az ország majdnem minden községében lévő ügynökségek.

Szászsebesen főügynökség *Baiersdorf Henrik* urnál. Megbizható egyének egyszerü megkeresésre mint ügynökök alkalmaztatnak.

MEGJELENT

a

BLUM és TÁRSA

udvari egyenruha szállitók

legujabb árjegyzéke.

Kérjen mindenki egy példányt ezen kiváló elsőrangu czégtől, mely bérmentve lesz azonnal beküldve.

A nagyméltóságu földmivelesügyi m. kir. Ministeriumnak 1894 évi augusztus hó 11-én kelt magas intézkedésével,

cz günk ujolag megbizatott

a nagytekintetü erdőtisztek és az erdészeti altisztek egyenruhájának szállitásával.

Tisztelettel értesitjük tehát, hogy nálunk minden néven nevezendő egyenruházati czikkek

hivatalos uton részletfizetésre

megrendelhetők.

POLGÁRI RUHÁK

a legjobb franczia és angol divat szerint készitetnek.

Vidéki megrendelések kiváló figyelemmel eszközöltetnek.

Óvakodjék mindenki oly czégektől, melyek olcsóbb ajánlattal akarják régi vevőinket félrevezetni

Kiváló tisztelettel **BLUM és TÁRSA**

elsőrangu egyenruha készitő intézete.

Ő csász. és kir. Fensége József Főherczeg udvari szállitói

A földmivelés m. kir. Ministerium szállitói.

BUDAPEST IV. Sütő utcza 2. Szervitatér sarkán.

Nyomatott Stegmann János könyvnyomdájában Szászsebesen.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

II. évfolyam Szászsebes, 1896. augusztus 10. 15-ik szám.

ERDŐŐR

szak- és társadalmi lap az erdészeti altiszti személyzet részére.

Előfizetési árak:
Egész évre . . . . . 3 frt — kr.
Fél évre . . . . . 1 frt 50 kr.
Negyed évre . . . . . — frt 75 kr.
Előfizetési dijak, hirdetések s bármily irásbeli közlemények a lap szerkesztőségéhez küldendők.

Megjelenik
minden hó 10-ik és 25-dik napján.

Hirdetési dijak:
Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 10 kr. Ezen kivül minden hirdetésnél 30 kr. bélyegdíj fizetendő.
Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mérsékelt dijak egyezség szerint.

Lenni vagy nem lenni?

Egy egész és három negyed éve immár annak, hogy az „Erdőőr“ czimü lapot megindítottuk s azóta annak kiadásán, megszerkesztésén fáradoztunk. A huszonegy átélt hónap elég hosszu idő volt arra nézve, hogy a nagy közönség a lapot és annak irányát, mi pedig olvasó közönségünket s igy egymást kölcsönösen megismerjük, magunknak egymásról itéletet alkothassunk.

A hozzánk érkező számos levél után itélve, azt látjuk, hogy eddigi müködésünket, fáradozásunkat olvasó közönségünknek az a része, mely még eddig hiven kitartott mellettünk, méltányolja s azzal legalább nagy részben meg van elégedve, azonban sokan voltak olyanok, kik a lelkesedés első hevében oda szegödtek ugyan lapunk zászlajához, azt életre — halálra védelmezni, támogatni készeknek nyilatkoztak ugyan, de csakhamar kitünt, hogy a kebleikben föllobogott láng nem volt egyéb szalmalángnál, melyről ismeretes az, hogy gyorsan lobbot vet, magasra s fényesen lobog, de gyorsan ki is alszik s nem marad meg utána a tartós parázs, hanem csak hitvány pörnye, melyet a szél csakhamar fölkap lenge szárnyaira s szórja szét mindenfelé.

Ha mindazok, kik oda álltak zászlónk alá, kitartottak volna mellette, most ezer lenne a száma derék harczosainknak, annyi, mennyivel néhány évtized elött a hős Garibaldi megindult

Az „Erdőőr“ tárcája.

Hajnali les.

Csöndes éj van, nyugalomnak éje. Az éj uralkodója, a sápadt hold éppen az előbb bukott le a szemhatáron a nagy semmiségbe s csak a fényes, apró csillagok gyönge fénye derit egy kis villágosságot a sötét éjszakába. Mély csönd honol erdőn, mezőn, azt hinnéd, kihalt az egész táj, ha néha-néha mélázásodból a préda után röpködő bagoly szárnyának suhogása, élelem után járó vad lábai alatt megzördülő haraszt zizegése, a távoli falu kutyáinak szakgatott csaholása.

Olyan szélcsend van, hogy kivéve a rezgő nyárfa evelét, egy falevél sem mozdul meg. A meleg öszi nap után hüvös éjszaka állott be s gyöngycsöppekkel rakja ki a füszálakat. Van valami megragadó, fölemelő az ilyen éjjeli csöndben; az ember egész valóját valami kéjes érzet futja át távol a világ zajától, gondolatai a mindennapiasságtól messze eltávoznak, nem törődik a világ bajaival, hanem önkénytelen is Istenéhez közeledik. — A nagyvárosi embernek nem adatott meg az ilyen élvezet. Az ő világa a korcsmák, kávéházak és más mulató helyek zaja, ebbe merül, hogy buját-baját feledje. Nincsen nyugta, nincsen pihenése sem nappal, sem éjjel. Kérdezzétek meg a szegény pásztorembert, az erdei munkást, hogy elcserelné-e az ő csöndes világát a nagyvilágnak zajával? Bizony kevés akadna olyan, ki azt megtenné s ha átültetnétek őt oda megszokott magányából, mihamar megtörne izmos alakja, viharokban edzett teste elcsenevészne, napbarnitotta arcza elsápadna, az életkedv pedig az életuntságnak adna helyet.

A sok idegbajnak, katarusnak s tudja Isten még mi mindenféle bajnak, betegségnek mind a nagyvilági zaj, az élvezetekbe, testi gyönyörökbe, tivornyákba való elmerülés a szülő anyja. Avagy látott már valaki idegbajos pásztort, gyomor,- fül- vagy mit tudom én milyen katarusos favágót?

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

megteremteni a mai egységes Olaszországot. Az ő vállalkozása fényesen sikerült, mert nem csak a lobogó alá állott ezer tartott ki hűségesen jóban és roszban, de példájával másokban is fölélesztette a lelkesedés lángját s toborzott magához még más ezreket és ezreket. Ennek ellenkezőjét cselekedte a mi harczosainknak nagyobb felerésze, mert ez mihamar félénken megretirált, midőn látta, hogy a sült galambok nem azonnal kezdenek röpködni, elcsüggedt, midőn észrevette, hogy hosszu küzdelem az, melyet meg kell vivnunk addig, mig nem is fényes, de legalább némi eredményeket érünk el.

Felényire leolvadt csapatunk azonban erősen áll mint a köszikla, mely neveti a duló vihart s nem inog meg annak ádáz támadásainál, küzdelmünkben nem csak hogy buzgón támogat, de azt még keményebbé, intenzivebbé kivánja tenni.

Az elugrottak legnagyobb része azért nem volt (állitólag) lapunkkal megelégedve, mert gyéren jelenik meg s neki kevés az a szellemi táplalék, melyet ily gyér megjelenésével nyujt, a megmaradottak is folyton a kibővitést hangoztatják s halomszámra hever nálunk a levél, mely mind ezt tárgyalja.

Tehát kiböviteni a lapot gyakoribb megjelentetésével, hogy ez által több olvasni valót nyerjen közönségünk s a lap is sulyban a világ szeme elött növekedjék.

Meghányva — vetve a dolgot minden oldaláról, a szerkesztőség is elismerte a szükségét annak, hogy a lap gyakoribb megjelenése által gyarapodjék, de számot vetett egyuttal azokkal a nehézségekkel is, melyekkel ilyen kibővités mellett megküzdenie kellene. Kétféle dolog az, mely az ilyen kibővitést megneheziti, hogy ne mondjuk, lehetetlenné teszi; ezek pedig: az anyagi és szellemi támogatás hiánya; nehéz dolog mindkettő, de nem olyan, melyet leküzdeni ne lehetne. Lássuk csak őket közelebbről.

A anyagi nehézség abban rejik, hogy abban az esetben, ha lapunkat hetenkint egyszer s igy az eddigi évi 24 példány helyett 52 példányban akarjuk megjelentetni, arra van első sorban szükségünk, hogy mostani hiveink száma legalább is megkétszereződjék, e mellett pedig a lap ára 3 forintról 4 forintra emeltessék.

A szellemi részt tekintve szükségünk van arra, hogy hiveink közül minél többen vegyék ki ebből is a részüket s e téren is támogassanak, mert végre is egy ember csak egy ember, kinek munkaereje, termőképessége végre is csodákat nem mivelhet s utóvégre is is kimerülnie kell.

A szabad természet neveli még az erőteljes nemzedéket. Vegyétek el ezt a nép tömegétől s eltörpül elsatnyul az utódok serege s kivész a nemzet.

A mesebeli király pásztorfluból nevelt magának ministert, kincseinek őrzőjét nagy bosszuságára a rang hivatal vadászók seregének. Az ország dolgai jól folytak, a pénzügyek rendben voltak, a kincshalmaz szaporodott. de az ellenségek nem nyugodtak, hanem folyton áskálódtak az alacsony sorsból fölemelkedett hatalmas ur ellen. Besugták a királynak, hogy ministere naponkint egy rejtett helyen épült viskóba zárkózik el s órákat tölt el ott: bizonyosan rejtegeti az általa ellopott kincseket. Az ördögök legrosszabb fajtája a gyanu, az még a legbecsületesebb szivekhez is megtalálja magának az utat; a király is engedett a gyanu ördöge csábjainak s utána lesett kedves emberének. Fölkereste rejtett buvhelyét s midőn — kisérve az irigy besugók sokaságától — betörte a hitvány viskó ajtóját, mit látott? Ott ült a puszta földön az ő hatalmas ministere, pásztor gunyájába öltözve s tilinkójan egy mélabus pásztordalt fütyörészve. A hatalmas ur kimerülve a világ zajában, undorral eltelve annak pompája, ragyogása iránt, vissza-vissza vágyott az ő életének boldogabb szakához, a pásztor élet csendes örömeihez. Egy hosszu nap boldogtalanságát egy rövid óra boldogságával kárpótolta.

Jer te hitetlen, te élvsóvár nemzedék, jer ki a szabad természet csöndjébe s győződjél meg arról, hogy igaz az, a miről beszéltem!

* * *

Szerény kis házikó gyönge körvonalai látszanak a sötét erdő szélén: hófehér falai szinte bevilágitják körülötte a tért. A házban nyugalom, csönd honol, az ablakból szerény mécs halvány fénye világit.

Az éj csöndjében megzörzen az ajtó kilincse s a ház elé egy alak lép, kit azonban nem enged fölismerni az éjjeli sötétség. Csak körvonalaiból lehet kivenni, hogy ember az, ki onnan megindul az erdőmenti uton

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

Nehéz két akadály, de nem leküzdhetlen, sőt egy kis jóakarat, ügybuzgóság, lelkesedés mellett könnyen elhárítható. Minden egyes mostani előfizetőnk álljon be toborzónak s szerezzen még egy hivet, ki a közjó, a saját mulatsága, önmivelődése érdekében kész meghozni a tulságosnak éppen nem mondható anyagi áldozatot s ime, a legnehezebb részén a dolognak átestünk. A toborzás nem is valami nehéz, mert nagy a száma azoknak, kik közül toborzani lehet. Az erdészeti altiszti személyzet számát legkevesebb tiz ezerre tehetjük s ezek nagy része ma már nem tudatlan, miveletlen tömeg, hanem eléggé intelligens elem arra, hogy óhajtsa a szellemi táplalékot. Ennek a nagy tömegnek alig huszadrésze ismeri eddig lapunkat, nem saját hibájából, de a mienkből sem, hanem egyszerüen abból az okból, mert nem tudunk egymásról. Lapunknak egy lelkes hive a napokban közölt velünk vagy harmincz olyan czimet, melyről eddig mit sem tudtunk s mely czimeknek viselői lapunkról nem tudtudtak semmit. Alig van olyan olvasónk, kinek ne lennének legalább névleg ismerős kartársai kiknek lakása is ismeretes elötte. Nos, ne restelje egyik sem azt a kis fáradságot, mely egy levél, vagy egy levelezőlap megirásával jár s hisszük, hogy a legnagyobb nehézség rövid idő alatt le lesz küzdve.

A szellemi részt illetöleg már gyakran kértük szives olvasóinkat, hogy ezen a téren is támogassanak. Annyi ember között akad nem egy, ki a tollat ügyesen forgatja. Az irás mestersége csak addig nehéz, mig nehéznek lenni véljük, ha azonban merészen neki vágunk, csakhamar belátjuk, hogy sokkal könnyebb, mintsem hittük.

Abban a reményben, hogy hogy mindkét irányban kellő támogatásban fogunk részsülni, elhatároztuk, hogy a mint kellő számu előfizető jelentkezett, az uj évet sem várva be, lapunkat nyomban hetenkint egyszer fogjuk megjelentetni. Hogy ezt már folyó évi szeptember hó elejével megtehessük, kérjük szives olvasóinkat, hogy a toborzáshoz azonnal hozzáfogni, velünk uj czimeket közölni sziveskedjenek. Ha kellő czimek birtokába jutunk, a vonatkozó előfizetési fölhivásokat már a jövő hó folyamán szét fogjuk küldeni. Egyben kérjük összes mostani előfizetőinket nyilatkozni: hajlandók-e minket ebben a munkánkban jövőre is támogatni s nem riadnak-e vissza a csekély megterheltetéstől, mely ezel járni fog hogy, igy egész pontosan számba vehessük mindazokat, kik hiveink akarnak maradni.

A lap főirányelvének megmarad a régi: minden téren védeni és előmozditani az erdészeti altiszti személyzet érdekeit, hiányaira,

---

s csöndesen halk léptekkel ballag tovább. Vállán valami bot, vagy fegyver látszik. A kétes alak hang nélkül siet előre, csak a lábai alatt megroppanó egy-egy száraz ág recsennése zavarja meg az éjjeli csöndet. Igy halad el pár száz lépésnyire, egész odáig, hol szük ösvény kigyózik ki az erdőből a falu felé. Itt megállapodik s miután vizsgálódva hordaná körül tekintetét mintegy át akarván azzal hatolni a homályon, behuzódik az erdő szélébe s óvatosan ereszkedik le egy nagy tölgy tövébe, magával hozott fegyverét annak hatalmas törszéhez támasztva.

Lélekzetét visszafojtva, nesztelenül ül ott. Az elötte elsurranó nyulakra, rókákra, söt még az őzekre sem vet gondot, ugy látszik, nemesebb vad az, melyre vár.

A csillagok lassankint halványodnak, tünedeznek a magas égbolton, csak a hajnalcsillag ragyog még gyönyörü pompájában, egymaga uralván az eget, de a közeledő nap sugarai apránkint az ő fényét is elhomályositják s nemsokára ő is elvész társai után.

Az erdő, a mező csöndje tünni kezd, a táj megélénkül. A madarak csicsergése tölti be a levegöt, gyönge szélfuvallat zörgeti meg a harasztot. Olyan szép ez az átmenet a csöndes halálból a zajos életbe!

A lesen ülő alak még mindig nem mozdul. Egész figyelme az erdő szélétől a faluig huzódó bokrosra s ennek ösvényére irányul, ugy látszik, innen várja a vadat. Egész magatartása eszünkbe juttatja a költő szavait:

„Ül a vadász, hosszu méla lesben,
Vár felajzott ijra gyors vadat.“

A kanyargó ösvény nem enged nagy kilátást, többet használ a finom hallás. A lágy szellő a falu felől lengedez s hiven szárnyaira vesz minden legkisebb neszt.

A távol keleten megpirkada hajnal, rózsás fénybe fürösztve a láthatárt.

Az ösvény felől nesz hallatszik, olyan, mint a távoli lépéseké. A bokor megzördül, itt-ott egy eltapodott száraz ágacska recsesen. Biztos jelek, hogy

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

bajaira fölhivni az irányadó körök figyelmét. Tekintettel pedig arra, hogy a lap kibövitésével annak tartalmát is böviteni kellend, tartalmazni fogná a nevezetesebb hazai és külföldi eseményeket s foglalkoznék a gazdasági, méhészeti s más hasonló fontos és életbe vágó dolgokkal is.

Fölvetettük a kérdést: lenni, vagy nem lenni? A választ önöktől várjuk, tisztelt olvasóink, önöktől s az önök által toborzandó uj hiveinktől. Nagy gondat, sulyos terhet veszünk ez által gyönge vállainkra, de ha dolgunk sikerül, a dicsőség ezért nem minket fog illetni, hanem az erdészeti altiszti testületet, mely az által nyiltan kimutatja, hogy barátja a nemes és jó igyekezetnek, hogy nem áll mögötte szellemileg más hasonló testületeknek, szóval hogy olyan tényezője a társadalomnak, melyet nem megvetni, lenézni, hanem megbecsülni kell, mint olyat, mely számot tevő a közmivelődés terén is.

Kimondtuk a jelszót, most várjuk, hogy milyen visszhangot fog kelteni.

Podhradszky Emil.
az „Erdőőr" szerkesztője.

---

ott valami nagyobb állat közeledik. A lesen ülő alak csöndesen fölemelkedik, tekintetét meredten szögezi az ösvényre s keze a fegyver után nyul.

A zaj közeledik; már csöndes mormogás-féle is hallható; a leselkedő idegei megfeszülnek, alig tartóztathatja magát, hogy buvhelyéről ki ne törjön. A léptek hangja mind közelebb jő, rendetlenségük bizonytalanságról vagy óvatosságról tesz tanuzbionyságot; még pár pillanat s egyszerre csak előtünk a várva várt nemes vad s ugyanakkor kiugrik a leselkedő is, fegyverét — a söprüt magasra emelve.

— Hát te akasztani való gézenguz, korhely, semmiházi! — kiált a bizonytalan léptekkel s tétova szemekkel körültekintgető férfiura a leselkedő asszony, — ilyenkor jár haza a becsületes ember? Icziknél lesed te éjszakákon át a vadorzókat, a fatolvajokat? No gyere csak haza, szép madár, majd megtanitalak én téged lesre, járni de tudom hogy elmegy tőle jövőre a kedved!

Óh, hogy boszorkányok lovagoltak volna rajtad az éjjel a Szent-Gellért hegyére!

A vadak legnemesebbje bünbánóan hajtja le fejét s engedi zudulni fölötte a szitkok zuhatagját és csöndes megadással ballag lakása felé, közbe-közbe nagyot sóhajt s alig hallhatóan suttogja:

— Nincs öröm üröm nélkül!

SEBES-SZÁSZ.

Királyi kegyelem.

Mint bustyaházai levelezőnktől értesülünk, Tankovich János volt m. kir. erdőőr, ki szolgálata közben egy embert önvédelméből halálosan megsebesitett, és ezért 6 évi fegyház és 5 évi hivatalvesztés büntetésének elszenvedésére lett itélve, fegyház büntetésének kitöltése után Ő császári és királyi Felsége 5 évi hivatalvesztés büntetésének hátralévő részét legkegyelmesebben elengedni méltóztatván, őt a társadalomnak visszaadta.

Az eset külömben a következő volt:

Tankovich, mint a bustyaházai m. kir. erdőhivatal száldobosi védkerületének erdőőre, az 1888. évben kincstári birtoknak magán birtokoktól való elhatárolása czéljából eszközölt árok hanyatási munkálatokkal lévén megbizva, a jogaiban ezáltal sértve érzett és e miatt felizgatott nép által ásókkal, kapákkal megtámadtatván önvédelme és a magas kincstár érdekének megvédése közben szolgálati fegyverével végzetes tettét elkövette.

Mint a szomoru tapasztalatok eddig mindig mutatták, a hamis tanúk és a kincstár részéről kiküldött védőügyvéd hiányos és minden lekesüléstől ment álláspontja következtében Tankovich is, nem mint közbiztonsági közeg szolgálat közben elkövetett emberölésért, hanem mint kőzönséges gonosztevő 6 évi fegyház és 5 évi hivatalvesztésre itéltetett. — Pedig Tankovich azon altisztek egyike volt, ki hivatásának magaslatán állva, a reá bizott teendőket mindig szigorú pontossággal és szakértelemmel vitte keresztül, s hogy ezen munkája közben is a magas szolgálat érdeke lebegett szemei elött, legjobban bizonyitja az a körülmény, hogy nem törődve saját testi épségével, a reá bizott munkát a meghagyás szellemében kivánván keresztül vinni, szigorú eljárásának áldozata lett.

Bár egyrészről őszintén fájlaljuk, hogy szeretett kartársunk méltatlanul ennyi szenvedésen ment keresztül másrészröl örömünknek adunk kifejezést, hogy annyi szenvedés után még elég jó testi és lelki erőben üdvözölhetjük őt körünkben.

Midőn pedig kitartást és sok szerencsét kivánunk neki az uj élethez, egyuttal azon óhajunknak adunk kifejezést, vajha ezen sok szenvedésért megfelelő kárpótlásban és előmentelben részesittetnék a magas kincstártól.

LEVELEZÉS.

Rácz-Mecske 1896 julius 26.

Baranya vármegye keleti részén folyó hó 13-án olyan romboló vihar vonult végig, a milyenre a legöregebb emberek sem emlékeznek. Borzalmas villámlás és menydörgés mellett felhőszakadással párosult jégverés tette tönkre sok község egész termését. A vizáradat iszonyu pusztitásokat vitt végbe; házakat döntött le, sertéseket,

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

baromfiakat sodort el, magamnak is elvitte két köpü méhemet.

A villám is kivette áldozatait, a mennyiben a szomszédos himesházi határon egy polgárt, községünkben pedig egy alsó-nyéki juhászt, ki a községi legelő egy részét birta bérben, sujtott agyon. Az utóbbi tragikus esetének kissé nevetséges oldala is volt, ha ugyan ilyen szomoru esetnél nevetséges dolog is megeshetik.

Az emlitett juhász, kinek neve Szerencsés János volt (kit azonban inkább lehetett volna Szerencsétlen Jánosnak hivni) birkás gazda volt s juhait sógora, egy 27—28 éves fiatal ember őrizte. A nyájnál rendesen mindketten ott szoktak volt lenni, csak éppen a szerencsétlen napon ment el az ifju leánynézőbe.

A juhász holttestére a községi határ csősze akadt, ki a juhokat egy zabtáblában találta s jelentést tévén az elöljáróságnak, ez a hullát a temetőben lévő hullaházba vitette. Az esetről értesitették a községbeli juhász nejét, ki a boldogultnak rokona volt, ez azonban a hullában nem a juhászra, hanem a bojtárra, ki mint föllebb emlitettem leánynőzében járt, vélt ráismerni.

A juhász nejét, ki Alsó-Nyéken, Tolna vármegyében lakott, azonnal értesitették az esetről s ez miután a hullát megvizsgálta, abban szinte az öcscsére ismert. Az asszony véleménye az volt, hogy bojtár őcscsét a nála lévő gyapju áráért ütötték agyon s nem akart hinni az orvosoknak, kik villámcsapást konstatáltak.

Temetés után a menyecske haza sietett s mekkorát bámult az itteni juhászné, midőn az eltemetettnek vélt bojtár leánynézőből Szabolcsról betoppant hozzá. Az amugy is babonás asszony nem akart hinni szemeinek s biztosra vette, hogy a bojtár holta után kisért s csak nagy nehezen lehetett vele megértetni a valót. Nyomban értesitették a nyéki juhásznét, kinek fájdalma kétszeres lett, midön megtudta, hogy nem az öcscsét, hanem az urát temette el. A szerencsétlen véget ért juhászt özvegyén kivül 2 árva gyermeke siratja.

Isten mentsen meg minden vidéket olyan csapástól mint a milyen minket ért. igaz hive

Meiszter Gyula
kir. közalap. erdőőr.

Pod-Banszká (Liptóm.) 1896 julius 24.

Tisztelt szerkesztő ur!

Lapunk tartalmát s érdekességét gyarapitandó, tollat ragadtam, hogy egy pár érdekes hirt közölhessek távoli vidékünkről.

Folyó hó 18-án Dudás Tamás, Vichodna község erdőőre szolgálatának teljesitése alkalmával a »Grun« nevü erdőrészben tetten ért három ismerős fatolvajt, kiket az elöljáróséghoz akart bekisérni. A jó madarak látszólag engedelmeskedtek fölszólitásának s szó nélkül követték egy darabon, egyszerre azonban megrohanták, fegyverét kezeiből kicsavarták s durván bántalmazták és megugrottak. Dudás följelentette az esetet a csendőrségnél és a hatóságnál. Az emlitett fatolvajok közül kettő igen veszedelmes ember, kik nemrég K. A. m. kir. erdőőrt a nyilt uton támadták meg s csak az én erélyes közbelépésem akadályozta meg a nagyobb szerencsétlenséget, mert kartársam a tulnyomó erővel szemben kénytelen lett volna fegyverét használni.

Ugyanezzel a kartársammal folyó hó 17-én érdekes kalandom volt. Kimentünk az erdőre, hogy a hiuzokra kitett csapóvasakat megvizsgáljuk s ez alkalommal tanui voltunk egy ritka szép jelenetnek. Láttuk ugyanis, a mint két köszáli sas megtámadott egy zergebakot, azt levágták s rögtön hozzá láttak a lakmározáshoz. Miután lövésre nem lehetett őket belopni, egy medvevasat állitottunk föl az áldozat mellé, melybe harmadnapon az egyik s negyedik napon a másik sas is megfogatott. Elsőnek szárnytávolsága $2\cdot_{20}$ mt., hossza $1\cdot_{15}$ mt., a másiké $2\cdot_{30}$ és $1\cdot_{20}$ méter volt.

Midőn érdekesnek látszó hireim szives közlését kérném, tisztelettel vagyok igaz hive

Seemann Antal,
m. kir. erdőőr.

Különfélék.

Személyi hirek. Konnert Károly, II-od osztályu m. kir. erdőőr a szászsebesi m. kir. erdőhivatal kudsiri erdőgondnokságánál 20 évet meghaladó lelkiismeretes és becsületes szolgálat után folyó hó elsejével nyugalomba vonult.

Ezer éves tölgy. Németországban, Wilhelmshöhe erdejének diszét, egy ezer éves óriás tölgyet pusztitott el a vihar. A tölgy belseje már egészen korhadt volt s csak a kérgében volt még némi élet.

Viharok dulása. A beállott kánikulai hőség meghozta a zivatarokat is, melyek emberben, állatban, terményekben nagy károkat okoznak. Ilokon m. hó 19-én akkora eső esett, hogy a községen kivül lévő uton játszó gyermekeket a fölszaporodott viztömeg a dunába sodorta s ott vesztek. Turócz vármegye folött m. hó 23-án vonult el nagy zivatar, mély elől négy napszámos egy nagy füzfa alá menekült s egyik kaszáját a fára akasztotta. A villám közibük csapott s egynek a fején behatolt és a talpán jött ki; ez nyomban meghalt; öcscsének a mellét ütötte meg s ez csak három óra mulva tért magához, de olyan fájdalmai vannak, hogy alig marad életben; a harmadiknak a villám karját törte, a negyedik csodálatos módon sértetlen maradt. Galgócz vidékén a tyuktojás nagyságu jég az összes termények tönkre verte. Kiverte a lipótvári fegyház összes abalakait is.

Szamarak kiállitása van most Londonban a trónörökös legidősb leányának protektorátusa mellett. A magas protektorátust megmagyarázza az a körülmény

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

magyarázza meg, hogy az angol királynénak legkedvenczebb állata a szamár. Van neki egy Jack nevü szamara, mely sétáin olyan hüségesen követi, mint a kutya. A kiállitott szamarak mind olyan szép példányok, hogy valamennyi kitüntetésben részesül. Ilyen kiállitást nálunk is lehetne rendezni; szamar van hozzá elég.

A tigris-ölő halála. A tigrisek elefántok és orrszarvuak nyugodtan alhatnak: Wetzel, a nagy vadász, nincs többé. Párisból érkezett a hir, hogy Kokhinkhina legnagyobb vadásza, a ki ott tartózkodása alatt 120 tigrist, 80 elefántot és orrszarvut és töméntelen más vadat pusztitott el, a napokban meghalt. Wetzel huszonkét esztendőt töltött a gyarmatokon és másodosztályu erdőőri rangja volt. Szeretett jól élni, jól inni és az egész világ legkitünöbb lövészeinek egyike volt. (V. L.)

Medve-vadászat. Részletekben borzalmas, de végeredményükben szerencsés medve-vsdászkalandokról adunk hirt. Vidrás, zólyommegyi telep rengetegeiben a minap egy erdővéd, a mint a hegylejtőn fölfelé haladt, hatalmas medvét pillantott meg, a mint az egyenesen feléje tartott. Hirtelen elővette vadászfegyverét, mely különben meglehetősen egyszerü ócska szerszám volt, czélzott és lőtt. A golyó a sziv táján átfurta a fenevad mellét, de ez azért a vadászra rontott. A szegény ember többet nem tölthetvén, gyorsan elvetette puskáját s holtnak tetetve magát, elterült a a földön. A medve előbb a fegyvert törte össze, aztán a tetszhalottat forgatta ide-oda de az meg se mukkant. A medve életereje ezallatt kimerült, ugy hogy vagy 10 lépésnyire menve, holtan összerogyott. A holtra ijedt ember sokáig nem mert moczczanni, elvégre azonban látván, hogy a medve nem mozdul, föltápászkodott s haza ment, hogy főnökének jelentést tegyen. Ugyan ama vidéken a multkor hajtóvadászatot tartottak medvékre. Az egyik vadász állásából épen egy előbukkanó hatalmas medvét vett czélba, mikor az állat mögött még négy más medve tünt elő. Vadászunknak is természetesen hirtelen elment a kedve a fegyver elsütésétől s minden izében reszketve meglapult az állásául szolgáló fa mögött. Szerencsére a maczkók nem vették észre, hanem a körbe kerültek s ott közülük három darab teritékre került. Egy harmadik esetben a vadász fegyvere csütörtököt mondott, mire a medve birkózni kezdett vele. Az ember azonban nem veszitette el lélekjelenlétét, hanem puskájába a küzdelem hevében uj löveget téve be, ellenfelét sziven lőtte s igy a különben elkerülhetetlen szétmarczangolástól szerencsésen megmenekült.

Hallatlan találmány. A „Neue freie Presse“ szerint Zdarek Róbertnek Bécsben sikerült farostból, legyen az akár friss akár korhadt, a fenyő tüiből és a tobozából szeszt előállitani, még pedig olyan mennyiségben, hogy az bámulatos. Egy metermázsa durvább fából 5·5 egész 7 liter szeszt nyert, ugyannanyit állitott elő egy mm. üres fenyő tobozból is. És pedig absolut alkoholt kapott, mely teljesen mentes volt kozmaolajtól. Ennek folytán tehát a farostból több szeszt nyert, mint ugyanolyan sulyu czukorrépából s még állitólag oly csekély költséggel, hogy a gabonából és burgonyából való szeszfőzés nem is versenyezhet vele A kifőzött fát azután még papirgyártásra is lehet felhasználni és a mellett mint mellék termékeket ammoniakot és más trágyaszert is nyert.

Nagy szerencsétlenség Pécsett. Óriási szerencsétlenség történt julius 30-án Pécsett. Köszl János nagy füszerkereskedésében az ott tilalom ellenére felhalmozott lőpor felrobbant s a rakétákkal, gyujtó-szerekkel megtelt bolt meggyult. Akik az üzletben voltak, mind összeégtek, a bolt elött a piaczon sürgő vásáros népből a nagy explózió vagy 200 embert megsebesitett. A katasztrófának eddig több halottja van. Aidinger János, a város polgármestere is sulyosan megsebesült több helyen. A városháza régi bolthajtásos épület s ennek köszönhető, hogy nem az egész városháza repült a levegőbe. A pusztitás nyomai meglátszanak az egész Széchényi-téren s az egész téren vérnyomok láthatók.

Két medvét lőttek nem régiben Brassó vidékén. Az esetről a következőket irja a Vadász Lap: A mult napokban lőttek itten 2 medvét; egyiket az ósánczi szorosban közel a határszélhez; ez a juhokat dézsmálta s eső után egy utkaparó a csobánnal a nyomára állt s addig mentek utána, mig egy sürüben ráakadtak s egy néhány lövéssel szerencsésen el is ejtették; hatalmas kan medve volt de sovány s a bőre sem volt szép. A másikat egy Brassó városi erdővéd lőtte a tömösi szorosban gondozására bizott erdőterületén. Este felé jött haza szemleutjáról és észrevett egy hiuzt, rá is lőtt szolgálati fegyverével (Verndl karabély) de elhibázta. Másnap reggel jelentést tett az erdésznek s megkérte, hogy ez alkalomra engedje meg neki, hogy kétcsövü fegyvert vihessen magával s a hiuzt kicsápázhassa, mert a hiuz közelében őz-szőrt is vett észre. A hogy az erdész azt megengedte, az erdőőr kiment oda, ahol elötte való este a hiuzra rálött s rá is talált a nyomra és nagymennyiségü őz-szőrre; mind tovább követte a nyomot, a mely nemsokára egy erősen meredek oldalnak vezetett. A mint ott megáll és fölfelé néz, észrevesz egy fenyőfa tövében 25—30 lépésre egy medvét, a mint az az őzmaradékot igyekszik elásni. A mint a medve az erdőőrt észrevette, nagy-bögéssel s hatalmas szökésekkel egyenesen rárohant; erre az erdőőr lőtt s oly szerencsésen találta szügyben a medvét, hogy a golyó végig ment rajta s összeroncsolta annak egész belsejét. A medve aztán tovább gurult a lejtőn s utjában belekapaszkodott egy fába s azt kezdte tépni; az erdőőr e közben még négy lövést tett rája, mig végre a medve leszámolt a földi nyomorusággal. Valószinü, hogy a medve a hiuztól vette el az

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

őzet, mely tolvajlásáért keservesen lakolt, de a hiuzra többé nem akadt rá az erdőőr.

Furcsa históriát közöl a „Hugo-féle Jagdzeitung“, mely a mellett bizonyit, hogy vadállományunkat még a patkánytól is kell féltenünk. Egy pagonyerdész ugyanis, a gondjaira bizott fáczánosban egyik este nyulsirást hallva, a hang irányába sietett, a hol nemsokára meg is találta a siránkozó nyulat, mely bakágast ült s valami állat volt a hátuljába csimpaszkodva. Az erdész abban a meggyőződésben, hogy ürge vagy menyét kapaszkodott a nyulba, lekapta a fegyverét s oda gyujtott, mire a helyszinére érve, látja, hogy a nyul mellett egy kihizott patkány hever, mely még döglött állapotában is keményen tartotta a nyulat. V. L.

Pályázatok. Ajánlkozások.

Pályázat erdőőri állomásokra.

442/896. — Az alulirott m. kir. erdőgondnokság kerületében Stomfa székhelylyel egy kerületi erdőőri állomás üresedett meg.

Ezen erdőőri állomással egybekötött javadalmak a következők: 300 frt évi fizetés, 40 frt lakbér és 60 frt lótartási átalány.

Pályázok felhivatnak, miszerint az 1879 évi XXXI. t.-cz. 37 §-ban foglalt kellékeket, ép és erős testalkatukat, különösen jó látó-, halló-, és beszélő-képességüket megyei főorvos vagy honvéd törzsorvos által kiállitott bizonyitványnyal, továbbá életkoruk és illetőségükről tanuskodó anyakönyvi kivonattal, szolgálati bizonyitványnyal, valamint a hivatalos magyar nyelven kivül a tót nyelvnek tökéletes birását igazoló okmányokkal felszerelt és sajátkezüleg irt kérvényüket f. évi augusztus hó 20-ig ezen erdőgondnoksághoz nyujtsák be.

Pozsony, 1896. julius hó 12-én.

M. kir. erdőgondnokság.

Pályázat erdőőri állomásra.

544/1896 sz. Gömör-Kishont vármegye tornallyai járásában egy III. osztályu erdőőri állomás megüresedvén, ennek betöltése czéljából pályázat nyittatik.

Ezen állomásra pályázók felhivatnak, hogy szabályszerüen felszerelt és sajátkezüleg irt kérvényeiket az alulirt erdőgondnoksághoz folyó évi augusztus hó 20-áig terjeszszék be.

Javadalmazás: 200 frt bér, 30 frt lakbér, 5 frt irodabér, 25 frt ruhaátalány és 100 frt utiátalány, vagyis összesen 360 frt, mely előléptetés esetén 50—50 frttal emelkedhet.

Rimaszombatban, 1896. julius hó 19-én.

M. kir. központi erdőgondnokság.

Szerkesztői üzenetek.

R. P. M. erdőőr urnak. Ha biztositási ügynökséget akar elvállalni, ezt fölöttes hatóságának okvetlenül be kel jelentenie s tőle ehhez az engedélyt kikérni. A kincstári alkalmazottak általában véve semminemü mellékfoglalkozást nem üzhetnek engedély nélkül, mert hatóságuk van hivatva eldönteni, hogy ez nincs-e hátrányára szolgálatuknak. Áll ez nem csak a hasznot hajtó s esetleg anyagi felelősséggel is járó foglalkozásoknál, de még olyan tiszteletbeli állásoknál is, melyek az időt nagyobb mértékben igénybe veszik. Különben helyes indokolás mellett hatósága az engedélyt megtagadni nem fogja, mert nem lesz annyira szükkeblü, hogy elvonja némi tisztességes mellékkeresetől. A társaság megválasztásánál óvatosan járjon el, mert ha az nem szolid s a ép általa károsodik, ez tekintélyét nagyon aláássa.

Felelős szerkesztő és lapkiadó tulajdonos:
Podhradszky Emil.

Pályázati hirdetmények
erdészeti altiszti állásokra
legczélszerübben közölhetők az
„ERDŐŐR“
czimü szak- és társadalmi lapban,
mert ez a lap az ország minden vidékén megfordul s legjobban van elterjedve azok között, kik ilyen állások betöltésére alkalmasak. A pályázati hirdetményeket következő mérsékelt dij mellett fogdja el és közli a lap kiadóhivatala terjedelmükre való tekintet nélkül:

Egyszeri beiktatás . . .	2 frt —.
Kétszeri „ . . .	3 frt —.
Ajánlkozások egyszeri beiktatása	1 frt —.
„ kétszeri „ .	1 frt 50 kr.

A hirdetményeket legczélszerübb a hónap 5-ik és 20-ik napjáig beküldeni.

Szászsebesen 1896 évben.

Az „ERDŐŐR kiadóhivatala“.

Ugy a kezdő mint a haladottabb méhészek nélkülözhetlen lapja a számos képpel illusztrált, havonta megjelenő
„Széttekintő Méhész“
Előfizetés:
Egész évre 2 frt. félévre 1 frt.
Mutatványszámmal szivesen szolgál a „SZÉTTEKINTŐ MÉHÉSZ“ szerkesztősége.
Sajtény, Csanádmegye.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

„FONCIÈRE“ PESTI BIZTOSITÓ-INTÉZET

ALAPITTATOTT 1864. BUDAPESTEN.

Alaptőkéje 4,000.000 koronára, biztositékai pedig **22,000.000 koronára** rugnak; minélfogva a leggazdagabb és legnagyobb biztositékot nyujtó biztositó-intézetnek sorába tartozik.

Ezen hazai intézet igen előnyös feltételek mellett nyujt mindennemü **biztositást: tüz, jég, szállitmány és üvegeken eshető töréskárok** ellen.

Különös gonddal ápolja az **élet** és az **embert érhető testi balesetek** elleni biztositásokat.

A dijak a legolcsóbbak és a feltételek a biztositottakra nézve felette kedvezők. — Bővebb felvilágositással készséggel szolgálnak:

A központi igazgatóság Budapesten, V. Sas-utcza 10. — A vezérügynökség Kolozsvárott és az ország majdnem minden községében lévő ügynökségek.

Szászsebesen főügynökség *Baiersdorf Henrik* urnál. Megbizható egyének egyszerü megkeresésre mint ügynökök alkalmaztatnak.

MEGJELENT

a

BLUM és TÁRSA

udvari egyenruha szállitók

legujabb árjegyzéke.

Kérjen mindenki egy példányt ezen kiváló elsőrangu czégtől, mely bérmentve lesz azonnal beküldve.

A nagyméltóságu földmivelesügyi m. kir. Ministeriumnak 1894 évi augusztus hó 11-én kelt magas intézkedésével,

czégünk ujolag megbizatott

a nagytekintetü erdőtisztek és az erdészeti altisztek egyenruhájának szállitásával.

Tisztelettel értesitjük tehát, hogy nálunk minden néven nevezendő egyenruházati czikkek

hivatalos uton részletfizetésre

megrendelhetők.

POLGÁRI RUHÁK

a legjobb franczia és angol divat szerint készitetnek.

Vidéki megrendelések kiváló figyelemmel eszközöltetnek.

Óvakodjék mindenki oly czégektől, melyek olcsóbb ajánlattal akarják régi vevőinket félrevezetni

Kiváló tisztelettel **BLUM és TÁRSA**

elsőrangu egyenruha készitő intézete.

Ő csász. és kir. Fensége József Főherczeg udvari szállitói

A földmivelés m. kir. Ministerium szállitói.

BUDAPEST IV. Sütő utcza 2. Szervitatér sarkán.

Nyomatott Stegmann János könyvnyomdájában Szászsebesen.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

II. évfolyam Szászsebes, 1896. augusztus 25. 16-ik szám.

ERDŐŐR

szak- és társadalmi lap az erdészeti altiszti személyzet részére.

Előfizetési árak:
Egész évre . . . . . 3 frt — kr.
Fél évre . . . . . 1 frt 50 kr.
Negyed évre . . . . . — frt 75 kr.
Előfizetési dijak, hirdetések s bármily irásbeli közlemények a lap szerkesztőségéhez küldendők.

Megjelenik
minden hó 10-ik és 25-dik napján.

Hirdetési dijak:
Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 10 kr. Ezen kivül minden hirdetésnél 30 kr. bélyegdíj fizetendő.
Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mérsékelt dijak egyezség szerint.

Sürgős kérelem.

Az „Erdőőr“ mint ilyen folyó évi szeptember hó végével befejezi pályafutását, hogy helyet adjon az október negyedikétől hetenkint, minden vasárnap megjelenendő „Erdészeti Ujság“ czimü szak- és társadalmi lapnak.

Ez a változás, mely tekintélyes költségekkel van összekötve, arra indit, hogy ez uton fölkérjük mind azokat az igen tisztelt olvasóinkat, kiknek előfizetése lejárt, hogy hártralékaikat, jövő szeptember hó 1-ig letörleszteni, egyuttal pedig előfizetéseiket megujitani sziveskedjenek. Az uj lapnak ára egy évre 4 frt lesz s igy azoknak kik az „Erdőőr-re ez év végeig előfizettek, az október—december évnegyedre 25 krt kell ráfizetniök, mely összeg beküldésekor költségkimélés tekintetéből a jövő évi előfizetési dij is beküldhető. Egyben kérjük már most tisztelt olvasóinkat, hogy a jövő számmal szétküldendő előfizetési felhivást ismerőseik körében terjeszteni s uj előfizetőket toborzani sziveskedjenek. Podhradszky Emil.

Szomoru dolgok.

Az „Erdőőr“ 13-ik számában a magán uradalmak altiszti személyzetéhez intézett kérdő pontokra egyre-másra jönnek a válaszok s gyüjteményökből már egész kis muzeumot lehetne összeállitani. Ezek a levelek nagyon érdekes olvasmányok és a milyen érdekesek, olyan tanulságosak is, csak egy tulajdonságuk nincsen meg, a mely pedig az érdekes olvasmányoknál nem szokott hiányozni s ez az, hogy nincs olyan rész bennök, melynek olvasása az embernek élvezetet nyujtana.

Olyan olvasmányok ezek, mint azok a rémregények, melynek minden oldalán meggyilkolnak, vizbe fullasztanak, máglyára tesznek egy pár embert s csak az hiányzik belőlük hogy végükön a szerző is bele dőljön a tollszárába s megöngyilkolja magát. Az egész telisded teli hátborzongató, hajmeresztő dologgal.

Ibsen, a hires drámairó, kinek kedvencz foglalkozása müveiben az emberi nyomort egész leplezetlenségében föltárni, bátran jöhetne hozzánk magának müveihez méltó tárgyat választani.

Mit is tartalmaznak tehát tulajdonképpen ezek a levelek? Nem egyebet mint a magán uradalmi erdőőrök sanyaruságos megélhetési viszonyait.

Megdöbben az ember szive olvasására ama silányságoknak, melyekkel dijazva lesz ezeknek az önzetlen, derék, legnagyobb részben szakképzett embereknek fáradságos, vészteljes szolgálata.

Csak ugy találomra markolunk bele a tömegbe s behunyott szemmel, a jó sorsra bizva magunkat, veszünk ki vagy kettőt, hogy arra az esetre, ha az egyik talán elszomoritana, megvigasztaljon a másik s ne mondhassa még ellenségünk sem, hogy készakarva, csak azért, hogy sensációt keltő dolgokat irhassunk, választottuk ki az egészből a legroszabbat.

Az uradalmakat, melyekre a dolog vonatkozik, egyelőre nem nevezzük meg, csak azok minőségét jelöljük meg s azt hisszük hogy ez elégséges is. Midön Aeneas, a csodálatos módon megmenekült trójai hős városa ostromának sanyaruságait volt elmondandó Dido királynőnek szinte elegendőnek tartotta csak egy esetet elmondani s hozzá tette, hogy: „crimine ab uno

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

disce omnes!“, magyarán szólva, hogy ebből az egy esetből tanulja megösmerni a többit, illetve valamennyit. Azt hisszük, hogy mi sem tévedünk nagyot, ha azt állitjuk, hogy ebből a két levélnek a tartalmából bátran lehet következtetni a többinek a tartalmára is.

Az első egy grófi uradalom két erdőőrének a javadalmazását tárja elénk. Az egyiké olyan, mint a másiké; lássuk, miből áll az?

Évi készpénzfizetés 16 frt 80 kr.; gabona nemüekben 5 hektoliter buza, $11\cdot_{24}$ hektol. rozs; 12 klgr. só, 1200 négyzetöl kukoriczaföld, 600 öl rét, 150 öl kenderföld; 3 öl tüzifa 15 frt értékben; legeltetési jog egy darab szarvasmarhára és 2 darab sertésre növendékével; szabad lakás 75 négyzetöl házikerttel. Mindkét erdőőr harmad osztályu; egyiknek a védkerülete 200 a másiké 856 kat. hold. Egyiknek helyben van iskolája, a másiknak 6 klmt. távolságban, egyiknél a piacz másfél óra járás, a másiknál 24 klmt. Az uradalomra még megjegyezzük, hogy az hitbizomány.

A másik egy rom.-kat. püspökség, melynek szolgálatában 34 erdőőr áll. Ezeknek védkerületeik átlag 700 kat. holdra tehetők, melyek a lakástól 3—7 kilométer távolságban vannak. A javadalmazás részletezését reá bizzuk magára a beküldött levélre, szóról szóra jegyezvén ki az abban foglaltakat a mint következik:

A javadalmazás egy évre: 90 frt készpénzfizetés, 8 frt földmunkaváltság, 4 hktliter buza, 8 hl. rozs, 2 k. h. földilletmény, 38 ürm. galyfa, egy drb. tehéntartás szopós borjuval, egy drb. öreg és két növendék sertés tartása és szabad lakás.

Van szerencsénk bővebben részletezni, hogy mikép élvezheti az alkalmazott ezt a javadalmazását.

1. 2 kat. hold földilletmény van adva, melyből egy a marhának nyári és téli tartására számitandó, mert legelőt csak olyat ad az uradalom, melyen már előzőleg 8—9ezer juh legelt.

2. 38 ürméter galyfa járandóságát igaz hogy uradalmi igán hordhatja be, de ezért a fának egy harmad része az uradalomnak jár. Ha tüzifáját az erdőőr föl nem használná, ezért váltságdijat nem kap, hanem köteles azt díjtalanul az uradalomnak visszahagyni. A fa értéke ürm-kint 50 krral számitható.

3. A legeltetést az alkalmazott az első pontban minősitett legelőn gyakorolhatja; ha ezt igénybe nem venné, hanem jószágát a községi legelőre adná, hol pásztor- és legelőbért kell fizetnie, az uradalomtól semmiféle kárpótlást nem nyer.

4. Nyugdijra az alkalmazott semmi esetben sem tarthat igényt, sőt öregség vagy más ok miatt beállot szolgálatképtelensége esetén bármikor várhatja elbocsájtását, mely esetben 10 frtnyi végkielégitéssel bocsátják utnak.

5. A természetben kiadott lakás ilyenamolyan, nem érdemel bővebb részletezést.

6. Kinek lakása a községben van, annak van iskolája is, itt azonban fizet: a plébánia részére 1 mérő buzát, kántornak $^1/_2$ mérőt, harangozónak $^1/_4$ mérőt, mely járandóságokat külömben a pusztán lakó is köteles fizetni.

7. A piacz távolsága átlag 19 klmt. melyre csak saját fuvarjával mehet az erdőőr.

Végül legyen szabad megjegyeznünk, hogy abban az esetben, ha az erdőőr gabonatermését eladni akarja, köteles ezt az uradalomnak átadni, mit az 2 százalék levonásával folyó ár szerint bevált.

Ime, adtuk a száraz tényt, ugy a hogy az velünk közölve lett. Az előadottakhoz kommentárt füzni fölösleges; a józanul gondolkodó, az élet terheit, szükségeit ismerő az első tekintetre fölismeri azt a rettenetes, nyomoruságos állopotot, melyben az ilyen javadalmazásokkal ellátott erdőaltisztek sinylenek, annyit azonban legyen szabad megjegyeznünk, hogy az olyan hitbizománynak az urai, mint a milyenről elől szóltunk, egy-egy zsokéjüknek évi 10—12-ezer forintot fizetnek, egy verseny paripára olyan fogadást, egy makao blattra olyan tételt tesznek, melyből összes erdészeti altisztjeiket egy éven át tiszteségesen díjazhatnák.

A püspöki uradalomról nem is szólunk, annak haszonélvezője az ő szerény lelkipásztori igényeivel, aszkétai életmódjával, gyakori szigoru bőjtjeivel annyira beleélte magát a mindenféle nélkülözésbe, hogy szentül meg van győződve arról, hogy erdőőrei a föntebb elősorolt javadalmazásuk mellett dusálkodnak a földi

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

javakban s az élvezetek és jólét poharát fenekig ürithetik.

Kérdjük azonban a többi józan gondolkodásu, számitani tudó polgártársainktól, vajjon lehetséges-e ilyen javadalmazásból a gyakran számos tagból álló családnak tiszteségesen megélni? vajjon képes-e a családapa ilyen nyomoruságnak közepette a hazának hasznos nemzedéket nevelni?

A feleletet adja meg kiki magának, mi nem vagyunk arra kiváncsiak, mert ugy is tudjuk hogy az nem lehet más, csak: nem!

Sebes-Szász.

Nézzük meg a kiállitást!

Hazánk ezredéves fönnálásának emlékére rendezett országos kiállitás folyó évi Október hó végével be lesz zárva s igy annak, ki azt megtekinteni óhajtja, igyekeznie kell idejében fölrándulni. Kinek anyagi viszonyai s egyéb körülmények megengedték, megtette már eddig is s bizonyára nem volt oka megbánni, mert azokat a dolgokat, mik ott csoportositva vannak, talán csak évtizedek mulva lehet majd ujból meglátni, természetesen csak azoknak a szerencséseknek, kik még akkor élni fognak.

A kiállitás az ő egészében is fölötte tanulságos, de tanulságosak kivált a szakemberre nézve az ott kiállitott szakbeli tárgyak annyira, hogy szinte meg nem bocsátható könnyelmüség és mulasztás azoknak meg nem tekintése.

Nem százezrei, de milliói a haza népeinek megszerezték már maguknak a kiállitás megtekintésével járó élvezetet, de még mindig nagyon sokan vannak, kik ebben az élvezetben eddig még nem részesülhettek. Ezek között nagy számmal szerepelnek az erdészeti altiszti személyzet tagjai is miről maga e lap szerkesztője is meggyőződött, mert kétszeri fölrándulása alkalmával naphosszat bolyongva az erdészeti kiállitás területén, ott minden mást látott, csak erdőőröket nem.

Arról meg vagyunk győzödve, hogy ez nem a nembánomságnak, az érdeklődés hiányának a kifolyása, hanem az ok abban keresendő, hogy a szegény sorsban élő erdészeti altisztek visszariadtok a fölrándulással járó költségektől.

A kereskedelemügyi m. kir. ministerium biztositott ugyan a tömegesen fölránduló csoportoknak olyan kedvezményeket, hogy az ezek által redukált költséget még a legszegényebb ember is nagyobb megeröltetés nélkül elviselheti. Sajnos, hogy ezekben a kedvezményekben az erdészeti alkalmazottak eddig vagy éppen nem, vagy csak a legritkább esetben részesülhettek egyszerüen abból az okból, hogy az egyes fölránduló csoportokhoz nem csatlakozhottak, egyes ember pedig kedvezményben nem részesült.

Az államszolgálatban álló egyének még előnyben voltak többi szaktársaik fölött, mert részükre legalább a vasuti kedvezmény megadatott, mi szinte nem megvetendő megtakaritást eredményez, a többieket azonban a minden kedvezmény nélkül való fölrándulás erejükön túl megterhelte volna.

Lapunk szerkesztője, ki az erdészeti altiszti személyzet sorsát mindig szivén viselte s azt önzetlenül, önfeláldozóan javitani, érdekeit minden irányban előmozditani igyekezett, nem hagyhatta figyelmén kivül azokat a nehézségeket sem, melyek az altiszti személyzet elé a kiállitás meglátogathatása körül gördülnek s módot keresett ezeknek a nehézségeknek az elháritására.

A buzgólkodás jutalma nem maradt el, mert az ezredéves országos kiálitás igazgatósága részint irásban, részint szóval arról értesitette az alulirt szerkesztőt, hogy az erdészeti altiszti személyzetnek megadja ugyanazokat a kedvezményeket, melyek a csoportos fölrándulók részére biztositva vannak.

A kedvezmények a következőkből állanak:

1. Utazás Budapestre és vissza nem csak a m. kir. állam., vasutakon, hanem a nem állami kezelés alatt álló helyi érdekü vonalokon is 50%-nyi mérséklést engedélyez s ugyanezt kieszközli a gőzhajózási társaságoknál is.

2. Az erre a czélra fölállitott barakkokban katona ágyakon éjjeli szállást nyujt csekély 10 krnyi naponkinti ár mellett.

3. A barakk mellett fölállitott népkonyhában 10 krért ad egy tál meleg ételből álló ebédet vagy vacsorát.

4. Dijmentesen bocsát rendelkezésre kalauzokat.

5. A kiállitásra 20 krra mérsékelt belépő jegyet ad.

6. Jegyfüzeteket ad ki a kiállitás igazgatósága utján, melyekben a menettarti jegy, szállásutalvány, a kiállitásba való belépésre jogositó jegyek, az ebéd,- illetve vacsorajegy együtt foglaltatik s melyekért a dijfizetés egyszerre és egy összegben történvén, az utazás kényelme biztosittatik.

Ezen felsorolt kedvezmények mellett lehetővé válik az, hogy a XIV. zónához tartozó vidéken lakó egyén 2 napi tartózkodásra egészben 5 forint, a VIII. zonához tartozó vidékek lakossága (az élelmezést, szállást, beléptijegyet is beleértve) 3 forint költséggel teheti meg az utazást Budapestre és vissza.

Ilyen kedvezmények mellett nem hisszük, hogy az erdészeti altiszti személyzetnél csak egy is akadjon, ki — ha egyéb körümények nem gátolják — a kiállitást megtekinteni nem óhajtaná.

Felhivom ennélfoga lapunk olvasóit, hogy abban

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

az esetben, ha a föltüntetett kedvezményeket igénybe venni s a kiállitást f. évi október hó 11 és 12-ik napján csoportosan megtekinteni óhajtanák, ezt velünk tudatván, egyuttal lakhelyük távolságához mértten az 5 vagy 3 frt dijakat, ezen fölül pedig a levelezéssel, füzetek szétküldésével, szervezéssel kapcsolatos költségekre szükséges 50 krnyi összeget legkésőbb jövő september hó 10-ig „Podhradszky Emil lapszerkesztő Szászsebesen“ czim alatt beküldeni sziveskedjenek hogy a részvételi jegyek kinek-kinek idejekorán megküld hetök legyenek.

A Budapesten való gyülekezésre nézve az utbaigazitás a jegyek elküldésével egyidejüleg fog minden résztvevőnek megadatni s ugyanakkor az illetők a szükséges jelvénnyel is elláttatni.

Ez a kedvezmény nem csak lapunk előfizetőinek, hanem az összes erdészeti alkalmazottaknak adatván, természetes, hogy a fölrándulásban minden rendü és rangu erdőőrök, famesterek, faraktárőrök, erdőlegények és szolgák, erdőcsőszök, napibéres segédőrök is résztvehetnek.

Az ilyen tömeges fölrándulás messzeható fontossággal bir, mert ennek alkalmával az egész ország szine elött mutathatja ki az erdészeti altiszti személyzet életrevalóságát s azt, hogy közéletünknek egyik számot tevő, fontos tényezője.

Meg vagyunk győződve arról is, hogy tekintettel a czél magasztos voltára a fölrándulni óhajtók a szükséges 4 — 5 napi szabadságot elüljáróiktól minden nagyobb nehézség nélkül meg fogják kapni.

Az eszmét fölvetettem, a talajt előkészitettem s igy nem marad egyéb hátra, mint hogy egy szivvel, lélekkel kiáltsuk:

„Föl Budapestre, az ezredéves kiállitás megtekintésére!“

Podhradszky Emil
az „Erdőőr“ szerkesztője.

Szükséges még, hogy mindenki pontosan jelölje meg lakását, az utolsó postát, a közlekedési eszközöket s a vasuti vagy gőzhajó állomást, melyből utja kiindul.

Levél a kartársakhoz.

Perecsény 1896 augusztus 17.

Tisztelt kartársak!

Szaklapunk folyó évi 15-ik számának vezérczikkében azt olvasom, hogy önök közül többen óhajtják lapunk kibövitését és annak gyakoribb megjelenését. Az eszme igen jó, csatlakozom ahhoz én is, mert azt láttom, hogy annak megvalósitásától a t. szerkesztőség sem idegenkedik. Ezzel az eszmével ugy magamban már én is foglalkoztam, de ösmerve a nehéz állapotokat és viszonyokat, a t. szerkesztőséget azzal zaklatni nem akartam, különösen azóta, mióta igen tisztelt Zatlukál kartárs ur eljárásával megösmerkedtem s megtudva ráadásul azt is, hogy igen sok lapolvasó kartárs előfizetési dijával hátralékban van.

Abban az időben, midőn lapunkban azok a szomoru tények közölve voltak, megbotránkozásomnak kifejezést is adtam volt, mit azonban lapunk nem közölt; hihetőleg a közlés szükségtelenné vált s szeretem hinni, hogy azért, mert ez idő szerint egy hátralékos sincsen. (Bár ugy lenne de sajnos kell ki kijelentenem, hogy a hátralékok a kinai falnál is erősebben tartják magukat. Z. ur legalább felelt — ha durván is — felszóllitásunkra, de a többi hallgat. A 400 frnyi hátralékra nyilván spongyát kell tennünk, nem akarván pörösködéssel annyi kartársat pellengérre állitani. Szerkesztő.)

Tisztelt kartársak! Én magamról itélve azt mondhatom, hogy az elött még csak két évvel is ott álltunk, hogy a világ vajmi keveset tudott rólunk, sőt jobban mondva magunk sem tudtuk magunkról, hogy hányadán vagyunk.

Ösmert bennünket legföllebb a fölöttes hatóságunk, meg az a 2—3 község lakossága, mely védkerületünkbe esett s egyes munkásaink és vállalkozóink. Hála Istennek, ma már másként állunk; az elősoroltakon kivül tudni kezdenek felölünk mások is, tud rólunk a nagy világ és tudunk mi is önmagunkról valamint. Azt hiszem fölösleges bizonyitanom, hogy a viszonyok ilyetén megváltozását csak is lapunknak köszönhetjük és mégis sajnosan kell tapasztalnunk, hogy mennyire vagyunk önmagunk ellenségei, mennyire nem törekedünk arra, hogy testületünknek mentül nagyobb tekintélyt szerezzünk, pedig hála Istennek, számra elég sokan vagyunk, ugy annyira, hogy csak kevés más testület áll fölöttünk.

Ha mi most azt a lapunkat, mely minket s viszonyainkat megösmertette önmagunkkal és a világgal, veszni hagyjuk, mit teszünk akkor? Egyenesen aláirjuk szegénységi bizonyitványunkat s bebizonyitjuk, hogy csakugyan azok vagyunk minek a világ régebben hitt: olyan teremtések, a kikel nem érdemes foglalkozni, a kiket nem szokás észrevenni.

Pedig milyen szép az és milyen jó, hogy ha az, a kinek valami baja, fájdalma van, lapunk utján szaktársainak elpanaszolhatja, ha valakinek szakmájában kételyei támadnak, azokat ugyancsak a lap utján eloszlathatja, ismeretlen dolgokat megkérdezhet, abban a biztos tudatban, hogy a sok társ közül bizonyosan akad valaki, ki neki a fölvilágositást megadja!

Föl tehát kartársak! Tartsunk össze s egyesült erővel, vállvetve törekedjünk a kitüzött czél felé; ne engedjük megkezdett ügyünket elbukni, de adjunk erős fegyvert annak a kezébe, ki ügyünk mellett fáradhatlanul kardoskodik, mert a csata csak jó fegyverrel és értelmes hadvezér vezetése mellett nyerhető meg!

Fizessen hát elő az „Erdőőr-re“ minden igaz hű kartárs, ügyünket tegye magáéva mindenki, mert e

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

nélkül czélt érni nem lehet. Ki nem szolgálja a közügyet, az megvetésünkre méltó s nem érdemes arra, hogy kartársunknak neveztessék. Ne bolygassák egyesek azt, hogy vajjon szerintük értékes-e a lap tartalma avagy vannak-e benne tetsző és érdekfeszitő ujdonságok. Ezek mind mellékes dolgok, a fő czél az, hogy lapunk mindig s minél többet csak velünk, csak a mi ügyeinkkel foglalkozzék, szakmánkba való dolgokat köljzöön. A többi is hasznos ugyan, de nem föltétlenül szükséges.

Én részemről az eszmét magamévá teszem a 4 frt előfizetési dijat szivesen fizetem s buzgólkodni fogok hogy minél több előfizetőt toborozhassak. Meg vagyok győződve arról hogy ebben valamennyi kartársam együtt érez velem s a közös teherből szivesen kiveszi kiki a maga részét. A teher csak addig teher, mig egy embernek nyomja a vállát, a mint többfelé oszlik, megszünt teher lenni,

Legyen jelszavunk a haladás! Azokat, kik bátran oda állnak az alá a zászló alá, melyre ez irva van, üdvözli.

Bertóthy Zsigmond
m. kir. erdőőr.

LEVELEZÉS.

Tekintetes szerkesztő ur!

Becses lapjának mult zsámában igaz lelkesedéssel, ifju hévvel megirt s jólétünk, előhaladásunk előmozditásának érdekében fölszóllaló „Lenni, vagy nem lenni“ czimü czikkhez legyen szabad röviden a saját fölfogásom szerint hozzászóllani.

Mig egyrészt benső örömmel olvastam a czikknek azt a részét, melyben a tekintetes szerkesztő ur készznek nyilatkozik fáradságos munkáját javunkra s érdekünkben szaporitani szinte kilátás nélkül arra, hogy ezért megfelelő anyagi jutalmát is elnyerje, másrészt elszomorodtam a fölött, hogy tiz ezernyi bajtárs közül alig akad ötszáz olyan, ki lapunknak előfizetője lenne. Mi az oka ennek? Szegénység? Ezt nem lehet okul vetni, mert az előfizetési dij oly csekély, hogy azt — pláne negyed részekre beosztva — bárki könnyen, minden megerőltetés nélkül elviselheti. Vagy talán a lap iránya, annak szellemi része nem elégiti ki az igényeket? Nem tudom, hogy vannak vele mások, de a magam részéről nyiltan kimondom, hogy ez a talpraesett lapocska a legfinyásabb izlést is kielégitheti s nem hihetem, hogy az, mi ötszáznak jó, ne lehetne jó ötezernek is.

Szerintem egészen másutt kell keresni az okot s ez az, mi soraim megirására késztetett. Nem egyéb az, mint a lapnak a czime.

Nem akarok sem a magam sem pedig mások hiuságának tömjénezni, de nyiltan kimondom, hogy az „Erdőőr“ nem szép czim. Nem csak hogy nem szép, de nem is felel meg annak, a mit lapunk kifejezni akar, mert hiszen nemcsak azoknak a lapja az, a kik ez erdőt őrzik, hanem azoké is, kik azt nevelik, kihasználják, értékesitik stb.

Arra, hogy valaki az erdőt megőrizze, nincsen szüksége szakértelemre, hanem csak jó szemre és fülre s ez meg van a krumpli és kukoricza csősznek is. Mi csak mellékesen vagyunk őrei az erdőnek, e helyett sokkal inkább vagyunk elüljáróink helyettesitői szakdolgokban.

Igazolja állitásomat az, hogy mig csendőr, pénzügyör, mezei őr, gátőr, vasutiőr s más mindenféle őr minden különös előtanulmány nélkül lehet, addig az erdőőrtől megkivánják a szakképzettséget és kvalifikácziót.

Kifogásolom még azt is, hogy a lap czime alá az van irva, hogy az az „erdészeti altisztek“ részére lesz kiadva. Elismerem én azt, hogy a kincstárnál, sőt egyes nagyobb uradalomnál is vannak altisztek, de hány olyan ugynevezett „erdőőr“ van, ki mint önálló erdész kezeli urasága erdejét s mint ilyen az „erdész“ czimet is viseli; vannak továbbá sokan, kiknek a czime „alerdész“ s ilyenek mellett csak a kerülőik a tulajdonképpeni erdőőrök, természetes tehát hogy hiuságukat — talán joggal is — sérti az olyan lap, melynek czime állásukhoz mértten nem megfelelő.

Szükségesnek mutatkoznék tehát a lap czimének a megváltoztatása. Itt csak az a bökkenő, hogy megfelelő czimet találni bajos. Szerény véleményem szerint sokkal megfelelőbb lenne az „Erdővédelmezők Lapja“ kiadva erdészeti alkalmazottak“ részére, igy azután a kecske is jóllaknék, a káposzta is megmaradna.

Elmondtam véleményemet, nem azért, hogy azt másokra is reá erőszakoljam, hanem azért, hogy fölvetve a kérdést, másoknak is módot nyujtsak a fölszóllalásra. Több szem többet lát s több fej többet tud.

Végül kijelentem, hogy a lapnak kiterjesztését óhajtom s annak hiveket toborzanni kötelességemnek ismerem.

Vagyok megkülömböztetett tisztelettel

hive

B—ó L—ó.

Bogdán Luhi 1896 aug. 9.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

A Fehér-Tisza mentén, Bogdán völgyben f. hó 2.-án történt fellegszakadásról pár sorral a következőkben értesitem:

Délután 3 óra körül az ünneplő nép apraja-nagyja a folyó partjaira tódult, bámészkodva a folyón nagy tömegben jövő faragott, részint kidöntött fadarabokra, s okát keresve és kérdezve a hirtelen támadt eseménynek.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

A magyarázotot hamar megadta ama körülmény, hogy a Fehér-Tiszaba ömlő Bogdán patakon uszó fadarabok a gát alkatrészei részint az ut mentén épitett rovó gatakból zalók, és a havasokon történt fellegszakadás következtében támadt hirtelen árviz a völgyben levő gátnak fedélzetét teljesen elsodorva, a gátat magát is megrongálva, a gáttükröt iszappal betöltve ragadta magával azokat.

Emberéletben kár ugyan nem történt, azonban igen nagy — egyelőre meg sem állapitható — azon kár, mely a kir. kincstárt érte, a mennyiben az útat hosszu vonalon alá mosta, a rovó gátakat több kilométer vonalon elsodorta és a gát is valószinüleg egészen ujból lesz felépitendő.

Ezekben tartottam szükségesnek és kötelességemnek becses lapja olvasóit értesiteni.

Mély tisztelettel vagyok Szerkeztö Urnak

Bogdán-Luhi 1896. augusztus hó 9.-én.

kész szolgája:

Wéber Gyula.

Különfélék.

Meglinchelt erdőőr. Boka Pál tolnai erdőőr csak nemrég szabadult haza a börtönből, a hol hat hónapot töltött, a miért egy embert az erdőben meglőtt. Akkor sok enyhitő körülményt vettek tekintetbe, mert különben sokkal nagyobb lett volna a büntetése. De a börtön levegőben nem változott meg Boka természete, és megint csak ott kezdte, a hol elhagyta volt. A napokban fegyveresen végig ment Tolna főutcáján, midőn egy pár pajkos gyermek utána kiáltotta: Baka nem huszár! Ez nagyon bántotta Boka Pált és mérgében lekapva fegyverét, a gyermekek közé lőtt, mire az egyik gyermek bukfencet hányt s találva földre terült. Boka pedig elmenekült. A lövés zajára összesereglett nép erre üldözőbe vette az erdőkerülőt, ki azonban egyszerre megállt s lövésre emelte fegyverét, hogy üldözői közé lőjjön. De Szabó Imre, ottani molnár oda ugrott, a fegyvert félre ütötte, őt pedig megragadta, mire a többiek rárohantak s ugy össze-vissza verték, hogy most a halállal vivódik.

Medvévé vált disznó. Tragikomikus eset történt a napokban Munár temesmegyei községben. Mint lapunknak irják, egy odavaló véndéglőben medvetáncoltató hált meg s a medve számára a disznóólban csináltak szállást a hol még egy nappal előbb egy kövér disznó volt elhelyezve. Éjfél után a korcsmát a disznóól felől jövö jajveszékelés verte föl. Az ól ajtaját feltörve találták, benne a medve karmaival átfogva tartott egy parasztot. Mikor veszedelmes helyzetéből kiszabaditották, az ember bevallotta, hogy a vendéglős disznóját akarta ellopni s nem sejtve, hogy az ólnak milyen lakója van, hurkot vetett a medvére, ki dühösen neki rontott s ugy átölelte, hogy minden csontja ropogott belé. A porul járt tolvajnak két bordája tört össze s megesküdött, hogy soh sem kivánja többé felebarátja disznóját.

Tudós elefántok vannak most a Somossy-mulatóban. A vastagbőrü vendégek igazán nagy tudománynyal rendelkeznek. Nem csak, hogy szépen és szabatosan akrobatáskodnak, még kiváló zenei müveltségről is adnak tanuságot, midőn zenekarrá alakulva egy keringőt játszanak el hibátlanul, de még ennél is csodálatosabb az elefántok játéka a kugli-partiban. Az egyik dob és maga jegyezi föl a táblára az eldöntött babák számát, a második a golyót küldi vissza, a harmadik pedig nagy buzgósággal állitgatja az eldőlt babákat. Mind ez épp oly bámulatra méltó, mint komikus és nagy tapsra ragadja a nézőket, a kik az idomitás e csodatetteivel alig tudnak betelni.

A gyermekirtó. A torontálmegyei Nagy-Komlóson, elfogta a csendőrség Kindl Amália okleveles szülésznőt, a ki évek óta üzi a gazdag sváb falvakban a gyermekpusztitást. Legutóbb is egy gazdag földmives leányát szabaditotta meg bünös szerelme következményeitől, de ugy, hogy alkalmasint a szerencsétlen teremtés maga is elpusztult. Háza udvarán husznál több elásott gyermeket találtak. A torontálmegyei sváb falvakban nagy most a rémület, mert attól félnek, hogy sok lánynak és menyecskének kiderül a titka.

Kereskedés emberhussal. Ubangibekenben, melynek birtokáért most Francziaország és Congóbirodalom közt a harcz hevesen zajlik, a lakosok emberevők, kik minden más állatnak a husát megvetik, emberhus azonban borssal és sóval fűszerezve, nyalánkszámba megy nálok és erre rabszolgákat korra és nemre való tekintet nélkül használnak. Egy afrikai utazó jelentése szerint Allutrenek, a franczia misziónáriusnak sikerült nem rég az emberevők kegyetlen hatalmából 74 rabszolgagyermeket kiragadni és velük a misió-árvaházba menekülni. Nevezett Allutre a vásárok egyikén ugy találta kiállitva a rabszolgákat, mint a marhát. Ugyanott látta, hogy a rabszolgát darabonként illetve részenként eladták. Ha p. o. valamelyik vevőnek nem volt szüksége egy egész rabszolgára, kedve szerint annak csak egy részét választotta ki magának, mely részt a kereskedő krétával megjelölt: egy második, egy harmadik, egy negyedik a test többi részét vette, amig az egész test, annak feje kivételével krétával be volt vonva. Ennék megtörténte után, azaz, ha az egész rabszolga el volt adva, levágják neki a fejét és azt borssal és sóval füszerezve a vevők közösen ott a helyen felfalják s csak azután vágják szét a testet, melyből mindenki kapja a vett részét.

Megmérgezett huszárok. A bécsi józsefvárosi lovaskaszárnyában mintegy 60 ember a 7-ik huszárezredből akut mérgezési tünetek között megbetegedett. A betegeken olyan tünetek mutatkoztak, hogy kezdetben mindenki kolerinre gondolt. Később azonban megállapitották, hogy a legnagyobb valószinüség szerint

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

ólommérgezés forog fönn. A mérgezés okát kutatva rájöttek, hogy az valószinüleg az ólomból készült főzőedények hiányos ónozásából származik. A beteg huszárokat a kórházban gyógyitják, az eset megvizsgálására pedig egy vezérkari orvos elnöklése mellett bizottságot küldöttek ki.

Megtért. Tanár ur, ön a sárkányokat és más eféle teremtéseket is a mese birodalmába sorozza?

— A mióta megnösültem, már nem többé!

Kell-e ló? Egy nebraszkai lókereskedő a napokban azzal a kérdéssel fordul egy washingtoni üzletbarátjához, vajjon ott eladhatna-e lovakat. Erre a következő választ kapta: A washingtoniak biciklin járnak, a közuti vasuti kocsikat villámosság hajtja s az államhivatalokban számarakat alkalmaznak. Tehát nincs lovakra szükségünk.

A haldokló titka. Egy borkereskedő, a ki ezt az üzletet harminc esztendeig folytatta, haldoklott. Odahivja fiát a halálos ágyához és remegő hangon igy szól:

Édes fiam, mielőtt örökre itt hagynálak, egy óriási titkot akarok rád bizni. Jegyezd meg, gyermekem, hogy szőlőből is lehet bort csinálni.

Kapitális medvét lött nemrégiben a nagy-szebeni vadásztársaság területén egy katonatiszt, a ki éppen őzbak cserkészetre indult a havasokba. A pásztorok ugyanis hirrül vitték neki, hogy a medve épp levágott egy tehenet s azt magával hurczolta, mire a katonatiszt mindaddig nyomon követte a medvét, mig csak rá nem akadt. Rajta érte a lakmározáson s két lövéssel leteritette a ritka nagyságu állatot. V. L.

Sok a hiuz. Brassómegyéből irják, hogy ott a hiuz az utóbbi években nagyon elszaporodott. A legutóbbi kilencz hó lefolyása alatt már a hatodik teljesen kinőtt hiuzt lőtték. A brassói vadászegylet az elejtett hiuzokért 180 forint lődijat fizetett ki. V. L.

Szép irói tiszteletdij. Nansen, a hires északsarki utazó, ki hosszu fölfedező utjából a napokban tért vissza s kit már mindenki elveszettnek hitt, lekötelezte volt magát, hogy szerzett tapasztalatait első sorban a „Daily Chronicle“ czimü angol lapban fogja közölni és pedig egy 2000 szót tartalmazó táviratban és egy 4000 sort tartalmazó további közleményben. Ezért a két közleményért fizet neki a nevezett lap öt ezer font sterlinget, vagyis a mi pénzünkben hatvanezer forintot.

Amerikai különlegességek. Amerika csak nem akar elmaradni a különlegességek létesitésében. New-Yorkban most egy uszó erdőt létesitenek a „Grand Republik“ nevü hajó födélzetén, telve a természet minden szépségeivel. A gőzhajó minden este kirándul a tengerre és éjfélkor tér vissza. Az erdőben hangversenyeket tartanak; a belépő dijat csekély 50 centben állapitották meg, hogy igy a szegények is részesülhessenek az élvezetben. De Chicágó városa sem akar elmaradni, mert itt egy 380 méter magas torony épitését tervezik, melynek egyes emeletein fényes szinházak és vendéglők, tetején pedig messzelátók és léghajók lennének elhelyezve. Ennek a tervnek a kivitelére részvénytársaság alakult két millió forint részvénytőkével.

Felelős szerkesztő és lapkiadó tulajdonos:
Podhradszky Emil.

Pályázati hirdetmények
erdészeti altiszti állásokra
legczélszerübben közölhetők az
„ERDŐŐR“
czimü szak- és társadalmi lapban,
mert ez a lap az ország minden vidékén megfordul s legjobban van elterjedve azok között, kik ilyen állások betöltésére alkalmasak. A pályázati hirdetményeket következő mérsékelt dij mellett fogdja el és közli a lap kiadóhivatala terjedelmükre való tekintet nélkül:

Egyszeri beiktatás . . .	2 frt —.
Kétszeri „ . . .	3 frt —.
Ajánlkozások egyszeri beiktatása	1 frt —.
„ kétszeri „ .	1 frt 50 kr.

A hirdetményeket legczélszerübb a hónap 5-ik és 20-ik napjáig beküldeni.
Szászsebesen 1896 évben.
Az „ERDŐŐR kiadóhivatala“.

Ugy a kezdő mint a haladottabb méhészek nélkülözhetlen lapja a számos képpel illusztrált, havonta megjelenő
„Széttekintő Méhész“
Előfizetés:
Egész évre 2 frt. félévre 1 frt.
Mutatványszámmal szivesen szolgál a „SZÉTTEKINTŐ MÉHÉSZ“ szerkesztősége.
Sajtény, Csanádmegye.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

„FONCIÈRE“ PESTI BIZTOSITÓ-INTÉZET

ALAPITTATOTT 1864. BUDAPESTEN.

Alaptőkéje 4,000.000 koronára, biztositékai pedig **22,000.000 koronára** rugnak; minélfogva a leggazdagabb és legnagyobb biztositékot nyujtó biztositó-intézetnek sorába tartozik.

Ezen hazai intézet igen előnyös feltételek mellett nyujt mindennemü **biztositást: tüz, jég, szállitmány és üvegeken eshető töréskárok** ellen.

Különös gonddal ápolja az **élet** és az **embert érhető testi balesetek** elleni biztositásokat.

A dijak a legolcsóbbak és a feltételek a biztositottakra nézve felette kedvezők. — Bővebb felvilágositással készséggel szolgálnak:

A központi igazgatóság Budapesten, V. Sas-utcza 10. — A vezérügynökség Kolozsvárott és az ország majdnem minden községében lévő ügynökségek.

Szászsebesen főügynökség *Baiersdorf Henrik* urnál. Megbizható egyének egyszerü megkeresésre mint ügynökök alkalmaztatnak.

MEGJELENT

a

BLUM és TÁRSA

udvari egyenruha szállitók

legujabb árjegyzéke.

Kérjen mindenki egy példányt ezen kiváló elsőrangu czégtől, mely bérmentve lesz azonnal beküldve.

A nagyméltóságu földmivelesügyi m. kir. Ministeriumnak 1894 évi augusztus hó 11-én kelt magas intézkedésével,

czégünk ujolag megbizatott

a nagytekintetü erdőtisztek és az erdészeti altisztek egyenruhájának szállitásával.

Tisztelettel értesitjük tehát, hogy nálunk minden néven nevezendő egyenruházati czikkek

hivataols uton részletfizetésre

megrendelhetők.

POLGÁRI RUHÁK

a legjobb franczia és angol divat szerint készitetnek.

Vidéki megrendelések kiváló figyelemmel eszközöltetnek.

Óvakodjék mindenki oly czégektől, melyek olcsóbb ajánlattal akarják régi vevőinket félrevezetni

Kiváló tisztelettel **BLUM és TÁRSA**

elsőrangu egyenruha készitő intézete.

Ő csász. és kir. Fensége József Főherczeg udvari szállitói

A földmivelés m. kir. Ministerium szállitói.

BUDAPEST IV. Sütő utcza 2. Szervitatér sarkán.

Nyomatott Stegmann János könyvnyomdájában Szászsebesen.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

II. évfolyam Szászsebes, 1896. Szeptember 10. 17-ik szám.

ERDŐŐR

szak- és társadalmi lap az erdészeti altiszti személyzet részére.

Előfizetési árak:
Egész évre . . . . . 3 frt — kr.
Fél évre . . . . . 1 frt 50 kr.
Negyed évre . . . . . — frt 75 kr.
Előfizetési dijak, hirdetések s bármily irásbeli közlemények a lap szerkesztőségéhez küldendők.

Megjelenik minden hó 10-ik és 25-dik napján.

Hirdetési dijak:
Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 10 kr. Ezen kivül minden hirdetésnél 30 kr. bélyegdíj fizetendő.
Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mérsékelt dijak egyezség szerint.

Országos erdészgyülés.

Az országos erdészeti egyesület évi közgyülését az ország szivében, Budapesten tartotta meg mult hó 30 és 31-ik napján. Napirendjére olyan nagy fontosságu és horderejü kérdések voltak kitüzve, melyek az erdészet és az iránt erdeklődők kőrében nagy érdeklődést keltettek. Ez lehetett oka annak, hogy a gyülés nem is volt szorossan csak az egyesület tagjainak gyülése, hanem azon nem tagok is fölös számmal jelentek meg, ez által annak országos erdészgyülés szinezetet és jelleget kölcsönözve. A tanácskozásban a nem tagok is élénk részt vettek, mi a fölvetett kérdések fölött hozott határozatok fontosságát csak növeli. A gyülésre az ország mind envidékéről mintegy háromszáz erdész sereglett össze.

Az országos erdészeti egyesület elnőke, Tisza Lajos gróf betegsége miatt a gyülésen meg nem jelenhetvén, azt Bedő Albert államtitkár, az egyesület alelnőke nyitotta meg s vezette végig tanácskozásait azzal a tappintattal és szakértelemmel, melyet nála kivált az erdészet terén mindig tapasztalni lehetett. Megnyitó beszédét inkább tanulmánynak lehetne mondani.

A gyülés első tárgya az egyesület beléletének ismertetése volt, mely minket ugyan közelebbről csak annyiban érdekel, a mennyiben az egyesület tevékenysége azon a téren mozog, melyen mi is munkálkodunk, de mint közhasznu intézmény érdeklődésünket mégis maga felé

Az „Erdőőr“ tárcája.

Nem ábrándozom többé!

Akármit is fogjanak ránk, szegény vadászokra, hogy néha nagyon is el találjuk vetni a sulykot — a mi az igazat megvallva, minden, akár levegőt, akár vadat rontó jágernációval bizony néha napján megesik, — azért mégis fordulnak elő esetek, melyekben a „disznószerencse“ csakugyan hiheteklenül üt be.

Nem akarok vitatkozni a fölött, vajjon soha sem vétettem e vadászati ügyekben az igazmondás ellen, de előre is bizalmat kérek nyájas olvasóimtól a dolog igazvoltára nézve.

Az elmult év „szép májusának“ egyik „csunya“ délutánján a természet úgylátszott, hogy meghasonlott a világrenddel, mert még a mi sziberiai klimánk is kis Miskának látszó förgeteges erővel kevert szél hidege, a legvidámabb kedélyt is életunttá, búskomorrá tette volna, s ha még hozzávesszük, hogy csak fél órával elötte csuromviz jöttem kerületemből haza, átkozva az olyan tavaszt is, mely a legremekebb novemberi zivataros locs — pocscsal vetekedik, képzelhető volt rémületem, midőn a belépő emberben fölismertem főnököm rendes küldönczét, a ki zsebéből kihúzva az ismert alaku kis czédulát „holnap délig okvetlen őzbak legyen“ szinte szánakozva nézett a rémület eltorzitotta arczomra, s fejcsóválása bizonyosan azt fejezte ki „no de ilyet most“!

A máskor örömet, kedvet szerző parancs teljesen lesujtott. Ilyen istenitéletben bakot lőni ugyan lehet, de őzbakot nem, az bizonyos s a csodák világa már lejárt. Nem lőni? — Isten ments! Tudják-e önök nyájus olvasóim mit jelent az? Már a hátam is borsódzott az orrom alá tőrendő borstól, mely patzer, lustaság, ügyetlenség s több efféle virágtól illatozik. Mit volt tenni, az élethalál közt lebegő beteghez hasonlóan kerestem a mentő eszmét, melyet csakugyan meg is találtam azon halványmécsü reménynél, hogy talán

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

irányitja. Az egyesület tevékenységét föltüntető jelentésből megtudjuk, hogy tagjainak összes száma 2021, ezek közül 1 tiszteletbeli, 1 pártoló, 871 alapitó és 1148 rendes tag. Az egyesület vagyona 344.953 frt 85 kr.

A titkári jelentés megemlékezett az év folyamán elhunyt tagokról, ezek között kiváltképpen a szomoru véget ért László királyi herczegről.

A jelentésnek tudomásul vétele s a számadások helybenhagyása után következett a tisztikar és a választmány választása.

A megejtett választás után következett a gyülés legfontosabb része, Tavi Gusztáv erdőtanácsos előadása a kopár területek befásitásának kérdéséről, melynek végen a következő határozati javaslatot terjesztette elő:

1. Határozza el a közgyülés, hogy a kopárok beerdősitését az állam alkalmas szakerőkkel foganasitsa;

2. hogy egy bizottság irja össze a kopár területeket és tartsa ezeket nyilván;

3. hogy ott, a hol az erdősités közérdeket képez, vagy ott, hol az arra kötelezett birtokosok saját erejükből az erdősitést végrehajtani nem képesek, nyujtson az állam megfelelő támogatást;

4. hogy a kopárosodás veszedelmének kitett területeket, melyeknek beerdősitése közérdek, szerezze meg az állam.

A közgyülés a határozati javaslatot egész terjedelmében elfogadta s elhatározta, hogy azt fölirat kiséretében terjeszti föl a kormányhoz.

A gyülés második napján szóba került az erdészeti akadémia, melyről azt állitották, hogy mostani helyén — Selmeczbányán — czéljának nem felel meg teljesen. A gyülés kimondta, hogy szükségesnek látja egy erdészeti országos főiskolának Budapesten való fölállitását.

Kimondták még szükségét az erdészeti kisérleti állomás szervezésének, mire a kormányt kérik föl.

Ezzel befejezést nyert a közérdekü ügyek tárgyalása. Az egyesület jövő évben Nyitrán, 1898-ban Szepsi-Szent-Györgyön, 1899-ik évben pedig Pozsonyban fogja közgyülését megtartani.

A föntiekből láthatjuk, hogy a közérdek szempontjából legérdekesebb s legnagyobb horderejü volt a kapár területek beerdősitésének a tárgyalása s kivált ennek az a része, mely azt mondja, hogy ott, hol az erdősitést a terület tulajdonosa önerejéből végezni nem birja, az állam nyujtson megfelelő támogatást.

Mi azt hisszük, hogy ennek a javaslatnak a keresztül vitelével nagy lépés lenne ugyan előre téve, de az eredmény még sem lesz kielégitő, mert az egész hajótörést fog szenvedni a nép közönyén és indolencziáján. Addig, mig népünk nem lesz fölvilágosodottabb, mig a köz

---

este az idő megváltozva, a reggeli lesen vagy cserkészeten szerencsém leend. A nélkülözhetlen lapos vadászmiatyánkot s egy harapás ennivalót magamhoz véve, örömeim s bánataim hü résztvevőjét vállamra akasztva busan nekiindultam a felhők okozta szürke homálynak.

Ballagva érkeztem az alig egy órányira fekvő II-ik számu sózóhoz, hol is rendes buvhelyemre ülve, búsan nekiadtam magam a siker legkissebb reménye nélkül az ábrándozásnak, melynek természetesen egyedüli tárgyát egy kapitalis bak képezte. Eközben egész észrevétlenül a szél elált, s hovatovább sötétebb lett a szép tiszta bükkös állab, melynek szélén egy tisztás sarkában a csörgedező pataktól 60 lépésnyire a sózó volt.

A nyomott hangulat, a viz csobogása s az egyre sötétedő erdő lassu moraja egész érzéketlenné tett a környezet iránt, ábrándozva tovább, midőn eszembe jutott a „Vadász lap“ ugy hiszem 1894 évfolyamának egyik számában egy főrangu vadász ur kalandja özbakhiváskor! Hejh! olyan bak kellene nekem! (A számot azért nem tudom pozitive, mert másféléves kis leányom osztozva apjának a vadászati ügyek iránt érzett hajlamában, legnagyobb boszuságomra oly korán kezdett hozzá a „Vadász lap“ tanulmányozásához, — bizonyosan a dadája buzditására, kinek azzal a bizonyos „nádi“ hegedüvel hegedültem ki fejéből — illetve hátából — azon szokását, mellyel a kis leányokat ujságolvasásra szoktatta, hogy néhány példányt agyonolvasott belölük) No de a tárgyhoz! Azon alkalommal az emlitett főuri vadásznak egy kapitalis őzbak jelent meg, — s itt átadom a szót a főurnak — „ . . . négy csülkét összetéve halgatódzott. Én gyorsan leguggolva, visszanyomtam a rögtönzöt, a bakot alaposan czélbavéve“, és . . Uram fia! ábrandozásomban a főur mozdulatait önkénytelenül követve, egy százszorosan visszhangzó dörrenés reszkettette meg a levegőt és egész valómat, mert alaposan czélbavéve a levegőt, fegyverem jobb csövével oly remek lyukat fúrtam bele, hogy a leghiresebb czéllövő szöglövése hozzáképest semmi. Egy alapos, öndicserő szittya miatyánk első szótagja belevegyül egy

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

érdeket nem fogja elejébe helyezni a saját — talán csak látszólagos — érdekének, nem fogunk kellő eredményt elérni.

Ismeretes dolog, hogy sok ezer, sőt százezer holdra rúg az a terület, mely erdősitésre alkalmas ugyan, de beerdősitésére senki nem gondol, mert hiszen az szolgál most a lakosság kecskéinek legelőül. Tegyen csak itt valaki kisérletet az erdősitéssel s meg fog győződni, hogy a nép fölzúdul s oda tárja mellét még a csendőrségi szurony elé is, mert nem látja be az erdősités hasznát, hanem csak azt fogja hangoztatni, hogy az urak már az utolsó kecske legelőtől is meg akarja fosztani a szegény embert. Látjuk ennek példáját pl. a tagositásnál is, melynek hasznát pedig elvitatni szintén nem lehet. Igy azután nem marad egyéb hátra, mint az erdősitést vagy karhatalommal, akár vér és emberélet árán is keresztül vinni, vagy pedig elodázni, mig a mostani helyébe fölvilágosodottabb nemzedék lép.

Kényszerrel, karhatalommal lehet ugyan keresztül vinni az erdősitést, de kérdezzük, hogy ki fogja megőrizni az igy támadt ültetvényeket a nép rongálásaitól?

Népünkben még mindig nagy mértékben ki van fejlődve a hajlam a csempészkedésre, tilott helyeken való legeltetésre s hasonlókra még ott is, hol egyébként nem érzi érdekeit megtámadottaknak. Mennyivel jobban fog ez a hajlam kifejlődni ott, hol az erdősitést a népre rá erőszakoljuk!

Sokkal helyesebbnek vélnők a javaslat negyedik pontját, hogy tudniillik azokat a területeket, melyek beerdősitése közérdeket képez (s hol nem képez azt? Szerk.), szerezze meg az állam. Ez által bizonyosan könnyebben lehetne czélt érni, de itt is legtöbb részben mellőzni kellend a szabad alku utját, sőt az legtöbb helyen eredményre nem is vezetne, mert népünk ilyen esetekben — kivált az állammal szemben — mindig tulzott követelésekkel lép föl s hitvány területéért, melynek alig látja valamelyes hasznát, oly árt követel, hogy első klasszisú termő földje sem éri azt meg, mert azt hiszi, hogy az államnak elég pénze van s azt adó képében ugy is ő szolgáltatja. Az ilyen vételeknél sokkal jobbnak vélnők a kisajátitási eljárás alkalmazását s esetleg az erre vonatkozó törvény kibővitését.

Az ültetéseknél szakembereknek használása, mint a javaslat kimondja elkerülhetlen, de mulhatlanul szükséges azután az is, hogy ezek a szakemberek fáradságos és kellemetlenséggel összekötött munkájuk méltó díját is lássák.

Az erdőőri szakiskolák növendékei nagyobbrészt hitvány 50—60 kr. napibér mellett kénytelenek alkalmazást vállalni s e mellett nyomorogni évek során át, mig esetleg, — a törvényszabta kor elérése után — jobb alkalmazást kapnak. Ezek lennének véleményünk szerint első sorban alkalmazandók a kopárok beerdősitésénél.

Egyelőre ennyit akartunk megjegyezni a kopárokra nézve, e kérdéssel jövőben bővebben is fogunk foglalkozni.

Sebes-Szász.

---

hatalmas riadásba, s a következő másodperczben — óh szerencsétlen — egyenesen nekem ugrik egy hatalmas őzbak, rémültében a tisztásra ugorva, mig másik másodperczben egy remek fejlövés megfosztotta őt attól, hogy máskor is ilyen bolondot tegyen s a vadász csővébe ugorjék.

Nyájás olvasóm! Ez esetet lehetőségét — ha nem magammal történik meg iszonyu meglepetésem, sőt mondhatni rémületem miatt — magam is kétségbe vonnám. Képzelhető tehát örömem, midőn a kiállott izgalomtól dobogó szivvel léptem áldozatomhoz, s constatálom, hogy igen szépen fejlődött agancsu kapitalis darab.

Nos hát a „disznószerencse“ beütött, de megfogadtam, ha villámlik és menydörög is, nem ábrándozom többé a „standon“, a mely fogadásomat standopede az előhuzott „lapos“-sal — melyről szinte megfeledkeztem volt — alaposan megpecsételtem.

Közli Gubriánszky Mór
püspöki vadász.

LEVELEZÉS.

Boros-Jenő 1896 szeptember 1.

Tekintetes szerkesztő ur!

Midőn kijelenteném, hogy becses lapjának leendő uj alakjában is pártolója óhajtok maradni s egyuttal négy szomszédos kartársam nevét mutatvány küldése czéljából bejelentem, legyen szabad egyuttal egy pár itteni ujdonságot is közölnöm.

Solymossy L. bárónak Boros-Jenővel határos uradalmában bekeritett vadaskertet tart fönn, hol a vad

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

sem ki — sem be nem válthat s melyben a sörtevad ebben az évben igen szépen szaporodott, azonban a szelid sertések között a környéken duló vész erre is ráragadt s eddig 8 öreg és 42 malacz hullott el. Hogy a vész ezeket elérte, csak onnan eredhetett, hogy a vadaskerten át huzódó élőviz-csatornába a feljebb eső községekben az elhulott sertéseket minden ellenörzés daczára bedobálták s ezek hulláit a viz lehozta a vadaskertig, továbbá onnan, hogy Boros-Jenő község a vadaskert mellett ásatott egy dögtemetőnek szolgáló nagy gödröt, melybe 250—300 darab elhullott sertést hányatott s mig a gödör meg nem telt, addig annak egy része deszkával volt letakarva, másik része azonban nyitva maradt s igy azután egy kis északi légáramlat mellett a vadaskert lakói élvezhették a megmételyezett levegőt két-három héten át.

Mult hó 31-én Boros-Jenő határán nagy égiháboru vonult át, mely ember áldozatot is követelt, ugyanis a kicsépelt buzát szekéren haza szállitó Háncsucza Juon nevü embert a villám agyonsujtotta, utána jövő társát pedig megsüketitette.

A viszontlátásig az „Erdészeti Ujság"-ban maradtam a tekintetes szerkesztő urnak

igaz hive

Zimányi Károly
körerdőőr.

Csanádi erdő 1896. Aug. 20.

Tekintetes Szerkesztő ur!

A lapokból olvastam a folyó hó 6 és 7.-ike közötti éjszaka dühöngő orkán pusztitásairól sokat, de olyan pusztitást, mint nálam véghez vitt még nem láttam, pedig hála a teremtő Istennek 26 évet eltöltöttem erdészeti szolgálatban, voltam hegyi erdőkben, a vértes hegy alján, most a Duna mentén, és itt történt f. hó 6 és 7-e közti éjszaka $^1/_2$12-től 1 óráig, hogy a vihar — de orkán — védkerületemet teljesen tönkre tette, a nyárfákat 35—40 cm. átmérővel derékon törte le, a sok törött fától az erdőn menni nem lehet, mintegy 300 holdon nem áll épen 2000 db. fa, ily pusztitást még nem láttam, de mentsen is meg a Jézus Krisztus minden erdőőrt olyan éjszakától, mint az volt. — Eszembe jutatt szaklapunk egy tárczája „Vihar az erdőn" de a végén levő „Hunczut állat az egér" csak most jut eszembe.

A folyó év 15-ik számu „Erdőőr" szaklapunk vezérczikkének felhivására szabadjon szerény nézetemnek, de egyuttal az itteni szomoru tapasztalataimnak is kifejezést adni.

Az Erdőőr fáradhatlan ügybuzgalma és aczélozott kitartásának köszönhetjük azt, hogy azt a keveset is ily rövid idő alatt elértük a mit elértünk; ez a nélkülözhetlen szaklapunk ir, kér, és ez által felhivja a fennfatóságok figyelmét a szerény anyagi viszonyok között élő, munkásságának minden erejét, egészségét, de még életét is feláldozó erdőőr mostoha helyzetére. A mint a tapasztalat bizonyitja a magas kincstár már némileg segitett is a szomoru helyzeten; de sajnos, az erdőtörvény 17. §-a alá tartozó többi erdő birtokos urak még mindig a sötétség álmát alusszák, mert a juhászokból, kocsis, béres, stb. népségből faragott erdőcsőszöket nem hogy a törvényes 10. év letelte után nem hogy vissza helyezte volna a volt szakmájába, — hanem ehelyett törvényt nem respektálva, az egy pár szakképzett erdőőrrel egy rangra, egy fizetésre emelte. — Igy van ez az érsekség — püspökség — és káptalani birtokokon; — már most ezeknek az embereknek hiába ajánlja valaki szaklapunkat, mert a felelet reá: „Minek a — ugysem értem hogy mit akar, a papirosért meg nem füzetek ám." — Sajnos hogy, az 1879. évi 31. t. cz. életbe lépése után 16 évre még ilyen kollegákkal kell szolgálni.

Részemről óhajtom, hogy kedves lapunk, bajtársunk és védőnk az Erdőőr hetenként jelenjen meg még akkor is, ha kevés előfizető miatt 4 fl. helyett 6 fl. lesz is az előfizetés.

Ezen a vidéken sorba fogom járni a szaktársakat és fel fogom őket hivni nélkülözhetlen szaklapunk támogatására, reméllem némi sikert aratok.

Magamat jó hajlamába ajánlva, — teljes tisztelettel maradtam.

igaz hive

Gyurász István
érseki urad. erdőőr.

Herbus, 1896 VIII/29.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Midón már nemsokára itt az idő, hogy becses lapját, helyesebben annak czimét a „néhai" névvel felruházva ünnepélyesen elparentáljuk, önkénytelenül merül fel a kérdés: nem volna — e helyes cselekedet e nagy hiányt pótló, bár — szégyenletes sajnálattal kell konstatálnunk — az érdekeltek óriási tömege részéről kellőleg nem méltatott helyes kis lap 23 havi hasznos működését röviden összefoglalva, egy betürendes, pontos tartalom jegyzékkel befejezni, melya lap utolsó számához illesztve, vagy mint külön álló melléklet az utolsó számhoz csatolva a mellett, hogy hű tárgymutatója volna az eddig megjelent közleményeknek, később felmerülő hasonló tárgyu czikkeknél az előbbeniek gyors kikereshetését is lehetővé teszi. Bekötés esetén meg éppen elkerülhetlen szükség van reá.

Részemről az „Erdőőrt" beköttetni szándékozom, mert nagyon is érdemesnek vélem későbbi időkre emlékképpen megőrizni, szem elött tartván a székely atyafi előrelátását, ki midőn őt a biróság egy esetben az ellene emelt vád alól felmentette, ez ellen fellebbezett azzal az indokolással „mert hát instállom alássan, nem lehessen tudni mire lesz jó".

Én is azért akarom azt megtartani, mert valóban nem tudni: még mire lesz jó — később.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

Talán lesznek még többen is a kartársak között, kik ugyanezt megteszik, a mikor aztán a tárgymutató helyes dolognak fog bizonyulni.

Azon esetre tehát, ha tkts. szerkesztő ur e véleményemet helyesli, sziveskedjék a jövő szám szerkesztői üzeneteiben ezt velem tudatni és én e tárgymutatót szives örömest elkészitem s szerkesztő urnak idejében megküldöm.

Becses lapja f. évi 16-ik számában „Nézzük meg a kiállitást“ czimü felhivásból kitünik szerkesztő urnak testületünk tagjai iránt tanusitott érdeklődése s már magában ez az érdeklődés elismerést és köszönetet érdemel mindnyájunk részéről, mert velünk-és épp ez ügyben — senki nem törődik; mennyivel nagyobb hálával kell lennünk most szerkesztő ur iránt, mikor érdeklődését tettel bizonyitva be, lehetővé tette sok száz szegény kartársnak édes hazánk eme fényes ünnepében részt venni; mert bizony vajmi keveseknek jutott osztályrészül az a szerencse, hogy szép kiállitásunkat ily kedvezmény nélkül — önerejükből — megnézhessék.

Most már a kedvező alkalom meg van, mehet mindenki, a ki felettes hatóságától azt a pár napot megkapja (s ezt talán csak nem fogják luxusnak tekinteni és megtagadni) mert azt az 5 flórest bármelyik is csak összekuporgatja, amibe az utazás kerül. Csakhogy van itt egy kis baj is.

Ugyan is a kartársak majdnem $^{8}/_{10}$ része nincs egyedül, hanem ki jó szántából ki, meg a körülmények kényszeritő hatása következtében élattárssal látta el magát s ezek legnagyobb része kötve hiszem, hogy ne követelne részt férj uram örömeiből, mit ha ő kigyelmök talán nem teljesithetnének, könnyen honn kéne maradniok az oly sokszor emlegetett „házi békesség okáért.

Ezért azt hiszem mindnyájunk óhaját fejezem ki, midőn szerkesztő urat tisztelettel felkérem, sziveskedjék tudatni: részesülhetnek-e ezen kirándulás kedvezményeiben feleségeink is? Ha igen, ugy a felrándulók száma biztosan kétszer akkora lesz, mivel maguk az asszonyok, csakhogy ők is mehessenek, mindent el fognak követni, hogy a nem akaródzó „öreg“ et odujából kimozditsák.

Erre az esetre pedig van szerencsém a következő inditványt tenni; természetesen Szerkesztő ur bölcs belátására bizva az elbirálást.

Szerény inditványom szól ekképen:

Ha csak lehetséges, a jelentkezési határidő hosszabbittassék meg szeptember 18—20-áig s ez a lap legközelebbi számában közzététessék. Ez okból aztán a lap legközelebbi száma — megint ha csak lehetséges — 10-ike helyett már 7 vagy 8-án jelenjék meg. Igy még mindig elég idő maradna a jelentkezésre is, meg a jegyfüzetek szétküldésére is. Találkozó helyül Kolozsvárt lehetne nekünk „Erdély“ országiaknak kikijelölni, honnan együtt mennénk Budapestig.

Ezzel kettős czélt érnénk el u. m.: örömet szereznénk asszonyainknak és e mellett impozánsabbá tennők a csoportot, mely a nagy kedvezmény folytán remélhetőleg eléggé számottevő lesz.

Egyben megragadom az alkalmat, hogy az uj lap czimének helyes megválasztásához gratuláljak. Azt magam részéről — sajnos, kollegáimtól távol vagyok — örömmel fogadom mint érdekeinknek megizmosodott igaz szószólóját.

Végezetül az esetleges ösmerősök érdeklődése végett van szerencsém a görgényi kincst. altisztek között beállott csekély változást tudatni; ugyanis.

Páris Lajos I. oszt. főerdőőr a laposnyai m. k. erdőgondnokság kerületéből — a tordai faraktárba, — onnan Bereczky Ignácz III. oszt. faraktárőr Laposnyára; — Zoltán Nekita főerdőőr Alsófancsalból — Iszticsóra, Szabó József főerdőőr pedig Iszticsóról — Alsófancsalba helyeztetett át.

Most pedig hosszura nyujtott levelemért szives elnézést kérve, igaz tisztelettel maradtam szerkesztő urnak mindenkor

kész szolgája

Erdősi Győrgy
m. k. famester.

A nagyvilágból.

Az elmult napok nagy és fontos események napjai voltak. Egyik legfontosabb esemény az orosz czár és nejének látogatása felséges királyunknál Bécsben. A czár viszonozni akarván az európai állomoknak koronázásán való részvétét, sorba meg fogja látogatn Európa egyes államait. Hogy látogatásainak sorát nálunk kezdte meg, az egyrészt kifolyása ama nagy tiszteletnek, mellyel ősz uralkodónk iránt viseltetik, másrészt biztos záloga ama barátságos viszonynak, melyben Ausztria-Magyaország Oroszországhoz áll. Ez a látogatás nagyban hozzajárult Európa békéjének a megszilárditásához. A czárt hazautaztában nagy csapás érte az által, hogy legfőbb tanácsadója, Lobanov herczeg, a nagy orosz birodalom kanczellárja, utközben, a vonaton régi szivbaja következtében hirtelen meghalt. A 71 éves aggastyán halálát bizonyosan az ünnepélyek, fontos tanácskozások és az utazás izgalmai és fáradalmai siettették.

Törökországban szomoru viszonyok uralkodnak; nem elég, hogy Kréta szigetén a görög alattvalók föllázadtak s a termékeny virágzó tartományt öldöklő harcz pusztitja, most ujabban még magában a birodalom fővárosában, Konstantinápolyban is forradalomszerü lázadásba törtek ki az örmények s ritka merészséggel hatalmukba kérítették a török bankot. A lázadást ugyan sikerült elnyomni, de olyan borzadalmasságok mellett, melyektől a czivilizált világ undorral és borzalommal fordul el. A török csőcselék ugyanis megtorlásul borzasztó vérengzést vitt véghez az örmény lakosság között, nem kimélve még a szopós csecsemőt sem. A hatalmak képviselői alattvalóik biztonságának biztositására kénytelenek voltak a

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

legszigorubb rendszabályokhoz nyulni s egyesek védelmükre tengerész katonákat is szállitottak partra. A török hatóságok tehetetlenek a zavargókkal szemben, söt voltak esetek, hogy a rend föntartására kiküldött csapatok is részt vettek a mészárlásban. Állitólag nyomára jőttek egy összeesküvésnek, mely a szultán élete ellen tör s most nnnak palotáját éjjel-nappal 15000 fönyi katonaság őrzi.

A kis montenegrói fejedelemségben nagy az öröm a fölött, hogy Nikita fejedelem legidősebb leányát, Helénát eljegyezte az olasz trónörökös.

Hazánkban a legérdekesebb még mindig az ezredéves kiállitás. Egyik csoport a másikat váltja föl a ritka látványosság látogatásában. A kiállitás még két hónapon át, október végeig marad nyitva; rövid idő, melyet mindenkinek föl kell használni a megtekintésére, mert évtizedek mulnak, mig ismét alkalom nyilik hasonló tanulságos élvezethez jutni.

Különfélék.

Lapunk mai számával küldjük szét az előfizetési fölhivást az „Erdészeti Ujság“ czimen f. é. Október hó 4-től meginditandó heti lapunkra. Nehéz föladat az, mit egy hetilapnak a kiadásával és szerkesztésével magunkra vettünk, erőnket gyögének érezzük, de ezzel jó és hasznos ügyet szolgálván, Istenbe vetjük bizodalmunkat, abban a biztos reményben, hogy egyrészt a mi szerény erőinket fokozni, másrészt azoknak az elméjét — kiknek érdekében vállalkozunk a fáradságos munka végzésére — fölvilágositani, öket buzditani fogja vállalatunknak ugy anyagi, mint szellemi támogatására. A vállalkozás tagadatlhanul merész, mert még mindig nagy az a közöny, mellyel megküzdenie kell, de a tettek embere akarunk lenni, ki nem riad vissza semmi nehézségtől ott, hol jót és hasznosat lehet teremteni. Vállalatunk csak abban az esetben sikerülhet és töltheti be hivatását, ha az erdészeti személyzet vállvetve támogat s tömeges jelentkezésével szaporitja hiveink számát.

Uj vállalatunk életbe léptével a régire nézve le kell számolnunk s igy ujból kérjük mindazokat az igen tisztelt olvasóinkat, kik előfizetési dijakkal még hátralékban vannak, hogy ezeket szeptember hó folyamán kiegyenliteni sziveskedjenek. Tájékozásul az előfizetés lejárta a czimszalagra van vezetve. Ha netalán kételyek merülnének föl, kérjük azokat velünk levelező lapon tudatni, hogy a helyreigazitást eszközölhessük.

Erdőőri szakvizsgák. Az erdőőri szakvizsgák f. é. október hó 19 és következő napjain lesznek megtartva Budapesten, Pozsonyban, Beszterczebányán, Miskolczon, Kassán, Mármarosszigeten, Debreczenben, Kolozsvárt, Székely-Udvarhelyen, Brassóban, Nagy-Szebenben, Temesvárt, Zomborban, Pécsett és Szombathelyen, a vadőri vizsgák pedig az erdőőri szakviszgákkal kapcsolatosan Budapesten, Pozsonyban, Szombathelyen és Kolozsvárt, mindenütt a vármegye házában d. e. 9 órakor. Az erdőőri szakvizsgák letételére folyamodók hiteles bizonyitványokkal (3 évi gyakorlat, keresztlevél, iskolai bizonyitvány, erkölcsi bizonyitvány) fölszerelt kérvényeiket a vizsgák székhelyére nézve illetékes m. kir. erdőfelügyelőségekhez nyujtsák be.

Kiállitás látogatása. Mult számunkban tett fölhivásra már többen jelentkeztek, kik a kiállitást megnézni óhajtják. Arra nézve, hogy a családtagok hasonló kedvezményben részesülhessenek, mint a családfők, kérést intéztünk a kiállitás igazgatóságához s erre nézve azt a választ nyertük, hogy a családtagok ugyanabban a kedvezményben részesülnek, mint a családfők, sőt a tömeg emelésére előnyös lenne földmiveseket is toborzani, kiknek részére az együtt utazásra hasonló kedvezmények lesznek adva.Megesett, hogy egyesek csak a levelezésre és jelvény beszerzésre szánt 50 kr. dijat küldték be, a jegy árát pedig nem. Erre nézve megjegyezzük, hogy a jegyeket nekünk kell beszereznünk és az árát fölküldenünk s igy a hosszas levelezés elkerülése végett itt kérjük az illetőket a hiány pótlására. A jelentkezők névsorát lapunk jövő számában közölni fogjuk.

Emberbőrre nyomtatott könyv. Boston egyik könyvtárának nevezetessége az a látszólag erős pergamenre nyomatott könyv, melynek fedelén e felirat olvasható: „Hic liber Waltonis cute compactus est“ „E könyv Walton bőrébe van kötve“, de lapjai is az ő bőréből készültek, a ki nem volt más, mint egy hóhér kezétől elveszett rabló s 1837-ben a saját bőrére nyomatták ki életrajzát, illetőleg a viselt dolgairól irt füzet egy példányát.

Kapós szőnyegek. A san-franciskói pénzverő intézet hivatalos helyiségeiben elkopott szőnyegeket jó áron szokták eladni, mikor a hivatalbeli elhasznált portékákat elárverezik. Azért kapósak a szőnyegek, mert sok bennök az aranypor. A pénzverő intézet az igy nyert jövedelmet a szolgaszemélyzet segélyezésére forditja. A szőnyegek közül azonban nem mindenik volt olyan helyen, a hol tele szedhette volna magát a drága porral, s megesik akárhányszor, hogy a jó árral fizetett szőnyegben nincs is aranypor. Mindazonáltal egész szenvedélylyel vásárolják, mert a szőnyegek között csakugyan akadnak olyanok is, melyek 100—150 dollár aranyport vettek magukba. 1885-ben egy szönyegből 470 dollár értékű aranyat kaptak, mikor apró darabokban elégették.

Viselt kalapokkal jó üzleteket csinálnak a Nikobara szigeteken, hova Kalkuttából szálitják az élelmes emberek. A benszülöttek semmi öltözetnek és csecsebecsének nem örülnek úgy, mint a kalapoknak, még pedig a czilindert becsülik legtöbbre, kivált ha fehér szinüek. Egy-egy fehér czilinderért 30—40 kókuszdiót adnak.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

A tizenhármasok. Londonban már régebben van egy klub, mely a babonás szokások ellen nagy kedvteléssel tüntet. A tizenhármasok klubja ez. Az egyleti élet 13 hóból áll, az alapszabályok 13 szakasza szerint gyülést, lakomát csak a hónap 13-án lehet tartani, a beiratási díj 13 schilling. Minden hónap 13-án nagy lakomák vannak a klubban különböző asztaloknál, s az asztalok mellett 13-anként ülnek kérkedve s fogadnak, hogy a 13-as asztaltársaságból ki hal meg hamarabb? — A klub tagjai azonban egészségesek és folyvást szaporodnak.

Az agglegény adót, miről annyit beszéltek, Venezuela köztársaság már életbe léptette. Először a főváros, Karakas vetette ki, és pedig már a 35 éven tul levő nőtlen ferfiakra. Tehát ennél az évnél kezdődik az agglegénység Karakasban. Az adó indokolásában összehasonlitás van téve a családapák és agglegények között s feltüntetve, hogy a családapák mennyivel, mennyiben hasznosabbak az államnak, több terhét viselik a közügyeknek, nem is emlitve, hogy az állam népesedését fentartják. Az agglegény adó egyébiránt nagyon csekély. Alapul 25000 frank jövedelem van felvéve. A kinek ennyi, vagy kevesebb a jövedelme, az állami adónak egy százalékat fizeti, a kinek többje van, két %-át. De azért Karakas hölgyei remélik, hogy a 35 évet betöltött gentlemanek nem fogják bevárni, hogy adókönyvükben az agglegénységi adó uj rovatával dokumentálják nekik fiatalságuk eltünt aranykorát, hanem e hivatalos emlékeztetés elött már rá gondolnak Hymen rózsalánczaira.

Gyermekrabló czigányok. Lapi Juon kóbor oláhczigány nemrég a feleségével Orsován járt s onnan elraboltak egy Bocz Markó nevü tiz éves fiut. A czigánypár a gyermekkel eljutott Temesvárig, itt azonban — félve az üldöztetéstől — tüzet raktak s az ártatlan fiucskát abba bele lökték, hogy igy megszabaduljanak bünük élő tanubizonyságától. A fiu a tüzben félholtra égett s ugy akadtak rá a czirkáló csendőrök, kik a gonosztévő czigányokat letartóztatták.

Mire jó a papir? Legujabban a táviró oszlopokat papirosból kezdik gyártani s állitólag ezek sokkal jobban beválnak, mint a faoszlopok, mert nem csak hogy könnyebbek, de az időjárás viszontagságainak is jobban állanak ellen. Egy amerikai gyár a kerékpárok kerekeit papirból állitja elő, mi által ezek könnyebbek és olcsóbbak lesznek.

Erdősités eredménye. Az idei erdősités eredménye immár mindenütt ismeretes lesz. Kérjük igen tisztelt olvasóinkat, kik az idén erdősitettek, hogy az eredményt lapunkban közöljék. A közleményben szükséges lesz fölsorolni: a talaj fekvését és minőségét, a csemeték faját és korát, az ültetés módját, az ültetéssel és gondozással kapcsolatos költségek holdankénti átlagát.

Szerkesztői üzenetek.

K. D. urnak. Az államerdészetnél szolgálatban álló III. és IV. osztályu m. kir. erdőőrök fizetése az összes hatóságoknál emelve lett 20 és 40 frttal. Kivételt csak azok képeznek, kik fegyelmi vizsgálat alatt állanak. Természetes, hogy ezek is meg fogják kapni a fizetésemelést, mihelyt a vizsgálat ellenük beszüntetve lesz, vagy pedig ennek során ártatlanoknak találtatnak. Hogy a bünösöknek talált s esetleg enyhébb büntetés alá esettek részesülni fognak-e a jótéteményben, a fölött valószinüleg a magas ministerium fog esetről-esetre dönteni.

Munkatársainknak. Ujabban többen voltak szivesek barátaink közül dolgozataikkal fölkeresni; midőn szives buzgólkodásukért köszönetünket nyilvánitanók egyben kérjük, hogy a közlésre nézve türelemmel lenni sziveskedjenek.

Pályázatok. Ajánlkozások.

(Késői beérkezés folytán kivonatban közölve.)

Beszterczebányai erdőigazgatóságnál egy I-ső, egy II-od, két III-ad oszt. főerdőőri állomásra, II-od oszt. famesteri állomásra és egy I-ső oszt. erdőlegényi állomásra, esetleg előléptetések esetén négy IV-ed oszt. erdőőri, egy — esetleg öt III-ad oszt. erdőlegényi állomásra a szabályszerü illetmények és föltételek mellett. Kérvények f. é. szeptember hó 22-ig az erdőigazgatóság czimére Beszterczebányára küldendők.

A szabadalmazott osztr.-magy. államvasut bányái, hutái és uradalmaihoz két erdőőr kerestetik, egyelőre 1 frt 20 kr. napidijjal. Egy próbaév letelte után a vizsgázott alkalmazott véglesitve s nyugdijképes lesz. Folyamodványok szeptember 15-ig küldendők be az osztr. magy. államvasutak tiszttartóságához Aninára.

Szatmári puspökségnél főerdőőri állásra 600 frt. készpénz, természetbeni lakás, 32 m. füztüzifa s pár évi sikeres szolgálat után 100—150 frt fizetés emelés mellett. Ezen kivül lótartás kérvények Ő méltósága a szatmári megyés püspökhöz intézve az urad erdőhivatalnál nyujtandók be Zsércz, u. p. Bogács (Borsod megye) czimen. Állás Október 15-én elfoglalandó.

Nógrád megye losonczi járásában egy kerületi erdőőri állás üresedett meg. Fizetés 500 korona, lakpénz 100 kor. utiátalány 100 kor. Kérvények szeptember 20-ig Nógrád vármegye közig. erd. bizottságához Balassa-Gyarmatra küldendők.

Felelős szerkesztő és lapkiadó tulajdonos:
Podhradszky Emil.

Ugy a kezdő mint a haladottabb méhészek nélkülözhetlen lapja a számos képpel illusztrált, havonta megjelenő

„Széttekintő Méhész"

Előfizetés:
Egész évre 2 frt. félévre 1 frt.
Mutatványszámmal szivesen szolgál a „SZÉTTEKINTŐ MÉHÉSZ" szerkesztősége.
Sajtény, Csanádmegye.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

„FONCIÈRE“ PESTI BIZTOSITÓ-INTÉZET

ALAPITTATOTT 1864. BUDAPESTEN.

Alaptőkéje 4,000.000 koronára, biztositékai pedig **22,000.000 koronára** rugnak; minélfogva a leggazdagabb és legnagyobb biztositékot nyujtó biztositó-intézetnek sorába tartozik.

Ezen hazai intézet igen előnyös feltételek mellett nyujt mindennemü **biztositást: tüz, jég, szállitmány és üvegeken eshető töréskárok** ellen.

Különös gonddal ápolja az **élet** és az **embert érhető testi balesetek** elleni biztositásokat.

A dijak a legolcsóbbak és a feltételek a biztositottakra nézve felette kedvezők. — Bővebb felvilágositással készséggel szolgálnak:

A központi igazgatóság Budapesten, V. Sas-utcza 10. — A vezérügynökség Kolozsvárott és az ország majdnem minden községében lévő ügynökségek.

Szászsebesen főügynökség *Baiersdorf Henrik* urnál. Megbizható egyének egyszerü megkeresésre mint ügynökök alkalmaztatnak.

MEGJELENT

a

BLUM és TÁRSA

udvari egyenruha szállitók

legujabb árjegyzéke.

Kérjen mindenki egy példányt ezen kiváló elsőrangu czégtől, mely bérmentve lesz azonnal beküldve.

A nagyméltóságu földmivelesügyi m. kir. Ministeriumnak 1894 évi augusztus hó 11-én kelt magas intézkedésével,

czégünk ujolag megbizatott

a nagytekintetü erdőtisztek és az erdészeti altisztek egyenruhájának szállitásával.

Tisztelettel értesitjük tehát, hogy nálunk minden néven nevezendő egyenruházati czikkek

hivatalos uton részletfizetésre

megrendelhetők.

POLGÁRI RUHÁK

a legjobb franczia és angol divat szerint készitetnek.

Vidéki megrendelések kiváló figyelemmel eszközöltetnek.

Óvakodjék mindenki oly czégektől, melyek olcsóbb ajánlattal akarják régi vevőinket félrevezetni

Kiváló tisztelettel **BLUM és TÁRSA**

elsőrangu egyenruha készitő intézete.

Ő csász. és kir. Fensége József Főherczeg udvari szállitói

A földmivelés m. kir. Ministerium szállitói.

BUDAPEST IV. Sütő utcza 2. Szervitatér sarkán.

Nyomatott Stegmann János könyvnyomdájában Szászsebesen.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

II. évfolyam Szászsebes, 1896. Szeptember 25. 18-ik szám.

ERDŐŐR

szak- és társadalmi lap az erdészeti altiszti személyzet részére.

Előfizetési árak:
Egész évre . . . . . 3 frt — kr.
Fél évre . . . . . 1 frt 50 kr.
Negyed évre . . . . . — frt 75 kr.
Előfizetési dijak, hirdetések s bármily irásbeli közlemények a lap szerkesztőségéhez küldendők.

Megjelenik
minden hó 10-ik és 25-dik napján.

Hirdetési dijak:
Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 10 kr. Ezen kivül minden hirdetésnél 30 kr. bélyegdíj fizetendő.
Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mérsékelt dijak egyezség szerint.

„Bevégeztetett!“

„Bevégeztetett!“ Ezzel a szóval fejezte be keresztfán az Üdvözitő földi pályafutását, mintegy jelezni akarván, hogy küldetésének immár mindenekben megfelelt. Fölrázta Izráel népét tespedéséből, a hitetlenekbe hitet csöpögtetett, a kételkedőket meggyőzte igazságának fegyverével, a félénkeket fölbátoritotta, a bátrakat eszélyességre intette s mindezt a szavaiba öntött igazságnak az erejével. A hirdetett igazságot saját vérével megpecsételte; meghalt — egyesek szemében mint gonosztévő, mások szemében mit vértanu — embertársainak jóvoltáért. „Bevégeztetett“, de nem a megváltás egész műve, hanem annak csak a bevezetése, csak az előkészitése. Az Istenember meghalt, de csak azért, hogy harmadnapon ujból föltámadjon s önpéldájával megerősitse az emberiség hitét az örökéletben. Negyven napig jár kél még népe között, oktatja, tanitja s csak ez után száll föl menyei atyához, oda is csak azért, hogy munkájának folytatóira, tanitványaira lekönyörögje a szent lelket.

Hosszu huszonhárom havi munkálkodás, küzködés után a mai nappal bevégeztetett az „Erdőőr“ pályafutása is.

Bevégeztetett, a nélkül, hogy a maga elé tüzött összes czélokat elérhette volna. Nehéz, küzdelemteljes munka volt az, mit végeznie kellett s bár akadály után akadály torlódott utjába, nem egészen sikertelenül futotta meg

Az „Erdőőr“ tárcája.

Meg ugrott.

— Elbeszélés az erdőőri életből. —

Szép holdvilágos nyári estén künn ülök az erdőszéli bokrosban egy bemohosodott bükkfa tuskón.

Hátam mögött egy szeszélyes kanyargásu völgy s az egymást keresztül-kasul szelő hegységek labirinthusa, előttem a kiszélesedett katlanszerü térségen a város, melynek erdészeti személyzetéhez tartozom én is; egyik oldalon a vigan csörgedező bérczpatak csobogása, a másikon a cserje lombja közül a csalogány csattogása töri meg a külömben néma csendet.

Elgondolkodom a földi lét gyarlóságairól, jólétről, szegénységről, a sorsról, mely nem egyformán osztja adományait a halandóknak. Miért kegyeltje az egyik s miért mostoha gyermeke a másik? Miért olyan kevés a kegyelt és olyan sok a mostoha? Miért kell nekem most itt ülnöm átvirrasztva az éjszakát, mig a másik nyugodtan hajtja fejét selyem párnáira?

Eh! hiábavalóság olyanon törni a fejünket, mit megváltoztatni ugy sem lehet! Hátha az a selyem párnákon pihenő még olyan boldog, még olyan megelégedett sem, mint én vagyok?

Mig igy tünődöm az emberi élet hivságai fölött s még fülemben cseng a szájamon kiszalasztott „miért“, már régen kisérek figyelemmel egy bő köpenybe burkolt férfi alakot, mely a város felől jön s egyenest irányomba tart.

Beljebb huzódom a bokrok közé. Vizsga szemekkel lesem annak az alaknak minden lépését, minden mozdulatát.

Ki ő, hova megy s mi czélból? e felett tünődöm.

Már egész közel ér hozzám.

Közép termetü, marczona férfi alak.

Nap barnitotta arczáról elszántság, dacz, vakmerőség tükröződik vissza; ravaszul pislogó szemeivel egyszerre átkutatni látszik az erdő rejtekét, még sem vesz észre.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

pályáját. A legnehezebbet, a legszükségesebbet sikerült elérnie; sikerült neki az erdészeti altiszti személyzetet fölrázni tétlen tespedéséből, megtörni hideg közönyét a saját bajai iránt, önbizalmat önteni a kislelkűekbe s elhinteni egy jobb jövőben való hit csiráit a hitetlenek sziveibe.

Nehéz munka volt, melyet még jobban megnehezitett egyesek ellenséges indulata, mások hideg közönye s a legnagyobb résznek a tétlensége.

Bevégeztetett, de nem az egész mű, hanem annak csak a bevezetése. Az „Erdőőr“ a mai nap meghalt, de csak azért, hogy szelleme pár nap mulva ujból föltámadjon s uj alakot öltve magára és megerősödve az igaz lelkesedés Szent lelkével, folytassa a megkezdett munkát s ha a Mindenható is ugy akarja, fejezze is be jóvoltára és dicsőségére azoknak, kiknek a szolgálatába szegődött.

Nagy föladatok megfejtése nem csak nagy akarat erőt igényel, hanem szükséges ahhoz a megfelelő munkaképesség is. Hiába kész a lélek, ha a test erőtelen.

Huszonhárom havi munkálkodásomban csak itt-ott, elvétve akadt olyan, ki a terhes munkát velem megossza, ki annak egy részét gyönge vállaimról levegye, igy azután nem csoda, hogy annak sulya alatt nem egyszer majd hogy össze nem roskadtam, hogy az gyönge erőmet teljesen össze nem törte. Csak a szilárd akarat s egyesek jóindulatu buzditása volt az, mely a muló erő kialvó szikráját ujból lángra lobbantotta s azt végleg kialudni nem engedte.

A munka edzi az erőt; az erőmüvész is könyü sétapálcza emelésén kezdi erejét gyakorolni s folytonos gyakorlat által oda fejleszti, hogy végre játszva emeli a mázsás buzogányt. Hagyjuk az erőt pihenni: el fog az mulni magától, minden más külön behatás nélkül. A tétlenségre kárhoztatott atléta, vitéz dalia gyönge bábbá lesz.

A munka nem törte meg erőmet, hanem azt megedzette, izmaim nem lankadtak el, de megaczélozódtak, akaraterőm nem fogyott meg, de megszilárdult és ez biztat arra, hogy elvetve a pihenés kényelmét, fokozott erővel még nehezebb terhet vegyek vállaimra, mint a milyen az eddigi volt. Teszem azt abban a biztos reményben, hogy azok, kik eddig is szivesek voltak a közjónak szentelt szerény munkálkodásomban támogatni, segitő jobbjukat most sem tagadják meg tőlem, sőt hogy látva vállaimon a nagyobb terhet, támogatásukban még buzgóbbak, még kitartóbbak lesznek; teszem azt abban a biztos tudatban, hogy az ernyedetlen munka szemlélése azokban is munkakedvet fog teremteni, kik eddig tétlenül tették keresztbe

---

Most megáll. Bö köpenye alatt ugy látszik fegyvert rejteget, mert egyik kezét soha sem látni, abban tarthatja azt bizonyára.

Körül tekint, figyel hallgatózik és hogy semmi gyanusat sem vesz észre, ismét tovább megy.

Külsejéről itélve valami kis hivatalnoknak, mozdulatairól tetteiről: lesi puskásnak vagy éppen vadorzónak látszik.

Mikor vagy száz lépésre elhaladt, csöndesen föl emelkedem s utána lopózkodom. Mindjárt meg tudom én, mi járatban van.

Lépteim allatt zörög a lehullott száraz lomb, ropognak a letört galyak, minden perczben attól kell tartanom, hogy észre vesz.

Mintha élne a gyanuperrel, meg-meg áll, vissza néz. Ilyenkor persze én is veszteg maradok.

Messze az erdő mélyében valahol egy füttyentés hangzik.

Az az ember föl üti fejét, figyel. Aztán ismét egy fütty és végre a harmadik is.

Emez válaszol és villámsebesen tart a hang irányában. Most már nem néz hátra, nem hallja azt a zajt, melyet én kétszer egymásután megbotlás és hanyattvágodás által okoztam.

Egy ékes rigmus elmormogása után föltápászkodom és bár sántitva, tovább üldözöm.

Izgatottságom perczről-perczre növekszik, szinte bánni kezdem, miért nem utasitottam vissza az erdő széléről, miért nem vettem el fegyverét?

Ugy látszik társai is vannak, hogy hányan, még nem tudom, de legyen bár csak egy, mégis fölényben állnak fölöttem.

Mintha félnék. Meg állok, gondolkodom. Pedig eszem ágában sincs remegni, meg szoktam már én játszani a halállal.

Utána! Tüskön, bokron át, mint az őrült nyargal az az ember, mintha a szenvedély őrjöngéssé vált volna benne.

Alig birom követni.

Mintha az éj szellemei kergetnék egymást, úgy rohanunk egymás nyomában hangtalanul.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

munkaképes karjaikat, szóval teszem azt abban a reményben, hogy sokan lesznek, kik maguknak munkámból részt követelnek s nem engedik meg, hogy az önként elvállalt munka csekély erőmet megeméssze.

Most, midőn az „Erdőőr“ gyász torát üljük, nem mulaszthatom el, hogy mindazoknak, kik neki életet adtak, kik őt élete ösvényein buzgón kisérték egészen kimultáig, kiváltképpen pedig azoknak, kik szellemi munkálkodásukkal is nehéz munkámban segiteni szivesek voltak, ezen az uton hálás köszönetemet ne nyilvánitsam, egyuttal pedig föl ne kérjem, hogy támogatásukat uj vállalatomra is kiterjeszteni, annak uj hiveket s uj munkatársakat toborozni sziveskedjenek.

Az „Erdőőr“ mai napon meghalt, de csak azért, hogy életet adjon az „Erdészeti Ujság“-nak s szelleme abba költözködjék.

Most befejezett munkánkat Istennek szent nevével kezdtük meg s azzal is fejezzük be, midőn buzgó hálát adunk Neki, hogy annak végzéséhez a szükséges testi és lelki erőt megadni kegyes volt s kérjük Őt, hogy kegyességének fényét a jövőben is árassza reánk, mert a mit tettünk s a mit tenni fogunk, azt az Ő nevének nagyobb dicsőségére akarjuk cselekedni.

Ugy legyen!

Podhradszky Emil
az „Erdőőr“ szerkesztője.

LEVELEZÉS.

Mikló-Lazur 1896 szeptember 15.

Tekintetes szerkesztő ur!

Szaklapunk folyó évi 16-ik számában „Sürgös kérelem“ czim alatt olvastam, hogy az „Erdőőr“ czimü lapunk folyó év október hó 4-től kezdve az „Erdészeti Ujság“ czimü heti lapnak fogja helyét átengedni.

A czimnek megváltoztatása ellen magamnak ugyan nincs kifogásom és kifogása másnak sem lehet, mert utóvégre a lap kiadója saját lapjának czimét ugy változtatja meg, a hogy akarja, vagy a hogy azt előnyösebbnek véli, de miután azt hiszem, hogy a tekintetes szerkesztő ur eme czimváltoztatást csak kényszerüségből, talán csak azért tette, mert olvasói között többen akadtak olyanok, kik a régi „Erdőőr“ czimmel megelégedve nem voltak vagy nincsenek, legyen szabad az ügyhöz röviden nekem is hozzá szólni.

Az „Erdőőr jelzett számában egy kartársunk a levelezési rovatban panaszkodik, hogy az „Erdőőr“ nem szép czim, továbbá kifogásolja azt, hogy a lap az erdészeti altisztek részére lesz kiadva és kifogását indokolja azzal, hogy vannak erdőőrök kik uraságuk erdejét önállóan kezelik s ebből kifolyólag alerdészi sőt erdészi czimet és rangot viselnek, illetve magukat ilyeneknek czimeztetik. — Az okoskodás utóvégre is nem rosz, csak egy baja van és ez az, hogy kissé sántikál. Az illetőknél ugyanis nem vette figyelembe azt, hogy az uraság erdejét talán még sem kezelik teljesen önállóan, hanem tulajdonképen mező — vagy más gazdasági tiszteknek vannak alárendelve és igy csak technikai segédszolgálatot teljesitvén, mégis csak alárendelt szerepet teljesitenek, tehát csak altisztek.

Félénk pele fölriad fészkéből s ágról-ágra ugorva fut elöttünk; róka koma is odébb inal, pedig most éppen nem sóvárog senki rőtt bundájáért.

Nagyobb, nemesebb vadra számit talán mind kettőnk . . .

Minél tovább haladunk, annál sötétebb, annál irtóztatóbb a hangulat; mintha csak törbe akarna csalni az az ember.

Tizszer is utána akarom kiáltani a szokásos „megállj!“ kiáltást, és mind annyiszor elhal ajkamon a hang, képtelen vagyok szóhoz jutni. Olykor egész közel érek hozzá, s mintha csak előlem futna, mint ha észre vette volna közellétemet, egyszerre gyorsitani igyekszik lépteit.

A napi fáradalmak amugy is elcsigáztak, alig birom már követni. A fuldoklás is elő vesz, képtelen vagyok vissza tartani a köhögést.

Ha füldob hártyái épek, bizonyára észre vett már.

De ni! a fák között kis távolságra tőlem szintén bujkál egy alak.

Mint a félénk őz, ijedten hökken vissza, a mint meglát; még baltáját is elejti.

— Eh, mit törödöm én veled most, te bárgyu fatolvaj. Egy kötésnyi fánál egyebet ugy sem fogsz ellopni.

Futásnak is ered az ipse, hátra se néz, úgy inal odább.

Nem mer az bántani egy falevelet sem, ha tudja, hogy az erdőőr pagonyában jár.

Nagyobb munka vár most reám.

A hegyek mögül előbukkan a hold s a mint feljebb-feljebb száll, mind fantasztikusabb alakokat és alakzatokat lát az ember maga körül.

Kisérteties zörrenés támad az erdő külömböző pontjain. Idegesen tekintek jobbra-balra, mintha soha sem jártam volna éjjel erdőben.

Egy kis tisztás felé közeledünk. Meg lassitom lépteimet, hogy oda érve, észre ne vegyen.

Föltekintek. A falomb között be kandikáló csillagok bizalmasan integetnek, mintha csak mondanák:

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

Igaza van ugyan a t. czikkirónak, hogy ahhoz, hogy valaki az erdőt megőrizze, nincs szüksége szakértelemre és az erdőőr nem csak az erdőnek az őrzésére, de annak védelmezésére stb. is hivatva van, már pedig hogy valaki az erdőt számos veszedelmétől csak némileg is megvédje, szerény nézetem szerint is szakértelemmel kell birnia, mit pedig egy kerülőtől vagy csösztől kivánni nem lehet, és igy ezek nem is lehetnek tulajdonképpeni őrei, hanem csak őrzői az erdőnek, a két fogalom között pedig van némi külömbség, mégis kérdem a tisztelt kartársakat, hogy azok a közegek, kik a magán s más hason minőségü erdőbirtokot önállóan kezelik, vajjon nem szintén csak erdőőrök? Vajjon azután nem kell-e az olyanokat, kik magukat illetéktelenül erdészeknek, vagy alerdészeknek s tekinteteseknek és nem tudom még miknek czimeztetik, szánó mosollyal kisérni? Itéljék meg ezt azok, kik az 1879 évi XXXI t. cz. 36 és 37 §-ai között létező külömbséget megitélni tudják.

Én ugyan különösnek találálom a lapunk mostani czimének a birálását s az „Erdőőr" kifejezésben még akkor sem találnék kifogásolni valót, ha magam csakugyan erdőtiszt lennék is, de hát az uj megnevezés ellen sincs kifogásom, mert a lap hivatásához képest azt is teljesen alkalmasnak találom s utóvégre is barátja vagyok annak az elvnek, hogy a kecske is jóllakjék, a káposzta is megmaradjon. Legszükségesebbnek tartom azt, hogy lapunknak uj czime alatt is buzgó pártolói legyünk s azt minden irányban támogassuk, mert bizon magából a cziméből — legyen az bármilyen — nem lehet megélnie.

Ezekben voltam bátor szerény nézetemnek kifejezést adni.

A tekintetes szerkesztő urnak

igaz hive

Novottny László

n. váradi l. sz. püspökségi erdőőr.

Kiállitás látogatása.

Az országos ezredéves kiállitás látogatására vonatkozólag tett felhivásunk eddig nagyon csekély eredményre vezetett, mert összesen csak 27 személy jelentkezett. Miután ezt a csekély részvétet csak annak tulajdonithatjuk, hogy elsőnek talán sokan nem akartak jelentkezni, vagy talán a postától való távolság akadályozta meg az idejekorán való jelentkezésben s miután óhajtásunk az, hogy a kirándulás minél tömegesebb voltával vivjon ki magának a nagy közönségnél tiszteletet, elhatároztuk, hogy inkább a fölrándulás napját halasztjuk el egy héttel s ehhez képest a jelentkezés határidejét is jövő hó 4-ig meghosszabbitjuk.

Mint már mult számunkban is jeleztük a különfélék rovatában, a kiránduláson családtagok is vehetnek részt s igy kivánatos volna, ha ezek is minél tömegesebben jelennének meg. A vasuti vonalakon való mikénti gyülekezést minden egyes jelentkezővel külön levélben közlendjük, pontosan meghatározván ugy az állomást, melyen fölszállanak, valamint az indulás óráját és perczét is, nem külömben az esetleges vonatcsatlakozásokat.

Többen ama óhajuknak adtak kifejezést, hogy a budapesten való tartózkodás egy nappal meghosszabbittassék, vagyis hogy az három napra terjedjen. Ezt elérendő, lapunk szerkesztője legközelebb személyesen fog az igazgatóságnál közben járni s reményli, hogy sikerrel.

A fölrándulásra jelentkezők névsora szeptember hó 23-ig bezárólag a következő:

Baumann Andor, Petneházy Péter, Szombathy Pál, Tóth Joachim, Patay János, Gräff Károly, Erdősi János, Költő Károly (időközben megbetegedvén, fönöke a ki-

---

„Utána, üldözd, mert roszban töri a fejét", Tovább, tovább!

A tisztás szélén megállok. Nincs azon egy árva lélek, alig ha nyomát nem vesztettem emberemnek; de mégsem. Tuloldalt halk suttogást hallok, azután olyan forma neszt, mint mikor fegyvert tölt az ember és ismét suttogást, halk, elfojtott nevetéstől kisérve.

Csúszva mászva, majd a földhöz, majd a vastagabb törzsekhez lapulva közeledem oda.

Csak egy nagyobb bokor választ még el tőlük.

Fegyveremet lőkészen tartva buvok az ágak közé s igyekszem szét bontani a szemhatárt elzáró lombot.

A suttogást halk sikoly váltja föl s a közeli bokrokból baltáját ütésre emelve, vérben forgó szemekkel rohan az én fatolvajnak képzelt alakom elő.

Kiugrom buvóhelyemből, hát ott látom szaladni a bőköpenyü szeladont a fák között, egyik kezével köpenyét összefogva, másikban egy félig telt boros üveget tartva; a tisztás szélén pedig a férj méltatja a közeli R. község legszebb asszonyának hüségét a fejsze nyelével.

Argusi szemekkel őrzi azóta nejét a megcsalt férj s halálos bosszuval telve keresi azt a bőköpenyü férfit, a ki oly sok álmatlan éjszakát okozott neki és tönkre tette földi boldogságát.

Pedig az asszony egyre eskudözik, hogy ő ártatlan, férje után szaladt segitségért éppen, mert az az úr egy ital vizet jött kérni tőle s ő korsóját meg töltendő, az erdőszéli csurgóhoz hivta; de mert az tul merész tolakodó kezdett lenni, hát beljebb szaladt az erdőbe, tudva hogy a férje ott van.

Oly őszinte, nyilt arczczal mondja el bárkinek, hogy lehetetlen kételkedni állitásában.

De a férj csak hitetlenül csóválja a fejét.

Hajh! a kinek szivébe belopódzott a féltékenység ördöge, az „Tamás" marad még a Szent Mihály lován is.

KULCSÁR PÁL.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

rándulásról való elmaradását jelentette be), Dudás Ferencz, Köpfler Mihály, Németh Sámuel, Szuhay László, Onody István, Balogh György, Szeiffert József, Szuhár Mátyás, Varga István, Markovits István és neje, Zoltán József, Finger Ede, Barthel Péter, Hrasko József, Kovács László, Schenk István, Szabó Márton, Podhradszky Emil.

Reméljük, hogy ez a csekély szám föntebb kitüzött ujabbi határnapig meg fog sokszorzódni, mert egyébként félni lehet, hogy az igazgatóság a részvétlenséget látva, a nem kis munkával és fáradsággal járó kedvezményt vissza fogja vonni.

A nagyvilágból.

„És a földön legyen békesség az emberek között!“ Ezt danolták volt az angyalok Krisztus urunk születése alkalmával a nyájaikat őrző pásztorok fülehallatára. Teljesitendő az angyalok eme kivánságát, most — mint már régibb idő óta minden évben — Budapesten gyült össze a béke kongressus, hogy megvitassa a világbéke kieszközlésének a módját. Hegyesre fent bajuszu öreg tábornokok s csigákba kunkoritott fru-fru-val ékeskedő hölgyek közakarattal buzgólkodnak azon, miként lehetne a világon az örök békét biztositani. Legmulatságosabb tanácskozásaiknál mindenesetre az, hogy mig az örök békét tárgyalják, addig majd minden kérdés megvitatásánál ugy szólván hajba kapnak, nyilvánvaló bizonyságául annak, hogy milyen könnyü dolog az örök békének a biztositása. Hogy a viaskodásban a szoknya győzedelmeskedik az uniformis és a frakk fölött, talán fölösleges is mondani, mert hogy ez nagyobbrészt igy szokott lenni, azt magunkról is tapasztalásból tudjuk.

Mig igy a világbéke biztositottnak látszik, addig Belgiumban mázsa számra találnak merényletekre szánt dynamitot és más romboló anyagot, Törökország területén pedig kedvükre gyilkolják egymást keresztények és mohamedánok. A lapok tele vannak hirekkel a török császár detronizálásáról s remegve gondolnak az ebből kitörhető világháborura.

Hazánkban a közfigyelem a Vaskapura irányul, melynek megnyitása a napokban lesz felséges uralkodónk, továbbá a román és szerb király jelenlétében. A Vaskapu szabályozása századunknak egyik legnagyobb alkotása, mely megnyitja kereskedelmünknek a keleti tartományokat mérhetlen hasznot hajtván ez által hazánk gazdasági gyarapodásának. Most a szabályozás után tervbe van véve az Északi tengernek a Fekete tengerrel csatornázás utján való összekötése a közbeeső nagyobb folyók igénybe vételével. Ha ez a nagy mü létesülne, Budapest fővárosunk rövid idő alatt világ piaczczá nőné ki magát.

A lapokban meg-megujul a hir az országgyülés közeli fölöszlatásáról, riadalmat okozva az egyes pártokon, melyek most lázas sietséggel dolgoznak az ország minden vidékén, hogy maguknak a győzelmet biztositsák. Igaza van-e a hireszteléseknek vagy nincs, ezt még tudni nem lehet; hogy a jövő választásoknál nagy küzdelem lesz mindenfelé, az bizonyos. Minket — kik állásunknál fogva a pártokon fölül állunk — az egész csak annyiban érdekel, hogy a haza érdekét mindenek fölé helyezve közönnyel nézzük az egész küzdelmet s csak azt óhajtjuk, hogy bármely párt is győzedelmeskedjék, mindenek elött a közös jót, a haza jávát tartsa szemei elött, mert „a haza minden elött!“

Különfélék.

Lapunk mai számával az „Erdőőr“ befejezte pályafutását, hogy helyet adjon a jövő hó 4-én első izben megjelenendő „Erdészeti Ujság“ czimü hetilapnak. A dolog természetében rejlik, hogy ennél az alkalomnál a régiekre nézve kötelezettségeinknek minden feléeleget tenni s leszámolnunk kell, miért is — elkerülendő a külön levelezés költségeit — itt kérjuk föl mindazokat, kik előfizetési dijaikkal még hátralékban vannak, vagy pedig kiknek előfizetése lejárni fog, hogy a hátralékokat kiegyenliteni, illetve az előfizetést még e hó folyamán megujitani sziveskedjenek. Az „Erdőőr“ 3 frtnyi évi előfizetési dijához még 25 kr. küldendő be, hogy az „Erdészeti Ujság“ október—december negyedévére előfizetve legyen s igy mindenki könnyen kiszámithatja magának a beküldendő összeg nagyságát. Azok, kik az „Erdőőr“ egész évi előfizetését már beküldötték, a postaköltség megtakaritása szempontjából helyesen teszik, ha a csekély 25 krnyi összeget a jövő évre szóló előfizetési dijjal együttesen küldik be. Minden esetre nyilatkozatot kérjünk arra nézve, hogy igen tisztelt olvasóink közül kik óhajtják az „Erdészeti Ujság“ küldését, mert az előfizetések lejártával a nem jelentkezők lapját kénytelenek leszünk beszüntetni.

Uj előfizetők. A jövő hó 4-ikétől kezdve hetenkint megjelenendő Erdészeti Ujság irányában nagy érdeklődés mutatkozik mindenfelé. Egyes buzgó barátaink uj előfizetőket a földmives nép között is gyüjtöttek. Igyekezni fogunk, hogy lapunkat ezekre nézve is élvezetessé tegyük, mit nagyban elő fog mozditani mezőgazdasági rovatunk is. Az eddig jelentkezett uj előfizetőknek mostani lapunkat is megküldjük, előfizetésüket azonban csak a jövő hó elsejétől fogjuk számitani.

Erdőknek államositása. A földmivelésügyi minister ez év folyamán fontos közgazdasági érdekből állami kezelésbe vette át Hont, Moson, Nyitra és Turóc vármegyék összes községi, volt urbéres közbirtokossági, nemesi közbirtokossági, papi, tanitói és kisebb egyházi erdeit és Szabadka városának nagyobbára futó homokon álló erdeit is, mert a viszonyok arról győzték meg, hogy ezekben a többnyire kis

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

terjedelmü s nem a legjobb karban levő erdőkben nem lehet teljesen megvalósitani az erdőtörvény üdvös intencióit, mig a kezelő orgánumokról megfelelően nem történik gondoskodás. Ebben a nézetben van a miniszter egyébbként a többi községi erdőkre nézve is. Szándékában van ennélfogva az állami kezelésnek ez idő szerint még csak szerződések alapján szervezett intézményeit az érdekeltek kérelmére más vármegyékben is meghonositani addig is, mig ezt a kérdést törvényhozási uton véglegesen rendezni lehet.

Leégett fürész. A Baiersdorf és Biach czég által bérelt szászsebesi gőzfürész folyó hó 14-én éjjeli egy órakor kigyuladt s a gépház kisebb mennyiségü faanyaggal együtt a lángok martalékáva lett. Szerencse volt, hogy teljes szélcsend uralkodott, mert máskülömben a százezreket érő fenyőfa anyag mind elpusztult volna. A kár igy is nagy, de megtérül, mert az égész telep biztositva volt. Sok munkás ember a tüzvész által hosszabb időre kereset nélkül maradt.

A falu vadászata. Gömörmegye Kesső község határából — mint a Bp. H. irja — a pásztor gyermekek azzal a rémhirrel szaladtak falujokba, hogy egy óriási medve jár a szántóföldeken. A falu nagyja, apraja erre fölkerekedett, ki puskával, ki kaszával, ki husánggal kiszaladt a veszedelmes ellenség elé. A közbekeritett vad a nagy sokaságtól megrémülve ott állott, mig végre Lőrincz András gazda fejszéjét megforgatta, oly mélyen vágta a vad nyakába, hogy az vérben fetrengve, nyomban összeesett. A szépen kifejlett vad sulyát két métermázsára becsülik.

Gyilkos orvvadász. Bévárdi József váraljai erdész félelmes és rettegett alak volt a környékbeli orvvadászok elött s ezek valamennyien haragosai voltak. Minap éppen rendes körütját tette az erdőben, a mikor megpillant egy orvvadászt s azt megállásra szólitja föl. Az orvvadász megállt ugyan, de abban a pillanatban rá sütötte fegyverét az erdészre, ki azonnal holtan összerogyott. A gyikost kézre keritették s átadták a biróságnak, melynek börtönében várja most megérdemelt büntetését.

Vérszomjas medve dühöng a Turócz megyei Jaszenová község erdeiben. Rövid idő alatt két ökröt, egy tehenet, két üszőt és négy juhot vágott le. A juhokat világos nappal, a pásztorok szemeláttára emelgeti el a nyájból. A medve erejéről fogalmat nyujthat az, hogy egy üszőt a szállás másfél méter magas keritésén vitt át, a nélkül, hogy a keritésben kárt okozott volna. A környékbeli vadászok már hajtóvadászatot is tartottak rá, de eredmény nélkül.

Agyonlőtt vadász. Hogy milyen veszedelmes dolog az embernek vadászaton állását elhagyni, bizonyitja Janovics Jenő aljegyző esete, kit egy vadászat alkalmával jó barátja Fazekas László, sajószentpéteri irnok agyonlött. A szerencsétlenül járt aljegyző ugyanis kijelölt állását elhagyva a bokrok között bujkált s a vadászláz által meglepett barátja, ki őt őznek nézte, oda puskázott. A szerencsétlen kezü vadászt a napokban vonta felelősségre a miskolczi kir. törvényszék s tekintetbe véve a fennforgó körülményeket, őt a gondatlanságból okozott emberölés vádja alól fölmentette.

Az utolsó rózsabimbó. Királynép, abaujtornavármegyei községben szomoru eset történt. Popovics J. ottani lakos Ottilia nevü lánya vőlegényével a kertben sétált. Séta közben a fiatal menyasszony egy bimbót akart az egyik rózsatőről vőlegénye számára leszakitani. Midőn azonban hozzányult, a levelek közül egy vipera hirtelen karjára dobta magát s körültekerőzve rajta a leány balkezét megmarta. Borzasztó sikoltással ájultan rogyott össze a lány, mire vőlegénye odafutva, letépte róla a kigyót. Azonnal orvosért küldtek, de már késő volt, az ifju menyasszony, kinek 14 nap mulva lett volna az esküvője, a vipera-marás következtében meghalt.

Dühös halott. Temesvár egyik külvárosát ugyancsak megijesztette egy kőmivessegéd, aki már több nap óta álomkórságban szenvedett. A napokban teljesen megmerevedett és hozzátartozói halottnak vélték. Mig a házeiek elsiettek, hogy a temetkezési intézetnél s a hatóságnál a jelentést megtegyék a halott neje fejtől két oldalt égő gyertyát helyezett el maga pedig az ágy mellé térdelve keservesen zokogott. Egyszerre csak a halottnak vélt ember megmozdult, kinyitotta a szemét s egyetlen pillantással átlátta a helyzetet. A halottas készülődések olyan dühbe hozták a különben béketürő embert, hogy borzasztó szitkok között mindkét gyertyát halálra ijedt feleségéhez vágta. Több órára volt szükség, mig a dühöngőt valahogy lecsillapitották, nejét és környezetét pedig megnyugtatták.

Czukor jávorfából. Az északamerikai egyesült államokban szépen diszlik a jávorfának egy válfaja (acer saccharinus) melynek nedvéből czukrot termelnek. Ez a fa egyike a legdiszesebbnek az ott előforduló fák között. A jávor czukor tiszta czukortartalma 85%. Egy-egy fa átlagban $2^1/_2$ klgr. czukrot szolgáltat. Az egész államban a folyó évben ebből a fából 16,400,000 klgr. czukrot termeltek.

Különös hirdetés. Egy bécsi hirdetési vállalathoz a napokban a következő furcsa tartalmu hirdetmény érkezett lapokban leendő közlés czéljából: „Fiatal leány, mely már eléggé tapasztalta az élet keserüségeit, keres egy hasonló sorsu ifjut, ki kész lenne vele együtt meghalni. Jelentkezések „Atropos“ czim alatt küldendők. Helytelen tréfa kizárva.“ Hogy mi viszi a leányt erre a kétségbeesésre, nem tudni, valószinüleg szerencsétlen szerelem. A bécsi lapok reménylik, hogy olyan ifju fog találkozni, de egyuttal óhajtják, hogy a két fiatal öngyilkosjelölt azután az utolsó pillanatban életkedvet kapjon s riadjon vissza a haláltól.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

Szivarvégek értékesitése. Angolországban van egy vállalat, mely a szivarvégeket — nem a levágottakat, hanem az ugynevezett bagót — technikai czélokra földolgozza. A szivarvégeket szegény s más keresetre talán alkalmatlan emberek gyüjtik s adják át bizonyos árért a gyüjtő ügynökségeknek. Az ebből eredő évi jövedelem 1896/7 évre 26 millió frankra, tehát ugyanannyi millió koronára van becsülve. Nálunk a szivarozás jobban van elterjedve mint Angolországban, mert ott nagyobbrészt a pipát használják s igy könnyen elképzelhetjük, hogy milyen kincs vész itt kárba a szivarvégek eldobásával.

Vadászkaland. A máramarosi Rahón történt, hogy B. K. kincstári erdész a medve biztos járására vastőrt állitott föl. A mikor reggel erdőőrével az eredmény után nézett, látta, hogy a medve csakugyan tőrbe került, de elvitte a tőrt magával. Könnyü volt a nyomozás, mert a mázsánál is nehezebb tört és a hozzákötött hatalmas tuskót ugy dobálta a medve jobbról-balra, hogy maga előtt szekérutat vágott. A nyom egy sziklahasadéknál megszünt; itt a medve lezuhant. Az erdész és az erdőőr leereszkedtek a mélységbe és csakugyan ott találták a medvét egy bokros helyen, a mint a jobb lábát szoritó tőrt a másik lábával igyekezett szétnyitni. A két vadász egyszerre lőtt a közelben álló medvére, de a golyók rosszul találtak, s a medve két lábon állva nagy bőgéssel tört a vadászok felé. Ezek a dolgot eleinte nem vették komolyan, s még nevettek a medvén, a hogy a tőrt két első lábában tartva, a lánczot csörgetve ugy ugrált, mint a betanitott medve. Az erdész ismét lött s a medve orditása jelezte, hogy talált. Erre a megsebzett medve föltapászkodott a sziklára. Az erdőőr már lőni sem tudott, mert a medve elötte állott, sietve fölugrott tehát a szikla csucsára; de ebben a pillanatban a medve karma is belecsapott bocskora szijába. E válságos pillanatban az erdőőr a medve koponyájának szegezte fegyverét és félkézzel lőve, a medvét halálosan megsebezte. A kiállott ijedtségen kivül a vadászoknak semmi bajuk nem történt.

Pályázatok. Ajánlkozások.

PÁLYÁZAT.

523 sz. Bars vármegye közig. erdészeti bizottságának az 1879 évi XXXI. t.-cz. 23 §-án alapuló folyó évi 233 sz. határozata értelmében az aranyos-maróthi m. kir. erdőgondnoksághoz tartozó uj-barsi védkerület megüresedett erdőőri állomására ezzennel pályázat hirdettetik. A védkerület székhelye Uj-Bars. A védkerülethez 27 község határában elterülő mintegy 2797 k. holdnyi erdőterület tartozik. Járandóság: évi 300 frt fizetés, 50 frt lakpénz, 100 frt lótartási-, 20 frt tűzifa-átalány. Felhivatnak a pályázók, hogy az erdőtörvény 37 §-ában előirt minősitésüket, ép és egészséges testalkatukat, jó látó, halló és beszélő képességüket, életkorukat, illetőségüket, eddigi szolgálatukat, valamint a magyar nyelvnek szóban és irásban, a tót nyelvnek pedig legalább szóban való birását igazoló okmányokkal fölszerelt, sajátkezüleg irt s Bars vármegye közig. erdészeti bizottságához czimzett kérvényeiket az Aranyos-Maróthon székelő m. kir. erdőgondnksághoz folyó évi Október hó 10-ig nyujtsák be, megjegyeztetvén, hogy a kinevezett erdőőr állomását legkésőbb folyó évi november hó 1-én elfoglalni tartozik. Aranyos-Maróthon 1896 évi augusztus hó 30-án. M. kir. vezető erdőgondnokság.

Pályázat erdőőri állomásra.

Leköszönés folytán üresedésbe jött és Lomán község székhelyével rendszeresitett kerületi erdőőri állásra ezennel pályázatott nyitok.

Ezen állással a következő javadalmazás van egybekötve:

Fizetés	150 fl.
Lótartási általány	80 „
Irodai általány	5 „
Két hold kasszálló, vagy ennek megváltási dija	20 „
Husz köbméter tüzifa, vagy .	40 „
Összesen .	395 fl.

Pályázni óhajtók felhivatnak, hogy az 1879 évi XXXI. tvcz. 37 §-a értelmében felszerelt folyamodványaikat folyó évi szeptember hó 30-áig alulirotthoz nyujtsák be.

Szászsebes 1896 évi szeptember hó 9-én.

A járási főszolgabiró
Dörr Albert.

Szerkesztői üzenetek.

K. P. urnak Máramarossziget. Kivánságának szivesen teszünk eleget. A dolgozatok jönni fognak: jövőben majd könnyebben közölhetjük a lap gyakoribb megjelenése mellett. A zsebnaptárak árát beszámitjuk. Ujabban intézkedtünk, hogy az orsz. erd. egyesület által kiadott naptárak leszállitott áron legyenek beszerezhetők szerkesztőségünk utján. Az egyesület kedvező határozatát a napokban várjuk.

Felelős szerkesztő és lapkiadó tulajdonos:
Podhradszky Emil.

Ugy a kezdő mint a haladottabb méhészek nélkülözhetlen lapja a számos képpel illusztrált, havonta megjelenő

„Széttekintő Méhész“

Előfizetés:
Egész évre 2 frt. félévre 1 frt.
Mutatványszámmal szivesen szolgál a „SZÉTTEKINTŐ MÉHÉSZ“ szerkesztősége.
Sajtény, Csanádmegye.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

„FONCIÈRE“ PESTI BIZTOSITÓ-INTÉZET

ALAPITTATOTT 1864. BUDAPESTEN.

Alaptőkéje 4,000.000 koronára, biztositékai pedig **22,000.000 koronára** rugnak; minélfogva a leggazdagabb és legnagyobb biztositékot nyujtó biztositó-intézetnek sorába tartozik.

Ezen hazai intézet igen előnyös feltételek mellett nyujt mindennemü **biztositást: tüz, jég, szállitmány és üvegeken eshető töréskárok** ellen.

Különös gonddal ápolja az **élet** és az **embert érhető testi balesetek** elleni biztositásokat.

A dijak a legolcsóbbak és a feltételek a biztositottakra nézve felette kedvezők. — Bővebb felvilágositással készséggel szolgálnak:

A központi igazgatóság Budapesten, V. Sas-utcza 10. — A vezérügynökség Kolozsvárott és az ország majdnem minden községében lévő ügynökségek.

Szászsebesen főügynökség *Baiersdorf Henrik* urnál. Megbizható egyének egyszerü megkeresésre mint ügynökök alkalmaztatnak.

MEGJELENT

a

BLUM és TÁRSA

udvari egyenruha szállitók

legujabb árjegyzéke.

Kérjen mindenki egy példányt ezen kiváló elsőrangu czégtől, mely bérmentve lesz azonnal beküldve.

A nagyméltóságu földmivelesügyi m. kir. Ministeriumnak 1894 évi augusztus hó 11-én kelt magas intézkedésével,

czégünk ujolag megbizatott

a nagytekintetü erdőtisztek és az erdészeti altisztek egyenruhájának szállitásával.

Tisztelettel értesitjük tehát, hogy nálunk minden néven nevezendő egyenruházati czikkek

hivatalos uton részletfizetésre

megrendelhetők.

POLGÁRI RUHÁK

a legjobb franczia és angol divat szerint készitetnek.

Vidéki megrendelések kiváló figyelemmel eszközöltetnek.

Óvakodjék mindenki oly czégektől, melyek olcsóbb ajánlattal akarják régi vevőinket félrevezetni

Kiváló tisztelettel **BLUM és TÁRSA**

elsőrangu egyenruha készitő intézete.

Ő csász. és kir. Fensége József Főherczeg udvari szállitói

A földmivelés m. kir. Ministerium szállitói.

BUDAPEST IV. Sütő utcza 2. Szervitatér sarkán.

Nyomatott Stegmann János könyvnyomdájában Szászsebesen.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET
1851
/1866/

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.

ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET
1851
/1866/

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2022. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/127/2022.